

Oulu

Snellmaninpuisto

Kaupunkiarkeologinen kaivaus 8.9.-5.10.2020

ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
MATLEENA RIUTANKOSKI

Tiivistelmä

Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut toteutti Oulun Snellmaninpuistossa arkeologisen kaivauksen 8.9.-5.10.2020. Kaivaustutkimukset liittyivät Snellmaninpuiston peruskorjaukseen, ja työn tilasi Oulun Infra -liikelaitos.

Pohjois-Pohjanmaan museo edellytti lausunnossaan OUKA/3948/10.03.01.02/2020 Snellmaninpuiston tutkimisen arkeologisin menetelmin kolmelta alueelta: puiston pohjoisosassa oleva nurmialue tuli tutkia niiltä osin, kun alueelle suunniteltujen kiveysten perustamissyvydet ulottuvat ehyitä kulttuurikerroksia alemmas. Lisäksi Snellmaninpuistosta tuli tutkia Kaupunginojan ylittävän sillan molemmat päädyt ja sillan perustuksiin liittyvien betonilaattojen alla olevat alueet. Yhteensä kolme erillistä kaivausalueetta muodostivat noin 215 m² kokoisen tutkimusalueen.

Alueilta dokumentoitiin paksultti kulttuurikerroksia, ja alueella 1 yhden kulttuurikerroksen pinnassa havaittiin hevoskärryjen rattaiden jälkiä. Alueelta 1 dokumentoitiin myös romahtaneen kivijalan osaa, joka ajoittuu mahdollisesti 1700-luvun puoliväliin. Alueelta 2 dokumentoitiin vanhan Kaupunginojan uoman törmän tukirakennetta, joka ajoittuu todennäköisesti 1800-luvun alkupuoliskolle. Lisäksi alueelta 3 dokumentoitiin mahdollinen osittainen hirsikehikko, joka voi liittyä vanhan sillan rakenteisiin tai Kaupunginojan törmän tukemiseen. Mahdollisen hirsikehikon yksi hirsi on todennäköisesti kaadettu dendrokronologisen ajoitusanalyysin perusteella 1600-luvun puolella. Lisäksi alueelta 3 dokumentoitiin yksittäisiä laudan- ja hirren osia. Niiden yhteydestä löydettiin 40 kg lasi- ja rautakuonaa, joten alueella on voinut olla metallin työstämiseen liittyvää toimintaa. Kohteelta myös talletettiin runsaasti tyypillisiä historiallisen ajan esinelöytöjä.

Sisällysluettelo

Tiivistelmä.....	2
Sisällysluettelo	3
Arkisto- ja rekisteritiedot.....	5
1. Johdanto	7
2. Tutkimusalueen historiaa sekä tutkimushistoriaa.....	9
3. Työnkuvaus ja käytetyt dokumentointimenetelmät	13
3.1. Alue 1.....	13
3.2. Alue 2.....	15
3.3. Alue 3.....	16
3.4. Käytetyt dokumentointimenetelmät.....	17
4. Kaivausten aikana tehdyt havainnot	17
4.1. Alueen 1 pohjoisosa	17
4.1.1. Mukulakiveys R12.....	18
4.1.2. Mukulakiveyksen R12 alaiset kulttuurikerrokset	19
4.1.3. Koekuoppa 2, mahdollinen tien pohja Y72 ja mahdollinen pihakiveys R73.....	21
4.1.4. Pystypaalu R75 ja sen kaivanto L76.....	22
4.2. Alueen 1 länsiosa	23
4.2.1. Koekuoppa 1 ja romahtaneen kivijalan osa R70 ja sen arinapuu R77.....	29
4.3. Alueen 1 eteläosa	31
4.4. Alue 2.....	32
4.4.1. Kivirakenne R101 ja sen perustuskaivanto L100	33
4.4.2. Tasauskerroksen Y137 alaiset maakerrokset	34
4.4.3. Kaupunginojan törmän tukirakenne R108, R111 ja R112 sekä sen perustuskaivanto L110	35
4.4.4. Kaupunginojan törmän tukirakenteen perustuskaivannon ulkopuoliset kulttuurikerrokset	39
4.4.5. Pystyhirsi R133 ja sen perustuskaivanto L134.....	43
4.5. Alueen 3 luoteisosa	44
4.5.1. Kivirakenne R262 ja siihen liittyvät kulttuurikerrokset	46
4.5.2. Lauta R255 ja sen yhteydessä olevat kulttuurikerrokset	47
4.5.3. Puurakenne R266 ja siihen liittyvät kulttuurikerrokset.....	48
4.6. Alueen 3 keskiosa	50
4.6.1. Puurakenne R219 ja siihen liittyvät kulttuurikerrokset.....	53
4.6.2. Pystypaalut R244AB.....	54
4.7. Alueen 3 kaakkoisosa	56
4.7.1. Kaivanto L212 ja sen täyttökerrokset.....	56

4.7.2. Käsikaivuuna kaivettu kaakkoisosa.....	57
4.8. Alueen 3 kaakkoisosan laajennus.....	61
4.8.1. Kaivanto L268 ja sen täyttökerrokset Y264 ja Y269	63
4.8.2. Hirsirakenne R242	64
4.9. Alueen 3 ajoituksesta	66
5. Löydöt.....	66
6. Yhteenveto	67
Lähde- ja kirjallisuusluettelo.....	69
Kuvaluettelo	70
Karttaluettelo	79

Kartat

LIITTEET

Rakennelomakkeet

Yksikköloimakkeet

Poistettujen löytöjen luettelo

Poistettujen löytöjen kuvataulut

Kuvia kaivauksilta löytyneistä tiilistä

Wallenius, Tuomo 2020: Snellmanipuiston dendrokronologiset ajoitukset Oulussa – Kaupunginojan törmän tukirakenteet

Arkisto- ja rekisteritiedot

Tutkimuskohde: Oulu Snellmaninpuisto
Tilaja: Oulun kaupunki, Oulun Infra -liikelaitos
Muinaisjäännöstunnus: Oulun vanha asemakaava-alue, 1000006102
Kohteen koordinaatit (ETRS-TM35FIN): P: 7210863 I: 428049 (pohjoisnurkka)
Peruskarttaotteen lehtijako (ETRS-TM35FIN): R4414A2
Kenttätyöaika: 8.9.-5.10.2020
Tutkimuksen laatu: Kaupunkiarkeologinen kaivaus
Tutkimuksen laajuus: Kaivausalue noin 215 m²
Tutkimuslupa: MV/144/05.04.01.02/2020
Tutkija: FM Matleena Riutankoski
Apulaistutkija: FM Terhi Taipaleenmäki
Tutkimuslaitos: Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut
Digitaalikuvat: AKDG6460:1-277
Eselöydöt: KM 42731:1-930 (diar. 5.10.2020)

Alkuperäisen tutkimuskertomuksen säilytyspaikka: Museoviraston arkisto, Helsinki

Aikaisemmat arkeologiset tutkimukset:

Matleena Riutankoski ja Terhi Taipaleenmäki 2020: Oulu Snellmaninpuisto. Kaupunkiarkeologinen koekaivaus 22.5., 29.5. ja 5.6.2020. Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut

Marika Hyttinen 2012. Oulu Snellmaninpuisto. Kaapelointitöiden konekaivun kaupunkiarkeologinen valvonta 11. – 12.10.2012. Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut

Titta Kallio-Seppä 2007. Oulu – Uleåborg. Kaupunkiarkeologisen inventoinnin päivitys. Museovirasto, Rakennushistorian osasto.

Tiia Ikonen & Teemu Mökkönen 2002. Oulu – Uleåborg. Kaupunkiarkeologinen inventointi. Vaasa- ja suurvalta-ajan kaupunkiarkeologinen inventointiprojekti. Museovirasto, Rakennushistorian osasto

P: 7210358
I: 427569

200 m

Peruskartta Oulun Snellmaninpuiston sijainnista. Snellmaninpuisto on ympyröity mustalla ympyrällä. <https://kartta.museoverkko.fi/>.

1. Johdanto

Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut toteutti Oulun Snellmaninpuistossa arkeologisen kaivauksen (tutkimusluvan diaarinumero MV/144/05.04.01.02/2020) 8.9.-5.10.2020. Kaivaukset liittyivät Snellmaninpuiston peruskorjaukseen, jonka aikana puistossa tullaan esimerkiksi uusimaan kasvualustaa, uusimaan puustoa ja puiston pohjoisosassa olevaa noppakiveystä tullaan laajentamaan pienentämällä alueen nurmialuetta. Lisäksi puistoon tullaan esimerkiksi perustamaan taidepolku ja yhden nykyisen polun linjausta tullaan hieman muuttamaan sekä silta tullaan uusimaan. Arkeologiset kaivaukset järjestettiin työmaan kanssa osin samanaikaisesti. Työn tilasi Oulun Infra -liikelaitos, pääurakoitsijana toimi Destia ja arkeologisten kaivausten aikana kaivinkone oli tilattu Etelän HPL Oy:ltä.

Snellmaninpuisto sijaitsee Oulun vanhalla asemakaava-alueella (mj.tunnus 1000006102), ja puiston pohjoisosat ovat olleet 1600-luvulla kaupunkialuetta. Kaupunki on laajentunut koko Snellmaninpuiston alueelle viimeistään 1700-luvun alkupuolella. Alue on määritelty Oulun kaupunkiarkeologisen inventoinnin päivityksessä kuulumaan luokkaan 1, joten alue on määritelty erittäin todennäköisesti säilyneeksi ja/tai tutkimuksellisesti erityisen kiinnostavaksi alueeksi.¹ Kohteella toteutettiin koekaivaukset 22.5., 29.5. ja 5.6.2020, joiden tulosten perusteella Pohjois-Pohjanmaan museo edellytti alueella kaivausten järjestämisen lausunnossaan OUKA/3948/10.03.01.02/2020. Lausunnon perusteella kohteella tuli tutkia ne osat puiston pohjoisosassa sijainneesta nurmialueesta, jossa suunnitellut kiveykset tulivat perustettavaksi syvemmälle, kuin nykyisen piha-alueen pinta- ja täyttökerrokset ulottuvat. Käytännössä aluetta siis kaivettiin 150 cm syvyyteen saakka. Lisäksi alueelle kaivettiin kaksi koekuoppaa, joiden kohdalta kulttuurikerroksia pyrittiin kaivamaan pohjamaahan saakka. Koekuoppia piti tehdä kaksi, koska ensimmäisen alueella sijaitsi romahtanut kivijalka. Koska rakennetta ei haluttu purkaa, yritettiin pohjamaahan päästä toisen koekuopan kohdalta. Lisäksi Snellmaninpuistossa tuli tutkia Kaupunginojan ylittävän sillan molemmat päädyt sekä sillan lounaispuolella sillan perustuksiin liittyvä betonianturan alla oleva alue.

Kaivausten aikana Snellmaninpuistoon avattiin kolme kaivausalueetta, alueet 1-3. Alue 1 eli puiston pohjoisosan nurmialue avattiin noin 95 m² laajuudelta. Sillan koillispuolella sijainnut alue 2 oli kooltaan noin 70 m² ja lounaispuolella sijaitseva alue 3 oli kooltaan noin 50 m². Yhteensä kohteella siis kaivettiin noin 215 m² kokoinen alue. Kaivausalueet kuorittiin aluksi kaivinkoneella, jonka jälkeen alueita kaivettiin tilanteen mukaan kaivinkoneella, lastoilla tai lapioin. Työmaa järjesti arkeologeille sosiaalitulat sekä alueelle turva-aidat, samoin kuin kaivinkoneen 15 päiväksi. Työmaa myös järjesti työkoneen sillan betonilaatan rammeeraukseen arkeologeille sopivalle päivälle sekä metsurin puiden kaatoa varten. Työmaalla käytettiin turvakypäriä, turvakengkiä ja turvaliivejä.

Kohteella oli kulttuurikerroksia ja rakenteita paikoin erittäin paksusti, jonka seurauksena kaivannot olivat syviä, esimerkiksi alueen luoteispääty kaivettiin pintamaasta noin 330 cm syvyyteen. Sen seurauksena kaivuun aikana piti huomioida työturvallisuus viistoamalla kaivantojen profiileita, jonka seurauksena kaivannot pienivät kohti kaivannon pohjaa. Työturvallisuudessa huomiota tuli kiinnittää myös tutkimusalueella sijainneisiin lukuisiin kaapeleihin. Suurin keskijännitekaapeli kytkettiin pois päältä kaivausten ajaksi, mutta alueella oli silti useita käytössä olevia jännite-, sähkö- ja telekaapeleita. Kaapeleiden runsaslukuisuus hidasti kaivuuta suuresti, jonka lisäksi käsi- ja konekaivuuta pyrittiin välttämään suurten jännitekaapeleiden läheisyydessä ja etenkin alla. Osaltaan sen seurauksena alue 3 jäi pinta-alaltaan suunniteltua pienemmäksi. Koska aluetta ei laajennettu ulottuvaksi kaapeleiden toiselle puolelle, jäi alueelta kaivamatta noin 0,5 m leveydeltä ehyitä kulttuurikerroksia.

Kenttätöissä tutkijana toimi FM Matleena Riutankoski ja apulaistutkijana FM Terhi Taipaleenmäki. Tutkimusavustajina toimi FM Jussi-Pekka Hiltunen. Kaivausapulaisina olivat FM Marjo Juola, FM Marisa Kuusisto, FM Noora Perälä, MA Erik Niskanen ja MSc David Cleasby. Jälkitöissä Riutankoski vastasi raportin kirjoittamisesta,

¹ Kallio-Seppä 2007.

yksiköiden puhtaaksikirjoittamisesta ja ristiintarkistamisesta, kuvien luetteloinnista sekä poistettavien ja konservoitavien löytöjen luetteloinnista. Löytöjen luetteloinnista ja karttojen puhtaaksi piirtämisestä vastasi Taipaleenmäki. Riutankoski ja Taipaleenmäki numeroivat esinelöydöt. Hiltunen pesi suurimman osan löydöistä jälkityöaikanaan 6.-19.10.2020.

Kohteelta talletettiin kolme dendrokronologista puunäytettä, jotka analysoi Tuomo Wallenius. Konservoitavat löydöt konservoi Konservointipalvelu Löytö Oy.

Oulussa 24.11.2020

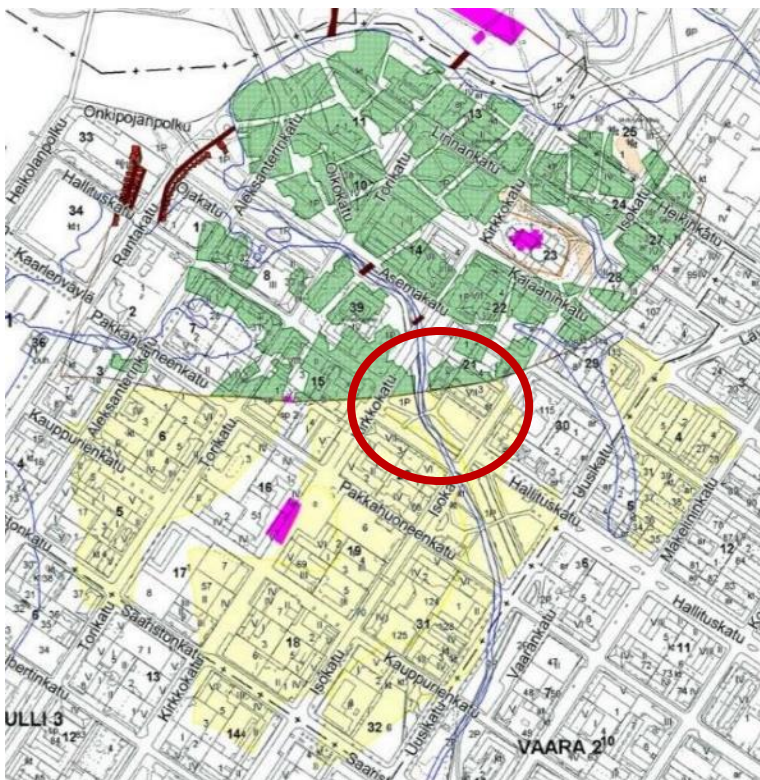

Matleena Riutankoski, FM

2. Tutkimusalueen historiaa sekä tutkimushistoriaa²

Oulun kaupunki perustettiin vuonna 1605.³ Alkujaan kaupungilla ei ollut säännöllistä asemakaavaa, vaan kaupungin korttelit olivat erikokoisia ja säänettömän muotoisia. Kortteleita halkoivat kapeat kujat, jotka yhdistyivät pääkatuun. Kaupunkia ympäröi tulliaita, jolla pyrittiin ohjaamaan kaupunkiin kulku tulliporttien kautta. 1640-luvulla kaupungin asemakaava määrättiin uudelleenjärjestettäväksi, jonka seurauksena Oulun kaupungista laadittiin ensimmäinen kaupunkikartta vuonna 1647 ja 1648 Claes Claessonin tai Nikodemus Tess vanhemman toimesta. Claes Claessonin karttoihin vuosilta 1649 ja 1651 on merkitty myös uudet reguloitisuunnitelmat, joista myöhempiä on todennäköisesti käytetty Oulun kaupungin uuden asemakaavajärjestyksen pohjana. Asemakaavauudistusta päästiin toteuttamaan Oulun vuosien 1652 ja 1655 tulipalojen jälkeen, jonka seurauksena asemakaavaa alettiin muokata ruutuasemakaavan mukaiseksi. Samalla kaupunkia laajennettiin etelään ja itään päin.⁴ 1600-luvun loppupuolella Oulun kaupunkiin muodostui neljä kaupunginosaa, ja jakoa käytettiin esimerkiksi henkilöluetteloa laadittaessa.⁵

Claes Claessonin kartta vuodelta 1651 on asemoitu Oulun kaupunkiarkeologisessa inventoinnissa nykyiselle asemakaavalle ja siitä käy ilmi, että 1600-luvulla kaupungin korttelit ovat ulottuneet Snellmanipuiston pohjoisosaan saakka Kaupunginojan molemmin puolin, ja kaupungin tulliaita on kulkenut puiston poikki. Kaupungin rajan eteläpuolella on ollut peltoja. Nykyistä puistoaluetta halkovan Plaanaojan eli Kaupunginojan uoma on merkitty jo kaupungin ensimmäisiin karttoihin.

Claes Claessonin kartta vuodelta 1651, joka on asemoitu nykyiselle asemakaavalle. Kallio-Seppä 2007: Oulun kaupunkiarkeologisen inventoinnin päivitys. Liite 3.2. Museovirasto/Rakennushistorian osasto

Ruutuasemakaavan mukaisesti uudelleenrakennettu Oulu paloi seuraavan kerran vuonna 1705, jolloin kaupungissa riehui kaksi tulipaloa. Ensimmäisen tulipalon aikana paloi koko neljäs kaupunginosa, tuhoten tois-

² Luku Tutkimusalueen historiaa ja tutkimushistoriaa on esitetty ensimmäisen kerran koekaivausraportissa Riutankoski & Taipaleenmäki 2020: Oulu Snellmanipuisto. Kaupunkiarkeologinen koekaivaus 22.5., 29.5. ja 5.6.2020. Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut.

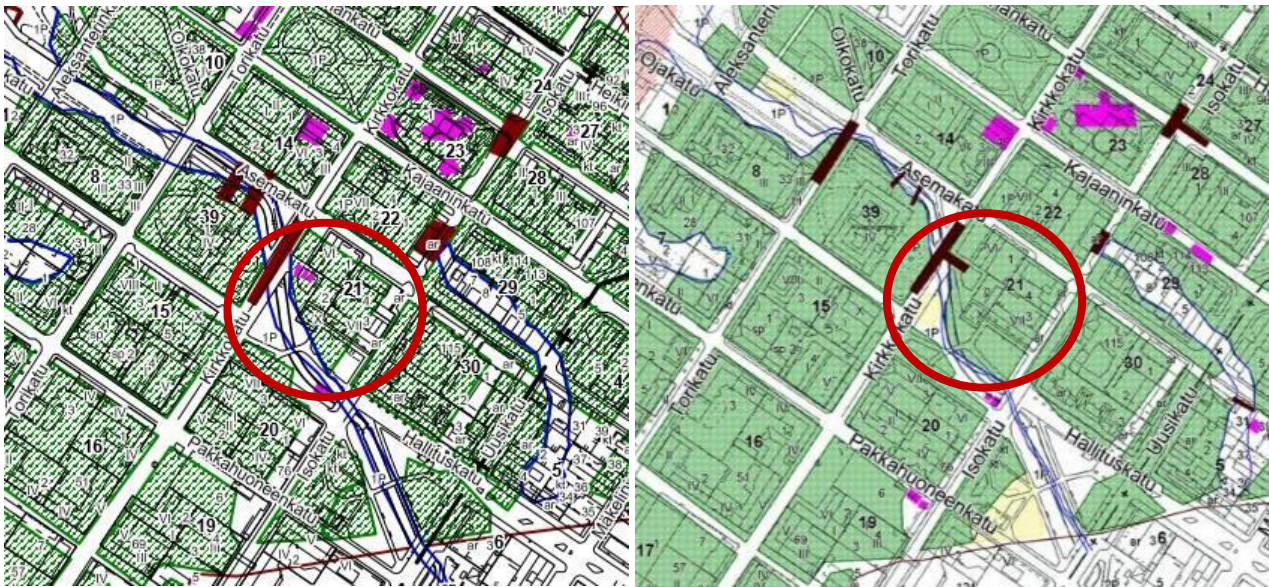
³ Virkkunen 1953: 126.

⁴ Halila 1953: 69; Virkkunen 1953: 127-130, 292.

⁵ Virkkunen 1953: 138.

tasataa taloa. Toisen tulipalon aikana tuhoutui 35 taloa kolmannesta kaupunginosasta ja 109 taloa neljästä kaupunginosasta. Lisäksi Hahtiperän alueella ja muualla tuhoutui 121 aittaa. Tulipalojen jälkeen sataman alueella vielä epäsäännöllisenä säilyneiden kortteleiden asemakaavaa muutettiin säännölliseksi. Samalla kaupungin tulliainia siirrettiin sisemmäksi kaupungin etelälaidalla, koska kaupungissa oli useita autioita tontteja. Kaupungin keskusta pysyi miltei muuttumattomana koko 1700-luvun ajan.⁶

Kaupungin laajentuminen on huomattavissa ensimmäisen kerran vuoden 1705 palon jälkeen laaditussa kaupunkikartassa. Kartasta on havaittavissa, että korttelialue oli laajentunut nyt myös koko nykyisen Snellmanipuiston alueelle, ja laajentuminen oli tapahtunut 1600-luvun jälkipuoliskon ja 1700-luvun alun aikana. Kyseisen kartan sekä vuodelta 1748 peräisin olevan Jakob Johan Wikarin kartan perusteella vuosikymmenten edetessä kortteleiden sijainnit hieman vaihtelivat Snellmanipuiston alueella, ja sen seurauksena myös katulinjat muuttuivat. Asemoitujen karttojen perusteella 1700-luvun alkupuolen katujen paikat eivät ole olleet samalla kohtaa kuin nykyinen Isokatu ja Hallituskatu. Nykyinen Kirkkokatu sen sijaan noudattelee melko tarkasti 1700-luvun katulinjaa.

Vasemmalla ote vuoden 1705 palon jälkeen laaditusta kartasta, joka on asemoitu nykyiselle asemakaavalle. Kallio-Seppä 2007: Oulun kaupunkiarkeologisen inventoinnin päivitys. Liite 3.4. Museovirasto/Rakennushistorian osasto. Oikealla ote Jakob Johan Wikarin kartasta vuodelta 1748, joka on asemoitu nykyiselle asemakaavalle. Kallio-Seppä 2007: Oulun kaupunkiarkeologisen inventoinnin päivitys. Liite 3.5. Museovirasto/Rakennushistorian osasto

Mårten Hackzell kartoitti Oulun asemakaava-alueen vuonna 1763, ja samalla karttaan merkittiin uusi reguloitaisuunnitelma, sillä Oulun katuja pyrittiin edelleen suoristamaan. Hackzellin kartassa esitetty korttelijärjestys vaikuttaa olevan vielä sama, mikä on esitetty Johan Wikarin vuoden 1748 kaupunkikartassa. Hackzellin kartta on tosin ensimmäinen, johon on merkitty tonttien viralliset järjestysnumerot. Myöhemmin tonttinumerointia kuitenkin vielä uudistettiin, sillä vuoden 1763 tonttinumeroinnissa yhdellä tontilla saattoi olla kaksi tonttinumeroa. Hackzellin kartan mukaan Kaupunginojan itäpuoleinen osa Snellmanipuistosta on sijainnut ensimmäisen kaupunginosan alueella, ja kyseiselle alueelle on merkitty tontit 45-53. Kaupunginojan länsipuoleinen osa nykyisestä Snellmanipuistosta sen sijaan kuului kolmanteen kaupunginosaan, ja kyseiselle alueelle on merkitty tontti 174 sekä yksi pieni rakennus. Kyseisessä kartassa esitettyä reguloitaisuunnitelmaa päästiin toteuttamaan vasta vuoden 1773 kolmen suurpalon jälkeen, jolloin katuja jälleen suoristettiin.⁷

⁶ Halila 1953: 70, 74; Virkkunen 1953: 130-131.

⁷ Halila 1953: 71, 83-85.

1700-luvun loppupuoliskolla ensimmäisessä kaupunginosassa eli ”Kirkkokorttelissa” ja neljännessä kaupunginosassa asui etenkin kauppiaita, joskin 1770-luvulla tapulikaupunkioikeuksien saamisen jälkeen kauppiat alkoivat kiinnostua kolmannesta kaupunginosasta eli ”satamakorttelista”. Kolmannessa korttelissa asui myös paljon virkamiehiä, mutta perinteisesti virkamiehet suosivat ensimmäistä kaupunginosaa. Myös käsityöläiset, merimiehet ja työväki suosivat neljättä, mutta myös toista kaupunginosaa edullisten tonttien vuoksi.⁸

Ote Mårten Hackzellin kaupunkikartasta vuodelta 1763. Kaivausalue sijaitsi ensimmäisessä ja kolmannessa kaupunginosassa. Kaupunginojan itäpuolella sijaitsi ensimmäisen kaupunginosan tontit 45-53 ja Kaupunginojan länsipuolella kolmannessa korttelissa tontit 174. Kortteli on ympäröity punaisella. Kansallisarkisto: Geometrisk karta öfver Uleåborgs stad uti Österbottens Norra Höfdingedöme. (Oulu Io* 1/- -). Kansallisarkiston digitaaliarkisto <http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=31605155>.

1800-luvulle tultaessa kaupungin rakennuskanta koostui edelleen lähemmäs rakennetuista puutaloista, mikä edesauttoi vuoden 1822 suurpalon etenemistä. Tulipalossa tuhoutui miltei koko kaupunki. Tulipalo syttyi kaupungin pohjoisosasta, leviten kohti etelää. Kaupungin eteläosassa olevia taloja kuitenkin säästyivät Limingantullissa ja Torikadun eteläpäässä, samoin kuin taloja Rantakadulla. Tulipalossa tuhoutui 365 tai 330 taloa, ja säästyneitä taloja oli 65 kappaletta.⁹ Tulipalon jälkeen asemakaavaan tehtiin muutoksia, ja kaupunki uudelleen rakennettiin.

⁸ Halila 1953: 164-166.

⁹ Hautala 1975: 9, 13-14.

Uusi asemakaava, joka kuitenkin noudattelee 1700-luvun asemakaavaa, on esitetty C.L. Engelin kaupunkikartassa vuodelta 1824. Uudessa asemakaavassa Kaupunginojan varsi jätettiin rakentamattomaksi puistoalueeksi, ja sillä pyrittiin estämään uusien tulipalojen leviäminen. Kaikkia alueita ei kuitenkaan rakennettu puistoiksi, vaan ne olivat plaanoja eli avoimia alueita, joilla kasvava heinä myytiin vuosittain huutokaupalla kaupunkilaisille.¹⁰ Snellmanipuistoa kutsuttiin haapaplaaniksi, sillä alueella kasvoi paljon haapoja.¹¹ Puistoa alettiin kunnostaa 1830-luvun puolivälistä alkaen. Suunnitelmana oli, että Kaupunginojan pohja ja laidat vuorattaisiin kivillä, jottei vesi syövyttäisi rantoja. Lisäksi ojan reunoille tuotaisiin ruokamultaa ja turvetta, ja rannoille kylvettäisiin heinää. Kaupunginojaa kaivamalla saatiin liejua ja mutaa, jota käytettiin ojan varrella oleviin puistoihin. Maata tuotiin alueelle myös Kirkkotorilta. Myös puita istutettiin Kaupunginojan varrelle. Vuonna 1839 määrättiin nykyisen Snellmanipuiston alue eli Isokadun ja Kirkkokadun välillä oleva plaani aidattavaksi, jotteivat laiduntavat lehmät pääsisi tuhoamaan aluetta.¹²

Vuoden 1882 tulipalossa tuhoutui 27 taloa Pakkahuoneenkadun ja Kaupunginojan väliltä.¹³ Palon jälkeen puistoa uudistettiin edelleen.¹⁴ Snellmanipuisto tunnettiin ennen Elfvingin puistona, ja Snellmanipuistoksi sitä alettiin kutsua vuoden 1907 asemakaavassa.¹⁵

Ote C.L. Engelin kartasta vuodelta 1824 asemoituna nykyiselle asemakaavalle. Ikonen & Mökkönen 2002: Oulun kaupunkiarkeologinen inventointi. Liite 3.6. Museovirasto/Rakennushistorian osasto. Tutkimusalue on ympyröity punaisella.

Nykyistä Snellmanipuistoa rajaa kolmelta suunnalta katu – Kirkkokatu, Hallituskatu ja Isokatu. Puiston koillisreunaa rajaa ns. Kassatalo. Vuonna 2012 Snellmanipuistossa toteutettiin arkeologinen valvonta kaapeli-kaivuiden yhteydessä. Valvonta sijoittui puiston koillislaidalle, Kassatalon lounaisreunan edustalle. Valvonnan aikana havaittiin, että ehyet kulttuurikerrokset alkavat 70-90 cm syvyydestä, ja valvonnan aikana myös dokumentoitiin puutasoa ja kivirakennetta.¹⁶ Vuonna 2020 järjestettiin Snellmanipuistossa koekaivaukset.

¹⁰ Hautala 1976: 279.

¹¹ Niskala et al. 2008: 56.

¹² Hautala 1975: 62-63.

¹³ Hautala 1976: 319.

¹⁴ Niskala et al. 2008: 56.

¹⁵ Hautala 1976: 255.

¹⁶ Hyttinen 2012.

Koekaivausten aikana havaittiin, että koko puiston alueella on hyvin säilyneitä kulttuurikerroksia. Ehyet kulttuurikerrokset alkoivat paikasta riippuen 30-115 cm syvyydestä. Koekaivausten tarkoituksena oli selvittää, kuinka syvältä ehyet kulttuurikerrokset alkoivat. Sen vuoksi koekuoppia ei kaivettu pohjamaahan saakka. Syvimmillään ehyitä kulttuurikerroksia oli puiston alueella yli 125 cm.¹⁷

3. Työnkuvaus ja käytetyt dokumentointimenetelmät

3.1. Alue 1

Alue 1 sijaitsi puiston pohjoisosassa olevalla nurmialueella, ja se kaivettiin 8.-23.9.2020 aikana. Kyseistä nurmialuetta tullaan puiston peruskorjauksen aikana pienentämään ja sen reunaosat kiveämään. Tutkimusten aikana tavoitteena oli tutkia nurmialueen reunaosat, jotka tullaan kaivamaan kiveämistavasta riippuen 108 cm ja 129 cm syvyyteen. Lisäksi nurmialueen itäosaan istutetaan puu, joka tullaan istuttamaan 80 cm syvyyteen. Tavoitteena oli kaivaa arkeologisesti tuhoutumisvaarassa olevat alueet työmaan tavoitesyvyyteen ja siitä vielä noin 20 cm syvemmälle. Tutkimusten aikana kaivamisen tavoitesyvyys oli siis noin 150 cm. Tällä pyrittiin varmistamaan se, ettei työmaan tarvitsisi kaivaa aluetta syvemmälle arkeologien poistuttua paikalta. Kaiken kaikkiaan nurmialueen reunoja avattiin 95 m² verran, ja kaivannon leveys vaihteli 1,27-4,30 m välillä. Alueella 1 pintamaa sijaitsi korkeudella 6,73-6,98 m mpy.

Kaivaukset aloitettiin alueen 1 eli Snellmanipuiston pohjoisosassa sijaitsevan nurmialueen reunaosien pinta- ja täyttökerrosten kuorimisella kaivinkoneella. Samalla nurmialueen reunaosassa sijaitsevat puut ja pensaat poistettiin. Kaivuun aikana nurmialueen reunoille jätettiin noin 50 cm leveä kaivamaton varoalue, jotta nurmen reunalla oleva mukulakiveys ja metalliaidat eivät sortuisi kaivantoon. Alueen 1 pohjoisosaan varoaluetta ei jätetty, jonka seurauksena aitojen tolppia ja mukulakiveystä sortui kaivantoon sateen aikana. Aluetta myös luiskattiin paikoin nurmialueelle päin, koska paikoin profiilit alkoivat olla niin korkeita ja jyrkkiä, että töitä ei olisi voitu muutoin tehdä aivan kaivannon profiilien vieressä.

Konekaivuun aikana havaittiin, että alue 1 oli tuhoutunut noin 70 % aiempien rakentamisten ja maanmuokkauksen yhteydessä. Alueen itä- ja pohjoispuolella havaittiin olevan massiivisia betonisia sakokaivorakenteita sekä muita kaivorakenteita. Osa betonirakenteista kaivettiin esille, mutta osa alueen 1 koillisreunasta päätettiin olla kokonaan avaamatta, sillä alueella havaittiin olevan useita kaivon kansia. Sakokaivojen välissä oli 150 cm leveä alue, joka tosin oli tuhoutunut 150 cm syvyyteen saakka. Lisäksi alueen 1 eteläosa oli pääosin tuhoutunut ainakin 150 cm syvyyteen saakka viemärikaivantojen vuoksi. Kolmas tuhoutunut alue oli alueen 1 luoteisosa, jossa havaittiin noin 7,5 m leveä moderni kaivanto, joka kulki nurmialueen länsi-/lounasreunasta kohti nurmialueen itänurkkaa. Alue oli tuhoutunut ainakin 150 cm syvyyteen saakka. Lisäksi kulttuurikerroksia leikkasi Snellmanipuiston koekaivausten aikana tehty koekuoppa 7.

¹⁷ Riutankoski & Taipaleenmäki 2020.

AKDG6460:9. Alueen 1 kaakkoisosa, jossa sakokaivoja. Pohjoisesta. Kuva: Terhi Taipaleenmäki

AKDG6460:19. Tuhoutunut alueen 1 luoteisosaa. Kaivausapulaiset David Cleasby, Erik Niskanen, Noora Perälä, Marisa Kuusisto ja Marjo Juola kaivavat esille mukulakiveystä R12. Lounaasta. Kuva: Matleena Riutankoski

Alueella 1 oli säilynyt ehyitä kulttuurikerroksia alueen pohjoisosassa noin 8 m² kokoisella alueella, alueen länsiosassa noin 17 m² kokoisella alueella ja alueen eteläosassa noin 0,5 m² kokoisella alueella. Tutkimusraportissa tullaan käsittelemään kyseiset säilyneet alueet erikseen. Säilyneiden alueiden kohdilta poistettiin pinta- ja täyttökerroksia 62-92 cm, jonka jälkeen aloitettiin kulttuurikerrosten lasta- ja lapiokaivuu. Pääsääntöisesti kaivuussa suosittiin lastakaivuuta, mutta tilanteen mukaan esimerkiksi paksuja täyttökerroksia kaivettiin lapioin. Lapioin kaivetut maat seulottiin, mikäli kaivettu maa meni seulasta läpi.

Koska aluetta kaivettiin ainoastaan 150 cm syvyyteen, oli tavoitteena myös kaivaa yksi koekuoppa pohjamaahan saakka, jotta tutkimusten aikana saataisiin selville, kuinka paksusti todellisuudessa alueella on kulttuurikerroksia. Koekuoppia jouduttiin loppujen lopuksi kaivamaan kaksi kappaletta, yksi alueen länsiosaan ja yksi pohjoisosaan. Alueen länsiosaan kaivettu koekuoppa 1 oli kooltaan 150 x 140 cm, ja se osui romahtaneen kivijalan kohdalle. Koska kivijalkaa ei haluttu purkaa, dokumentoitiin se päällisin puolin. Sen jälkeen kivijalka peitettiin suodatinkankaalla ja se peitettiin maalla. Tämän jälkeen kaivettiin koekuoppa 2 alueen pohjoisosaan. Se oli kooltaan 93 x 100 cm, ja se saatiin kaivettua mahdolliseen pohjamaahan saakka. Maa oli punertavaa ja hyvin kovaa savea, josta ei päästy käsin kaivamalla syvemmälle. On kuitenkin mahdollista, että savi oli pohjasavea sen punertavasta väristä huolimatta.

Löytöjen suhteen on huomioitava seikka, että modernin kaivannon L20 täyttökerros on sekoittunut yksiköiden Y21, Y22, Y30 ja Y39 löytöjen kanssa. Kaivannon täyttöä siis kaivettiin edellä mainittuina yksiköinä, sillä kaivanto oli täytetty samalla maalla, mitä alueelta oli kaivettu pois. Kaivannon alueella havaittiin häiriötä ja yksiköiden limittymistä, mutta kaivannon syvyys todettiin vasta myöhemmin. Sen seurauksena edellä mainittujen yksiköiden seassa on L20 täytön löytöjä.

Alueella 1 kulki yksi valokuitukaapeli sekä yksi valopylvään sähkökaapeli, joita piti varoa kaivuun aikana. Niiden lisäksi alueen pohjoisosassa kulki kolme ilmeisen vanhaa kaapelia, joita ei ollut merkitty kaapelinäytön yhteydessä, ja Oulun Energia ja DNA eivät tunnista ne omakseen. Kaapelit olivat siis oletettavasti käytöstä poistettuja kaapeleita.

3.2. Alue 2

Aluetta 2 kaivettiin 15.9.-23.9.2020, ja se sijaitsi Kaupunginojan ylittävän sillan koillispäädyssä. Snellmanipuiston silta tullaan uusimaan puiston peruskorjauksen yhteydessä, jonka seurauksena sillan päätyjen alueet tulevat tuhoutumaan sillan uusien perustuskaivantojen kaivuiden yhteydessä. Perustuskaivannot tulevat olemaan kooltaan noin 12,5 x 6,5 m, jonka vuoksi alue 2 mitoitettiin suunnilleen samankokoiseksi. Alueen 2 pintapisteet sijaitsivat korkeudella 5,08-6,31 m mpy, laskien Kaupunginojan välittömässä läheisyydessä jyrkästi kohti uomaa.

Kaivausalueen reunoilla oli kaksi suurta koivua, jotka kaadettiin 15.9.2020 ja samalla niiden juurakot poistettiin kaivinkoneella. Huomattava on, että koivujen juuret sekoittivat kulttuuri- ja tasauserroksia. Aluetta avattiin kaivinkoneella 12,8 x 4,4-6,25 m kokoiselta alueelta, ja aluetta pyrittiin luiskaamaan maan pinnasta lähtien. Kun luiskaamista aloitettiin, usein jo muutaman kauhallisen jälkeen huomattiin, että kaivannon seinämät ovat jälleen pystyt. Tällöin luiskaamista pyrittiin lisäämään, mutta kaivantoa pyrittiin olla avaamatta liian isoksi. Myös Kaupunginojan pohjalla ja reunoilla olevaan kiveykseen jätettiin noin 80 cm leveä turva-alue, jotta kivet eivät romahtaisi kaivausalueelle.

Alue 2 on jaettavissa luoteis- ja kaakkoispäätyihin ja niiden välissä olevaan keskiosaan eli sillan kohtaan. Alue kaivettiin pohjamaahan saakka ainoastaan kaivannon luoteispäädystä, sillä sen kaivamisen ja dokumentoinnin aikana havaittiin, että alueella oli vanhan Kaupunginojan uoman tukirakennetta, jonka pohja ulottui maan pinnasta mitattuna noin 330 cm syvyyteen saakka eli korkeudelle 3,18-3,34 m mpy. Kun alue 2 saatiin avattua koko sen laajuudelta, havaittiin, että sama rakenne jatkui koko kaivausalueen pituudelta. Pohjois-Pohjanmaan museon arkeologin ohjeistuksella tukirakennetta tutkittiin pohjamaahan saakka ainoastaan rakenteen luoteispäädystä, sillä rakenne on oletettavasti samanlainen koko sen pituudelta. Alueen 2 keskikohdasta ja kaakkoispäädystä kuitenkin dokumentoitiin tukirakenteen reuna, pintaosa ja sen ulkopuolella olleita kulttuuri- ja tasauserroksia. Tukirakenteen pintaosaa ei kuitenkaan otettu koko alueelta esille, vaan sen reunat etsittiin Pohjois-Pohjanmaan museon arkeologin ohjeistuksella eri suuntaisiin koeojin. Alkuperäisenä suunnitelmana oli poistaa myös sillan koillispäädyssä oleva sillan perustukseen liittyvä betoniantura, mutta kaivuun yhteydessä Kaupunginojan törmän tukirakenteen havaittiin jatkuvan kyseisen laatan alle. Pohjois-Pohjanmaan museon arkeologi arvioi betonilaatan poistolla saatavan lisäinformaation kokonaisuuden kannalta vähäiseksi, joten laattaa ei poistettu.

Alueen 2 luoteispääty kaivettiin pohjamaahan kaivinkoneavusteisesti, ja mahdollisuuksien mukaan täyttökerroksia poistettiin lasta- ja lapiokaivuuna. Alueen luoteisosaan kaivettiin tukirakenteen dokumentoinnin lomassa kaksi koeojaa ja kaksi koepistoa. Alueen luoteispäätyyn kaivetulla koeojalla 1 pyrittiin määrittämään konekaivuun jatkamisen tarvetta, eli tulisiko kaivuuta jatkaa käsin kaivuuna vai konekaivuuna. Koeoja 1 oli kooltaan 140 x 50 cm, ja se oli noin 53 cm syvä. Koeoja 1 kaivettiin yksiköiden Y103 ja Y104 läpi aina R108 kivien pintaan asti. Koeojalla 2 pyrittiin määrittämään alueen 2 kivirakenteen R108 luonnetta ja sitä,

että onko sen kaivaminen pois kaivinkoneella perusteltua. Koeoja 2 kaivettiin siis kivirakenteen R108 läpi, ja se oli kooltaan 232 x 75 cm ja se oli 110 cm syvä. Kun alueen 2 luoteispääty oli saatu kaivettua pohjamaahan saakka, kaivettiin alueen 2 luoteisosan molempiin päätyihin koepistot, joilla pyrittiin selvittämään, onko tavoitettu maa todellisuudessa pohjamaata.

Lisäksi alueen 2 kaakkoispäätyyn kaivettiin koekuoppa 3. Se kaivettiin yksikköön Y132, ja sillä varmistettiin, ettei alueella ole jäänyt kaivamatta ehyitä kulttuurikerroksia. Koekuoppa 3 oli kooltaan 65 x 55, ja se oli 70-97 cm syvä. Sen pohja sijaitsi korkeudella 3,80-3,96 m mpy.

Alueen 2 kuoriminen kaivinkoneella oli erittäin haastavaa ja hidasta, sillä alueella risteili useita jännite-, sähkö- ja telekaapeleita. Jännitekaapeleista suurin, Oulun Energian 10 kV keskijännitekaapeli kytkettiin pois päältä kaivuun alkaessa, mutta alueelle jäi silti useita käytössä olevia 1 kV pienjännitekaapeleita sekä sähkö- ja telekaapeleita. Vaikka kaapeleita otettiin lapiokaivuuna esille konekaivuun yhteydessä, vahingoittui alueella yksi käytössä ollut telekaapeli, joka kuitenkin saatiin korjattua pintapaikkuulla.

3.3. Alue 3

Aluetta 3 kaivettiin 23.9.-2.10.2020, ja se sijaitsi Kaupunginojan ylittävän sillan lounaispäädyssä. Myös alue 3 tuli tutkia arkeologisesti, sillä se tulee tuhoutumaan alueen 2 kaltaisesti uuden sillan perustuskaivantojen kaivamisen yhteydessä. Alue 3 oli kooltaan 12,5 x 3,6-5,20 m, ja myös se oli jaettavissa luoteisosaan, keskiosaan eli sillan alueeseen ja kaakkoisosaan. Niiden lisäksi alueelta käsitellään erikseen Laajennus-alue, joka sijaitsi alueen 3 kaakkoisosan lounaispuolella. Alueen 3 pintapisteet sijaitsivat korkeudella 5,54-6,43 m mpy, ja ne laskivat jyrkästi Kaupunginojan välittömässä läheisyydessä kohti uomaa.

Alueelta 3 kaadettiin kaksi koivua ja yksi pihlaja 23.9.2020, jonka jälkeen alueen kuoriminen kaivinkoneella aloitettiin. Alueella risteili useita jännite-, sähkö- ja telekaapeleita. Kaivinkonekaivuun aikana 10 kV ja 1 kV jännitekaapelit vaurioituivat huolimatta siitä, että ne olivat esillä. Sen jälkeen konekaivuuta, mutta myös käsikaivuuta, vältettiin suurten jännitekaapeleiden lähetyvillä. Myös kaapeleiden alaisen maan kaivuuta vältettiin turvallisuussyistä. Konekaivuun aikana havaittiin, että suuri osa kaapeleista kulki sellaisella alueella ja sellaisella korkeudella, että vaikka kaivausalueetta laajennettaisiin suunnitellun kokoiseksi, pitäisi maata kaivaa käsin jännitekaapeleiden alta. Kaapeleiden lounaispuolelta jätettiin siis avaamatta noin 2 m leveä kaistale turvallisuussyistä. Alue siis jäi kaivausalueeltaan pienemmäksi, kuin oli etukäteen suunniteltu. Mikäli laskuihin ottaa mukaan kaivannon reunan luiskaamisen ja kaapelikaivantojen vuoksi tuhoutuneet alueet, jäi potentiaalisesti ehyitä kulttuurikerroksia kaivamatta ainoastaan noin 0,5 m² leveältä alueelta. Lisäksi alueella 3 jätettiin turva-alue Kaupunginojan pohjalla ja reunoilla oleviin kiviin. On myös huomattava, että alueen 3 keski- ja kaakkoisosan kulttuurikerroksia rikkoi Snellmanipuiston koekaivausten aikana kaivettu koekuoppa 8.

Alueelta 3 kuorittiin kaivinkoneella modernit pinta- ja täyttömaat, jonka jälkeen kaivuuta jatkettiin lapiokaivuna. Alueen 3 kaakkoispääty kaivettiin kaivinkoneella pohjamaahan saakka, ja alueella olleet kulttuurikerrokset dokumentoitiin kaivannon kaakkoisprofiilista. Alue kaivettiin kaivinkoneella, sillä alueella olleet kerrokset vaikuttivat hyvin löyhiltä ja sekoittuneilta tasauskerroksilta. Alueelle kaivettiin koeoja 3, jolla tarkistettiin, että alueelta tavoitettu savi oli pohjasavea. Koeoja 3 oli kooltaan 250 x 46 cm ja noin 60 cm syvä, sen pohja sijaitsi korkeudella 4,52-4,62 m mpy. Muutoin alueen 3 kaakkoisosa ja sen laajennus sekä alueen 3 keskiosa eli sillan alue kaivettiin käsikaivuuna pohjamaahan saakka.

Alueen 3 luoteispääty tutkittiin kaivamalla sen alueelle koeoja 4 Pohjois-Pohjanmaan museon arkeologin ohjeistuksella. Alueella kulki useita kaapeleita, ja alue päätettiin kaivaa vain osittain. Koeoja 4 oli L-kirjaimen muotoinen, ulkoreunojen ollessa 313 cm 323 cm pitkät. Kaivantojen leveydet vaihtelivat 95-116 cm välillä.

Snellmanipuiston koekaivausten perusteella tiedettiin, että Kaupunginojan ylittävän sillan lounaispuolella sillan betonianturan alla oli säilyneitä kulttuurikerroksia. Betonilaatta poistettiin rammeeraamalla illalla 24.9.2020, jotta sen alaiset kulttuurikerrokset olisi mahdollista tutkia arkeologisesti.

3.4. Käytetyt dokumentointimenetelmät

Kaivausalueiden 1-3 kulttuurikerroksista, rakenteista ja leikkauksista tehdyt havainnot dokumentoitiin sanallisesti yksikkö- ja rakennelomakkeisiin ja muistiinpanovihkoon. Kaivausalueilla havaitut kulttuurikerrokset dokumentoitiin stratigrafisen yksikkökaivauksen perusteella. Stratigrafiset yksiköt nimettiin kirjaimella Y (=Yksikkö), kuopat ja leikkaukset kirjaimella L (=Leikkaus) sekä rakenteet kirjaimella R (=Rakenne). Kirjainlyhenteisiin lisättiin myös juokseva numero, jolla havainnot eriytettiin toisistaan. Sama juokseva numerointi on käytössä kaikilla yksiköillä, rakenteilla ja leikkauksilla. Lisäksi saman rakenteen osia on eritelty toisistaan lisäämällä rakennenumeron perään A tai B, eli esimerkiksi R244A ja R244B. Yksikkö Y105 on jaettu myös A- ja B-osiin. Alueella 1 käytettiin yksikkö- ja rakennenumeroita 0-76, alueella 2 numeroita 100-137 ja alueella 3 numeroita 200-279. Lisäksi kaikilla alueilla käytettiin pintamaan dokumentoinnissa yksikkönumeroa Y0, modernien kaivantojen dokumentoinnissa leikkausnumeroa L1 ja pohjamaan dokumentoinnissa yksikkönumeroa Y1000.

Kaivausten aikana kulttuurikerroksista tehdyt havainnot dokumentoitiin valokuvaamalla ja mittausdokumentoinnilla. Valokuvaaminen suoritettiin järjestelmäkameralla, ja kuvat on arkistoitu MuseumPlus –kokoelmanhallintajärjestelmään tunnuksella AKDG6460:1-277. Kaivausalueet ja niissä havaitut yksiköt ja rakenteet mitattiin takymetrillä (Topcon QS) Oulun kaupungin ETRS-GK26 koordinaattijärjestelmään. Mittausten taustalla näkyvä kaupungin kantakartta-aineisto on Oulun kaupungin tuottamaa ja toimittamaa (© Oulun kaupunki 2020). Jälkitöissä kartat piirrettiin puhtaaksi ProgeCad-ohjelmalla. Kartat 1-45 on liitetty raportin loppuun.

Esinelöydöt talletettiin kentällä yksiköittäin. Löydöt on talletettu Kansallismuseon kokoelmiin tunnuksella KM42731:1-930. Osa löydöistä poistettiin jälkitöiden yhteydessä Poistettujen löytöjen luettelon kautta (Poistettujen löytöjen luettelo, poistetut löydöt nro 1-233). Kuvat poistetuista löydöistä löytyy tutkimusraportin liitteestä Poistettujen löytöjen kuvataulut. Raportin loppuun on myös liitetty kuvia kaivauksilta löytyneistä kuvioituista tiilistä. Tiiliä ei liitetty Kansallismuseon kokoelmiin eikä niitä luetteloitu Poistettujen löytöjen luetteloon. Kohteelta ei talletettu moderneista pinta- ja täyttökerroksista löytyneitä esineitä. Konservoitavaksi lähetettiin 34 metalliesinettä, joiden konservoinnin suorittaa Konservointipalvelu Löytö Oy. Kohteelta talletettiin kolme puunäytettä, jotka analysoi Tuomo Wallenius. Dendrokronologinen analyysiraportti on lisätty liitteeksi.

4. Kaivausten aikana tehdyt havainnot

4.1. Alueen 1 pohjoisosaa

Alueen 1 pohjoisosaa kaivettiin vaihtelevasti käsin ja kaivinkoneella. Rakenteet otettiin esiin käsin kaivuuna, mutta niiden poiston jälkeen kaivuuta jatkettiin kaivinkoneella, sillä kerrokset vaikuttivat hyvin nuorilta ja sekoittuneilta. Osa pohjoisosan kulttuurikerroksista havaittiin ainoastaan kaivannon koillis- ja luoteisprofiileissa, eli ne eivät ulottuneet koko pohjoisosan alueelle. Osa kulttuurikerroksista jatkui nurmialuetta kiertäneen kiveyksen puolelle. Aluetta kaivettiin kaivinkoneella 5,51-5,64 m mpy syvyyteen, jonka jälkeen kaivuuta jatkettiin käsin koekuoppa 2:n kohdalta 4,70-4,92 m mpy syvyyteen asti.

Vasemmalla AKDG6460:41. Alueen 1 pohjoisnurkka. Kaakosta. Kuva: Matleena Riutankoski. Oikealla AKDG6460:42. Alueen 1 pohjoisosa ja lounaisreuna. Koillisesta. Kuva: Matleena Riutankoski

4.1.1. Mukulakiveys R12

Alueen 1 pohjoisosassa kaivinkonekaivuu lopetettiin mukulakiveyksen **R12** pintaosaan. Kiveyksen päältä poistettiin lastakaivuuna Y0:n lisäksi paikoin ohuelti savista tasauskerrosta **Y5**. Pääosin mukulakiveyksen päällä ja kivien väleissä oli kuitenkin kulttuurikerrosta **Y13**, joka koostui ruskeasta hienosta hiekasta, jonka seassa oli hieman tiilimurua, orgaanista ainesta sekä vaaleita hiesutäpliä. Paikoin kerroksen alaosa koostui hyvin ohuesta vaaleasta keskikarkeasta hiekasta. Y13:n alla mukulakivien väleissä oli myös mahdollista palokerrosta **Y14**, joka koostui tummanharmaasta nokisesta hienosta hiekasta ja hiesusta. Kerros oli hyvin ohut ja tiivis, ja se peitti mukulakivien istutushiekan pintaa. Y13:n pinta sijaitsi korkeudella 6,46-6,59 m mpy ja Y14 korkeudella 6,47-5,60 m mpy. Kulttuurikerroksen Y13 ja mahdollisen palokerroksen Y14 esinelöydöt vaikuttivat erittäin nuorelta, joten ne poistettiin Poistettujen löytöjen luettelon kautta (Poistettujen löytöjen luettelo, poistetut löydöt nro 25-29 ja 30-31).

AKDG6460:28. Mukulakiveyksen R12 sijainti. Kaakosta. Kuva: Matleena Riutankoski

Mukulakiveys R12 oli kooltaan 246-327 x 315-350 cm ja 10-17 cm paksu. Kiveys koostui 6-12 x 9-21 cm kokoisista mukulakivistä, jotka olivat osin palaneet pinnasta. Mukulakiveyksen pohjoisosassa oli 85 x 60 cm kokoinen alue, josta mukulakivet olivat osin irronneet. Mukulakiveyksen pinta sijaitsi korkeudella 6,45-6,62 m mpy ja pohja korkeudella 6,30-6,42 m mpy.

Mukulakivet oli istutettu ja ladottu **Y18**:n pintaosaan, joka koostui keltaisesta ja oranssinpunertavasta karkeasta hiekasta. Irtonaista hiekkaa oli 17-20 cm paksusti, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 6,41-6,57 m mpy. Rakennetta R12 leikkasi sen kaakkoisosasta kaapelikaivanto ja kaivon kaivanto, ja lounaisosasta 7,5 m leveän, tunnistamattomaksi jääneen kaivannon reuna. Mukulakiveyksen yhteydestä löydettiin modernia esimerkiksi modernia lasia, ja mukulakiveys ajoittunee 1900-luvulle.

AKDG6460:29. Mukulakiveys R12. Pohjoisesta. Kuva: Matleena Riutankoski

4.1.2. Mukulakiveyksen R12 alaiset kulttuurikerrokset

Mukulakiveys R12 poistettiin käsin. Mukulakiveys kuitenkin vaikutti varsin nuorelta ja sen alaiset kerrokset sekoittuneilta ja löyhiltä. Sen perusteella mukulakiveyksen alaisia maakerroksia päätettiin poistaa kaivinkoneella, kunnes tasauskerrokset loppuisivat. Kaivinkoneella lopulta kaivettiin tavoitesyvyyteen saakka, sillä maakerrokset olivat löyhiä ja ne vaikuttivat sekoittuneilta. Kyseiset tasauskerrokset liitettiin yksikköön Y18, joten yksikkö on erittäin kerroksellinen. Varsinaisia kulttuurikerroksia havaittiin vasta syvyydeltä 5,66-5,78 m mpy, eli maan pinnasta mitattuna noin 125 cm syvyydellä, ja kyseistä ylintä kulttuurikerrosta havaittiin ainoastaan kaivannon koillis- ja luoteisprofiilissa.

Tasauskerrosta **Y18** oli kokonaisuudessaan luoteisprofiilissa 85 cm ja koillisprofiilissa 70 cm. Kuten mainittu, sen ylin kerros koostui karkeasta irtonaisesta hiekasta, jota oli 17-20 cm ja jonka pinta sijaitsi korkeudella 6,41-6,57 m mpy. Sen alla oli siniharmaata silttiä 16 cm, jonka yläosa koostui harmaasta siltistä ja yksikön keskellä oli karkeaa oranssia soraista hiekkaa. Yksikön alaosa koostui sinertävästä siltistä. Siltin alla oli tiivistä keskiruskeaa soraista ja pikkukivistä hiekkaa 7 cm verran. Sen alla oli 5-10 cm vaaleanbeigeä hienoa sekoitettua hiekkaa ja hiesua. Sen alla oli siltistä hienoa hiekkaa 6-9 cm. Seuraava tasauskerros oli hyvin tiivis ja kova syvänruskea orgaanissekoitteinen hiekka, jota oli 9-11 cm. Sen seassa oli paikoin teollisen näköistä ja tasapintaista tiiltä. Sen alla oli 18-21 cm erittäin löyhää ja sekoittunutta hiekkaa, jonka seassa oli puusilppua, nokitäplää, tiilimurskaa ja savitäplää. Sen seassa oli suuria, 22-35 cm ja 12-15 cm kokoisia irtonaisia rakennekiviä 4 x 1 m kokoisella alueella aivan luoteisprofiilin vieressä. Yksikön alaosa koostui puhtaasta kellertävän beigestä tuontihiekasta, jota oli 6-15 cm.

Tasauskerrosten Y18 alla oli ensimmäinen selkeästi kulttuurikerrokseksi tunnistettava yksikkö, eli **Y23**. Sen pinta sijaitsi korkeudella 5,66-5,78 m mpy, ja sitä oli 8-11 cm. Kulttuurikerrosta havaittiin pelkästään kaivannon koillis- ja luoteisprofiileissa. Sen pintaosa koostui 1-2 cm paksusta puhtaasta kellertävän ruskeasta hiekasta, ja se muuttui tummanruskeaksi hiiliseksi ja nokiseksi hiekaksi, jonka seassa oli myös tiilen muruja, tiilen

paloja ja palanutta savea. Sen alla oli korkeudella 5,55-5,68 m mpy luonnollinen kerros **Y24**, joka koostui 5-11 cm paksusta puhtaasta sinertävästä siltistä, jossa ei ollut sekoitteita. Sen alapintaan liittyi paikoin hyvin ohut puuroskakerros. Tämä kerros oli ensimmäinen, joka ulottui koko kaivetun pohjoisosan alueelle.

AKDG6460:34. Alueen 1 pohjoisnurkan luoteisprofiili. Y0, Y13, Y14, R12, Y18, Y23, Y24, Y25, Y27. Kaakosta. Kuva: Matleena Riutankoski

Luonnollisen kerroksen Y24:n alla oli puuroskainen täplikäs kulttuurikerros **Y25**, joka oli koostui 4-11 cm hie-sukerroksesta, jonka täplikkyuden loivat puusilppu sekä vähäiset sinertävät savi- ja siltitpäät. Sen pinta sijaitsi korkeudella 5,54-5,64 m mpy. Sen alla oli kulttuurikerroksia Y26 ja Y27. Kulttuurikerrosta **Y26** havaittiin ainoastaan kaivannon luoteisprofiilissa Y25 alla ja Y27:n päällä. Se koostui 2 cm paksusta tiiviistä maatuneesta orgaanisesta maakerroksesta, jossa oli puusilppua. Sen pinta sijaitsi korkeudella 5,42-5,43 m mpy. Suoraan Y25:n alta tuli myös kulttuurikerros **Y27**, joka koostui savisen oloisesta multaisesta hiekasta, jossa oli hieman nokipisteitä ja tiilimuraa. Sen pinta sijaitsi korkeudella 5,36-5,46 m mpy.

AKDG6460:38. Alueen 1 pohjoisosaan kaivannon luoteisprofiiliin kaivettiin pieni koepisto. Kuvassa Y18:n kaksi alinta kerrosta, Y23, Y24, Y26, Y27. Kaakosta. Kuva: Matleena Riutankoski

Alueen 1 pohjoisosassa tavoitesyvyys tavoitettiin Y24:n korkeudella, mutta osin esiin tuli Y25:n ja Y27:n pinta. Kaivuu lopetettiin korkeudelle 5,51-5,64 m mpy.

4.1.3. Koekuoppa 2, mahdollinen tien pohja Y72 ja mahdollinen pihakiveys R73

Tavoitesyvyyteen pääsemisen jälkeen kulttuurikerroksen Y25 pintaan kaivettiin koekuoppa 2. Se oli kooltaan 90-100 x 110 cm, ja sen nurkat osoittivat pääilmansuuntiin. Koekuoppa oli 60-80 cm syvä, jonka lisäksi sen itänurkkaan kaivettiin noin 20 cm syvä koepisto. Sen lopetustaso oli korkeudella 4,70-4,92 m mpy.

Koekuopan 2 kohdalla kulttuurikerrosta **Y25** kaivettiin 6-9 cm, ja sen alla olevaa kulttuurikerrosta **Y27** 7-12 cm. Y27:n alla oli kulttuurikerros **Y67**, jota oli 5-11 cm ja se koostui harmaanruskeasta hiekasta, jossa oli tiilimurskaa ja hiilitäpliä. Se muuttui hieman kirjavammaksi koekuopan etelä- ja lounaispuolella. Sen pinta sijaitsi korkeudella 5,34-5,48 m mpy, ja sen alla oli 4-16 cm puhdasta ja löyhää keskikarkeaa hiekkaa eli mahdollista sammutushiekkaa tai tasauskerrosta **Y68**, jonka pinta sijaitsi korkeudella 5,26-5,34 m mpy.

Koekuopan 2 alueella Y67:n ja Y68:n alla oli kulttuurikerrosta **Y69**, jota oli 4-8 cm. Se koostui tiiviistä savisesta hiekasta, jonka seassa oli puusilppua. Oranssi keskikarkea hiekka teki siihen raitoja ja seassa oli myös yksittäisiä tiilimuruja. Sen pinta sijaitsi korkeudella 5,11-5,29 m mpy. Maakerrosten Y68:n ja Y69:n alla oli palo- ja palopurkukerros **Y71**, joka oli mustaa, nokista ja hiilistä hiekkaa. Sen seassa oli paikoin puusilppua ja tiilimurskaa. Yksikössä oleva palanut savi ja vaaleanharmaa hiesu rajautui koekuopan etelä- ja länsipuolelle. Palo- ja palopurkukerrosta oli pääosin 1-2 cm, mutta etelä- ja länsiosassa sen paksuus oli jopa 8-13 cm. Sen pinta sijaitsi korkeudella 5,07-5,17 m mpy. Kulttuurikerroksesta Y69 ja palopurkukerroksesta Y71 löydettiin runsaasti liitupiipun varren paloja, yhteensä 148 kappaletta (KM 42731:346; 352). Lisäksi kulttuurikerroksesta Y69 löytyi kruunuleimallisen kopan katkelma (KM 42731:345). Kruunuleimallisia koppia on valmistettu 1700-luvun jälkipuoliskolta 1800-luvun alkuun.¹⁸ Lisäksi koekuopasta 2 talletettiin piiposliinia kerroksista Y25, Y67, Y69, Y71 ja Y72 (KM42731:91; 338; 344; 350; 357). Piiposliini otettiin käyttöön 1700-luvun puolivälissä. Kerrokset ajoittuvat siis vanhimmillaan 1700-luvulle.

Rakentamiskerroksen Y72 päällä oli Y69:n lisäksi palo- ja palopurkukerrosta Y71. **Y72 oli mahdollisesti tien pohja**, sillä se koostui todella tiiviistä savisesta hienosta hiekasta, jossa oli ruostuneen hiekan alueita. Seassa oli myös vähän puusilppua, hiiltä ja tiilimurskaa. Lisäksi koko alue vaikutti nokeentuneen. Sitä oli 6-9 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,04-5,11 m mpy.

Mahdollisen tien Y72:n alla oli mahdollista luonnollista kerrosta Y74 sekä mahdollista **pihakiveystä R73**. Kiveys R73 muodostui lohkotuista ja litteistä kivistä, joista osa oli kolmion muotoisia. Ne sijaitsivat tasossa, mutta eivät tasaisena pintana. Niiden päällä oli mahdollista tien pohjaa Y72, ja kivien väleissä ja alla oli luonnollista kerrosta Y74. Kivien pinnat sijaitsivat korkeudella 5,03-5,12 m mpy, ja niiden pohjat olivat korkeudella 4,95-4,97 m mpy. Kiviä oli koko koekuopan 2 alueella, ja kivet olivat kooltaan 8-20 x 22-32 cm.

Luonnollinen kerros **Y74** sijaitsi korkeudella 4,95-5,04 m mpy, ja se koostui oranssinpunaisesta hiekkaisesta savesta, jonka seassa oli erikokoisia luonnonkiviä. Seassa oli myös yksittäisiä tiilenmuruja. Yksikköön kaivettiin 20 x 18 x 20 cm kokoinen koepisto, jonka perusteella yksikkö oli yli 30 cm paksu. Aivan kuopan pohjalla oli hieman vaaleampaa savea. Se oli mahdollista pohjamaata, mutta sen väri ei kuitenkaan vastaa pohjamaan väriä. Koekuopan kaivuu lopetettiin tähän yksikköön.

¹⁸ Ainasoja 2001: 65-68.

AKDG6460:114. Koekuoppa 2 ja mahdollinen pihakiveys R73. Kuvattu lounaasta. Kuva: Terhi Taipaleenmäki

AKDG6460:143. Koekuoppa 2. Pohjalla Y74. Lounaasta. Kuva: Terhi Taipaleenmäki

4.1.4. Pystypaalu R75 ja sen kaivanto L76

Koekuopan 2 kaakkoisprofiilissa oli kaivanto **L76**. Kaivanto oli hieman alaspäin kapeneva ja pyöreäpohjainen, ja se oli ainakin 50 cm leveä ja 53 cm syvä. Kaivannon leikkaukseen liitettiin kaivannon täyttömaa. Kaivanto L76 leikkasi maakerrokset Y25, Y27, Y67, Y68 ja Y69, ja sen alla oli palo- ja palopurkukerros Y71. Kaivuuteknisistä syistä ole tiedossa, mikä yksikkö oli kaivannon päällä. Kaivanto oli täyttynyt samoilla kerroksilla, joiden läpi se oli kaivettu, mutta täyttönä ne olivat keskenään sekaisin.

Kaivannon keskellä oli pystypaalu **R75**, jonka korkeus oli 18-22 cm ja leveys 15 cm. Paalu ei ollut esillä kokonaan, sillä se oli taittunut yläosastaan jatkuen koekuopan kaakkoisprofiiliin. Taittuminen oli tapahtunut mahdollisesti rakenteen poiston yhteydessä. Paalun pinta sijaitsi korkeudella 5,38 m mpy ja pohja korkeudella 5,16 m mpy. Pystypaalu ja sen kaivanto ovat nuorempia, kuin sen leikkaamat kulttuurikerrokset.

AKDG6460:145. Pystypaalu R75 ja sen perustuskaivanto L76. Luoteesta. Kuva: Terhi Taipaleenmäki

4.2. Alueen 1 länsiosia

Alueen 1 länsiosassa ehyitä kulttuurikerroksia tavattiin 17 m² kokoisella alueella. Kyseisellä alueella pintamaata eli Y0 ja sen alaista tasauskerrosta Y5 poistettiin konekaivuuna 62-92 cm verran. Käsikaivuu siis aloitettiin alueen länsiosassa korkeudelta 6,09-6,18 m mpy, ja kaivuun lopetustaso oli korkeudella 5,23-5,37 m mpy. Aluetta leikkasi sen kaakkoispäädystä Snellmanipuiston koekaivausten koekuoppa 7 uusi, ja luoteispäädystä kulttuurikerroksia leikkasi moderni kaivanto L1. Kyseinen kaivanto kulki kaivausalueen läpi ja todennäköisesti yhdistyi alueen koillisosassa oleviin kaivoihin.

Alueen 1 länsiosassa havaittiin rakenteita ainoastaan alueen tavoitetasoon kaivetun koekuopan kohdalta. Muutoin alue koostui eri paksuisista ja tyyppisistä maakerroksista. Raportissa ei esitetä erikseen kaikkia maakerroksia ja niiden yhteyksiä, vaan niiden tarkat yhteydet toisiinsa on esitetty Yksikkölomakkeet-liitteessä ja kartoissa 3-22.

Pintamaan Y0 ja tasauskerroksen Y5 alla oli kulttuurikerros **Y6**. Se koostui harmaanruskeasta hiekasta, jossa oli vaalean hiesun läikkiä ja nokea. Kulttuurikerrosta Y6 oli 2-6 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 6,09-6,18 m mpy. Kulttuurikerros Y6 kuitenkin lienee melko nuori, sillä sen yhteydestä löydettiin moderni posliinisulakkeen kappale. Sen löydöt siis liitettiin Poistettujen löytöjen luetteloon (Poistettujen löytöjen luettelo, poistetut löydöt nro 1-233). Savisen tasauskerroksen Y5 alla oli myös mahdollista purkukerrosta Y7 sekä kulttuurikerrosta Y10. Mahdollista purkukerrosta **Y7** oli 4-20 cm, ja se oli kirjavan ruskeaa multaista hiekkaa, jossa oli hiiltä, tiilimurskaa ja ruskeaa savea. Yksikön pohjalla savisuus väheni muuttuen puusilppuiseksi. Sen pinta sijaitsi korkeudella 6,04-6,10 m mpy. Purkukerroksesta Y7 talletettiin kaksi palaa passglasia (KM42731:26).

Kulttuurikerrosta **Y10** oli 5 cm, ja se oli multaista hiekkaa, jossa oli puusilppua ja savitäpliä sekä tiilen paloja ja kiviä. Sen pinta sijaitsi korkeudella 5,90-5,95 m mpy.

Tasauskerroksen Y5 ja osin kulttuurikerroksen Y6 alla oli mahdollinen tasauskerros **Y8**, jota oli 2-5 cm. Se oli löyhää punertavan oranssia ja -ruskeaa hiekkaa, jossa oli pientä puusilppua. Yksikössä oli havaittavissa kaksi rinnakkain kulkevaa kaakko-luode -suuntaista uraa, joiden kuitenkin todettiin olevan Y8:n alaisen kerroksen eli Y11:n pinnassa. Y8:n pinta sijaitsi korkeudella 5,97-6,11 m mpy.

Y11 oli mahdollisesti luonnollinen kerros, joka koostui punertavan harmaasta savesta ja palaneesta savesta. Sitä oli 5-6 cm, ja sen yllä oli Y8. Y11:n pinta sijaitsi korkeudella 5,95-6,09 m mpy. Saven pinnalla kulki mahdollisesti **hevoskärryn rattaiden raiteet**. Noin kaakko-luode-suuntaisia uria havaittiin 480 x 165 cm kokoisella alueella, ja rattaiden akselväli vaihteli 93-104 cm välillä. Urien syvyys vaihteli 1-3 cm välillä.

Koillispuoleisia uria oli kolme rinnakkain. Niistä koillisin ura oli kooltaan 45 x 5-10 cm. Sen vieressä 4 cm etäisyydellä oli keskimäinen ura, joka oli kooltaan 55 x 7-9 cm. Kolmas ura sijaitsi 18-19 cm etäisyydellä keskimmäisestä urasta, ja se oli kooltaan 284 x 9 cm. Kolme vierekkäistä uraa muodostivat yhdessä 46 cm leveän alueen.

Lounaispuoleiset urat koostuivat kahdesta rinnakkaisesta urasta, joista lounaisempi oli heikosti havaittava ja se oli esillä kahtena osana. Ura oli erittäin epämääräinen, eikä siitä saatu mitattua selkeää kokoa. Sen päädyistä on kuitenkin mitattavissa 66 x 22 cm ja 120 x 15 cm kokoiset urat. Niiden välissä oli noin 270 cm matkalla haamuja uran jatkuvuudesta. Lounaisista urista koillisempi on kooltaan 356 x 8-17 cm, ja siihen vaikuttaa sulautuneen useampi painauma rinnakkain. Raiteiden lounaisimmat urat muodostavat yhteensä 30 cm leveän alueen. Urat ovat nykyisen asemakaavan suuntaiset, eli mahdollinen kärrytie on noudattanut ruutuase-makaava, ja se johtaa nykyiselle kaupungintalolle.

Vasemmalla AKDG6460:21. Hevoskärryn rattaiden uria Y11:n pinnassa. Kaakosta. Kuva: Matleena Riutankoski. Oikealla ylhäällä AKDG6460:20. Hevoskärryn rattaiden uria Y11:n pinnassa. Koillisesta. Kuva: Matleena Riutankoski

Alueella havaittiin useita purkukerroksia melko pian käsikaivuun aloittamisen jälkeen. Purkukerrosta **Y15** havaittiin kahdella alueella, alueen 1 länsiosan eteläosassa sen päällä oli Y7 ja pohjoisosassa Y10. Purkukerrosta Y15 oli 7 cm, ja se koostui tummanruskeasta orgaanisesta hiekasta, jossa oli tiiltä, hiiltä ja nokea. Sen pinta sijaitsi pohjoisosassa korkeudella 5,89-5,91 m mpy ja eteläosassa korkeudella 5,94-6,00 m mpy. Purkukerros-ten Y7 ja Y15 alla oli niistä selkeästi eroavaa purkukerros **Y16**, joka koostui savisesta hiekasta, jonka seassa oli tiilimurskaa ja hieman puusilppua, hiiltä, nokea ja laastia. Sitä oli 6-8 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,96-6,00 m mpy. Lisäksi kärryuraisen luonnollisen kerroksen Y11 alla oli mahdollista palopurkukerrosta Y17 sekä mahdollista purkukerrosta Y19. Palopurkukerrosta **Y17** oli 1-7 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,87-5,95 m mpy. Se koostui kirjavasta hiekasta sekoitteellisesta hiekasta, jonka pinta vaikutti osin palaneelta. Siinä oli runsaasti tiilen paloja ja tiilimurskaa sekä hieman kiviä. Purkukerros **Y19** päällä oli Y11:n lisäksi mahdollista purkukerrosta Y7, mahdollista palopurkukerrosta Y17 ja kulttuurikerrosta Y22. Purkukerrosta Y19 oli 8-15 cm, ja se oli punertavan ruskeaa täplikästä tiilimurskaista hiekkaa, jossa oli harmaata hiesutäplää, savea, tiilen paloja, hiiltä ja nokea. Sen pinta sijaitsi korkeudella 5,93-6,06 m mpy. On myös mainittava, että luonnollisen kerroksen Y11 ja palopurkukerros **Y17** alla oli mahdollista purkukerrosta Y29, jonka reunat limittyivät palopurkukerros **Y17** kanssa. Y29:n pinta sijaitsi korkeudella 5,91-5,92 m mpy, ja sitä oli 4-12 cm.

Yllä mainituista purkukerroksista talletettiin muutamia ajoittavia löytöjä. Purkukerroksesta Y15 talletettiin puolikas liitupiipun koppa, jossa on kohokruunuleima ja yksi osittainen kohokruunu (KM42731:47). Kruunuleimallisia koppia valmistettiin 1700-luvun puolivälistä 1800-luvun alkuun.¹⁹ Lisäksi palopurkukerroksesta Y17 talletettiin Fredrik I:n aikainen 1 äyrin kolikko (KM42731:63), jota on lyötetty 1730-1750-luvuilla.²⁰ Kyseisten löytöjen perusteella purkukerrokset ajoittunevat aikaisintaan 1700-luvun jälkipuoliskolle.

Alueen 1 länsiosan kaakkoisreunassa oli kaivanto **L20**, jonka päällä oli purkukerrosta Y15 ja mahdollista palopurkukerrosta Y17. Kaivanto oli kaakko-luodesuuntainen, ja se oli kooltaan 120 x 30-35 cm. Kaivannon pinta sijaitsi korkeudella 5,85-5,90 m mpy, ja se oli 17-23 cm syvä. Kaivannon täyttö liitettiin kaivannon leikkausnumeroon, ja se koostui kirjavasta hiekasta, jonka seassa oli savea, tiilimuraa, nokea, hiiltä ja pieniä kiviä. Kaivanto oli ilmeisesti täytetty samalla maalla, mitä sen kaivamisen yhteydessä oli poistettu. Kaivannon alla oli kulttuurikerroksia Y41 ja Y52. Kaivanto L20 leikkasi yksiköitä Y21, Y22, Y30 ja Y39. Kuten mainittu, kaivannon L20 leikkaavien yksiköiden löytöjen seassa on kaivannon L20 löytöjä, sillä kaivannon todellista syvyyttä ei havaittu kaivuun yhteydessä, vaan sitä kaivettiin yksiköiden Y21, Y22, Y30 ja Y39 kaivuun yhteydessä.

Edellä mainittujen purkukerrosten (Y15, Y16, Y17 ja Y29) alla oli kulttuurikerrosta **Y21** 5-15 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,82-5,91 m mpy. Se koostui täplikästä hiekasta, jossa oli vaaleita hiesuraitoja ja -täpliä, sinertävää savea ja silttiä sekä tiilimuraa, palaneita kiviä ja puusilppua. Lisäksi purkukerrostensa Y17 ja Y19 alla oli kulttuurikerrosta **Y22**. Vaaleankirjavaa hiekkaista kulttuurikerrosta oli 3-13 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,81-5,90 m mpy. Yksikössä oli yksittäisiä luonnon- ja lohkokiviä, joiden koot vaihtelivat välillä 40 x 18 cm, 20 x 13 cm. Sen reuna limittyi paikoitellen purkukerros **Y19** kanssa. Kulttuurikerros **Y22** ja purkukerros **Y19** alla oli purkukerrosta **Y31** 5-8 cm. Sen pinta sijaitsi korkeudella 5,86-5,90 m mpy, ja purkukerros **Y31** koostui nokisesta ja tummasta harmaanrusehtavasta hiekasta, jossa oli soran, puusilpun, siltti ja hiesutäplän lisäksi tiilimurskaa ja tiilen paloja. Yksikössä oli myös palaneita isohkoja kiviä. Kulttuurikerros **Y22** alla oli myös purkukerrosta **Y32**, jota oli 5 cm ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,74-5,89 m mpy. Se koostui hyvin pitkälti kirjavasta ja kerroksellisesta nokiraitaisesta oranssirusekeasta hiekasta, kivistä ja tiilen paloista. Tiilet olivat palaneita, ja niiden pinnoilla oli aaltoviivoja ja pohjalla heinien kuivatusjälkiä. Purkukerrostensa Y31 ja Y32 alla oli kulttuurikerrosta **Y36**, jota oli 1-3 cm ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,82-5,86 m mpy. Edellä

¹⁹ Ainasoja 2001: 81-83.

²⁰ Oravisjärvi 2016: 99-100.

mainittujen purkukerrosten Y31, Y32 ja kulttuurikerroksen Y36 alla oli kulttuurikerrosta **Y38** 1-9 cm ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,73-5,84 m mpy.

Edellä mainitun kulttuurikerroksen Y21 alla oli kulttuurikerroksia Y28, Y30 ja Y34. Kulttuurikerrosta **Y28** oli 1-4 cm ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,81-5,90 m mpy. Kulttuurikerroksen **Y30** yllä oli lisäksi purkukerrosta Y31, ja Y30:n reuna limittyi kulttuurikerroksen Y36 kanssa. Y30:a oli 9-12 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,81-5,85 m mpy. Kulttuurikerrosten Y21 ja Y28 alla oli kulttuurikerrosta **Y34**, jota oli 2-9 cm ja jonka pinta sijaitsi korkeudella 5,77-5,83 m mpy. Yksikön Y34 konteksti jäi kuitenkin epäselväksi, koska siitä löydettiin keraamisen putken kappale (Poistettujen löytöjen luettelo, poistettu löytö nro 61). Yksikön yläpuoleiset kerrokset eivät kuitenkaan vaikuttaneet sekoittuneelta, joten putken pala voi olla peräisin kaivannon vieressä olleesta viemärikaivannosta.

Kulttuurikerroksen **Y33** yllä oli edellä mainittuja kulttuurikerroksia Y28 ja Y34 ja purkukerrosta Y29. Kulttuurikerros Y33 sijaitsi rinnakkain kulttuurikerroksen Y35 kanssa, ja sitä oli 1-7 cm ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,68-87 m mpy. Kulttuurikerroksen Y33 alla oli kulttuurikerroksia Y40 ja Y42. Kulttuurikerros **Y40** oli 2-3 cm paksu, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,69-5,78 m mpy. Kyseisessä kerroksessa oli painolastikiviä. Kulttuurikerroksen Y42 yllä oli Y33:n lisäksi kulttuurikerrosta Y35. Kulttuurikerrosta **Y42** oli 2-5 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,73-5,78. Siitä talletettiin liitupiipun kopan pala, jossa on kuviona kruunattu sydän (KM42731:176). Kyseisiä liitupiippuja on valmistettu 1700-luvun loppupuolella.²¹

Kulttuurikerroksen **Y35** yllä oli edellä mainittua kulttuurikerrosta Y22 ja purkukerroksia Y15 ja Y29. Kulttuurikerrosta Y35 oli 3-5 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,78-5,85 m mpy. Se sijaitsi rinnakkain kulttuurikerroksen Y33 kanssa. Y35:n alla oli kulttuurikerroksia Y42 ja **Y50**, joista Y50 sijaitsi korkeudella 5,72-5,76 m mpy ja sitä oli 3-16 cm. Y50 sijaitsi rinnakkain purkukerroksen Y37 kanssa. Purkukerros **Y37** koostui palaneista ja osin murskautuneista tiilistä, joiden toisella puolella kuivatusjälkiä. Tiilten lisäksi purkukerroksen hiekan seassa oli puuroskaa, hiiltä, laastia ja hiili- sekä nokitäplää. Purkukerrosta Y37 oli 12-17 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,73-5,77 m mpy. Sen päällä oli kulttuurikerroksia Y36 ja Y38.

AKDG6460:44. Kaivausapulainen Marisa Kuusisto kaivaa purkukerrosta Y37. Kuva: Terhi Taipaleenmäki

Alueen 1 länsiosassa oli miltei koko alueen kattava kulttuurikerros **Y44**, joka koostui harmaasta savesta, jossa oli tiilen paloja ja tiilimurskaa, hiiltä, puusilppua ja ruskeaa hiekkaa. Sitä oli 3-15 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,48-5,66 m mpy. Kulttuurikerroksen Y44 yllä oli purkukerrosta Y37 sekä kulttuurikerroksia Y39, Y41,

²¹ Ainasoja 2001: 83-86.

Y48, Y49, Y51, Y52, Y53 ja Y54. Sitä oli 3-15 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,48-5,66 m mpy. Kulttuurikerrosta **Y39** oli 1-6 cm ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,73-5,77 m mpy. Sen alla oli kulttuurikerroksen Y44 lisäksi kulttuurikerroksia Y41, Y44, Y45, Y51, Y52. Kulttuurikerrosta **Y41** oli 10 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,72-5,77 m mpy. Sen alla oli kulttuurikerroksen Y44 lisäksi kulttuurikerroksia Y43 ja Y51. Kulttuurikerros **Y43** sijaitsi rinnakkain purkukerroksen Y37 kanssa, ja kulttuurikerrosta Y43 oli 2-3 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,67-5,72 m mpy.

On myös mainittava, että kulttuurikerros **Y45** sijaitsi kulttuurikerrosten Y39, Y40 ja Y47 alla ja kulttuurikerroksen Y53 päällä. Kulttuurikerrosta Y45 oli 2-7 cm ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,67-5,71 m mpy. Miltei samojen kulttuurikerrosten kanssa yhteydessä oli kulttuurikerros **Y46**, jonka yllä oli kulttuurikerrokset Y40 ja Y47 ja alla kulttuurikerrokset Y50 ja Y53. Kulttuurikerrosta Y46 oli 3-4 cm ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,70-5,71 m mpy. Niihin liittyy myös kulttuurikerros **Y47**, jonka yllä oli edellä mainittu kulttuurikerros Y40, ja sen alla oli kulttuurikerroksia Y45, Y46, Y51 ja Y53. Kulttuurikerrosta Y47 oli 1-4 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,61-5,57 m mpy.

Miltei koko alueen 1 länsiosaa peittäneen kulttuurikerroksen Y44 yllä oli myös kulttuurikerrosta **Y48**, joka koostui vaalean beigestä hiesuisesta hiekasta, jossa oli hiili- ja maatumeneen aineksen täpliä sekä tiilimurskaa. Yksikön pinta oli aaltoilevan epätasainen. Sitä oli 6-10 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,31-5,74 m mpy. Y44:n yllä oli myös kulttuurikerrosta **Y49**, jota oli 3-12 cm. Y49:n pinta sijaitsi korkeudella 5,65-5,69 m mpy. Se koostui harmaanruskeasta likaisesta hiekasta, jossa oli puusilppua ja hiiltä, sekä hieman tiilimurskaa ja yksittäisiä tiiliä sekä hiesulaikkuja. Y49 sijaitsi rinnakkain kulttuurikerroksen Y41 kanssa.

Kulttuurikerroksen Y44 yllä oli siis myös kulttuurikerroksia Y51, Y52, Y53 ja Y54. Kulttuurikerrosta **Y51** oli 4-14 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,63-5,75 m mpy. Kulttuurikerrosta **Y52** sen sijaan oli 1-9 cm ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,63-5,67 m mpy. Kulttuurikerros Y52 sijaitsi rinnakkain kulttuurikerroksen Y49 kanssa. Kulttuurikerroksen **Y53** pinta sijaitsi korkeudella 5,59-5,66 m mpy, ja sitä oli 0,5-2 cm. Se oli vaalean keskiruskeaa, hieman vaaleanpunaiseen vivahtavaa hiekkaa, jossa oli hyvin vähän tiilimurua ja puusilppua. Kulttuurikerrosta **Y54** oli 2-4 cm, ja se sijaitsi korkeudella 5,57-5,61 m mpy.

Miltei koko alueen 1 länsiosan kattavan kulttuurikerroksen Y44 alla oli kulttuurikerroksia Y55, Y56, Y58 ja Y60 sekä kulttuuri- ja palokerrosta Y57. Kulttuurikerroksen **Y55** pinta sijaitsi korkeudella 5,51-5,55 m mpy, ja keskiruskeaa ja vaaleanruskeaa hiekkaa, jossa oli maatumutta puusilppua ja siellä täällä tiilimurua sekä savisia hiekan läikkiä oli 2-3 cm. Kulttuurikerroksen **Y56** yllä oli kulttuurikerroksen Y44 lisäksi kulttuurikerrosta Y58 sekä kulttuuri- ja palokerrosta Y57. Y56 koostui täplikkästä ja kerroksellisesta keskiruskeasta hiekasta, jossa oli vaaleanruskean hiekan läikkiä, sekä vähän puusilppua, hiiltä ja saviläikkiä. Sekoitteet vähenivät kohti yksikön pohjaa. Y56:tä oli 2-11 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,42-5,45 m mpy. Kulttuurikerroksen Y56 alla oli kulttuurikerrosta **Y62** 2-5 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,34-5,44 m mpy. Kulttuurikerroksen Y62 alla oli palopurkukerrosta Y61.

Kulttuuri- ja palokerrostakerrosta **Y57** oli 4-11 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,49-5,52 m mpy. Se koostui likaisen harmaanruskeasta hiekasta, jossa oli hiiltä ja nokea. Hiekan seassa oli myös tiilimurskaa ja laastia, sekä hieman puusilppua. Sen yläosaan liitettiin 110 x 40 cm ja 1-4 cm paksu palokerros, joka pinta sijaitsi korkeudella 5,52-5,53 m mpy. Kulttuurikerroksen **Y58** päällä oli kulttuurikerroksen Y44 lisäksi kulttuurikerrosta Y60. Kulttuurikerrosta Y58 oli 1-7 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,44-5,47 m mpy. Kulttuurikerrosta **Y60** oli 2-4 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,42-5,46 m mpy.

Kuten kulttuurikerros Y44, myös kulttuurikerros **Y59** kattoi miltei koko alueen 1 länsiosan alueen, lukuun ottamatta sen luoteisosaa. Y59 koostui keskiharmaasta hiekasta, jonka seassa oli hiiltä, tiilimurskaa, puusilppua sekä palanutta savea pieninä palasina. Lisäksi seassa oleva keskikarkea hiekka oli osin punaiseksi ja oranssiksi saostunutta. Sekoitteet tekivät yksiöstä paikoin raitaisen. Sitä oli 2-12 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella

5,29-5,52 m mpy. Sen yllä oli edellä mainittuja kulttuurikerroksia Y55, Y56 ja Y58 sekä kulttuuri- ja palokerrosta Y57. Lisäksi sen yllä oli kulttuurikerrosta Y63 palopurkukerrosta Y61.

Palopurkukerroksen **Y61** yllä oli kulttuurikerroksia Y56, Y58 ja Y62, ja se koostui nokisesta hiekasta, jonka seassa oli paljon hiiltä ja tiilimurskaa sekä yksittäisiä tiilen paloja. Sen seassa oli myös hieman laastia ja ruskeaa hiekkaa sekä puusilppua siellä täällä. Palopurkukerroksen alla oli ohut, alle 1 cm paksu puulastukerros. Yksikön etelä- ja lounaisreunaan liitettiin tiilisempi ja hiekkaisempi alue, jota oli 9-11 cm ja jonka pinta sijaitsi korkeudella 5,34-5,37 m mpy. Muuta palopurkukerrosta oli 3-8 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,33-5,53 m mpy. Palopurkukerroksesta Y61 talletettiin erilaisia liitupiipun koppia. Kahdessa oli kohokuviona kolme kruunua (KM42731:297; 307), ja kyseinen muoto ajoittuu 1700-luvun toiselta puoliskolta 1800-luvun alkuun. Yksiköstä talletettiin myös useita simpukkapiipun kopan katkelmia (KM41731:298; 308). Simpukkakoristeisia piippuja on valmistettu 1700-1800 -lukuilla. Palopurkukerros ajoittuu siis liitupiipun koppien perusteella aikaisintaan 1700-luvun puoliväliin. Yksiköstä talletettiin myös yksi kolikko (KM42731:304), jonka leimat eivät olleet näkyvissä ennen konservointia. Kolikko tarkentanee yksikön ajoitusta konservoinnin jälkeen. Kulttuurikerros **Y63** oli keskiruskeaa hiekkaa, jonka seassa oli tiilimurskaa ja tiilen paloja, puusilppua sekä vähän hiiltä ja nokea. Sen seassa oli myös paikoin vaaleanruskeaa ja oranssia hiekkaa. Kulttuurikerrosta Y63 oli 1-3 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,34-5,40 m mpy.

Alueen 1 länsiosan kaivaminen jätettiin kulttuurikerroksen Y59 pintaan, mutta myöhemmin kaivetun koe-kuopan 1 kaivamisen ja dokumentoinnin aikana Y59:n aluetta puhdistettiin useaan otteeseen kuvaamista varten. Tason usean puhdistamiskerran myötä Y59 kaivettiin paikoin pois, ja näiltä alueilta esiin tuli palopurkukerros Y64 ja kulttuurikerros Y65.

Yksiköt Y64 ja Y65 tulivat vain osin esille maakerroksen Y59 usean puhdistamisen aikana. Yksiköitä Y64 ja Y65 kaivettiin ainoastaan koekuopan 1 kohdalta, ja muutoin alueen 1 länsiosan kaivuu jätettiin Y59:n lisäksi Y64:n ja Y65:n pintaan. Palopurkukerrosta **Y64** oli 12-35 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,20-5,40 m mpy. Se koostui nokisesta hiekasta, jonka seassa oli paljon hiiltä, tiilimurskaa ja tiilen paloja. Sen seassa oli myös keskiruskeaa hiekkaa, palaneiden kivien palasia ja -muruja sekä maatunutta orgaanista ainesta. Palopurkukerroksen Y64 ja kulttuurikerroksen Y65 yllä oli kulttuurikerrosta Y59 ja palopurkukerroksen Y61 tiilistä osuutta. Kulttuurikerrosta Y65 oli 6-9 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,10-5,33 m mpy. Maa oli vaaleanruskeaa hiekkaa, jossa oli osin maatunutta puusilppua. Seassa oli myös hiiltä ja harmaamman hiekan läikkiä, joissa oli harmaita palamattoman saven pilkkuja.

AKDG6460:140. Alueen 1 länsiosan koillis/itäprofiili. Lounaasta/lännestä. Kuva: Terhi Taipaleenmäki

AKDG6460:149. Alueen 1 länsiprofiili. Idästä. Kuva: Terhi Taipaleenmäki

Kuten mainittu, alueen 1 länsiosan kaivu lopetettiin kulttuurikerrokseen Y59. Kyseisestä kulttuurikerroksesta talletettiin sen puhdistamisen yhteydessä esimerkiksi piiposliinia ja kaakelin paloja (KM42731:273; 274). Piiposliini otettiin käyttöön 1700-luvun puolivälissä. Lisäksi kulttuurikerroksesta Y59 löydettiin kaksi kolikkoa, jotka olivat kuitenkin niin korrosioituneita, että niiden leimat eivät olleet näkyvissä (KM42731:278; 279). Kolikot tullaan konservoimaan, minkä jälkeen kolikoista voi olla ajoituksellista apua. Alueen lopetustasossa oli myös kulttuurikerrosta Y65, josta löydettiin simpukkakoristeinen liitupiipun koppa (KM42731:330). Simpukkakoristeisia koppia on valmistettu 1700- ja 1800-luvuilla.²² Alueelta talletettiin myös useita liitupiipunkoppia ja niiden katkelmia, joita on valmistettu niiden leimojen ja koristeiden perusteella 1700-luvun jälkipuoliskolta lähtien (KM42731:47; 176; 259; 297; 298; 307; 308; 345). On myös huomattava, että palopurkukerroksesta Y17 ja sen alaisen kulttuurikerroksen Y22 rajalta löydettiin Fredrik I:n lyöttämä 1 äyrin kolikko (KM42731:63), jota on valmistettu vuosien 1730-1750 välillä.²³ Liitupiippujen koppien, rahalöydön ja piiposliinin perustella alueen 1 länsiosassa vanhimmat kulttuurikerrokset ajoittuivat aikaisintaan 1700-luvun jälkipuoliskolle.

4.2.1. Koekuoppa 1 ja romahtaneen kivijalan osa R70 ja sen arinapuu R77

Koekuoppa 1 sijaitsi keskellä alueen 1 länsiosaa, ja sen nurkat osoittivat kohti väli-ilmansuuntia. Koekuoppa oli aluksi kooltaan 100 x 100 cm, mutta kun koekuopan alueelta alkoi paljastua rakennekiviltä vaikuttavia kiviä, päätettiin koekuoppaa laajentaa 140 x 150 cm kokoiseksi. Laajennuksella pyrittiin selvittämään kivirakenteen olemusta tarkemmin. Koekuopan kaivu aloitettiin korkeudelta 5,27-5,38 m mpy ja lopetettiin syvyyteen 4,65-4,85 m mpy.

Koekuoppaa 1 alettiin kaivaa yksikön Y59 pintaan, ja kuopan usean dokumentoinnin aikana Y59 kaivettiin alueelta osin kokonaan pois puhdistamisen aikana. Y59:n alta tuli palopurkukerroksesta Y64 ja kulttuurikerroksesta Y65, jotka osaltaan täyttivät koekuoppaa 1. Niiden alla oli kulttuurikerroksesta **Y66** ainakin 18-19 cm, mutta sen todellista paksuutta ei saatu selvitettyä, sillä yksikköä ei kaivettu koko sen paksuudelta pois. Y66:n pinta sijaitsi korkeudella 5,10-5,23 m mpy, ja se koostui harmaanruskeasta hiekasta, jossa oli hiilitäpliä ja puusilppua. Yksikössä on myös oranssinruskeaa hiekkaraitaa ja vaaleanruskeaa hiekan raitaa, ja siellä täällä savitäpliä. Y66:a oli rakennekivien R70 välissä.

²² Ainasoja 2001: 90-96.

²³ Oravisjärvi 2016: 99-100.

Romahtaneen kivijalan **R70** päällä oli purkukerrosta Y64 sekä kulttuurikerroksia Y65 ja Y66. Kivijalan rakennekivet muodostivat rakennuksen kulman, ja se muodostui koillis-lounais- ja kaakko-luodesuuntaisista seinistä. Koillinen-lounassuuntaisesta seinästä oli esillä 158 x 90-110 cm pituinen osa, ja kaakko-luodesuuntaisesta seinästä oli esillä 80 x 80 cm kokoinen osa. Rakenne näytti jatkuvan kohti luodetta, mikä oli havaittavissa muusta ympäristöstä erottuvasta yksiköstä Y65, joka oli rakenteen kanssa samansuuntainen. Kivijalka oli kylmämuurattu lohkokivistä, joiden koot vaihtelivat 35-60 cm välillä. Rakenteen nurkkakivi oli suurin, kooltaan 106 x 65 cm. Suurempien rakennekivien väleissä oli useita pienempiä, halkaisijaltaan 25 cm kokoisia tilkekiviä. Osa kivistä oli palaneita. Kivet eivät sijainneet tiiviisti toisiaan vasten, vaan ne vaikuttivat osin liikkuneen pois paikoiltaan tai romahtaneen. Kivien pinnat sijaitsivat korkeudella 5,00-5,38 m mpy.

AKDG6460:116. Koekuoppa 1 ja rakenne R70. Lounaasta. Kuva: Terhi Taipaleenmäki

AKDG6460:118. Koekuoppa 1 ja kivijalka R70. Luoteesta. Kuva: Terhi Taipaleenmäki

Osin rakennekivien R70 ja kulttuurikerroksen Y66 alla oli rakennepuuta **R77**, jonka tulkittiin kivijalan arinapuuksi. Puu oli erittäin huonokuntoinen noin kaakko-luodesuuntainen hirsi. Hirttä oli esillä noin 58 cm pituisesti, ja se oli 18 cm leveä. Leveyttä hirrelle toi mahdollisesti sen vieressä ollut toinen puu, mutta asialle ei saatu täyttä varmuutta puun huonon kunnan ja sen paikoilleen jättämisen vuoksi. Arinapuu sijaitsi korkeudella 4,70-4,71 m mpy. Rakenteita R70 ja R77 ei siis poistettu niiden dokumentoinnin jälkeen, vaan ne jätettiin paikoilleen ja ne peitettiin suodatinkankaalla ja maalla.

AKDG6460:120. Arinapuu R77 ja kivijalkaa R70. Pohjoisesta. Kuva: Terhi Taipaleenmäki

Koekuopasta 1 talletettiin esimerkiksi piiposliinia (KM42731:281; 324), kaakelin paloja (KM42731:282), fajanssia (KM42731:280; 323) ja liitupiipun varren ja kopan kappaleita (KM42731:283; 284; 325; 333). Esineistö vaikuttaa varhaisimmillaan 1700-luvun puoliväliin ajoittuvaksi, joskin piiposliinin määrä alueella oli suhteellisen vähäistä.

4.3. Alueen 1 eteläosa

Alueen eteläosassa havaittiin ehyitä kulttuurikerroksia kaivannon lounaisprofiilissa noin 125 cm leveydeltä ja ne ulottuivat profiilista mitattuna noin 50 cm kaivantoon päin. Ehyet kulttuurikerrokset alkoivat korkeudelta 6,16-6,18 m mpy, eli pinta-, tasaus- ja täyttökerroksia poistettiin kulttuurikerrosten päältä 92-94 cm. Alueen lopetustaso oli korkeudella 5,47-6,52 m mpy. Kulttuurikerroksia leikkasi viemärikaivanto L1, mikä myös leikkasi ylimmän kulttuurikerroksen Y2 pintaa. **Y2** oli 35 cm paksu kulttuurikerros, jonka yläosa muodostui 1 cm paksusta orgaanisesta ja nokisesta kerroksesta, ja sen alla oli punertavan ruskea multainen ja puuroskainen keskikarkea hiekka, jossa oli savilinssejä, tiilimurua ja kiviä. Yksikön alin 10 cm oli karkeahiekkaisempaa ja multaista maata, jossa kuitenkin sekoitteet pysyivät samana. Sen alla oli tasauskerros **Y3**, jonka pinta sijaitsi korkeudella 5,73-5,93 m mpy. Kirjavaa tasauskerrosta oli 20-24 cm, ja se koostui oranssikeltaisesta keskikarkeasta ja karkeasta hiekasta, johon multa teki ruskeita raitoja. Yksikön alaosa koostui 5 cm vaaleasta hiekasta, jossa oli tiilen paloja. Tasauskerroksen alla oli mahdollinen peltomaa **Y4**, joka koostui tasaisesta rusehtavan harmaasta hienosta hiekasta, jossa oli täplinä puuroskaa, hiilimurua ja ihan vähän tiilimurua, multaa ja valkoista hiesua linsseinä. Mahdollista peltomaata oli 20 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,61-5,67 m mpy.

Edellä mainituista maakerroksista talletettiin esimerkiksi esine-, taso- ja pullolasia, punasavikeramiikkaa, piiposliinia ja fajanssia sekä liitupiipun varren ja kopan katkelmia (KM42731:1-18). Lisäksi yksiköstä Y3 löydettiin mahdollisen kivisavisen upokkaan katkelma (KM42731:6).

Kaivausalueen eteläosassa lopetustason pinnassa kaivannon lounaisprofiiliin vieressä havaittiin purkukerrosta **Y9**, jonka pinta sijaitsi korkeudella 5,36-5,48 m mpy. Koska alue oli jo tavoitesyvyudessa, purkukerrosta ei kaivettu. Yksikkö oli tahmea ja tiivis maakerros, jossa oli enemmän tiiltä isompina paloina. Se koostui orgaanisesta ja savisesta karkeasta hiekasta, jossa oli tiilen lisäksi nokea ja hiiltä. Kulttuurikerrokset Y2, Y3, Y4 ja Y9 jatkuivat kaivannon kaakkois- ja lounaisprofiileihin, eli kyseisiä kulttuurikerroksia on todennäköisesti myös kiveyksen alla.

AKDG6460:13. Alueen 1 etelänurkka. Lounaisprofiilissa Y0, L1, Y2, Y3, Y4, Y9. Koillisesta. Kuva: Matleena Riu-tankoski

4.4. Alue 2

Alue 2 on jaettavissa sen luoteisosaan, keskiosaan ja kaakkoisosaan. Raportissa kyseisiä alueita ei kuitenkaan käsitellä omia kokonaisuuksinaan, sillä samat tasauskerrokset ja rakenteet toistuvat kaikilla näillä alueilla. Alueen 2 käsittelyssä on kuitenkin pyritty käsittelemään alueen eri osissa havaitut maakerrokset omia kokonaisuuksinaan, mikäli ne eivät ole toisiinsa yhteydessä.

Alueen 2 kaivuu aloitettiin sen luoteisosasta. Se kaivettiin suurelta osin kaivinkoneavusteisesti, mutta osin sen kaivaminen toteutettiin lasta- ja lapiokaivuuna. Kaivinkoneella poistettiin pinta- ja tasauskerrokset sekä alueella ollutta suurikokoista kivirakennetta R108. Osa tasauskerroksista sekä kivirakenteen R108:n alaisista maakerroksista poistettiin lapio- ja lastakaivuuna. Luoteisosan kaivuu lopetettiin korkeudelle 3,18-3,36 m mpy, eli noin 330 cm syvyyteen maanpinnasta mitattuna.

Alueen 2 keskiosasta kuorittiin pois kaivinkoneella polun tasaus- ja rakentamiskerrokset, jonka jälkeen alueelle tehtiin kaivinkoneella koeojia. Koeojat kaivettiin kaivinkoneella ja osa tasauskerroksista kaivettiin lastakaivuuna. Keskiosan koeojia kaivuu lopetettiin kivirakenteen R108 pintaan, eli aluetta kaivettiin ainoastaan 4,29-4,53 m mpy syvyyteen.

Alueen 2 kaakkoisosan tasauskerrokset poistettiin kaivinkoneella, jonka jälkeen kulttuuri- ja tasauskerroksia kaivettiin lastakaivuuna. Kaivuu lopetettiin alueen 2 kaakkoispäädystä korkeudelle 4,17-4,73 m mpy. Lisäksi alueelle kaivettiin koekuoppa 3, jonka pohja oli korkeudella 3,80-3,86 m mpy.

Alueen 2 luoteisosan pintakerros Y0 ja sen alainen tasauskerros **Y137** poistettiin kaivinkoneella. Y0 koostui nurmesta ja sen alaisesta mullasta, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,08-6,31 m mpy, laskien lähellä Kaupunginjooa jyrkästi kohti uomaa. Nurmimullan alla olevat yhdeksän tasauskerrosta liitettiin kaikki yksikköön Y137. Ne eriteltiin yksikön sisässä numeroin Y137_1 - Y137_9. Moderni kaapelikaivanto L1 leikkasi kolmea ylintä tasauskerrosta sekä neljännen tasauskerroksen pintaosaa. Lisäksi kivirakenne R101 sijaitsi tasauskerroksen Y137:n sisässä.

Tasauskerrokset Y137_1 - Y137_9 koostuivat 3-39 cm paksuista tasauskerroksista, muodostaen yhteensä 100 cm paksun yksikön. Kerrokset olivat pääosin löyhiä, ja niissä olevien sekoitteiden määrät vaihtelivat. Useat tasauskerrokset olivat hyvin puhtaita, eli niissä ei ollut lainkaan, tai hyvin vähän erinäisiä sekoitteita. Tasauskerroksien koostumukset kuitenkin vaihtelivat hiekkaisista multaisiin ja savisiin. Tasauskerrosten tarkemmat

koostumukset on kuvailtu yksikkölomakkeessa Y137. Tasauserrokset ajoittuvat vanhimmillaan noin 1800-luvun puoliväliin.

4.4.1. Kivirakenne R101 ja sen perustuskaivanto L100

Kivirakenne **R101** tuli esille tasauserroksen Y137_4 alta. Se oli pohjois-eteläsuuntainen mukulakivirakenne, jonka ehyt osio oli 128 cm pitkä ja 55 cm leveä. Rakenne koostui viidestä pitkittäisestä kivirivistä, jotka muodostivat yhtenäisen tason. Niiden länsipuolella oli vielä yksi kivirivi, jonka kivet oli aseteltu hieman pystyyn siten, että rakenne vaikutti kourumaiselta. Kivet olivat pääosin luonnonkiviä, mutta mukana oli myös muutama lohkokivi. Kivet oli aseteltu siten, että niiden tasainen pinta oli ylöspäin. Rakenteen pinta sijaitsi korkeudella 5,70-5,77 m mpy ja pohja korkeudella 5,60-5,65 m mpy. Rakenne R101 ajoittuneen 1900-luvun puolelle.

AKDG6460:46. Mukulakivirakenne R101. Koillisesta. Kuva: Matleena Riutankoski

AKDG6460:47. Mukulakivirakenne R101 ja sen perustuskaivanto L100. Idästä. Kuva: Matleena Riutankoski

Kivirakenteella R101 oli perustuskaivanto **L100**, jonka reuna sijaitsi kivirakenteen itäpuolella, 5-6 cm etäisyydellä kivistä. Perustuskaivannon päällä oli rakentamiskerrosta **Y102**, joka oli keltaista irtonaista hiekkaa, johon rakennekivet R101 oli istutettu. Y102:ta oli 20 cm, ja sen alla oli perustuskaivanto L100. Kaivannon pohja sijaitsi korkeudella 5,48-5,51 m mpy. Perustuskaivannon L100 alla oli Y137_8.

4.4.2. Tasauserroksen Y137 alaiset maakerrokset

Tasauserroksen Y137 alla oli tasauserrosta **Y103**. Tasauserroksen Y103 pinta vaikutti hyvin sekoittuneelta, mutta koska alueen 2 luoteispäätyä oli kaivettu jo melko syvästi, päätettiin yksikköön kaivaa **koeoja 1**. Koeojalla pyrittiin selvittämään, onko konekaivuun jatkaminen alueella perusteltua, vai tulisiko jo siirtyä lastakaisuuseen. Koeoja 1 oli kooltaan 140 x 50 cm ja noin 53 cm syvä, ja se kaivettiin tasauserrosten Y103 ja Y104 läpi. Kaivuu lopetettiin kaivannon pohjalla esiin tulleisiin kiviin, jotka myöhemmin dokumentoitiin rakenteena R108. Koeoja 1:n perusteella konekaivuuta päätettiin jatkaa jossain määrin, sillä koeojassa havaitut tasauserrokset olivat todella paksuja ja sekoittuneen oloisia.

Tasauserros Y103 poistettiin pääosin lapiokaivuuna. Sitä oli 32-45 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,95-5,16 m mpy, laskien kohti Kaupunginojaa. Se oli erittäin kerroksellinen yksikkö, jossa toisiinsa limittyi harmaita, rusehtavia ja vaaleita hiesukerroksia. Sekoitteena oli tiilimurua ja tiilen paloja. Seassa oli myös hiilitäplää ja keltaista hiekkaa. Yksikön pinnassa oli runsaasti 10-30 cm kokoisia kiviä, mutta ne eivät muodostaneet rakennetta. Y103:n alla oli tasauserrosta **Y104** noin 20 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,77-4,99 m mpy. Se oli valkoista hiesua, jonka alapinnassa oli suuria kiviä, joista osa oli rakennekiviä R108. Yksikkö muuttui pohjaosasta täpläiseksi noen ja hiilen vuoksi. Y104:n alla oli hyvin pienialainen kulttuurikerros **Y107**, jota oli 2-8 cm ja jonka pinta sijaitsi korkeudella 4,63-4,71 m mpy. Tasauserrosta Y104 havaittiin myös alueen 2 keskiosassa, jossa sen päällä oli purkukerroksia **Y121** ja **Y125**. Molemmat purkukerroksista olivat kirjavia ja kerroksellisia maita, joiden väri vaihteli ruskeasta vaaleaan ja tummanharmaaseen. Y121:tä oli 5-11 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,67-4,74 m mpy. Purkukerrosta Y125 oli 20-50 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,00-5,17 m mpy. Kyseisellä alueella Y104:n pinta sijaitsi korkeudella 4,56-4,85 m mpy.

AKDG6460:48. Koeojan 1 itäprofiili, jossa tasauserrokset Y103 ja Y104. Pohjalla Y106 ja R108. Idästä. Kuva: Matleena Riutankoski

Alueen 2 luoteisosassa tasauserroksen Y104 ja kulttuurikerroksen Y107 alla oli harmaa ja vaaleanpunainen savi **Y105A**, joka oli todennäköisesti pohjamaata. Y105 jaettiin osiin Y105A ja Y105B. Niistä Y105A oli koskematon vaaleanpunaista ja harmaata savea, jonka seassa oli rusehtavaa hiekkaa. Y105B oli samaa, mutta

kertaalleen kaivettua maata. Y105A sijaitsi Kaupunginojan tukirakenteen perustuskaivannon L110 ulkopuolella, ja Y105B kaivannon sisäpuolella. Perustuskaivanto L110 oli siis kaivettu osin yksikköön Y105A. Y105A:ta oli esillä 142 x 86 cm kokoisella alueella kaivannon luoteisosan länsireunalla, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,65-4,73 m mpy

4.4.3. Kaupunginojan törmän tukirakenne R108, R111 ja R112 sekä sen perustuskaivanto L110

Tasauskerroksen Y104 poiston jälkeen esille tuli perustuskaivannon L110 reuna sekä kivirakenteen R108 pinta. Kaivanto **L110** oli 300-325 cm leveä, 11,30 m pitkä ja 139-152 cm syvä. Kaivanto jatkui alueen 2 kaakkois- ja luoteisprofiileihin. Kuten mainittu, perustuskaivanto L110 oli kaivettu sen länsireunalta pohjasaveen Y105A, jossa sen pystysuoraa länsiseinää oli esillä 81 cm verran. Sen jälkeen kaivannon länsireuna muuttui tasaiseksi tasoksi 88 cm matkalta kohti koillista, jonka jälkeen kaivannon L110 länsireuna muuttui jälleen pystysuoraksi 42 cm matkalta. Kaivannon alaosan pystysuoraa reunaa tuki lounaisempi lauta R112. Kaivannon L110 itäreuna oli yläosasta loivan pyöreä, mutta muuttui syvemmillä miltei pystysuoraksi. Kaivannon pohja oli melko tasainen. Kaivantoa täytti kivirakenteen R108 ja lautarakenteen R112 lisäksi hirsi R111, sekä täyttökerrokset Y105B, Y106, Y109, Y113, Y114, Y115, Y116, Y122 ja Y123. Kaivanto leikkasi pohjamaata Y105A, palokerrosta Y118, kulttuurikerroksia Y119, Y120 ja Y136, purkukerrosta Y127, purku- tai tasauskerrosta Y128 sekä tasauskerroksia Y117 ja Y132. Kaivannon alla oli pohjamaa Y129.

Kivirakenne **R108** täytti osaltaan perustuskaivantoa L110, ja se koostui halkaisijaltaan 10-55 cm kokoisista luonnonkivistä ja lohkokivistä. Kivet olivat kasattu epämääräiseksi rakenteeksi kaivantoon L110. Kivirakenne oli miltei pohjois-eteläsuuntainen, mutta se oli hiukan kallellaan kaakko-luodesuuntaan.

Kivien R108 välissä oli rakentamis- ja täyttökerrosta **Y106**, joka koostui vaaleanruskeanharmaasta hiekasta, jossa oli vaaleaa hiesutäplää, hiiltä ja nokea sekä tiilimurua. Tiilen paloja oli yksikössä harvakseltaan. Seassa oli myös pieniä puun paloja ja puusilppua, etenkin aivan kivien vieressä. Puusilppua havaittiin alueen 2 keskiosassa kivien R108 päällä enemmän. Kyseisellä alueella puusilppu muodosti puusilppukerroksen **Y126**, joka myötäili 1-3 cm paksuudelta rakennekiviä R108. Puusilppukerros sijaitsi korkeudella 3,86-4,54 m mpy, nous- ten kohti kaakkoa. Puusilppukerroksen päältä poistettiin tasauskerrosta Y104.

AKDG6460:107. Alueen 2 keskiosa, kivien päällä osin puusilppukerros Y126. Koillisesta. Kuva: Matleena Riutankoski

Alueen 2 luoteispäätyyn kivirakenteeseen R108 päätettiin kaivaa **koeoja 2**, jotta kivirakenteen luonnetta ja paksuutta saataisiin selvitettyä. Koeoja 2 kaivettiin myös siksi, jotta saataisiin selvitettyä, onko kivirakenteen R108 poisto kaivinkoneella perusteltua, vai tulisiko kivirakenne poistaa käsin kaivamalla. Koeoja 2 oli kooltaan 232 x 75 cm ja se oli 110 cm syvä. Koeojan 2 kaivuun aikana kaivettiin kivirakennetta R108, sen kivien välissä olevaa rakentamis- ja täyttökerrosta Y106 sekä hieman kivirakenteen alaista täyttökerrosta Y109. Koeojan 2 perusteella kivirakenne R108 oli ainakin 110 cm paksu, ja kivet olivat kasattuja, eivät ladottuja. Ne eivät siis muodostaneet harkittua rakennetta, vaan ne olivat ennemminkin kaivannon L110 täyttönä. Rakenne R108 päätettiin sen seurauksena kaivaa pois kaivinkoneella. Rakenne R108 kaivettiin pois ainoastaan alueen 2 luoteisosassa, ja alueen 2 keski- ja kaakkoisosassa rakenteesta otettiin esille ainoastaan sen pintaa ja reunan rajaa.

Rakenteen R108 kivien koot vaihtelivat suuresti, ja kaivuun aikana havaittiin, että kivien koot eivät kasvaneet rakenteen pohjaosassa, vaan rakenteessa oli eri kokoisia kiviä sekaisin. Kivien pinnat sijaitsivat korkeudella 4,30-4,88 m mpy, ja rakenteen pohja sijaitsi korkeudella 3,59-3,65 m mpy. Rakenne R108 oli 300-325 cm leveä, ja sitä havaittiin koko alueen 2 pituudelta, eli sitä oli esillä 11,30 m. Huomattava on, että rakenne jatkui kaivannon 2 kaakkois- ja luoteisprofiileihin sekä koillisprofiiliin. Kiviä oli noin 6-7 kivikertaa, mutta tarkkaa kivikertojen määrää on mahdoton sanoa, sillä kivet olivat kasattu päällekkäin epämääräiseksi kasaksi. Joka tapauksessa rakenne R108 oli noin 110 cm paksu. Kaivannon 2 lounaispäädyssä rakenteen R108 läpileikkaus on reunoilta pyöristynvä ja pohjasta pyöreäpohjainen. Rakenteella ei kuitenkaan ole omaa kaivantoa, vaan se on osa kaivannon L110 täyttötä.

Vasemmalla AKDG6460:132. Alue 2. Luoteesta. Kuva: Matleena Riutankoski. Yllä AKDG6460:131. Alueen 2 luoteispäädyn koillisprofiili. Perustuskaivanto L110, kivirakenne R108/Y106, sen alaiset täyttökerrokset Y109, Y105B ja Y123, pohjamaa Y129 sekä rakennelauta R112. Luoteesta. Kuva: Matleena Riutankoski

Kaivannon L110 täyttönä rakenteen R108 itäpuolella oli täyttökerrosta **Y113**, jonka pinta sijaitsi korkeudella 4,86 m mpy ja jota oli 32-40 cm. Se koostui peltomaan kaltaisesta löyhästä hiekasta ja mullasta, jonka seassa oli puusilppua ja hieman tiilen paloja ja tiilimurskaa sekä pieniä savitäpliä. Se oli tasauskerroksen Y104:n alla, ja Y113:n alla oli täyttökerrosta **Y114**. Y114 koostui raitaisesta harmaanruskeasta hiekasta, jonka seassa oli

runsaasti oranssia ja keltaista hiekkaa, ja sitä oli noin 20 cm. Sen pinta sijaitsi korkeudella 4,65-4,67 m mpy. Täyttökerroksen Y114 alla oli täyttökerrosta **Y115**, joka oli puusilppuista, hiilistä ja tiilimuruista tiivistä hiekkaa. Sitä oli 5-9 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,50 m mpy. Y115:n alla oli hirsi R111 sekä täyttökerrosta Y116.

Kaivannon L110 ja rakenteen R108 itäreunaa tuki hirsi **R111**, joka tuhoutui osin kaivinkonekaivuun aikana. Sen päällä oli edellä mainittua täyttökerrosta Y115. Hirsi oli erittäin huonossa kunnossa lahoamisen vuoksi, jonka lisäksi sen yhteydessä kasvoi useita koivun juuria. Hirttä oli esillä 52 cm pitkästi, ja se oli 15 cm leveä. Hirsi oli 7-11 cm paksu. Sen pinta sijaitsi korkeudella 4,40 m mpy ja pohja korkeudella 4,29 m mpy. Se oli miltei pohjois-eteläsuuntainen, joskin se oli selvästi kallellaan kaakko-luodesuuntaan. Se oli siis saman suuntainen, kuin kaivanto L110 ja kivirakenne R108. Hirsi R111 jatkui kaivannon luoteisprofiiliin. Hirsi on todennäköisesti ollut tukipuu kaivannolle L110 sekä sen vieressä sijainneelle kivirakenteelle R108. Hirren R111 alla oli täyttö- tai kulttuurikerrosta Y116. **Y116** oli tasaisen vaaleanharmaanruskeaa tiivistä hiekkaa, jonka seassa oli puusilppua, tiilimurua, hiiltä, ja valkoisia hiesutäpliä. Seassa oli myös harvakseltaan vaaleanpunaisen saaven paloja. Sitä oli 15-20 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,29-4,38 m mpy. Yksikön Y116 alla oli kaivanto L110 korkeudella 4,16 m mpy.

AKDG6460:70. Hirsi R111. Lännestä.
Kuva: Terhi Taipaleenmäki

AKDG6460:72. Keskellä ylhäällä R111, kaivannon pohjalla Y105B ja lautojen R112 pintaosat. Profiileissa kivirakennetta R108. Lännestä.
Kuva: Terhi Taipaleenmäki

Kivirakenteen R108 ja sen kivien väleissä olleen Y106:n alla oli täyttökerrosta **Y109**, joka koostui irtonaisesta ja hieman likaisen värisestä hiekasta, jonka seassa oli saven paloja ja tiilimuraa. Sitä oli 20 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 3,86-4,03 m mpy. Sen alla oli osin kaivanto L110, mutta pääosin kuitenkin harmaata ja vaaleanpunaista savea Y105B. **Y105B** oli kertaalleen kaivettua pohjasavea Y105A, jolla oli täytetty kaivantoa L110. Savea Y105B oli 9-48 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 3,54-3,82 m mpy. Saven sisässä oli irtonainen hirren pätkä, joka oli kooltaan 56 x 15 cm.

Täyttökerroksen Y109 ja osin täyttösaven Y105B alla havaittiin myös puurakenteen R112 yläosaa. Puurakenne **R112** koostui kahdesta lautarakenteen osasta, jotka sijaitsivat kaivannon L110 pohjaosan reunoilla muodostaen 161 x 130 cm kokoisen rakenteen. Laudat siis sijaitsivat 156 cm etäisyydellä toisistaan. Laudat on aseteltu kaivannon L110 pohjaosan reunoille vaakatasoon ja pystyyn. Itäisempi rakenteen osa koostui yhdestä laudasta ja läntisempi lautarakenteen osa koostui kahdesta päällekkäisestä laudasta. Rakenteen R112 laudat olivat osin palaneita pinnoiltaan.

Itäisempi lauta oli aseteltu miltei kaakko-luodesuuntaiseksi, ja sitä oli esillä 63 cm pitkästi. Laudan luoteispääty jatkui kaivannon luoteisprofiiliin, ja sen kaakkoispääty on sahattu. Lautta on 25-26 cm leveä eli korkea ja 2,5 cm paksu. Sen koillispuolella eli kaivannon L110 ulkopuolella oli pohjamaata Y129 sekä sen päällä ollut kulttuurikerrosta Y136. Kulttuurikerroksen Y136 päällä oli hieman täyttösavea Y105B.

Vasemmalla AKDG6460:127. Alueen 2 luoteispääty kaivettuna pohjamaahan. Kaivannon keskiosan reunoilla laudat R112. Koillisesta. Kuva: Matleena Riutankoski. Yllä AKDG6460:98. Itäinen R112-lauta. Etelästä. Kuva: Matleena Riutankoski

Läntisemmän, miltei pohjois-eteläsuuntaisen R112-puurakenteen pinta tuhoutui noin 1-2 cm paksuudelta kaivinkonekaivuun yhteydessä. Se koostui kahdesta päällekkäisestä laudasta, ja ne muodostivat yhdessä 134 cm pitkän ja 41 cm korkean rakenteen. Ylempi lauta oli 20 cm leveä eli korkea ja 2,5 cm paksu, ja alempi lauta oli 21 cm leveä eli korkea. Laudat olivat yläosasta hieman kallellaan kohti itää. Molemmat laudat jatkuivat kohti kaivannon luoteisprofiilia ja kaakkoisprofiilia. Läntisempien lautojen länsipuolella oli pohjasavea Y105A.

AKDG6460:94. Läntisemmät R112-laudat. Pohjoisesta. Kuva: Matleena Riutankoski

Rakenteen R112 lautojen välisessä tilassa oli täyttösavea Y105B, sekä sen alaisia täyttökerroksia Y122 ja Y123. **Y122** oli kuivaa ja irtonaista puusilppuista hiekkaa, ja sitä oli 2-5 cm. Kyseinen täyttökerros sijaitsi korkeudella 3,39-3,43 m mpy. Täyttökerroksen **Y123**:n päällä oli molempia Y105B ja Y122, ja se koostui mustanharmaasta karkeasta hiekasta, jossa oli paljon nokea ja hiiltä. Seassa oli myös hieman tiilen paloja ja tiilimurskaa sekä hieman puusilppua ja pieniä puun paloja. Sitä oli noin 15 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 3,33-3,44 m mpy. Kaivannon L110 alla oli pohjamaata **Y129**, joka oli osin harmaa ja osin oranssinkeltaista hiekkaa. Yksikön pinnalla oli kivikasa ja sen viereisiä irtonaista kiviä, ja niiden seassa oli muutama tiilen pala. Kiviä ja tiiliä oli 122 x 60 cm kokoisella alueella, ja ne olivat palaneita. Y129:n pinta sijaitsi korkeudella 3,20-3,34 m mpy. Y129:n pintaan tehtiin kaksi koepistoa, jolla tarkistettiin, onko yksikkö todella pohjamaata. Yksikön itäosaan tehtiin 20-27 cm syvä koepisto, jonka kohdalla vaihteli oranssi ja harmaa hiekka. Kuopan pohjalla oli laakea kivi, jonka pintaan kaivuu lopetettiin korkeudelle 3,07 m mpy. Yksikön länsiosaan tehty lapionpisto oli 40 cm syvä. Koepiston pinnassa ollut hiekka oli harmaata hienoa hiekkaa, mutta se muuttui hyvin soraiseksi koepiston pohjalla. Pohjavesi alkoi nousta koepiston pohjalle, jonka seurauksena kaivuu lopetettiin korkeudelle 3,19 m mpy.

Edellä kuvaillut kivi- ja puurakenteet ovat todennäköisesti muodostaneet rakennekokonaisuuden, jolla on tuettu Kaupunginojan vanhaa uoma tai sen törmää. Perustuskaivanto L110 on siis Kaupunginojan törmän tukirakenteen perustuskaivanto. Rakenteen R112 laudoilla on todennäköisesti pyritty tukemaan sen päällä olevia maa- ja kivimassoja, jotta ne eivät romahtaisi tai liukuisi kohti Kaupunginojaa. Rakenteen R112 itäisimmästä laudasta otettiin puunäyte. Näytteen dendrokronologisen analyysin tuloksen mukaan lauta on mäntyä, ja sen uloin vuosilusto ajoittui vuoteen 1808. Todennäköistä siis on, että puu on kaadettu vuoden 1808 jälkeen, mutta ennen 1800-luvun puoliväliä.²⁴ Kivirakenteella R108 on todennäköisesti tuotu massaa ja tukea sitä ympäröiville tasauskerroksille. Hirrellä R111 on sen sijaan tuettu kivirakennetta R108. On todennäköistä, että Kaupunginojan törmän tukirakenne on tehty noin 1800-luvun puolivälissä.

4.4.4. Kaupunginojan törmän tukirakenteen perustuskaivannon ulkopuoliset kulttuurikerrokset

Kaupunginojan törmän tukirakenteen perustuskaivanto L110 leikkasi muutamia kulttuurikerroksia alueen 2 luoteisosassa. Ylin näistä oli alueen pohjoisnurkassa oleva tasauskerros **Y117**. Se koostui löyhästä ja valuvasta

²⁴ Wallenius 2020: 3.

vaaleanbeigestä hiekasta, jonka seassa oli puusilppua ja hieman hiiltä. Sitä oli 3 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,16 m mpy. Sen alla oli palokerrosta **Y118**, jota oli 5-14 cm sen pinnan sijaitessa korkeudella 3,96-4,36 m mpy, nousten kohti pohjoista. Musta, tiivis ja rakeinen palokerros koostui hiilestä ja puusilpusta, joka oli osin palanutta ja osin palamatonta. Hiilen seassa oli vähän pientä tiilimurua. Yksikön pintaan liitettiin noin 1 cm paksu ruskea savinen ja puuroskainen kerros, jonka seassa oli hiiltä ja tiilimurua. Palokerros Y118 on todennäköisesti peräisin vuoden 1822 tulipalosta, sillä sitä leikkaa Kaupunginojan törmän tukirakenteen perustuskaivanto L110, joka ajoittuu todennäköisesti noin 1800-luvun puoliväliin.

Palokerroksen Y118 alla oli 4-8 cm paksu kulttuurikerros **Y119**, joka koostui multaisesta puusilpusta, jonka seassa oli vähän savea. Yksikön alaosassa saven määrä lisääntyi. Y119:n pinta sijaitsi korkeudella 3,83-4,02 m mpy. Sen alla oli kulttuurikerrosta **Y120**, jonka pinta sijaitsi korkeudella 3,81-3,96 m mpy. Se oli hiesuista hiekkaa, jonka seassa oli savea. Yksikkö oli hyvin tiivis ja kuiva, ja se mureni kaivettaessa. Sen seassa oli pientä tiilimurua ja puusilppua sekä hiiltä. Kulttuurikerrosta Y120 oli 37 cm, ja sen alla oli kulttuurikerrosta **Y136**. Y136 sijaitsi itäisemmän rakennepuun R112 ja kaivannon L110 itäpuolella. Sen päällä oli Y120:n lisäksi hieman täyttösavaa Y105B. Kulttuurikerrosta Y136 oli 7-10 cm, ja se oli tasalaatuista hiekkaa, jossa oli hieman hiilitäplää. Sen pinta sijaitsi korkeudella 3,49-3,51 m mpy, ja sen alla oli pohjamaata Y129.

AKDG6460:221. Kaivannon L110 leikkaama tasauskerros Y117, palokerros Y118, kulttuurikerrokset Y119, Y120 ja Y136. Kaakosta. Kuva: Matleena Riutankoski

Alueen 2 kaakkoisosasta pintakerroksen Y0 alaisia tasauskerroksia poistettiin melko paksultti kaivinkoneella Snellmaninpuiston koekaivausten aikana kaivetun koekuopan 3 tulosten perusteella. Alueen 2 kaakkoisosassa pintakerroksen Y0 alaiset tasauskerrokset **Y124** dokumentoitiin kaivannon kaakkoisprofiilista, joten niiden tarkat laajuudet eivät ole tiedossa. Kaikki tasauskerrokset dokumentoitiin yksiköllä Y124, ja tasauskerroksia oli yhteensä 14 kappaletta. Tasauskerrokset on eriytetty toisistaan alaviivalla, eli ne on dokumentoitu yksikkönumeroin **Y124_1 – Y124_14**. Huomattava on, että kaivannon kaakkoisreunalta poistettiin suuri koivu, jonka juurakon poisto sekoitti osaltaan maakerroksia. Häiriöt olivat kuitenkin melko pinnallisia.

Osa tasauskerroksista Y124 oli linsseinä toisten kerrosten sisässä, ja muutoinkin kerrosten paksuudet vaihtelivat aina 3-34 cm välillä. Ne koostuivat sekoitteettomista hiekkakerroksista ja osassa tasauskerroksia oli esimerkiksi tiili- ja hiilimurua, siltti-, noki- ja savitäplää ja puusilppua. Yksikön Y124 ylimmän tasauskerroksen pinta sijaitsi korkeudella 5,65-5,81 m mpy. Tasauskerrosten alimman kerroksen Y124_14 pinta sijaitsi korkeudella 4,95 m mpy. Tasauskerroksia Y124 oli siis yhteensä 102 cm.

Kaivannon 2 kaakkoispäädyn itäosassa tasauskerrosten Y124 alla oli Kaupunginojan törmän tukirakennetta R108 sekä sen seassa ollutta täyttöhiekkaa Y106. Sen seurauksena myös tukirakenteen perustuskaivannon L110 yllä oli tasauskerroksia Y124. Alueen 2 kaakkoispäädyn etelänurkassa ja kaakkoisprofiilissa oli hyvin tiivis ja rakeinen musta palokerros **Y130**, jota oli 6-15 cm ja jonka pinta sijaitsi korkeudella 5,16-5,22 m mpy. Sen yllä oli erittäin hiekkaista ja irtonaista tasauskerrosta Y124_3, ja palokerroksen Y130 alla oli tasauskerroksia Y124_14, Y131 ja Y135. Palokerros on todennäköisesti peräisin vuoden 1822 tulipalosta.

Alueen 2 kaakkoispäädyn lounaisprofiilissa havaittiin siis pintakerroksen Y0 alaista tasauskerrosta Y124_3, ja kyseisen tasauskerroksen alaista palokerrosta Y130. Lounaisprofiilissa palokerroksen alla oli tasauskerroksia Y131 ja Y135. Tasauskerrosta **Y131** oli 35 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,86-5,09 m mpy. Sen pintaosa koostui 1-5 cm paksusta keltaisesta hiekasta, jonka seassa oli sinertäviä silttitäpliä ja hiilitäpliä. Se muuttui syvemmällä harmaanruskeaksi raitaiseksi hiekaksi, jossa oli edeltävien sekoitteiden lisäksi vaaleanpunaista savea. Tasauskerros vaikutti kertaalleen sekoittuneelta. Tasauskerrosta **Y135** oli 9-40 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,00-5,21 m mpy. Se oli keltaista hiekkaa, jonka seassa oli sinertävää silttiä raitoina ja täplinä. Tasauskerrosta leikkasi kaivanto L134, joka käsitellään myöhemmin omana kappaleenaan.

AKDG6460:167. Alueen 2 kaakkoispääty ja osa keskiosasta. Koillisesta. Kuva: Mateena Riutankoski

AKDG6460:112. Alueen 2 kaakkois-
päädyn kaakkoisprofiili. Y0, L1,
Y106, R108, L110, Y124_1-Y124_14,
Y127, Y130, Y131, Y132. Luoteesta.
Kuva: Matleena Riutankoski

Alueen 2 kaakkoisosan lounaisprofiilissa tasauserrosten Y131 ja Y135 alla oli tasauserrosta **Y132**, jonka pinta sijaitsi korkeudella 4,46-4,76 m mpy ja jota oli yli 97 cm. Se oli kertaalleen kaivetun pohjasaven sekainen hieno hiekka, jossa oli hieman puusilppua, tiilimurua ja hiiltä. Savi oli yksikössä paksuina kerroksina ja hiekan seassa isoina paloina. Yksikköön tehtiin **koekuoppa 3**, joka oli kooltaan 63 x 59 cm ja 70-97 cm syvä. Koekuopan yläosa koostui 12-21 cm paksusti vaaleanpunaisesta ja harmaasta savesta, ja sen alla oli 11-14 cm ruskeaa ja tiivistä hiekkaa, jonka seassa oli orgaanista ainesta ja vähän tiilimurua, hiilimurua ja nokea. Hiekan alla oli sinertävää savea 32 cm, jonka keskellä kulki samanlaisen hiekan 4 cm paksu kerros. Sen jälkeen savi muuttui 30 cm paksuudelta mustankirjavaksi ja sinertäväksi saveksi ja hiekaksi, jonka seassa oli veden tuomaa puuroskaa ja oksaa. Orgaaninen aines oli maatunut hapettomassa tilassa mustaksi liejuksi. Sen alla oli 14 cm paksusti savea, jonka alla oli punertavaa karheaa hiekkaa, jonka seassa oli tiilimurua. Koekuopan pohjalla ei siis päästy pohjamaahan saakka, vaan korkeudelle 3,80-3,86 m mpy. Vaikuttaisi siltä, että Y132 liittyy Kaupunginojan törmän nostamiseen.

Alueen 2 kaakkoispäädyn keskivaiheilla ja osin luoteisprofiilin läheisyydessä tasauserrosten Y124 ja Y131 alla oli purkukerrosta **Y127**. Sen pinta sijaitsi korkeudella 4,63-4,69 m mpy , ja sitä oli 1-4 cm. Purkukerros koostui hiilisestä ja nokisesta hiekasta, jonka seassa oli savea ja vähän tiilimurskaa ja puusilppua. Purkukerros Y127, mutta myös tasauserroksen Y131 alla oli purku- tai tasauserrosta **Y128**. Sitä oli 1-10 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,56-4,67 m mpy. Kyseisen hiekan seassa oli runsaasti silttitäplää ja vaaleanpunaista ja harmaata savea. Sen seassa oli vähemmän tiilimurskaa, hiiltä, nokea ja puusilppua. Y128:n alla oli jo edellä kuvailtua tasauserrosta Y132.

Yllä vasemmalla AKDG6460:237. Alueen 2 kaakkoispäädyn koekuoppa 3. Koillisesta. Kuva: Terhi Taipaleenmäki. Yllä oikealla AKDG6460:238. Koekuopan 3 kaakkoisprofiili ja tasauskerros Y132. Luoteesta. Kuva: Terhi Taipaleenmäki

4.4.5. Pystyhirsi R133 ja sen perustuskaivanto L134

Alueen 2 kaakkoisosan lounaisprofiilissa oli pystyhirsi **R133**, jonka halkaisija oli 12 cm ja sitä oli säilynyt 24 cm korkeasti. Hirsi oli erittäin maatunut, jonka vuoksi sen rakennustekniikkaa ei saatu selvitettyä. Hirren alaosa oli tasapintainen. Pystyhirren pinta sijaitsi korkeudella 5,23-5,29 m mpy ja pohja korkeudella 5,07 m mpy. Hirsi sijaitsi perustuskaivannossa **L134**, jonka täyttömaa liitettiin leikkausnumeron yhteyteen. Kaivanto oli yläosasta 32 cm leveä ja pohjaosasta 25 cm leveä, eli sen suorat seinämät kapenivat pohjaa kohden. Kaivannon pohja oli tasainen. Kaivanto oli 30 cm syvä. Kaivannon täyttömaa oli kellertävän ruskeaa hiekkaa, jonka seassa oli saven ja siltin täpliä, muutama pieni kiviä ja maatunutta puusilppua. Seassa oli myös muutama pieni tiilimuru. Täyttömaata oli hirren alla 1-3 cm. Perustuskaivannon pinta sijaitsi korkeudella 5,31 m mpy ja pohja korkeudella 5,05 m mpy. Perustuskaivanto L134 oli kaivettu täyttökerrokseen Y135, ja pystyhirren ja kaivannon päällä oli pintamaata Y0.

AKDG6460:147. Pystyhirsi R133 ja sen perustuskaivanto L134. Koillisesta. Kuva: Matleena Riutankoski

4.5. Alueen 3 luoteisosa

Alueen 3 luoteisosa sijaitsi Kaupunginojan lounaispuolella sillan päädyn luoteispuolella. Alueelta poistettiin koivu sekä pihlaja juurineen kaivinkoneella, jonka jälkeen luoteisosasta poistettiin pinta- ja tasauserrokset kaivinkoneella. Konekaivuun yhteydessä alueelta tuli esille useita käytössä olevia ja käytöstä poistettuja kaapeleita, joiden sijainnit osaltaan vaikuttivat avatun alueen laajuuteen. Pohjois-Pohjanmaan museon arkeologi suositteli alueen 3 luoteisosan tutkittavaksi koejolla, jonka avulla selvitetäisiin, onko alueella samanlaista törmän tukirakennetta kuin Kaupunginojan koillispuolella. Samalla katsottiin, että koeojan laajuus oli riittävä alueen 3 lounaisosan tutkimiselle. **Koeoja 4** kaivettiin alueen 3 lounais- ja koillisprofiilin myötäisesti. Koeojan 4 koillis-luodesuuntainen oja oli kooltaan 320 x 77-97 cm ja kaakko-luodesuuntainen oja oli 350 x 82-110 cm. Koeojan alueella pintamaa Y0 sijaitsi korkeudella 5,97-6,24 m mpy ja koeojan kohdalla pohjamaa Y1000 tuli esille korkeudella 4,62-4,88 m mpy. Koeojan 4 koillis-lounaissuuntaisen ojan länsinurkkaa ja kyseisellä alueella sijainneita kulttuurikerroksia ja rakenteita leikkasi salaojaviemärin kaivanto L1.

AKDG6460:262. Koeoja 4 kaivettuna pohjamaahan Y1000 lukuun ottamatta kivirakenteen R262 aluetta. Pohjoisesta. Kuva: Matleena Riutankoski

Koeojan 4 alueella pintamaan Y0 alla oli tasauskerrosta **Y216**, jonka pinta sijaitsi korkeudella 5,77-5,79 m mpy. Se koostui neljästä tasauskerroksesta, eli harmaasta savisesta hiekasta, sen alla olevasta beigestä savisesta hiekasta, vaaleanharmaasta hiesuisesta hiekasta ja punertavan ruskeasta hiekasta. Näitä tasauskerroksia oli yhteensä 35-45 cm. Sen alla oli tasauskerrosta **Y215** ja kulttuurikerrosta Y215hiili. Y215:n kaivuun aloitettiin koeojan pohjoisnurkasta 76 x 90 cm kokoiselta alueelta, missä siihen liitettiin aluksi kolme eri maakerrosta. Kun maakerrokset vaikuttivat olevan linssejä suurempia, eriytettiin yksikköön Y215 liitetyt maakerrokset omikseen niissä olleiden pääsekoitteiden mukaan. Ylin maakerros säilyi yksikkönä Y215, sen alainen hiilinen ja nokinen kerros muutettiin yksiköksi **Y215hiili** ja alin tiilinen kerros oli **Y215tiili**. On siis huomattava, että Y215:n löytöjen seassa on jonkin verran Y215hiili- ja Y215tiili-löytöjä, koska kyseisiä kerroksia kaivettiin pieneltä alueelta yhtenä kerroksena.

Tasauskerroksen Y215 pinta sijaitsi korkeudella 5,38-5,77 m mpy, laskien kohti Kaupunginojaa. Sitä oli 20-22 cm, ja se koostui pääasiassa keltaisesta irtonaisesta hiekasta, jonka seassa oli tiilimurua ja tiilen paloja, mutta myös hiiltä, puusilppua ja tiiviimpää ruskeaa ja multaista hiekkää. Tasauskerroksesta Y215 talletettiin simpukkakoristeinen liitupiipun koppa, joita on valmistettu 1700-1800-luvuilla.²⁵ Kerroksesta talletettiin myös piiposliinia, jossa oli siirtokuvakoristelua. Siirtokuvakoristeet yleistyivät 1800-luvun alussa. Kerros ajoittunee siis 1800-luvulle. Y215:n alla olleen Y215hiilen pinta sijaitsi korkeudella 5,08-5,39 m mpy. Sitä oli koko koeoja 4:n alueella 4-8 cm, ja se koostui harmaasta hiekasta, jossa oli pääosin nokea, hiilen ja tiilen paloja ja tiilimurskaa. Y215hiilen alla oli pääosin keltaisesta irtonaisesta hiekasta koostuvaa Y215tiiltä, jonka seassa oli runsaasti tiilimurskaa ja tiilen paloja, sekä hieman puusilppua ja hiilimurua. Y215tiiltä oli 11 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,04-5,34 m mpy. Tasauskerroksesta Y215tiili talletettiin esimerkiksi batavian tyyppistä posliinia (KM 42731:494) ja sinistä shell edge-koristeista piiposliinia (KM 42731:493).

Koeojan 4 kaakkois-luoteissuuntaisessa ojassa Y215hiilen alla aivan ojan kaakkoispäädyssä oli kulttuurikerrosta Y258 ja mahdollista purkukerrosta Y259. Kulttuurikerros **Y258** oli osin myös mahdollisen purkukerroksen Y259 päällä. Kulttuurikerros Y258 koostui orgaanisesta ja hieman savisesta massasta, jonka seassa oli vähän hiekkää, hiiltä ja muutamia tiilen paloja. Sitä oli 2-3 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,01-5,04 m mpy. Mahdollinen purkukerros **Y259** sijaitsi korkeudella 4,95-5,08 m mpy, ja sitä oli 1-5 cm. Se oli hyvin savinen kerros, jossa oli hieman hiekkää ja runsaasti valkoista laastia. Seassa oli myös runsaasti nokea ja hiiltä. Yksikön seassa oli myös hieman keltaisen hiekan raitoja ja maatonutta orgaanista ainesta. Molempien kerrosten eli Y258 ja Y259 alla oli kivirakennetta R262, jonka lisäksi Y259:n alla oli kulttuurikerroksia Y271 ja Y272. Kulttuurikerroksen Y271 alla oli myös kulttuurikerrosta Y272. **Y271** oli pienialainen kerros, jota oli 3-5 cm. Sen pinta sijaitsi korkeudella 5,02 m mpy, ja se koostui likaisen keltaisesta hiekasta, jonka seassa oli ruskeaa saviraitaa. Sen seassa oli hieman tiilimurua, ja noki ja hiilimuru tekivät yksiköstä laikukkaan.

Koeojan 4 pohjoisnurkan alueella Y215tiilen alla oli kulttuurikerrosta **Y238**, joka koostui harmaasta savesta, jonka seassa oli puusilppua ja maatonutta ainesta. Yksikkö muuttui pohjaosasta harmaanruskeaksi hiekaksi, jonka seassa oli nokea, hiiltä, tiilimurskaa ja maatonutta ainesta. Kulttuurikerrosta oli 3-7 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,90-5,10 m mpy. Samalla alueella Y238:n alla oli luonnollista kerrosta **Y239**, joka koostui vaaleanruskeasta hiekasta, jonka seassa oli hieman hiesua. Luonnollista kerrosta oli 3-8 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,83-4,97 m mpy. Yksiköiden Y238 ja Y239 päällä oli myös muita kulttuurikerroksia koeojan 4 koillis-lounaissuuntaisen ojan alueella, mutta kyseiset maakerrokset käsitellään myöhemmin. Luonnollisen kerroksen Y239 alla oli pohjamaata Y240 eli Y1000 korkeudella 4,79-4,91 m mpy.

²⁵ Ainasoja 2001: 90-96; Åkerhagen 2007: 470.

AKDG6460:275. Osa koeoja 4:n luoteisprofiilista. Y215, Y215, Y215hiili, Y215tiili, Y257, Y270, Y238, Y239, Y1000. Kaakosta. Kuva: Matleena Riutankoski

4.5.1. Kivirakenne R262 ja siihen liittyvät kulttuurikerrokset

Koeojan 4 kaakkois-luoteissuuntaisen ojan kaakkoispuoliskolla oli kivirakenne **R262**, jonka päältä poistettiin kulttuurikerrosta Y215tiili sekä sen kaakkoispäädystä edellä mainittua kulttuurikerrosta Y258 ja mahdollista purkikerrosta Y259. Sen päällä oli myös kulttuurikerrosta Y272. Aivan kivirakenteen R262 luoteisosassa kivien päällä oli osin kulttuurikerrosta Y238.

Kivirakenne R262 oli epämääräinen ja vailla selkeää rakennetta. Rakenteesta oli esillä 101-159 x 33-68 cm kokoinen alue, ja se jatkui koeojan 4 koillis- kaakkois- ja lounaisprofiileihin. Aivan koeojan etelänurkan alue oli 30 x 45 cm kokoiselta alueelta kivetön. Kivirakenne R262 oli koottu kasaamalla kiviä hajanaisesti noin pääasiassa kahteen, mutta paikoin kolmeen kivikertaan, muodostaen noin 45 cm korkean kivirakenteen. Kivet olivat osin palaneita luonnonkiviä ja lohkokiviä, ja kivien koot pysyivät samoina kaikissa kivikerroksissa. Kivet olivat siis kauttaaltaan kooltaan 32 x 19 cm, 19 x 18 cm, 11 x 25 cm ja 35 x 20 cm, joskin niiden seassa oli myös pienempiä, halkaisijaltaan 8 cm kiviä. Kivien seassa oli muutama tiilen pala. Kivirakenteen ensimmäinen kivikerta sijaitsi korkeudella 4,89-5,06 m mpy. Rakenteen pohja sijaitsi korkeudella 4,59-4,88 m mpy.

AKDG6460:263. Kivirakenteen R262 ensimmäinen kivikerta. Kuvattu koillisesta. Kuva: Matleena Riutankoski

AKDG6460:273. Kivirakenteen R262 toinen kivikerta. Lounaasta. Kuva: Matleena Riutankoski

Osin ensimmäisen kivikerran päällä ja väleissä oli kulttuurikerrosta **Y272**. Kulttuurikerrosta Y272 oli myös koeojan 4 etelänurkassa alueella, jossa ei ollut kivirakennetta R262. Kyseisellä alueella kulttuurikerros koostui ruskeasta ja harmaasta savisesta hiekasta, jonka seassa oli puusilppua, hiiltä, tiilimurua ja laastia. Kyseiseltä alueelta talletettiin veitsi (KM 42731:719). Kivirakenteen kohdalla kulttuurikerros Y272 oli hiekkaisempaa. Yksikköä Y272 oli noin 6 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,85-4,94 m mpy.

Kivirakenteen R262 sisässä ja rakenteen alapuolella oli rakentamiskerrosta **Y279**, joka koostui ruskeasta ja harmaan kirjavasta hiekasta, jonka seassa oli paljon savea ja hieman silttiä. Rakentamiskerroksessa oli tiilen ja tiilimurun lisäksi hieman multaa, hiiltä ja puusilppua. Kyseistä kerrosta oli 10-30 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,82 m mpy. Y279:n alla oli pohjamaata Y1000 korkeudella 4,61-4,70 m mpy. Rakentamiskerroksesta Y279 talletettiin esimerkiksi piiposliinia, jossa oli royal edge-koristelua (KM 42731:742).

Kivirakenne R262 liittyyne Kaupunginojan törmän tukirakentamiseen, joskin rakenne ei ole niin massiivinen, kuin Kaupunginojan koillispuolella oleva.

4.5.2. Lauta R255 ja sen yhteydessä olevat kulttuurikerrokset

Koeojan 4 koillis-lounaissauntaisen ojan lounaispuoliskolla havaittiin kulttuurikerroksen Y215tiilen alla puurakenne R255 sekä kulttuurikerrosta Y256 sekä palopurkukerrosta Y257. Puurakenne **R255** koostui yksinäisestä kaakko-luodesuuntaisesta laudasta, jota oli esillä 60 cm pitkästi. Lauta jatkui kaivannon kaakkois- ja luoteisprofiileihin, joskin sen länsinurkkaa leikkasi salaojaputken kaivanto L1. Lauta oli 12-30 cm leveä ja 1 cm paksu. Laudan pinta sijaitsi korkeudella 5,18-5,24 m mpy ja pohja korkeudella 5,17-5,23 m mpy. Rakenteesta R262 oli esillä niin pieni osa, että sen rakennustekniikka ei saatu selvitettyä, ja samoin sen tulkinta jäi avoimeksi.

Lahon laudan R255 alla oli 1-12 cm kulttuurikerrosta **Y256**. Se koostui kellertävän beigestä hiekasta, jonka seassa oli puusilppua ja tiilen paloja. Vähäisempinä sekoitteina hiekan seassa oli savitäpliä, laastinmuruja, hiiltä ja nokea. Kulttuurikerroksen Y256 pinta sijaitsi korkeudella 5,15-5,22 m mpy.

AKDG6460:235. Puurakenne R255, jonka länsipuolella Y256 ja itäpuolella palopurkukerros Y257. Kaakosta. Kuva: Terhi Taipaleenmäki

Rakennepuu rajasi palopurkukerrosta **Y257**, jonka yllä oli edellä mainittuja kulttuurikerroksia Y215tiili ja Y256. Palopurkukerrosta Y257 oli 5-15 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,10-5,23 m mpy. Palopurkukerrosta poistettiin osin Y215tiilenä. Kirjava palopurkukerros koostui ruskeasta, mustasta ja oranssinkeltaisesta hiekasta, jonka seassa oli tiilen paloja, kiviä ja runsaasti kuonaa. Lisäksi seassa oli savitäplää, puusilppua ja laastitäplää. Palopurkukerroksen Y257 alla oli edellä kuvailtua kulttuurikerrosta Y238 sekä myöhemmin kuvailtavaa kulttuurikerrosta Y270. Palopurkukerroksesta Y257 otettiin talteen ja myöhemmin poistettiin poistettujen löytöjen luettelon kautta (Poistetut löydöt 211) noin 40 kg metalli- ja lasikuonaa alle 1 m² kokoiselta alueelta. Kuonan määrä on niin suuri, että on mahdollista, että Kaupunginojan varrella on ollut jonkinlaista metallin työstöön viittaavaa toimintaa.

4.5.3. Puurakenne R266 ja siihen liittyvät kulttuurikerrokset

Kulttuurikerroksen Y256 alla oli palopurkukerroksen Y257 lisäksi kulttuurikerrosta Y265 sekä puurakenne R266. Puurakenteen päällä oli myös kulttuurikerrosta Y265. **Y265** koostui punertavan vaaleanruskeasta hiekasta, jonka seassa oli orgaanista ainesta, sekä hieman tiilimurskaa ja hiiltä. Kulttuurikerrosta oli 6 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,10 m mpy. Puurakenne **R266** oli yksinäinen puu koeoja 4:n lounaispäädyssä. Puu oli todennäköisesti voimakkaasti maatonut hirsi, sillä sen pinnassa oli ulkoneva oksa. Puu oli kaakko-luodesuuntainen, ja sitä oli esillä 56 cm pitkästi. Rakennepuu jatkui kaivannon kaakkoisprofiiliin, mutta sen luoteispäätyä leikkasi salaajakaivanto L1. Mahdollinen hirsi oli 25 cm leveä ja 2 cm paksu. Puun pinta sijaitsi korkeudella 4,99-5,02 m mpy ja pohja korkeudella 5,02-5,04 m mpy. Rakennetta R266 oli esillä niin pienialaisesti, että sen rakennustekniikka ja tulkinta jäi avoimeksi.

Vasemmalla AKDG6460:251. Puurakenne R266. Kaakosta. Kuva: Jussi-Pekka Hiltunen. Ylhäällä AKDG6460:249. Koeoja 4. R266, Y270 ja Y239. Luoteesta. Kuva: Jussi-Pekka Hiltunen

Rakenteen R266 alla oli kulttuurikerrosta **Y270**. Kulttuurikerroksen Y270 päällä oli rakenteen lisäksi kulttuurikerroksia Y256 ja Y265. Kulttuurikerrosta Y270 oli noin 5 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,90-5,06 m mpy. Se koostui tummanharmaasta ja ruskeasta hiekasta, jonka seassa oli nokea ja pinnassa savea. Yksikössä oleva hiili oli melko suurina paloina. Seassa oli myös tiilimurskaa ja puusilppua, ja yksikkö oli myös R266:n yhteydessä hiekkaisempaa. Kulttuurikerroksen Y270 alla oli hieman kulttuurikerrosta Y238, mutta pääosin kulttuurikerrosta **Y275**, joka koostui nokisen harmaasta hienohiekkaisesta hiesusta, jonka seassa oli hiiltä. Lounaisosassa sen nokisuus loppuu, muuttuen harmaaksi hiesuksi, jonka seassa on oranssia saostunutta hiekkaa ja hiiltä. Kulttuurikerrosta Y275 oli 4-5 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,91-4,98 m mpy. Y275:n alla oli luonnollista kerrosta Y239.

AKDG6460:276. L1, Y215, Y215hiili, Y215tiili, Y256, Y257, Y265, Y270, Y275, Y239. Kaakosta. Kuva: Matleena Riutankoski

4.6. Alueen 3 keskiosa

Alueen 3 keskiosa sijaitsi Kaupunginojan lounaispuolella, sillan päädyn kohdalla. Snellmanipuiston koekai-vausten aikana sillan päätyyn oli kaivettu koekuoppa 8, joka leikkasi useita kaivausten aikana dokumentoituja kulttuurikerroksia. Koekaivausten koekuoppa 8 oli kooltaan 255 x 145 cm. Alueella kulki lisäksi useita jännite-, tele- ja valaisinylvään sähkökaapeleita, jotka rajasivat voimakkaasti kaivinkoneella avatun alueen laajuutta. Kaivausten aikana sillan lounaispäädyssä oleva sillan perustuksiin liittyvä betoniantura poistettiin rammeeraamalla, jonka jälkeen sen alainen, kooltaan noin 150 x 320 cm alue tutkittiin arkeologisesti. Kyseisen alueen lisäksi alueen 3 keskiosasta kaivettiin 240 x 165 cm kokoinen alue. Alueella sijainneen polun pinta sijaitsi korkeudella 6,15-6,48 m mpy. Alueella pohjamaan Y1000 pinta sijaitsi korkeudella 4,41-4,79 m mpy.

AKDG6460:158. Alueen 3 keskiosan ja luoteisosan kaivuuta. Kuvassa kaivausapulaiset Marjo Juola, Erik Niskanen, Marisa Kuusisto, Noora Perälä ja David Cleasby sekä tutkimusavustaja Jussi-Pekka Hiltunen. Kuvan etualalla Snellmanipuiston koekai-vausten koekuoppa 8 sekä kuvan oikealla puolella sillan perustuksiin kuulunut betoniantura. Kaakosta. Kuva: Matleena Riutankoski

AKDG6460:172. Sillan luoteispäädyn betonianturaa rammeerataan. Ete- lästä. Kuva: Matleena Riutankoski

AKDG6460:179. Sillan lounaispäädyn betoniantura on poistettu. Näkyvissä koekaivausten koekuoppa 8 sekä sillan perustukseen liittyvät pystyhirret R244AB ja keltainen hiekka Y245. Näkyvissä myös hirret R219. Koillisesta. Kuva: Matleena Riutankoski

Alueen 3 keskiosassa pintakerroksen Y0 alla oli kulttuurikerrosta **Y201**, joka oli epätasainen ja kirjava hiekkainen, multainen ja puusilppuinen kerros, johon toi raitaisuutta oranssin hiekan täplät ja orgaanisen aineksen ohuet raidat. Kulttuurikerrosta Y201 oli 2-6 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,24-5,33 m mpy. Siitä talletettiin esimerkiksi royal edge-koristeista piiposliinia ja sini- ja violettikoristeista fajanssia (KM 42731:429 ja KM 42731:427). Kulttuurikerroksen Y201 alla oli palokerrosta **Y202**, joka koostui mustanruskeasta multaisesta hiekasta ja hiesusta. Sen seassa oli paljon nokea ja jonkin verran hiiltä, sekä hieman siltti- ja savitäplää. Yksikön keskikohdassa oli muuta aluetta paljon hiilisempi kohta. Palokerrosta oli 5-10 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,98-5,33 m mpy.

Palokerroksen Y202 alla oli purkukerroksia Y217 ja Y222. Purkukerros **Y217** oli kirjava ja täplikäs kerros, joka oli tahmeaa, tiivistä ja rakeista. Se koostui hiekasta, jonka seassa oli tiiltä ja tiilimurua, laastia, hiiltä ja nokea. Lisäksi sen seassa oli savea ja puusilppua sekä palanutta oranssia hiekkaa. Purkukerrosta Y217 oli 5-11 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,00-5,25 m mpy. Siitä talletettiin esimerkiksi yksi musketin kuula (KM 42731:510). Purkukerros **Y222** oli erittäin pienialainen purkukerros, ja sitä oli 1-5 cm. Se koostui oranssinkeltaisesta mustanruskeasta laastisesta hiekasta, jonka seassa oli nokea, hiiltä, tiilen paloja ja tiilimurua. Sen seassa oli myös pieniä punamullan paloja. Sen pinta sijaitsi korkeudella 4,92 m mpy.

Purkukerroksen Y217 alla oli palopurkukerrosta Y220. Kirjava ja tahmea palopurkukerros **Y220** koostui noki- ja hiilisestä hiekasta ja mullasta, jonka seassa oli oransseja ja harmaita hiesu- ja silttitäpliä. Seassa oli myös vähän tiilimurua ja laastia. Seassa oli myös paikoin 1-2 cm paksuja savilinssejä. Yksikkö muuttui pohjaosasta ruskeaksi hiesuksi, jonka seassa oli nokitäplää ja yllä olevia sekoitteita. Palopurkukerrosta Y220 oli 2-8 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,97-5,15 m mpy. Siitä talletettiin esimerkiksi neljä musketin kuulaa (KM 42731:529), sinikoristeista fajanssia (KM 42731:518), piiposliinia (KM 42731:520) ja batavian posliinia (KM

42731:521) ja passglasia muistuttavaa lasia (KM42731:524). Y220:n alla oli kulttuurikerrosta Y223 ja purkukerrosta Y225. Purkukerrosta **Y225** oli 2-3 cm, ja se koostui hiekan ja hiesun sekoituksesta, jonka seassa oli paljon nokea ja hiilimurua. Siinä oli myös hieman tiilimurua, laastia ja vähän puusilppua. Hiesu- ja silttitäplät tekivät siitä täplikkään. Purkukerros Y225 pinta sijaitsi korkeudella 5,05-5,10 m mpy, ja sen alle rajautui puhdas savi **Y232**, johon sekoittui raitoina hiekkaa, hiesua ja silttiä. Hiekkojen seassa oli tiili- ja hiilimurua. Yksikön Y232 paksuus vaihteli 1-20 cm välillä, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,98-5,03 m mpy. Kulttuurikerroksen Y232 alla oli luonnollista kerrosta Y226.

Kulttuurikerroksen **Y223** yllä oli edellä kuvailtua palopurkukerrosta Y220 ja purkukerrosta Y222. Kulttuurikerros Y223 koostui multaisesta puusilppukerroksesta, jonka seassa oli puulastua ja useita sekoitteita. Sekoitteista huolimatta kulttuurikerros oli melko tasainen maakerros, ja sitä oli 1-5 cm. Kulttuurikerroksen Y223 pinta sijaitsi korkeudella 4,98-5,04 m mpy. Sen alla oli kulttuurikerrosta **Y233**, joka koostui toisiinsa limittyvistä tummanruskeista ja vaalean ruskeista hiesu- ja silttikerroksista, joissa sekoitteena oli nokea ja hiilen paloja sekä ihan vähän tiilimurua. Yksikön pohjalla oli maatonutusta ainesta ja savilinssejä. Kulttuurikerrosta Y233 oli 3 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,93-5,02 m mpy.

Kulttuurikerroksen **Y218** yllä oli edellä mainittua kulttuurikerrosta Y233 ja purkukerrosta Y217. Kulttuurikerros Y218 oli tahmean multaista hiilistä ja nokista hiekkaa, jonka seassa oli savea, tiilimurskaa ja puuroskaa. Sitä oli 3-5 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,87-4,89 m mpy. Kulttuurikerroksesta Y218 talletettiin kruunattu sydän-kuvioinen liitupiipun koppa (KM42731:513), joita on valmistettu 1700-luvun loppupuolella.²⁶ Kulttuurikerroksen Y218 alla oli kulttuurikerrosta Y226, ja kuten mainittu, sen yllä oli myös kulttuurikerroksia Y232 ja Y233. **Y226** oli vaaleanruskeaa, kamelin väristä tasaista silttiä, jonka seassa ei ollut sekoitteita. Sitä oli 5 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,78-5,06 m mpy. Y226:n sisässä oli pieniä puita, joka dokumentoitiin yksikön sisässä olevana puuna. Suurin puu oli koillis-lounaisuuntainen lauta, joka oli kooltaan 48 x 21 cm. Sen koillisosaan yhdistyi kolme pienempää puunpalaa, mutta ne eivät vaikuttaneet muodostavan puurakennetta. Yhteensä puut muodostivat 68 x 36 cm kokoisen alueen. Puiden pinta sijaitsi korkeudella 4,86-4,94 m mpy ja pohja korkeudella 4,86-4,92 m mpy. Kulttuurikerroksesta Y226 talletettiin esimerkiksi kolme punasavisen kolmijalkapadan osia (KM42731:559).

AKDG6460:200. Kulttuurikerroksen Y226 sisässä olleet puut. Kuvattu koillisesta. Kuva: Terhi Taipaleenmäki

²⁶ Ainasoja 2001: 83-86.

Kulttuurikerroksen Y226 alla oli luonnollista kerrosta Y249, kulttuurikerrosta Y250 ja luonnollista kerrosta tai kulttuurikerrosta Y251. Kulttuurikerros **Y250** oli erittäin pienialainen orgaaninen yksikkö, jonka seassa oli kerroksittain savea, hiekkaa ja harmaata silttiä. Yksikössä oli hiiltä ja nokea seassa sekä hieman tiiltä ja tiilimuraa. Kulttuurikerrosta Y250 oli 7 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,85 m mpy. Siitä talletettiin yksi musketin kuula (KM 42731:654). Luonnollinen kerros **Y249** oli nokitäpläistä beigeä silttiä, jota oli 1-3 cm ja jonka pinta sijaitsi korkeudella 4,83-4,89 m mpy. Y249 sekoittui ja limittyi sen alla olevan luonnollisen kerroksen tai kulttuurikerroksen Y251 kanssa. Y251:n yllä oli Y226:n lisäksi edellä mainittua kerrosta Y249. **Y251** oli kerroksellinen yksikkö, joka koostui savesta ja sen päällä ja sisässä olevasta hienosta ruskeasta hiekasta. Ruskean hiekan seassa oli nokea, hiiltä ja pientä tiilimuraa. Savi vaikuttaa paikoin pohjasavelta, jonka sisään sekoitteellinen hiekka oli joutunut. Yksikköä Y251 poistettiin noin 6 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,82-4,85 m mpy. Huomattava on, että myös kulttuurikerros Y260 limittyy yksikön Y251 kanssa. Y251:n alla oli myös pohjamaata Y1000, jonka pinta sijaitsi korkeudella 4,49-4,79 m mpy.

Sillan päädyssä poistettiin rammeeraamalla sillan perustukseen liittyvä betoniantura, jonka alla oli säilyneitä kulttuurikerroksia. Suoraan betonianturan alla oli sen perustamiseen liittyvää hiekkaa Y245. Sitä oli 5 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,63-4,76 m mpy. Yksikön Y245 löydöt poistettiin yksikön modernin luonteen vuoksi (Poistettujen löytöjen luettelo, poistetut löydöt nro 194-200). Modernin Y245:n alla oli tasauskerrosta Y246, joka oli hyvin kirjava kerros. Se koostui keltaisesta, ruskeasta ja harmaanruskeasta hiesuisesta ja siltiestä hiekasta, joka oli osin sekoittunut betonianturan rammeerauksen yhteydessä. Sen seassa oli myös melko paljon orgaanista ainesta sekä hieman nokea sekä hiili- ja tiilimuraa. Tasauskerrosta Y246 oli 1-10 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,57-5,69 m mpy.

4.6.1. Puurakenne R219 ja siihen liittyvät kulttuurikerrokset

Alueen 3 keskiosan alueella, sillan päädyssä ja osin sillan betonianturan alapuolisella alueella oli kaakko-luodesuuntainen puurakenne **R219**. Se koostui kahdesta vierekkäin asetellusta puusta, jotka kapenivat kohti kaakkoa. Hirret olivat mahdollisesti siis latvapuita, ja koska hirsien pinnassa oli ulkonevia oksatappeja, ei puita ollut veistetty. Lounaisempi puu oli kooltaan 195 x 12-20 cm, ja koillisempi puu oli kooltaan 312 x 12-20 cm. Molemmat jatkuivat kaivannon luoteisprofiiliin. Puut sijaitsivat 27-33 cm etäisyydellä toisistaan, ja yhdessä ne muodostivat 322 x 62 cm kokoisen rakenteen. Lounaisempi lyhyt puu oli kauttaaltaan melko lahonnut, mutta koillisemmasta puusta oli lahonnut pääosassa sen latvaosa. Hirsien välissä oli palaneita kiviä ja tiiliä. Kivet olivat kooltaan noin 14-19 cm, ja niiden ei havaittu muodostavan rakennetta. Lounaisemman hirren pinta sijaitsi korkeudella 4,75-4,92 m mpy ja sen pohja oli korkeudella 4,72-4,74 m mpy. Koillisemman hirren pinta sijaitsi korkeudella 4,67-4,87 m mpy ja pohja korkeudella 4,59-4,66 m mpy.

Hirsien R219 päältä ja reunoilta poistettiin kulttuurikerrosta Y218, modernia hiekkaa Y245 sekä tasauskerrosta Y246. Lisäksi hirsien reunoja vasten oli painautunut kulttuurikerrosta Y250 sekä purkukerrosta Y254. Hirsien alla oli kulttuurikerroksia Y260 ja Y278.

Kulttuurikerroksen **Y260** päällä oli hirsirakenteen R219 lisäksi tasauskerrosta Y246, mahdollista luonnollista kerrosta Y251 ja purkukerrosta Y250. Y260 oli hienoa hiekkaa, jonka seassa oli orgaanista ainesta sekä savea ja silttiä. Sekoitteena oli tiilimurskaa ja tiilen paloja sekä hieman nokea ja hiilimuraa. Huomattava on, että kulttuurikerros Y260 oli osin luonnollisen kerroksen Y251 sisässä. Kulttuurikerrosta Y260 oli 1-15 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,59-4,76 m mpy. Sen alla oli Y251:n lisäksi purkukerrosta Y254. Purkukerros **Y254** oli hyvin tiilinen kerros, jossa oli myös hiekkaa, savea, puusilppua, nokea ja hiiltä. Pääosin purkukerros kuitenkin koostui tiilistä, jotka eivät muodostaneet rakennetta. Se muuttui pohjaosassa läikikkääksi nokiseksi tummanharmaaksi hiekaksi, jonka seassa oli tiilimuraa ja hieman hiilimuraa. Purkukerrosta Y254 oli 5-15 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,53-4,68 m mpy. Sen yllä oli tasauskerrosta Y246 ja edellä kuvailtua kulttuu-

rikerrosta Y260. Purkukerroksen Y254 alla oli kulttuurikerrosta Y278 sekä pohjamaata Y1000. Kulttuurikerrosta **Y278** oli 1-15 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,57-4,66 m mpy. Se oli kirjavaa, tiivistä ja kosteaa likaista hiekkaa ja hiesua, jonka seassa oli paljon savea. Paikoin se oli nokista, hiilistä ja puusilppuista, ja paikoin sen seassa oli tiiltä ja keltaista hiekkaraitaa. Y278:n alla oli osin hirsirakenne R219 ja pohjamaata Y1000, jonka pinta sijaitsi korkeudella 4,40-4,59 m mpy.

AKDG6460:229. Hirret R219. Sillan puolella tiilinen purkukerros Y254 ja vasemmalla puolella kulttuurikerros Y260. Luoteesta. Kuva: Matleena Riutankoski

Hirsirakenteen R219 koillisemmasta hirrestä otettiin puunäyte, jonka Tuomo Wallenius analysoi. Dendrokronologisen analyysin perusteella hirsi on mäntyä, ja se on kaadettu useita vuosia vuoden 1637 jälkeen.²⁷ Hirsirakenne voi liittyä vanhemman sillan rakenteisiin tai Kaupunginojan törmän tukirakenteeseen. On siis mahdollista, että rakenteeseen R219 liittyvät kulttuurikerrokset ajoittuvat jopa 1600-luvun loppupuolelle. Rakenteiden yhteydessä olevista kulttuurikerroksista ainoastaan purkukerroksesta Y254 talletettiin piiposliinia, ja kyseinen kerros oli osin puurakenteen rinnalla. On siis mahdollista, että purkukerroksesta löytyneet piiposliinin palat eivät olisi rakenteen alaisista kerroksista. Piiposliini otettiin käyttöön 1700-luvun puolivälissä, mikä myös ajoittaisi rakennetta 1600-luvun loppupuolelle tai 1700-luvun alkuun.

On mahdollista, että hirsirakenteeseen R219 liittyy hirsirakenne R242, joka sijaitsi alueen 3 kaakkoisosassa. Rakenteilla ei ole fyysistä yhteyttä, mutta karttojen 39 ja 40 perusteella on havaittavissa mahdollisuus, että rakenteiden R219 ja R242 hirret muodostaisivat suorakulman. Lisäksi hirsien R242 pinnat laskevat kohti koillista siten, että on mahdollista, että niiden pinnat olisivat sijainneet hirsien R219 kaakkoispään kanssa samalla korkeudella. Varmuutta rakenteiden yhteydelle ei kuitenkaan voida antaa, sillä rakennetta R242 ei käivetty kokonaisuudessaan esille.

On myös mainittava, että koillisempi R219 hirsi vastasi hirren R244B reunaa vasten. Todennäköistä kuitenkin on, että rakenteilla ei ole ajallista yhteyttä.

4.6.2. Pystypaalut R244AB

Sillan perustusrakenteen betonianturan rammeerauksen jälkeen esille tuli kaksi sillan reunan suuntaisesti sijainnutta pystypaalua. Pystypaalu R244A sijaitsi sillan luoteisreunassa sillan kaiteen alla ja R244B sen kaakkoispuolella. Yhdessä ne muodostivat kaakko-luodesuuntaisen 220 cm pitkän rakenteen, ja hirret sijaitsivat 178 cm etäisyydellä toisistaan. Hirsi A sijaitsi 26 cm etäisyydellä ja hirsi B 30 cm etäisyydellä sillan reunasta.

²⁷ Wallenius 2020: 4.

Hirsi R244A oli yläosastaan osin tuhoutunut, ja se oli halkaisijaltaan 15 cm. Kyseistä hirttä kaivettiin lopulta esiin 45 cm korkuisesti, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,81 m mpy. Pystyhirren R244B halkaisija oli 17 cm, ja sitä kaivettiin 97 cm verran esille, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,97 m mpy. Molemmat hirret jatkuivat syvemmälle pohjamaahan, ja niillä ei havaittu olevan perustuskaivantoa. Hirret liittynevät nykyisen sillan rakenteisiin.

Hirren R244B vieressä makasi hirsi R219, mutta niillä ei ollut rakenteellista yhteyttä. Rakenteet olivat myös eri suuntaisia. Hirrestä R244B otettiin puunäyte, jonka Wallenius analysoi. Hirsi oli mäntyä, mutta siinä oli niin vähän vuosilustoja, että sitä ei saatu luotettavasti ajoitettua. Se ei myöskään korreloitunut muiden alueen puunäytteiden kanssa, ja sen pinta oli vähemmän kulunut. Kyseset seikat viittaisivat hirren R244B olevan muita näytteitä nuorempi.²⁸

AKDG6460:223. Kuvan oikeassa alanurkassa R244A ja kuvan alareunassa keskellä R244B. Kuvassa myös hirret R219 ja tiilinen purkukerros Y254. Kaakosta. Kuva: Matleena Riutankoski

Vasemmalla AKDG6460:268. Pystyhirsi R244A. Kaakosta. Kuva: Matleena Riutankoski. Oikealla AKDG6460:270. Pystypaalu R244B. Lounaasta. Kuva: Matleena Riutankoski

²⁸ Wallenius 2020: 4.

4.7. Alueen 3 kaakkoisosa

Alueen 3 kaakkoisosa sijaitsi Kaupunginojan lounaispuolella, sillan päädyn kaakkoispuolella. Snellmaninpuiton koekaivausten aikana sillan päätyyn oli kaivettu koekuoppa 8, joka leikkasi useita kaakkoisosan luoteispäädyn kulttuurikerroksia. Alueen 3 kaakkoisosa kaivettiin kolmessa osassa, ja sen pintapisteet sijaitsivat korkeudella 5,24-6,58 m mpy, laskien voimakkaasti kohti Kaupunginojan uomaa. Aluksi alueen 3 kaakkoisosan kaakkoispääty kaivettiin kaivinkoneella, sillä alueella sijainneet kerrokset olivat hyvin löyhiä ja ne vaikuttivat sekoittuneita tasauskerroksilta. Kaivinkoneella kaivettiin 270 x 150 cm kokoinen alue, ja kyseisen alueen täyttökerrokset dokumentoitiin kaivausalueen kaakkoisprofiilista. Alueelta tuli esille pohjamaa Y1000 korkeudella 5,11-5,25 m mpy, ja siihen kaivettiin kaivinkoneella koeoja 3. **Koeoja 3** oli kooltaan 245 x 44-47 cm ja se oli 61-63 cm syvä. Koeojan pohja sijaitsi korkeudella 4,52-5,62 m mpy. Koeojalla 3 tarkistettiin, että pohjamaaksi tulkittu savi oli todellisuudessa pohjamaata. Tämän jälkeen kaivuuta jatkettiin kaivannon kaakkoispäädyn keski- ja luoteisosassa käsikaivuuna 290 x 225 cm kokoisella alueella. Kun edellä mainittu alue oli saatu kaivettua käsin pohjamaahan saakka korkeudelle 4,86-5,16 m mpy, laajennettiin kaakkoisosan aluetta kohti lounasta 255 x 100 cm verran. Tämä kaakkoisosan laajennusalue tullaan käsittelemään omana kappaletaan Alueen 3 kaakkoisosan laajennus. Alueen 3 kaakkoisosan alueella kulki useita tele- ja sähkökaapeleita, jotka osaltaan rajasivat avatun alueen lounaisreunaa.

Kaivausten aikana havaittiin, että alueen 3 kaakkoisosan luoteisreuna eli koekaivausten aikana kaivetun koekuopan 8 viereinen alue oli noin 30-70 cm levyiseltä alueelta erilainen, kuin kaakkoisosan muut alueet. Kyseisellä alueella oli selkeämpiä palokerroksia ja purkukerroksia, kuin muilla alueen 3 kaakkoisosan alueilla. Kyseiset purku- ja palokerrokset lisäksi rajautuivat hirsirakenteen R242 luoteispuolelle. Hirsirakenne siis rajasi kulttuurikerroksia.

4.7.1. Kaivanto L212 ja sen täyttökerrokset

Kaivinkoneella kaivetun kaakkoisosan kaakkoispääty koostui kaakkoisprofiilin perusteella kaivannosta **L212**. Kaivannon yllä oli pintamaa Y0, mutta myös moderni telekaapelikaivanto L1, joka leikkasi kaivannon L212 pintaa. Kaivantoa L212 oli esillä kaakkoisprofiilissa 270 cm leveästi, ja se laskee kohti Kaupunginojaa. L212 oli loivareunainen ja tasapohjainen kaivanto, joka todennäköisesti liittyi Kaupunginojan törmän nostamiseen. Kaivanto leikkasi kulttuurikerroksia Y204, Y205, Y206, Y207, Y208, Y209, Y210 ja Y211. L212 oli 75-90 cm syvä, ja sitä täytti täyttökerrokset Y200 ja Y203. Kaivannon alla oli pohjamaa Y1000 korkeudella 5,12 m mpy.

Täyttö- ja tasauskerrokseen **Y200** liitettiin neljä toisistaan eroavaa kerrosta. Ylin oli 25 cm paksu tasaisen keskiruskea savinen hiekka, jonka seassa oli tiilimurua ja hiilitäplää. Sen alla oli 4-22 cm kirjavaa ja sekoittunut hiekkaa, jossa oli savea, hiesua, palanutta savea ja hiiltä. Tämän alla oli osin 3-5 cm palanutta savea, mutta myös 13-22 cm paksusti tasaisen kirjavaa savista hiekkaa, jonka seassa oli puusilppua, tiilimurskaa ja hiilitäplää. Yksikön alaosa poistettiin myös lastakaivuuna miltei koko alueen 3 kaakkoisosan alueelta. Y200:aa oli yli 65 cm ja sen alla oli tasaus- ja täyttökerrosta Y203. **Y203** koostui kolmesta kerroksesta, joita oli yhteensä 15-27 cm. Ylintä kerrosta oli 8-14 cm ja se koostui punertavan vaaleanruskeasta raitaisesta hiekasta ja mullasta, jonka seassa oli myös hiesua, tiilimurua ja hiili- ja siltitäpliä keltaisen hiekan raitojen lisäksi. Sen alla oli 3-6 cm nokista harmaanruskeaa hiekkaa, jonka seassa oli multaa, hiili- ja savitäplää sekä tiilimurua. Yksikön alaosa koostui vaaleanruskeasta hiekasta ja mullasta, jonka seassa oli hieman nokea ja hiiltä, ja vielä vähemmän tiilimurua ja puusilppuraitaa. Kyseistä kerrosta oli 4-10 cm. Y203:n pinta sijaitsi korkeudella 5,35-5,83 m mpy. Y203:n alla oli kaivannon L212 pohja korkeudella 5,12 m mpy.

Alueen 3 kaakkoisosan kaakkoisprofiilissa havaittiin kaivannon L212 leikkaavan kulttuurikerroksia Y204, Y205, Y206, Y207, Y208, Y209, Y210 ja Y211. Niistä kulttuurikerroksia Y204, Y205, Y206 ja Y207 leikkasi myös niiden lounaispuolella oleva telekaapelikaivanto L1. Kulttuurikerros **Y204** oli kirjavan ruskeaa hiekkaa, jossa oli puusilppua, hiiltä ja hiesutäplää sekä savea ja tiilimurskaa. Sitä oli 5-11 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,83

m mpy. Kulttuurikerroksen Y204 yllä oli kaivanto L212, ja alla kulttuurikerros Y205. **Y205** koostui hiesuisesta harmaasta hiekasta, jonka seassa oli puusilppua, hiilitäpliä ja tiilimurskaa. Kulttuurikerrosta Y205 oli 7-12 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,75 m mpy. Sen alla oli kulttuurikerrosta **Y206**, joka koostui kirjavasta harmaasta ja oranssista hiekasta. Hiekan oranssisuus oli peräisin rautasaostumasta, jonka lisäksi sen seassa oli tiilimurskaa, hiiltä ja maatonutta orgaanista ainesta. Kulttuurikerrosta Y206 oli 7-14 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,66 m mpy. Sen alla oli kulttuurikerros **Y207**, joka koostui kirjavasta vaaleanharmaasta hiesuisesta hiekasta, jonka seassa oli kellertävän oranssia hiekkää sekä hiiltä ja puusilppua. Sen pinta sijaitsi korkeudella 5,55 m mpy, ja sitä oli 3-14 cm.

AKDG6460:156. Alueen 3 kaakkoisosan kaakkoisprofiili. L1, Y200, 203-Y211, L212, Y1000. Luoteesta. Kuva: Terhi Taipaleenmäki

Kulttuurikerroksen Y207 alla oli kulttuurikerrosta **Y208**, joka koostui tummanharmaasta hiekasta, jonka seassa oli paljon maatonutta oranssia ja ruskeaa ainesta sekä hieman puusilppua ja tiilimurun paloja. Kulttuurikerrosta Y208 oli 3-12 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,49 m mpy. Sen alla oli kulttuurikerrosta **Y209**, eli vaaleanruskeaa ja harmaata hiekkää, jotka muodostivat raitaisen kerroksen. Vaaleanruskeassa hiekassa oli ruostunutta hiekkää seassa ja harmaassa yksittäisiä hiilitäpliä. Kyseistä kerrosta oli 0,5-6 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,42 m mpy. Y209:n alla oli kulttuurikerrosta **Y210**, joka koostui tasaisen kirjavasta harmaasta ja ruosteen värisestä hiekasta. Hiekan seassa oli vaaleanruskean hiekan raitoja, vähän puusilppua ja orgaanisen aineksen raitaa. Harmaa hiekka oli mahdollisesti paikoin nokista. Y210:n pinta sijaitsi korkeudella 5,37 m mpy ja sitä oli 8-14 cm. Kulttuurikerroksen Y210 alla oli kulttuurikerrosta **Y211**, eli kirjavan vaaleanruskeaa ja rusehtavan harmaata hiekkää, jossa eriväriset hiekat lomittuivat toisiinsa. Sen seassa oli paikoin hiilitäpliä ja ruostuneen hiekan täpliä. Kulttuurikerrosta Y211 oli 13-15 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,29 m mpy. Y211:n alla oli pohjamaa Y1000 korkeudella 5,18 m mpy.

4.7.2. Käsikaivuuna kaivettu kaakkoisosaa

Alueen 3 kaakkoisprofiilin dokumentoinnin jälkeen siirryttiin kaivamaan kaakkoisosan keski- ja luoteisosaa käsikaivuuna. Ensimmäinen kaivettu kerros oli Y200:n alaosa, jonka kaivuu aloitettiin korkeudelta 5,39-5,48 m mpy. Sen alla oli kulttuurikerroksia Y213, Y214 ja Y221 sekä palokerrosta Y228. Kulttuurikerros **Y213** koostui silttisestä, hiesuisesta hiekasta, jonka seassa oli myös savea puusilppua, tiiltä ja hiiltä. Se oli hyvin kuiva, tiivis ja murentuva kulttuurikerros, jota oli 1-3 cm ja jonka pinta sijaitsi korkeudella 5,33-5,34 m mpy. Kulttuurikerros **Y221** oli kirjavan harmaanruskeaa hiekkää ja multaa, jossa oli vaaleita hiesutäpliä, tiilimurskaa ja hieman hiiltä ja nokea. Sitä oli 1-2 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,37 m mpy. Kulttuurikerroksen **Y214**

yllä oli Y200:n lisäksi kulttuurikerroksia Y213 ja Y221. Kulttuurikerros Y214 oli hyvin kuiva ja epätasainen kerros, koostuen puusilpun sekaisesta hiekasta, jonka seassa oli silttitäplää, multaa ja hieman tiili- ja hiilimurua. Yksikön seassa oli myös savilinssejä sekä keltaista irtonaista hiekkaa raitoina. Lisäksi sen seassa oli useita harmahtavan hiekan kerroksia sekä puusilppukerroksia. Kulttuurikerrosta Y214 oli 8-15 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,30-5,34 m mpy. Siitä talletettiin esimerkiksi esinelasia, jossa on passglasille tyypillistä kuviointia (KM42731:455). Y214:n alla oli jo edellä mainittua palokerrosta Y228 sekä kulttuurikerrosta Y224.

AKDG6460:159. Alueen 3 koillisosa. Kuvan vasemmassa reunassa kaivinkoneella kaivettu alue ja pohjamaahan kaivettu koeoja 3. Kuvan oikeassa reunassa Snellmaninpuiston koekaivausten aikana kaivettu koekuoppa 8. Kuvan keskellä Y214 ja Y221. Koillisesta. Kuva: Matleena Riutankoski

Palokerroksen Y228 yllä oli siis taseuskerrosta Y200 sekä kulttuurikerrosta Y214. **Y228** koostui mustanruskeasta multaisesta ja puusilppuisesta hiekasta, jonka seassa oli paljon nokea ja hieman vähemmän hiiltä. Sen seassa oli myös hieman sinertäviä silttitäpliä, kiviä ja tiilimurskaa. Yksikössä oli myös savea sen lounaisosassa. Palokerrosta oli 2-4 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,22-5,33 m mpy. Siitä talletettiin esimerkiksi kansanomaisen kukkakoristeinen nappi (KM 42731:577). Kulttuurikerroksen **Y224** yllä oli edellä mainittua kulttuurikerrosta Y214, ja se koostui maatuneen aineksen sekaisesta hiekasta, jonka seassa oli hiiltä, tiilimurua ja puusilppua. Seassa oli myös laastimurua ja muutama savilinssi sekä vaaleaa hiekkaa raitoina. Kulttuurikerrosta Y224 oli 1-3 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,27-5,29 m mpy. Siitä talletettiin esimerkiksi puolipalomainen nappi (KM 42731:551), piiposliinia (KM 42731:544), fajanssia (KM 42731:543) ja valkosavikeramiikkaa (KM 42731:545). Kulttuurikerroksen Y224 alla oli kulttuurikerroksia Y227 ja Y229, mutta myös kulttuurikerroksen Y227 alla oli kulttuurikerros Y229.

Kulttuurikerros **Y227** oli nokista hiekkaa, jonka seassa oli hiiltä, tiilimurua ja sinistä silttitäpliä. Sen seassa oli myös hieman puusilppua ja vaalean hiesun täpliä. Yksikköä oli 2 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,22-5,35 m mpy. Kulttuurikerros **Y229** koostui vaaleanruskeasta irtonaisesta hiekasta, jonka seassa oli vähän tiilimurua

ja hiilitäplää. Seassa oli myös valkoista hiesutäplää ja hyvin vähän laastitäpliä ja puusilppua. Hiekka oli paikoin likaista ja nokista. Kulttuurikerrosta Y229 oli 1-10 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,20-5,24 m mpy. Kulttuurikerroksesta Y229 talletettiin esimerkiksi liitupiipun kopan katkelma, jonka kannassa on molemmin puolin kohokruunu. Toisella puolella kruunun alla on mahdollisesti kirjain O, toisen puolen tekstistä ei kuitenkaan saa selvää (KM 42731:579). Kulttuurikerroksen Y229 alla oli kulttuurikerros **Y230**, joka koostui ruskeasta hiekasta, joka oli kovaa mutta murenevaa. Sen seassa oli hyvin vähän sekoitteita, ainoastaan hiiltä, soraa ja tiilimurskaa. Sitä oli 1-7 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,15-5,23 m mpy.

Kulttuurikerroksen Y231 yllä oli edellä mainittua palokerrosta Y228 sekä kulttuurikerroksia Y229 sekä Y230. **Y231** oli tiivistä multaista harmahtavan ruskeaa hiekkaa, jonka seassa oli maatonutta orgaanista ainesta sekä hieman tiilimurskaa ja hiilimurua. Sen seassa oli myös muutamia pieniä painolastikiviä. Kulttuurikerrosta Y231 oli 2-10 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,17-5,22 m mpy. Siitä talletettiin esimerkiksi hohtimet (KM 42731:596). Kulttuurikerroksen Y231 alla oli kulttuurikerroksia Y234, Y235 ja Y236. Tiivis ja tahmea kulttuurikerros **Y234** koostui tummanruskeasta hiekasta, jonka seassa oli runsaasti hiiltä ja tiilimurskaa. Seassa oli myös paikoin harmaita saviläikkiä sekä puusilppua. Sen pohjalla oli paikoin hyvin ohut kellertävän keskiruskean hiekan kerros. Kulttuurikerrosta Y234 oli 3-5 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,15-5,24 m mpy. Kulttuurikerros **Y235** oli multaista hiekkaa, jonka seassa oli melko paljon palanutta puusilppua, mutta orgaanisen aineksen määrä vaihteli yksikön sisässä. Seassa oli myös vaaleanruskean hiesun täpliä sekä 7 cm kokoisia kiviä. Sitä oli 3-6 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,20-5,28 m mpy. Kulttuurikerroksen Y236 yllä oli kulttuurikerroksia Y231 sekä Y234. **Y236** koostui kuivasta harmahtavasta hiekasta, jonka seassa oli kellertäviä hiekan täpliä. Sen seassa oli myös puusilppua, tiili- ja hiilimurua, sekä sinertäviä saven ja siltin täpliä. Kulttuurikerrosta Y236 oli 2 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,07-5,20 m mpy.

Kulttuurikerroksen **Y237** yllä oli kulttuurikerroksia Y234, Y235 ja Y236. Tiivis kulttuurikerros Y237 koostui savesta ja puusilpusta, jonka seassa oli hiesua ja hiekkaa. Sekoitteena oli palanutta puusilppua, hiiltä ja tiilen paloja ja -murua, ja seassa oli myös vaaleanruskean kellertäviä hiesulinsssejä. Kulttuurikerrosta oli 5 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,15-5,28 m mpy. Y237:n alla oli purkukerrosta Y241, kulttuurikerrosta Y243, sekä hirsirakennetta R242. Hirsirakenne R242 sijaitsi alueen 3 kaakkoisosan lisäksi kaakkoisosan laajennuksen alueella, joten hirsirakenne käsittelään vasta alueen 3 kaakkoisosan laajennuksen yhteydessä.

Tiivis ja tahmea purkukerros **Y241** koostui mullasta ja orgaanisesta aineksesta, jonka seassa oli hiekkaa ja hiiltä. Sen seassa oli myös tiilimurua ja tiilen paloja. Sen seassa oli myös useita 12-17 cm kokoisia, osin palaneita kiviä. Purkukerrosta Y241 oli 1-9 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,09-5,20 m mpy. Purkukerroksen Y241 alla oli kulttuurikerroksia Y243 ja Y248, palokerrosta Y247 sekä osin hirsirakennetta R242. Palokerros **Y247** liittyi purkukerrokseen Y241, ja se koostui hyvin ohuesta, noin 0,5 cm paksusta palokerroksesta, joka kaivettiin osin pois purkukerroksen Y241 kaivun yhteydessä. Se koostui mustanruskeasta orgaanisesta kerroksesta, jonka seassa oli maatonutta puusilppua, hieman hiekkaa, nokea ja hiiltä. Sen seassa oli myös tiilen paloja ja tiilimurua sekä palaneita kiviä. Palokerroksen seassa oli myös karkeaa hiekkaa, jonka seassa oli valkoista laastimurua. Palokerros rajautui hirsirakenteen R242 luoteispuolelle. Y247:n pinta sijaitsi korkeudella 5,02-5,16 m mpy, ja sen alla oli kulttuurikerrosta Y248 ja palokerrosta Y252.

AKDG6460:187. Kulttuurikerros Y237. Lounaasta. Kuva: Matleena Riutankoski

AKDG6460:217. Marisa Kuusisto ja Noora Perälä kaivavat alueen 3 kaakkoisosaa, Erik Niskanen ja Marjo Juola alueen 3 keskiosaa. Lännestä. Kuva: Matleena Riutankoski

Kulttuurikerroksen **Y248** yllä oli purkukerrosta Y241, palokerrosta Y247 sekä hirsiiä R242. Kulttuurikerros Y248 koostui ohuesta puusilppukerroksesta, jonka seassa oli hienoa hiekkaa. Sen seassa oli vähän hiiltä ja nokea, ja etenkin yksikön luoteisosa oli muuta aluetta nokisempaa ja hiilisempää. Yksikkö oli ainoastaan 1 cm paksu, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,04-5,20 m mpy. Kulttuurikerroksen Y248 alla oli palokerrosta **Y252**, joka koostui mustanruskeasta tiivistä ja tahmeasta koostumukseltaan epätasaisesta puusilppuisesta ja orgaanisesta hiekan sekaisesta maasta, jossa on runsaasti nokea ja hiiltä. Savea on paikoin yksikössä paljon. Yksikön

sisässä on koillis-lounaissauntainen puu, joka oli kooltaan 20 x 7 cm. Palokerrosta Y252 oli 2-8 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,00-5,17 m mpy.

Kulttuurikerroksen **Y243** yllä oli edellä mainittua kulttuurikerrosta Y237, purkukerrosta Y241 ja palokerrosta Y252. Y243 koostui tiiviistä vaaleanruskeasta hiesusta, jonka seassa oli hieman nokea, hiilitäplää ja puusilppua. Sitä oli 1-10 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,98-5,20 m mpy. Sen alla oli luonnollinen kerros **Y253**, joka oli beigeä hiekkaa, jossa oli sekoitteena siellä täällä harmaat hiesua, oranssia saostunutta hiekkaa ja ruskeaa hiekkaa. Luonnollista kerrosta Y253 oli 1-3 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,88-5,11 m mpy. Sen alla oli pohjamaa Y1000 korkeudella 4,86-5,07 m mpy.

4.8. Alueen 3 kaakkoisosan laajennus

Kun alueen 3 kaakkoisosa oli saatu kaivettua pohjamaahan saakka, laajennettiin kaakkoisosan aluetta kohti lounasta 255 x 100 cm verran. Kaivausalueen laajennuksen lounaisprofiili rajautui telekaapeleihin. Pohjamaahan kaivuun jälkeen kaivannon lounaisprofiilin kuvaamisen yhteydessä havaittiin, että kaivannon profiilissa oli useita pieniä kaivantoja. Niitä ei kuitenkaan havaittu kaivuun aikana, sillä niiden täyttömaat olivat niitä ympäröivien yksiköiden kaltaisia ja selkeitä kaivannon reunoja ei tullut esille.

Kaakkoisosan laajennuksen kaivuun aloitettiin alueen putsauksella ja alueen yli kävelyn vuoksi sekoittuneen Y200:n alaosan poistolla. Y200:n alta tuli esille jo aiemmin käsitellyt kulttuurikerrokset Y221 ja Y214, joista Y221 oli Y214:n yllä. Kulttuurikerroksen Y221 pinta sijaitsi korkeudella 5,44-5,46 m mpy ja kulttuurikerroksen Y214 pinta korkeudella 5,34-5,51 m mpy.

Kulttuurikerroksen Y214 alla oli kulttuurikerroksia Y224, Y261 ja Y263 sekä osa kaivannosta L268 sekä sen täyttökerrosta Y264. Kulttuurikerroksen Y224 pinta sijaitsi korkeudella 5,34-5,46 m mpy kaakkoisoan laajennuksen alueella. Kulttuurikerroksen Y224 alla laajennuksen alueella oli kulttuurikerrosta Y227, kulttuurikerrosta Y261 sekä osin kaivanto L268 sekä sen täyttömaata Y264. Y227:n pinta sijaitsi korkeudella 5,31-5,40 m mpy.

Kulttuurikerroksen **Y261** yllä oli kulttuurikerroksia Y214 ja Y224. Kulttuurikerros Y261 oli ruskeaa ja paikoin nokista multaista hiekkaa, jonka seassa oli puusilppua ja paikoin tiili- ja hiilimuraa. Etenkin yksikön pohjoisosassa sen seassa oli savitäplää. Yksikössä oli myös muutama palanut kivi. Y261:n paksuus oli 1-3 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,34-5,45 m mpy. Sen alla oli osin kaivanto L268 ja sen täyttömaata Y264 sekä kulttuurikerrosta Y263. **Y263**:n yllä oli kulttuurikerroksen Y261 lisäksi kulttuurikerrosta Y214. Kulttuurikerros Y263 oli nokisen ruskeaa ja kellertävää hiekkaa, jonka seassa oli runsaasti multaa ja puusilppua. Sen seassa oli myös paikoin harmaan saven täpliä ja siellä täällä laasti- ja tiilimuraa. Kulttuurikerroksen Y263 paksuus oli 1-3 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,39-5,40 m mpy. Sen alla oli purkukerrosta Y267 ja kulttuurikerrosta Y273.

AKDG6460:243. Kulttuurikerros Y261 ja purkukerrosta Y267. Kuvassa myös osin kaivanto L268 ja sen täyttö Y264. Koillisesta. Kuva: Matleena Riutankoski

Purkukerroksen **Y267** yllä oli kulttuurikerroksia Y227 sekä Y263. Y267 koostui orgaanisen aineksesta ja hiekasta, jonka lisäksi se oli nokinen ja savinen yksikkö. Sen seassa oli paikoin runsaasti tiilen paloja ja kiviä sekä tiilimurua ja hiiltä. Purkukerroksen paksuus oli 1-7 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,28-5,43 m mpy. Siitä talletettiin esimerkiksi liitupiipun koppa, jossa on huonosti erottuva tähti- tai kukkaleima (KM42731:702). Kyseisiä koristeita on käytetty liitupiipuissa 1740-luvulta alkaen ja niiden käyttö jatkui 1800-luvulla.²⁹

Kulttuurikerroksen **Y273** yllä oli kulttuurikerrosta Y263 sekä purkukerrosta Y267. Y273 koostui hiekan sekaisesta mullasta ja puusilpusta, jonka seassa oli keltaista hiekkaraitaa sekä hieman hiilimurua ja tiilimurua. Sitä oli 1-5 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,31-5,36 m mpy. Kulttuurikerroksen **Y276** yllä oli kulttuurikerrosta Y273, ja Y276 se koostui puusilppuisesta hiekasta, jonka seassa oli paljon nokea. Sen seassa oli myös savi-, laasti ja hiilitäplää sekä hiilimurua. Yksikössä oli lisäksi yksi kaakko-luodesuuntainen lauta, joka oli kooltaan 47 x 8 cm ja 0,5 cm paksu. Kulttuurikerrosta Y276 oli 2-5 cm, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,30-5,31 m mpy.

Kulttuurikerroksen **Y274** yllä oli siis purkukerrosta Y267, ja kulttuurikerros Y274 oli tummanruskeaa, multaista ja maatonutusta ainesta, jonka seassa oli hiekkaa ja puusilppua. Sen seassa oli myös vähän hiiltä ja tiilimurskaa. Y274:n pinta sijaitsi korkeudella 5,20-5,28 m mpy, ja sitä oli 1-3 cm. Kyseinen yksikkö oli esillä samanaikaisesti hirsirakenteen R242 kanssa. Y274:n alla oli palokerrosta Y277. Palokerros **Y277** oli kerroksellinen, ja se koostui nokisen harmaanruskeasta hiekasta ja savesta, jonka seassa oli hiiltä ja tiilimurua. Paikoin yksikön sisässä oli kamelinruskeaa hiesuista hiekkaa, jossa oli hiilitäpliä. Kerroksen paksuus vaihteli 1-17 cm välillä, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 5,16-5,28 m mpy. Siitä talletettiin esimerkiksi passglasia (KM42731:734).

Alueen 3 kaakkoisosan laajennuksen alueella oli muun kaakkoisosan kaltaisesti kulttuurikerrosta Y243. Laajennuksen alueella kulttuurikerroksen Y243 yllä oli purkukerrosta Y267, kulttuurikerrosta Y276 sekä palokerrosta Y277. Laajennuksen alueella Y243:n pinta sijaitsi korkeudella 5,16-5,30 m mpy. Y243:n alla oli luonnollista kerrosta Y253, ja sen pinta sijaitsi korkeudella 4,98-5,26 m mpy. Y253:n alainen pohjamaa Y1000 sijaitsi korkeudella 4,98-5,12 m mpy.

²⁹ Ainasoja 2001: 68-69.

AKDG6460:274. Alueen 3 kaakkoisosan laajennuksen lounaisprofiili. Mitan vasemmalla puolella olevassa kaivannossa on hirsirakennetta R242. Koillisesta. Kuva: Matleena Riutankoski

4.8.1. Kaivanto L268 ja sen täyttökerrokset Y264 ja Y269

Alueen 3 kaakkoisosan laajennusalueella oli kaivanto L268, jonka reunat tulivat esille kulttuurikerrosten Y214, Y224 ja Y261 alta. Kaivannon pinta sijaitsi korkeudella 5,26-5,31 m mpy ja pohja korkeudella 5,11-5,17 m mpy. Se oli pisaran muotoinen kaivanto, jonka eteläseinämä oli pystysuora ja suora pohjoisseinämä oli hie- man kallellaan pohjaa kohti. Kaivannon pohja oli tasainen. Se oli kaivannon yläosasta kooltaan 58 x 56 cm, ja pohjan koko oli 56 x 36 cm. Kaivanto oli 14-20 cm syvä. Kaivanto L268 leikkasi kulttuurikerroksia Y243, Y263, Y273 ja Y276 sekä purkukerrosta Y267 ja palokerrosta Y277. Kaivannon alla oli luonnollista kerrosta Y253.

Kaivannon L268 yläosaa täytti täyttökerros Y264, joka koostui pehmeästä puusilppuisesta mullasta, jonka seassa oli hiekkaa ja pientä sinistä siltitäplää. Yksikkö tiivistyi hieman sen pohjaosassa. Y264:n alla oli täyttö- kerrosta Y269, joka oli vaaleanruskeankirjavaa, hyvin tiivistä hiekkaa, jonka seassa oli puusilppua ja multaa. Sen seassa oli myös paljon savea ja siltitäplää ja vähän tiilimurua ja nokitäplää. Sen pinta sijaitsi korkeudella 5,18 m mpy. Kaivanto L268 oli mahdollisesti valaisinpylvään kaivanto, mutta varmuutta asialle ei saatu, koska valaisinpylvään pohjan sijainnin korkeutta ei saatu mitattua.

AKDG6460:248. Kaivanto L268. Koillisesta. Kuva: Matleena Riutankoski

4.8.2. Hirsirakenne R242

Hirsirakenne R242 sijaitsi alueen 3 kaakkoisosan sekä kaakkoisosan laajennuksen alueella. Se koostui kolmesta rinnakkaisesta hirrestä, jotka muodostivat yhdessä 241 x 30-53 cm kokoisen rakennekokonaisuuden. Hirret olivat koillis-lounaissauntaisia, ja ne olivat hyvin lahoja ja osin pinnalta palaneita. Luoteisin hirsi oli kooltaan 241 x 13-23 cm, ja se oli 4-8 cm paksu. Se jatkui alueen 3 koillis- ja lounaisprofiileihin. Sen koillispäädyn kaakkoispuolella oli toinen hirsi 17-20 cm etäisyydellä. Kyseinen hirsi oli kooltaan 88 x 6-15 cm, ja se oli 0,5-6 cm paksu. Hirsi oli paksuimmillaan kaivannon koillisprofiilissa. Hirsi oli maatonut sitä ympäröivään maakerrokseen hyvin voimakkaasti. Pitkän luoteisimman hirren lounaispäädyn kaakkoispuolella oli kolmas hirsi, joka oli kooltaan 90 x 10 cm. Se sijaitsi 1-2 cm etäisyydellä sen viereisestä pitkästä hirrestä, ja se jatkui kaivannon lounaisprofiiliin.

Rakenteen rakennustekniikka jäi avonaiseksi, sillä rakennetta ei kaivettu kokonaisuudessaan esille. Myös hirsien rakennustekniikka jäi avonaiseksi hirsien voimakkaan lahoamisen vuoksi. Rakenteen lounaispääty sijaitsi korkeudella 5,25-5,28 m mpy ja pohja korkeudella 5,14 m mpy. Rakenteen koillispäädyn pinta sijaitsi korkeudella 5,04-5,08 m mpy ja pohja korkeudella 5,01-5,08 m mpy. Rakenteen päällä oli kulttuurikerrosta Y237 ja purkukerroksia Y241 ja Y267, sen alla oli kulttuurikerrosta Y248 ja palokerrosta Y277. Kulttuurikerros Y274 oli hirsirakenteen kanssa samanaikaisesti esillä.

Vasemmalla AKDG6460:205. Alueen 3 kaakkoisosan alueella sijainnut hirsirakenteen R242 osa. Lounaasta. Kuva: Matleena Riutankoski. Ylhäällä AKDG6460:253. Alueen 3 kaakkoisosan laajennuksen alueella ollut hirsirakenteen R242 osa. Lounaasta. Kuva: Matleena Riutankoski

AKDG6460:219: Hirsirakenne alueen 3 koillisprofiilissa. Lounaasta. Kuva: Matleena Riutankoski

Karttojen 39 ja 40 perusteella on mahdollista, että hirsirakenteet R242 ja R219 muodostivat suorakulman. Hirsien R242 pinnat laskivat kohti kollista siten, että niiden pinnat olisivat oletettavasti samalla korkeudella, kuin hirsien R219 kaakkoispään pinnat. Rakenteilla ei kuitenkaan ollut fyysistä yhteyttä, sillä hirsien R242 koillispuolella ei kaivettu esille ja sen seurauksena niiden todellista pituutta ja päättymiskohtaa ei saatu selville. Rakenteiden R219 ja R242 yhteys jäi siis avonaiseksi. Hirret R242 kuitenkin rajasivat alueen 3 kaakkoisosassa olleita kulttuurikerroksia siten, että rakenteen luoteispuolella oli useampia palokerroksia ja purkukerroksia. Rakenne R242 liittyi mahdollisesti vanhemman sillan rakenteisiin, tai sillä on tuettu Kaupunginojan törmää.

Hirsirakenteen R242 yhteydessä ja alla olevissa kulttuurikerroksissa ei tavattu piiposliinia, joten rakenne voi sen perusteella ajoittua 1600-luvun puolelle tai 1700-luvun alkuun, sillä piiposliini otettiin käyttöön vasta 1700-luvun puolivälissä.

4.9. Alueen 3 ajoituksesta

Kaupunginojan ranta muutettiin puistoalueeksi vuoden 1822 tulipalojen jälkeen. Puiston kunnostamisen yhteydessä Kaupunginojaa ruopattiin, ja nostettu maa levitettiin Kaupunginojan rannoille. Maata tuotiin myös Kirkkotorilta. On siis todennäköistä, että pintamaan alaiset tasoitekerrokset ajoittuvat vanhimmillaan 1830-luvun puolivälistä eteenpäin. Alueella olleet kulttuurikerrokset sekä palo- ja purkukerrokset siis ajoittuvat tätä vanhemmaksi. Alueelta 3 löydettyjen liitupiippujen kuviolliset kopat (KM42731:472; 473; 513; 579; 664; 702) ajoittuvat vanhimmillaan 1700-luvulle, mutta niiden koristekuviot ovat olleet käytössä vielä osin 1800-luvulla. Alueelta 3 löydettiin siirtokuvin koristeltua piiposliinia ainoastaan tasauserroksista Y215, ja siirtokuvakoristeinen piiposliini yleistyi vasta 1800-luvulla. Alueen 3 kulttuurikerroksista ei siis talletettu sen puolesta selkeästi 1800-luvulle ajoittuvaa piiposliinia. Muutoin alueelta ei talletettu selkeästi ajoittavia esinelöytöjä.

Todennäköisesti vanhimmat kulttuurikerrokset alueella 3 sijaitsivat rakenteiden R242 ja R219 yhteydessä. Hirsirakenteen R242 yhteydestä ei löydetty lainkaan piiposliinia, mikä viittaisi rakenteen ajoittuvan 1600-luvun puolelle tai 1700-luvun alkuun. Hirrestä R217 otetun puunäytteen dendrokronologisen analyysin perusteella hirren uloin vuosirengas ajoittui vuoteen 1637, mutta puu on kaadettu useita vuosia sen jälkeen. On siis mahdollista, että rakenne R219 ajoittuu 1600-luvun loppuun. Sen yhteydessä olleista kulttuurikerroksista ainoastaan purkukerroksesta Y254 löydettiin piiposliinia. Kyseistä purkukerrosta oli osin hirsien reunoja vasten, mutta sen syvimät osat ulottuivat hirsien alle. Tiedossa ei siis ole, löydettiinkö purkukerroksen Y254 piiposliini rakenteen viereltä vai alta. Mikäli piiposliini on peräisin hirren rinnalta, tukee myös piiposliinin puuttuminen rakenteen alta rakenteen ajoittumista 1600-luvun puolelle tai jopa 1700-luvun alkuun.

5. Löydöt

Snellmanipuiston kaivauksilta talletettiin melko paljon esineistöä, ja ne liitettiin Kansallismuseon kokoelmiin numerolla KM 42731:1-930. Niistä esinelöytöjä olivat löydöt 1-744 ja luulöytöjä löydöt 745-930. Luita kaivauksilta talletettiin yhteensä 12,325 kg, joista palamatonta luuta oli 12,144 kg ja palanutta luuta 181 g.

Kaivausten esinelöydöt kuvastavat tyypillistä historiallisen ajan löytöaineistoa. Lukumäärällisesti esinelöytöjä talletettiin yhteensä 4103 kappaletta, ja niistä lasia on 56 %, keramiikkaa 27,1 % ja liitupiippuja 13,6 %. Piikivi, kiviesine- ja simpukkalöydöt, kuona sekä konservoitavat metallilöydöt muodostavat 3,1 % esinelöydöistä.

Lasi muodostaa esinelöydöistä yli puolet, sillä esinelasin, tasolasin ja pullolasin kappaleita talletettiin yhteensä 2300 kpl. Lisäksi kaivauksilta talletettiin yksi lasihelmi (KM42731:137). Lasilöydöistä tasolasia oli 58,3%, palanutta lasia 25,5%, pullolasia 12,6 % ja esinelasia 3,5 %.

Keramiikkalöytöjä talletettiin yhteensä 1112 kappaletta. Niistä piiposliinilöytöjä oli 52,3 % ja punasavea, johon kuuluu astiakeramiikka ja kaakelit, oli 28,5%. Fajanssi muodosti keramiikkalöydöistä 14,8 %, posliini 2,5 %, kivisavi 1,6 % ja valkosavisia astianpaloja löydettiin vain kaksi kappaletta.

Liitupiiput muodostivat kolmanneksi suurimman löytöryhmän, eli liitupiipun katkelmia talletettiin yhteensä 559 kappaletta. Niistä varsia oli 503 kappaletta ja koppia ja kopan katkelmia 56 kappaletta. Varsista kahdessa oli rullaleimakoristelua ja yhdessä tunnistamatonta koristelua. Neljässä varressa oli kiinni piipun kanta tai kopan alkuosaa. Yhteensä 57 liitupiipun varressa oli kulunut suosa. 19 liitupiipun kopassa oli kohokuviota

tai leimaa, ja kahdessa kopassa oli kantaleima. Yksiköstä Y61 talletettiin kolme simpukkakoristeista koppaa (KM42731:298; 308), joiden lisäksi kerroksista Y65, Y215 ja Y254 talletettiin simpukkakoristeisia koppia (KM42731:330; 472; 664). Lisäksi yksiköstä Y61 talletettiin kaksi koppaa, jossa on kolme kohokruunua (KM42731: 297; 307), ja samankaltainen löydettiin myös kerroksesta Y15 (KM42731:47). Yksiköistä Y42, Y57 ja Y218 talletettiin kruunattu sydän-kuvioisia koppia KM42731:176; 259; 513). Yksiköstä Y57 talletettiin myös kohokoristeltu koppa sekä valtakunnanvaakuna-koristeisen kopan katkelma (KM42731:259). Yksiköistä Y57 ja Y59 talletettiin myös viivakoristellut kopat. KM42731:258; 283) Yksiköstä Y69 talletettiin kruunuleimallinen koppa, ja kerroksesta Y267 tähti- tai kukkaleimallinen koppa (KM42731:345; 702). Yksiköstä Y7 talletettiin kohokuviollinen koppa, ja yksiköistä Y215 ja Y229 löydettiin kantaleimalliset kopat. KM42731:473; 579)

Kiviesineitä talletettiin yksi, KM42731:567, ja se oli kirjoituspuikko. Piikiven kappaleita talletettiin 17 kappaletta, simpukan kuoren paloja 4 kappaletta ja kuonaa 72 kappaletta eli 2714 g.

Konservoitiin lähetettiin yhteensä 34 metalliesinettä. Niistä kuusi oli musketin kuulia (KM42731:510; 529; 654) ja viisi nappia (KM42731:43; 459; 502; 551; 577) sekä kolikkoa (KM42731:63; 63; 278; 279; 304). Lisäksi konservointiin lähetettiin esimerkiksi kolme veistä (KM42731:309; 687; 719), hopeinen sormustin (KM42731:162) ja solki ja soljen osa (KM42731:490; 272).

Osa löydöistä poistettiin jälkitöiden aikana Poistettujen löytöjen luettelon kautta (ks. liite Poistettujen löytöjen luettelo, poistetut löydöt nro 1-233 ja Poistettujen löytöjen kuvataulut). Kulttuurikerroksista Y6, Y13, Y14, Y34 ja Y245 talletetut löydöt poistettiin löytöjen modernin luonteen tai kerroksen sekoittuneisuuden vuoksi. Suurin osa poistetuista löydöistä kuitenkin koostui metallilöydöistä. Metallilöydöistä 6,295 g koostui nau-loista, ja 2,698 g oli muita metalliesineitä ja -levyjä. Yhteensä metallia poistettiin 8,993 g. Kohteelta löydettiin myös runsaasti rauta- ja lasikuonaa, josta suurin osa poistettiin punnituksen jälkeen Poistettavien löytöjen luettelon kautta. Kuonaa poistettiin yhteensä noin 40,7 kg. Palanutta luuta poistettiin yhteensä 4 g ja pala-matonta luuta 155 g.

Metallilöytöjen ja kuonan suhteen on myös huomattava, että alueen 3 löydöistä kuuteen löytöpussiin ja alu-teen 1 löydöistä yhteen löytöpussiin ei ollut merkitty yksikkönumeroa, joten yhteensä 298 g metallilöytöjä ja 1060 g kuonaa jouduttiin poistamaan liittämättä niitä Poistettujen löytöjen luetteloon niiden vajavaisten kon-tekstittietojen vuoksi.

6. Yhteenveto

Oulun Snellmaninpuistossa toteutettiin arkeologinen kaivaus puiston peruskorjauksen vuoksi. Alueella kai-vettiin 3 erillistä aluetta, joista alue 1 sijaitsi Snellmaninpuiston pohjoisosan nurmialueella ja alueet 2 ja 3 Kaupunginojan sillan molemmissa päädyissä. Etenkin kaivausalueilla 2 ja 3 sijainneet useat käytössä olleet jännite-, tele- ja sähkökaapelit vaikuttivat paikoin huomattavasti tutkittavan alueen rajaukseen ja laajuuteen.

Avatusta alueesta 1 oli tuhoutunut aiempien kaivuiden ja rakentamisten yhteydessä noin 70 %. Aluetta kai-vettiin ainoastaan työmaan tavoitesyvyyttä 20 cm syvemmälle, jonka seurauksena aluetta ei kaivettu pohja-maahan saakka. Alueelta dokumentoitiin mahdollisesti kärrytietä sekä paksulta erilaisia kulttuurikerroksia. Niiden lisäksi kahden koekuopan alueelta dokumentoitiin erilaisia rakenteita, kuten romahtanutta kivijalkaa ja siihen liittyntä arinapuuta, mahdollista pihakiveystä ja pystypaalu. Romahtaneesta kivijalasta oli esillä niin pieni alue, että sen varmastu suunnasta ei voida olla varmoja, ja sen seurauksena ei voida sanoa, onko kivijalka nykyisen ruutuasemakaavan mukainen. Kivijalan yhteydestä kuitenkin talletettiin piiposliiniastian paloja, minkä perusteella kivijalka ajoittuisi vanhimmillaan 1700-luvun puoliväliin. Samoin mahdollisen piha-kiveyksen päältä löydettiin piiposliinia. On siis todennäköistä, että alueella 1 ei päästy todennäköisiin 1600-luvun kerroksiin saakka. Aluetta 1 ei kaivettu pohjamaahan saakka, vaan noin 20 cm työmaan tavoitesyvyyttä

syvemmälle. Alueen pohjois- ja etelänurkkaan ja alueen länsiosaan jäi siis tutkimattomia kulttuurikerroksia. Kulttuurikerrosten myös havaittiin jatkuvan nurmialueen puolelle sekä nurmialuetta kiertävän kiveyksen alle.

Alueelta 2 dokumentoitiin kaivannon luoteispäädystä Kaupunginojan törmän tukirakennetta, jonka havaittiin jatkuvan koko kaivausalueen 2 pituisena. Tukirakenteen pohjalla sijainneesta laudasta otetun puunäytteen dendrokronologisen analyysin perusteella puu on kaadettu todennäköisesti ennen 1800-luvun puoliväliä. Törmän tukirakenne ajoittunee siis noin 1800-luvun alkupuoliskolle. Alue 2 kaivettiin sen luoteispäädystä pohjamaahan saakka, ja muutoin törmän tukirakenteen pintaosaan. Lisäksi alueen kaakkoisosasta kaivettiin kulttuurikerrokset aina todennäköisesti Kaupunginojan törmän nostamiseen liittyvän maakerroksen pintaan saakka. Kaivausten aikana havaittiin, että kulttuurikerrokset ja Kaupunginojan törmän tukirakenne jatkuvat kaivannon profiileihin, eli Snellmanipuiston nurmialueella ja polkujen alueella on hyvinkin paksusti säilyneitä kulttuurikerroksia ja rakenteita jäljellä. Massiivinen tukirakenne on kuitenkin osaltaan tuhonnut mahdollisesti sen alueella sijainneita rakenteita ja kulttuurikerroksia. Kaivausten aikana kuitenkin havaittiin, että tukirakenteen ulkopuolella oli vanhempia säilyneitä kulttuurikerroksia.

Alueella 3 oli useita tasaus-, purku-, palo- ja kulttuurikerroksia. Alueella sijaitti myös kaksi hirsirakennetta, jotka mahdollisesti muodostivat rakennekokonaisuuden. Ne mahdollisesti liittyvät Kaupunginojan törmän tukirakenteeseen tai vanhemman sillan rakenteisiin. Sen yhdestä rakennepuusta saatiin otettua puunäyte, jonka perusteella hirren uloin vuosilusto ajoittui vuoteen 1637, mutta hirsi on todennäköisesti kaadettu useita vuosia kyseisen vuoden jälkeen. On kuitenkin todennäköistä, että rakenne ajoittuu 1600-luvun loppupuolelle tai 1700-luvun alkuun. Myös mahdollisen rakennekokonaisuuden toinen hirsirakenne ajoittunee rakenteen yhteydestä puuttuvan piiposliinin vuoksi 1600-luvun lopulle tai 1700-luvun alkuun. Alueelta 3 dokumentoitiin myös kaksi lauta- ja hirsirakenteen osaa, mutta koska niitä kaivettiin esiin pieneltä alueelta, ei niille voida antaa tulkintaa. Niiden lähettäviltä löydettiin hyvin pieneltä alueelta 40 kg metalli- ja lasikuonaa, mikä voi kertoa alueella metallin työstämiseen liittyneestä toiminnasta. Alueella oli myös yksi kasaamalla tehty kivirakennelma, joka on todennäköisesti ollut Kaupunginojan törmän tukirakennetta. Alue 3 kaivettiin suurimmaksi osaksi pohjamaahan saakka, kaivamatta jätettiin ainoastaan jännitekaapeleiden alaiset alueet sekä alueen 3 luoteisosan keskiosa. Kulttuurikerrosten havaittiin jatkuvan kaivausalueen profiileihin, eli myös alueen 3 ympäristössä olevilla nurmialueilla ja polun alueella on säilyneitä kulttuurikerroksia ja potentiaalisesti myös rakenteita.

Snellmanipuiston kaivamattomilla alueilla on siis säilyneitä kulttuurikerroksia, joita paikoin rikkoo kaapeli- ja viemärikaivannot. Vanhimpia kulttuurikerroksia myös rikkoo puiston kunnostamiseen liittyneet parannustyöt 1800-luvun alkupuoliskolta, joihin todennäköisesti liittyy Kaupunginojan törmän tukirakenteen rakentaminen. 1800-luvun alkupuolella suoritettavat kunnostamistyöt ovat olleet laajamittaisempia, kuin aiemmin on ollut tiedossa.

Lähde- ja kirjallisuusluettelo

Ainasoja, Mika 2001: *Liitupiiput Turussa 1600-1800 –luvuilla*. Pro gradu –tutkielma. Humanistinen tiedekunta, Kulttuurintutkimuksen laitos, Arkeologian laitos, Turun yliopisto.

Halila, Aimo 1953: *Oulun kaupungin historia II 1721-1809*. Kirjola Oy, Oulu

Hautala, Kustaa 1975: *Oulun kaupungin historia III 1809-1856*. Kirjapaino Osakeyhtiö Kaleva, Oulu

Hautala, Kustaa 1976: *Oulun kaupungin historia IV 1856-1918*. Kirjapaino Osakeyhtiö Kaleva, Oulu

Hyttinen, Marika 2012: *Oulu Snellmanipuisto. Kaapelointitöiden konekaivun kaupunkiarkeologinen valvonta 11. – 12.10.2012*. Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut

Ikonen, Tiia & Mökkönen, Teemu 2002: *Oulu – Uleåborg. Kaupunkiarkeologinen Inventointi*. RHO/Museovirasto

Kallio-Seppä, Titta 2007: *Oulu – Uleåborg. Kaupunkiarkeologisen inventoinnin päivitys*. RHO/Museovirasto

Niskala, Kaariina, Okkonen, Ilpo & Kalleinen, Lassi 2008: *Puistojen Oulu*. Painotalo Suomenmaa.

Oravisjärvi, Jani 2016: *Opas Suomen rahalöytöihin*. Turun museokeskuksen julkaisuja 77. Bookwell Oy, Porvoo

Riutankoski, Matleena & Taipaleenmäki, Terhi 2020: *Oulu Snellmanipuisto. Kaupunkiarkeologinen koekai-
vaus 22.5., 29.5. ja 5.6.2020*. Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut

Virkkunen, A.H. 1953: *Oulun kaupungin historia I kaupungin alkuajoilta isonvihan loppuun*. Kirjola Oy, Oulu

Wallenius, Tuomo 2020: *Snellmanipuiston dendrokronologiset ajoitukset Oulussa – Kaupunginojan tör-
män tukirakenteet*

Åkerhagen, Arne 2007: *Kritpipor funna i Sverige*.

Internetlähteet:

Kansallisarkisto: Geometrisk karta öfver Uleåborgs stad uti Österbottens Norra Höfdingedöme. (Oulu Io*
1/- -). Kansallisarkiston digitaaliarkisto <http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=31605155>. Luettu 21.8.2020

Kuvaluettelo

KUVANUMERO	KUVAUS	KUVAAJA
AKDG6460:1	Alue 1. Aloituskuva Hallitusaukion alueelta. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:2	Alue 1. Kaivannon etelänurkka. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:3	Alue 1. Kaivannon eteläosan koillisprofiili. Y0, L1. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:4	Alue 1. Kaivannon eteläosan kaakkoisprofiili. Y0, L1. Kuvattu luoteesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:5	Alue 1. Y6 osin esillä. Kuvan oikeassa reunassa oleva syvä alue on kaivettu tavoitetasoon. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:6	Alue 1. Y6 jatkuu luoteeseen. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:7	Alue 1. Y8 kaivettu esiin, vierellä Y7 ja Y10. Kuvattu lännestä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:8	Alue 1. Sakokaivot. Kuvattu kaakosta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:9	Alue 1. Sakokaivot. Sakokaivojen välinen alue kaivettu tavoitetasoon. Kuvattu pohjoisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:10	Alue 1. Länsiosan itäprofiili. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:11	Alue 1. Länsiosan länsiprofiili. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:12	Alue 1. Kaivausalueen etelänurkan lounaisprofiili. Y0, L1, Y2, Y3, Y4, Y9. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:13	Alue 1. Yleiskuva kaivausalueen etelänurkan lounaisprofiilista. Y0, L1, Y2, Y3, Y4, Y9. Nurkka kaivettu tavoitetasoon. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:14	Alue 1. Työkuva. Mukulakiveystä R12 otetaan esille. Kuvassa Erik Niskanen, Noora Perälä ja Terhi Taipaleenmäki. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:15	Alue 1. Kaivausalueen kollisreunalla kaivojen vieressä oleva L1. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:16	Alue 1. Mukulakiveys R12. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:17	Alue 1. Mukulakiveys R12. Kuvattu pohjoisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:18	Alue 1. Kaivausalueen itäprofiili. L1. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:19	Alue 1. Kaivausalueen luoteisosa kaivettua tavoitetasoon, esillä L1. Kuvattu lounaasta.	Matleena Riutankoski
AKDG6460:20	Alue 1. Y11 ja sen pinnassa näkyvät kärrynjäljet. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:21	Alue 1. Y11 ja sen pinnassa näkyvät kärrynjäljet. Kuvattu idästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:22	Alue 1. Y11 ja sen pinnassa näkyvät kärrynjäljet. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:23	Alue 1. Y11 ja sen pinnassa näkyvät kärrynjäljet. Lähikuva urista. Kuvattu idästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:24	Alue 1. Y11 ja sen pinnassa näkyvät kärrynjäljet. Lähikuva urista. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:25	Alue 1. Y11 ja sen pinnassa näkyvät kärrynjäljet. Lähikuva urista. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:26	Alue 1. Y15 ja Y16. Kuvattu pohjoisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:27	Alue 1. Y15. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:28	Alue 1. Mukulakiveys R12, kivien väleissä Y18. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:29	Alue 1. Mukulakiveys R12, kivien väleissä Y18. Kuvattu pohjoisesta	Matleena Riutankoski

AKDG6460:30	Alue 1. Y16. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:31	Alue 1. Y17. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:32	Alue 1. Työkuva. Terhi Taipaleenmäki valvoo kaivinkonekaivuuta. Kuvattu etelästä	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:33	Alue 1. Etualalla Y21, oikealla L20, jonka takana Y19. Vasemmalla Y22. Kuvattu lännestä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:34	Alue 1. Pohjoisnurkan luoteisprofiili. Y0, Y18, Y23, Y24, Y25, Y27. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:35	Alue 1. Pohjoisnurkan koillisprofiili. Y0, Y18, Y23, Y24, Y25. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:36	Alue 1. Pohjoisosan kaakkoisprofiili. L1. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:37	Alue 1. Y28. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:38	Alue 1. Y23, Y24, Y26 ja Y27. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:39	Alue 1. Y30, Y31, Y32, Y33, Y34, Y35. Kuvattu kaakosta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:40	Alue 1. Y30, Y31, Y32, Y33, Y34, Y35. Kuvattu lännestä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:41	Alue 1. Yleiskuva pohjoisnurkasta. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:42	Alue 1. Yleiskuva pohjoisnurkasta. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:43	Alue 1. Y39, Y40, Y41, Y42. Kuvattu etelästä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:44	Alue 1. Työkuva. Tiiliä kerroksessa Y37. Kuvassa Marisa Kuusisto	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:45	Alue 2. L100, R101, Y102. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:46	Alue 2. L100, R101, Y102. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:47	Alue 2. L100, R101, Y102. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:48	Alue 2. Koeojan 1 itäprofiili, Y102 ja Y104. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:49	Alue 1. Y44, Y45, Y46, Y47, Y48, Y49, Y50, Y51, Y52. Kuvattu pohjoisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:50	Alue 1. Y44, Y45, Y46, Y47, Y48, Y49, Y50, Y51, Y52. Kuvattu lännestä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:51	Alue 2. Y104kivi, Y106kivi, Y106, Y105A. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:52	Alue 2. Y104kivi, Y106kivi, Y106, Y105A. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:53	Alue 1. Y52. Kuvattu etelästä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:54	Alue 2. Y106. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:55	Alue 2. Y106. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:56	Alue 1. Y44. Kuvattu etelästä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:57	Alue 1. Luoteisprofiili. Kuvattu kaakosta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:58	Ryhmäkuva sadepäivältä. Kaivausapulaiset Marisa Kuusisto, Noora Perälä, Marjo Juola, David Cleasby ja Erik Niskanen sekä apulaistutkija Terhi Taipaleenmäki	Matleena Riutankoski
AKDG6460:59	Alue 2. Koeoja 2, R108, Y106. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:60	Alue 2. Yleiskuva. Koeoja 2 kaivettu alueen 2 luoteispäättyyn. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:61	Alue 1. Y52. Kuvattu pohjoisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:62	Alue 2. Työkuva. Rakenteen R108 poistoa. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:63	Alue 2. Alueen 2 kaakkoispääty. Esillä Y124_3 ja salaojaputken L1. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:64	Alue 2. R108 ja Y106. Alueen 1 luoteisosan kaakkoisprofiili. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:65	Alue 2. Yleiskuva. Alueen luoteispääty. Y105AB, Y106, R108, R111, R112, L110. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski

AKDG6460:66	Alue 1. Y59, Y61, Y62. Kuvattu pohjoisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:67	Alue 2. Y125. Kuvattu idästä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:68	Alue 2. Kaivausalueen luoteispääty. Y105AB, Y106, R108, L110, R111, R112. Kuvattu koillisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:69	Alue 2. Kaivausalueen luoteispääty. Y105AB, Y106, R108, L110, R111, R112. Kuvattu kaakosta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:70	Alue 2. R111. Kuvattu lännestä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:71	Alue 2. R111. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:72	Alue 2. Kaivausalueen luoteispääty. Y105B, Y106, R108, L110, R111, R112. Kuvattu idästä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:73	Alue 2. Läntisempi R112. Jatkuu kivien R108 alle. Kuvattu luoteesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:74	Alue 2. Itäisempi R112. Jatkuu kivien R108 alle. Kuvattu lännestä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:75	Alue 2. Kaivausalueen luoteispääty. Y105AB, Y106, R108, L110, R111, R112. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:76	Alue 2. Luoteispäädyn luoteisprofiilissa oleva Y105A, kyseinen profiili on L110:n seinämä. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:77	Alue 2. Kaivannon luoteispäädystä oleva L110:n koillisreuna, ja kaivannon täyttönä olevat Y105B, Y106, R108, Y109, R111, R112, Y113, Y114, Y115 ja Y116. Kaivanto leikkaa Y117, Y118, Y119, Y129 ja Y136. Kuvattu kaakosta.	Matleena Riutankoski
AKDG6460:78	Alue 2. Itäisempi R112. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:79	Alue 2. Itäisempi R112. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:80	Alue 2. Itäisempi R112. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:81	Alue 2. Y105B, Y106, R108, Y109, R111, R112, Y113, Y114, Y115, Y116, Y117, Y118, Y119, Y129 ja Y136. Kuvattu kaakosta.	Matleena Riutankoski
AKDG6460:82	Alue 2. Y105B, Y122, Y123. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:83	Alue 2. Kaivausalueen kaakkoispääty. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:84	Alue 2. Työkuva. Kuvassa Marjo Juola, David Cleasby, Jussi-Pekka Hiltunen, Marisa Kuusisto ja Erik Niskanen	Matleena Riutankoski
AKDG6460:85	Alue 2. Y121. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:86	Alue 1. Lopetustaso Y59, Y64 ja Y65 ja KK1. Kuvattu kaakosta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:87	Alue 1. KK1, jossa esillä R70, Y59 ja Y64.	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:88	Alue 2. Kaivausalueen kaakkoisprofiili. Y0, L1, Y124. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:89	Alue 2. Sillan lounaispuolella olevassa koeojassa kivien R108 pinta. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:90	Alue 2. Koepisto kaivausalueen kaakkoispäädystä. Piston pinnassa Y124_13, pohjalla harmaa Y124_14.	Matleena Riutankoski
AKDG6460:91	Alue 2. Y105B, Y106, R108, L110, R111, R112, Y122, Y123, Y129. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:92	Alue 2. Luoteispäädyn kaakkoisprofiili. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:93	Alue 2. Läntisempi R112. Kuvattu idästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:94	Alue 2. Läntisempi R112. Kuvattu pohjoisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:95	Alue 2. Läntisempi R112. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:96	Alue 2. Läntisempi R112. Kuvattu pohjoisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:97	Alue 2. Kaivannon L110 itäreuna, kaakkoisprofiili. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski

AKDG6460:98	Alue 2. Itäisempi R112. Y105B, Y136, Y129. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:99	Alue 2. Y105B, Y106, R108, L110, R111, R112, Y122, Y123, Y129. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:100	Alue 2. Osa kaakkoispäädyn lounaisprofiilista. Kuvattu koillisesta	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:101	Alue 2. Sillan kohdan kaivannon luoteisprofiili. Y125, Y104, R108, Y126. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:102	Alue 3. Kaivausalueen kaakkoispäädyn konekaivuun aloitus. Kuvattu pohjoisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:103	Alue 3. Kaivausalueen luoteispäädyn konekaivuun aloitus. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:104	Alue 1. Lopetustaso Y59, Y64 ja Y65. KK1 ja R70 ja Y66. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:105	Alue 1. Lopetustaso Y59, Y64 ja Y65. KK1 ja R70 ja Y66. Kuvattu kaakosta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:106	Alue 2. Sillan kohdalla olevat R108 kivet ja Y126. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:107	Alue 2. Sillan kohdalla olevat R108 kivet ja Y126. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:108	Alue 2. Yleiskuva kaivannosta. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:109	Alue 2. Y129. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:110	Alue 2. Kaakkoispäädyn itänurkka. R108, L110 ja Y127. Kuvattu pohjoisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:111	Alue 2. Kaakkoispäädyn itänurkka. R108, L110 ja Y127. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:112	Alue 2. Kaivannon kaakkoispäädyn kaakkoisprofiili. Y0, L1, Y106, R108, L110, Y124_1-Y124_14, Y127, Y130, Y131, Y132. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:113	Alue 2. R108, L110, Y127. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:114	Alue 1. KK2, R73, Y74. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:115	Alue 2. Työkuva. Erik Niskanen poistaa yksikköä Y127, ja sen alta tulee Y128. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:116	Alue 1. Y59, Y61, Y62. KK1, R70, R77, Y64, Y66. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:117	Alue 1. Y59, Y61, Y62. KK1, R70, R77, Y64, Y66. Kuvattu koillisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:118	Alue 1. Y59, Y61, Y62. KK1, R70, R77, Y64, Y66. Kuvattu luoteesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:119	Alue 1. KK1, R70, R77, Y64, Y66. Kuvattu kaakosta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:120	Alue 1. KK1, R77. Kuvattu pohjoisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:121	Alue 1. Yleiskuva KK2. Kuvattu kaakosta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:122	Alue 1. KK2:n luoteisprofiili. Kuvattu kaakosta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:123	Alue 1. KK2:n kaakkoisprofiili. Kuvattu luoteesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:124	Alue 3. Työkuva. Valaisinpylvään poisto. Kuvattu koillisesta	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:125	Alue 2. Y132 ja R108. Kuvattu luoteesta.	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:126	Alue 3. Kaakkoisprofiili. Y0 ja Y200. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:127	Alue 2. Yleiskuva kaivausalueen luoteisosasta. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:128	Alue 2. Lopetustaso kaivannon luoteisosassa. Y129. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:129	Alue 2. Kaivannon luoteisosa kaivettu pohjaan. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:130	Alue 2. Lopetustaso kaivannon luoteisosassa. Y129, R112. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski

AKDG6460:131	Alue 2. Kaivannon luoteisosan kaakkoisprofiili. Y105B, Y106, R108, Y109, L110, R112, Y129. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:132	Alue 2. Yleiskuva Kaivannon luoteisosasta ja sen kaakkoisprofiili. Y105B, Y106, R108, Y109, L110, R112, Y129. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:133	Alue 2. Koepisto Y129:ään läntisemmän R112 laudan viereen. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:134	Alue 2. Koepisto Y129:ään itäisemmän R112:n viereen. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:135	Alue 2. David Cleasby sahaa puunäytettä 1 laudasta R112. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:136	Alue 3. Työkuva. Kuvassa Marjo Juola, Erik Niskanen ja Marisa Kuusisto	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:137	Alue 3. Koekaivausten koekuoppa 8, ja sen reunoilla oleva Y201 ja Y202. Kuvattu etelästä	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:138	Alue 3. Koekaivausten koekuopan 8 luoteisprofiili. Kuvattu kaakosta	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:139	Alue 3. Koekaivausten koekuopan 8 kaakkoisprofiili. Kuvattu luoteesta	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:140	Alue 1. Kaivausalueen lounaisosan koillisprofiili. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:141	Alue 1. Kaivausalueen lounaisosan koillisprofiili. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:142	Alue 1. Kaivausalueen lounaisosan koillisprofiili. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:143	Alue 1. KK2. Y74 ja koepisto. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:144	Alue 1. KK2:n kaakkoisseinämässä oleva R75 ja L76. Kuvattu luoteesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:145	Alue 1. KK2:n kaakkoisseinämässä oleva R75 ja L76. Kuvattu luoteesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:146	Alue 1. KK2. Y74 ja koepisto. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:147	Alue 2. R133, L134 ja Y135. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:148	Alue 3. Y201. Kuvattu koillisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:149	Alue 1. Lounaisosan lounaisprofiili. Kuvattu koillisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:150	Alue 1. Lounaisosan lounaisprofiili. Kuvattu koillisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:151	Alue 1. Lounaisosan lounaisprofiili. Kuvattu koillisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:152	Alue 1. Loppukuva. Kuvattu etelästä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:153	Alue 3, koeoja 3, Y1000. Kuvattu luoteesta.	Matleena Riutankoski
AKDG6460:154	Alue 3. Y202. Kuvattu koillisesta	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:155	Alue 3. Y201. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:156	Alue 3. Kaivausalueen kaakkoisprofiili. L1, Y200, 203-Y211, L212, Y1000. Kuvattu luoteesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:157	Alue 3. Y213, Y214. Kuvattu idästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:158	Alue 3. Työkuva. Kuvassa Marjo Juola, Erik Niskanen, Marisa Kuusisto, Noora Perälä, Jussi-Pekka Hiltunen, David Cleasby. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:159	Alue 3. Y214, Y221. Kuvattu idästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:160	Alue 3. Y217, Y218, R219. Kuvattu koillisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:161	Alue 3. Y217, Y218, R219. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki

AKDG6460:162	Alue 3. Kaivausalueen luoteisosa avattu kaivinkoneella. Y215. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:163	Alue 3. Kaivausalueen luoteisosan luoteisprofiili. Y216, Y215. Kuvattu kaakosta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:164	Alue 3. Työkuva. Terhi Taipaleenmäki dokumentoi Y216:sta. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:165	Alue 2. Sillan betonilaatan alaosassa oleva täyttömaa ja R108. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:166	Alue 3. Y218, Y219, Y220. Kuvattu lännestä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:167	Alue 2. Yleiskuva kaivausalueen kaakkoispäädystä ja keskiosasta. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:168	Alue 3. Y222, Y223, Y225. Kuvattu lännestä	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:169	Alue 3. Y224 Y214. Kuvattu lounaasta	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:170	Alue 3. Sillan betonilaatan rammeerausta, betonilaatan profiilia. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:171	Alue 3. Sillan betonilaatan rammeerausta, betonilaatan alla oleva keltainen hiekka Y245. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:172	Alue 3. Sillan betonilaatan rammeerausta. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:173	Alue 3. Sillan betonilaatan rammeeraus on valmis. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:174	Alue 3. Y227, Y228. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:175	Alue 3. Y229, Y231. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:176	Alue 3. Silta putsattu rammeroinnin jälkeen betonimurskasta. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:177	Alue 3. Paalu R244A esillä rammeerauksen jälkeen. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:178	Alue 3. Paalu R244B. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:179	Alue 3. R219 osin esillä sillan rammeerauksen jälkeen sekä R244AB. Y218. Keltainen hiekka Y245. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:180	Alue 3. Työkuva. Kuvassa Marisa Kuusisto, Erik Niskanen, Marjo Juola, Jussi-Pekka Hiltunen ja David Cleasby. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:181	Alue 3. Y230, Y231. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:182	Alue 3. Y226, Y232, Y233. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:183	Alue 3. Y231. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:184	Alue 3. Kaivausalueen luoteispääty, luoteisprofiilissa Y216, Y215 ja kuopan pohjalla Y215hiili ja Y215tiili. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:185	Alue 3. Y234. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:186	Alue 3. Y235. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:187	Alue 3. Y237. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:188	Alue 3. Työkuva. Marjo Juola ja Erik Niskanen kaivavat hirssiä R219 esiin. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:189	Alue 3. Luoteisprofiilissa Y216, Y215, Y215hiili, 215tiili ja pohjalla Y238 ja Y239. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:190	Alue 3. Y240 eli Y1000. Kuvattu kaakosta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:191	Alue 3. Y241, R242, Y243. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:192	Alue 3. Y241, R242, Y243. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:193	Alue 3. Koeoja 4, Y215hiili. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:194	Alue 3. Y226. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski

AKDG6460:195	Alue 3. R219. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:196	Alue 3. R219 hirsien välissä olevia kiviä. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:197	Alue 3. R219, R244AB. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:198	Alue 3. Työkuva. Koeojan 4 laajentaminen, Y215 poisto. Kuvassa Terhi Taipaleenmäki, Jussi-Pekka Hiltunen ja David Cleasby. Kuvattu idästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:199	Alue 3. Työkuva. Kuvassa Marisa Kuusisto ja Noora Perälä. Kuvattu pohjoisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:200	Alue 3. Y226puu, Y226. Kuvattu koillisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:201	Alue 3. Y226puu, Y226 ja R219. Kuvattu idästä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:202	Alue 3. Y241, tiilet paremmin esillä ja R242. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:203	Alue 3. Koeoja 4, Y215hiili. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:204	Alue 3. Puut R242 paremmin esillä. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:205	Alue 3. Puut R242 paremmin esillä, Y248. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:206	Alue 3. Y249. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:207	Alue 3. Y248 laajentui. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:208	Alue 3. Y215tiili. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:209	Alue 3. Y251. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:210	Alue 3. Y250. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:211	Alue 3. Y246, R219. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:212	Alue 3. Y246, R219. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:213	Alue 3. Koeoja 4, Y215tiili. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:214	Alue 3. Koeoja 4. Y215tiili, Y258, Y259. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:215	Alue 3. Y252, Y243. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:216	Alue 3. Työkuva. Kuvassa Jussi-Pekka Hiltunen ja David Cleasby. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:217	Alue 3. Työkuva. Kuvassa Erik Niskanen, Marjo Juola, Marisa Kuusisto ja Noora Perälä. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:218	Alue 3. Y243. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:219	Alue 3. R242 kaivannon koillisprofiilissa. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:220	Alue 3. Y253. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:221	Alue 2. Kaivannon L110 itäreuna, luoteisprofiili. Kaivannon täytönä Y105B, Y106, R108, Y109, R111, R112, Y113, Y114, Y115 ja Y116. Leikkaa yksiköitä Y117, Y118, Y119, Y120, Y136 ja Y129. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:222	Alue 2. Kaivannon L110 itäreuna, luoteisprofiili. Kaivannon täytöistä esillä Y106, R108, R111, Y114, Y115 ja Y116. Leikkaa yksiköitä Y117, Y118, Y119, Y120. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:223	Alue 3. Y254, R219, Y260, Y278, Y1000. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:224	Alue 3. Y1000. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:225	Alue 3. R219, Y260. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:226	Alue 3. R219, Y254. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:227	Alue 3. Y254, R219, Y260, Y278. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:228	Alue 3. Y254, R219, Y260, Y278. Kuvattu etelästä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:229	Alue 3. Y254, R219, Y260, Y278. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:230	Alue 3. R219:n luoteisprofiili. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:231	Alue 3. R219, Y260. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:232	Alue 3. Koeoja 4. Y258, Y259, Y238, R262. Kuvattu kaakosta	Terhi Taipaleenmäki

AKDG6460:233	Alue 3. Koeoja 4. Y238, R262. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:234	Alue 3. Koeoja 4. R255, Y256, Y257, L1. Kuvattu luoteesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:235	Alue 3. Koeoja 4. R255. Kuvattu kaakosta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:236	Alue 2. KK3:n sijainti. Kuvattu pohjoisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:237	Alue 2. KK3, lounaisprofiili. Kuvattu koillisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:238	Alue 2. KK3, kaakkoisprofiili. Kuvattu lounaasta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:239	Alue 2. KK3:n pohja. Kuvattu koillisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:240	Alue 3. Y260, Y254. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:241	Alue 3. Koeoja 4. R262, Y238, Y239. Kuvattu kaakosta	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:242	Alue 3. Koeoja 4. R262, Y238, Y239. Kuvattu lounaasta	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:243	Alue 3. Y261, Y267. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:244	Alue 3. Y263. Y264. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:245	Alue 3. Y254. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:246	Alue 3. Koeoja 4. Y265, R266. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:247	Alue 3. Y267, L268, Y269, Y267. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:248	Alue 3. L268 tyhjennetty. Pohjalla Y253. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:249	Alue 3. Koeoja 4. R266, Y270, Y239. Kuvattu pohjoisesta	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:250	Alue 3. Koeoja 4. R262, Y271, Y272. Kuvattu lännestä	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:251	Alue 3. R266. Kuvattu kaakosta	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:252	Alue 3. Y273. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:253	Alue 3. Y274. Kuvattu lännestä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:254	Alue 3. Y274, R242. Kuvattu pohjoisesta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:255	Alue 3. Koeoja 4. Y275. Kuvattu etelästä	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:256	Alue 3. Y276puu. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:257	Alue 3. Y243:n laajennus. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:258	Alue 3. Y277. Kuvattu kaakosta	Terhi Taipaleenmäki
AKDG6460:259	Alue 3. Y278. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:260	Alue 3. Lopetustaso sillan kohdalla, Y1000. Kuvattu etelästä	Jussi-Pekka Hiltunen
AKDG6460:261	Alue 3. Koeoja 4:n luoteisosan lopetustaso, Y1000. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:262	Alue 3. Koeoja 4. R262, Y1000. Kuvattu pohjoisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:263	Alue 3. R262. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:264	Alue 3. Y243:n laajennus. Kuvattu lännestä	Matleena Riutankoski
AKDG6460:265	Alue 3. Sillan kohdan lopetustaso, Y1000. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:266	Alue 3. Pystypaalu R244B. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:267	Alue 3. Pystypaalu R244B. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:268	Alue 3. Pystypaalu R244A. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:269	Alue 3. Koeoja 4, Y279. Kuvattu luoteesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:270	Alue 3. R244B:n ympäriltä kaivettu pois Y1000:tta. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:271	Alue 3. Kaivausalueen kaakkoisosan lopetustasossa, Y1000. Kuvattu pohjoisesta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:272	Alue 3. Kaivausalueen kaakkoisosan lopetustasossa, Y1000. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:273	Alue 3. Koeoja 4. R262:n toinen kivikerta. Kuvattu lounaasta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:274	Alue 3. Kaivausalueen kaakkoisosan lounaisprofiili. Kuvattu koillisesta	Matleena Riutankoski

AKDG6460:275	Alue 3. Koeoja 4, kaivausalueen luoteisosan luoteisprofiili. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:276	Alue 3. Koeoja 4, kaivausalueen luoteisosan luoteisprofiili. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski
AKDG6460:277	Alue 3. Koeoja 4 lopetustasossa, Y1000. Kuvattu kaakosta	Matleena Riutankoski

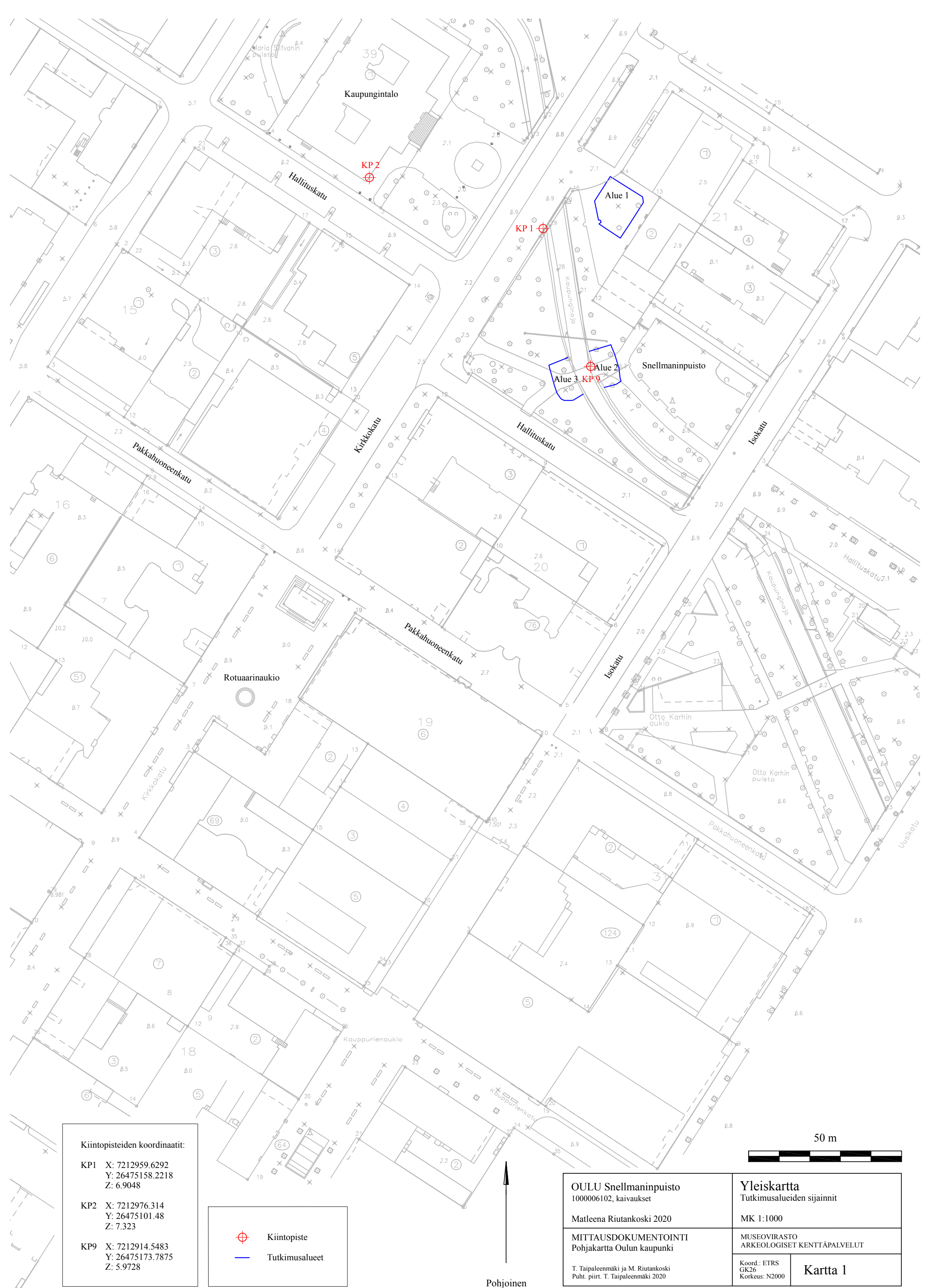
Karttaluettelo

KARTTA NRO	KUVAUS	SELITE	MITTAKAAVA	SUUNTA
Kartta 1	Yleiskartta	Tutkimusalueiden sijainnit puistossa	1:1000	pysty
Kartta 2	Karttalehtijako		1:400	vaaka
Kartta 3	Pintakorot, alue 1	Pintakorot alueella 1	1:75	vaaka
Kartta 4	Alue 1, taso 1	Alue 1, taso 1. Yksiköt L1, Y2, Y5, Y13, betoni, kaapelit, kaivot, KK7 ja niiden pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 5	Alue 1, taso 2	Alue 1, taso 2. Yksiköt Y3, Y6, Y7, R12, Y14 ja niiden pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 6	Alue 1, taso 3	Alue 1, taso 3. Yksiköt Y4, Y8, Y10, Y18 ja niiden pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 7	Alue 1, taso 4	Alue 1, taso 4. Yksiköt Y9, Y11, Y15, Y16, Y23 ja niiden pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 8	Alue 1, taso 5	Alue 1, taso 5. Yksiköt Y17, Y19, Y24 ja niiden pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 9	Alue 1, taso 6	Alue 1, taso 6. Yksiköt Y21, Y22, Y25, Y26, Y29, Y31 ja niiden pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 10	Alue 1, taso 7	Alue 1, taso 7. Yksiköt Y27, Y28, Y30, Y32, Y34, Y35, Y36 ja niiden pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 11	Alue 1, taso 8	Alue 1, taso 8. Yksiköt L20, Y33, Y38, Y39, Y50, Y67 ja niiden pintakorot. KK2 ja sen sijainti.	1:75	vaaka
Kartta 12	Alue 1, taso 9	Alue 1, taso 9. Yksiköt Y37, Y40, Y41, Y42, Y68 ja niiden pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 13	Alue 1, taso 10	Alue 1, taso 10. Yksiköt Y43, Y45, Y46, Y47, Y48, Y51, Y69, Y71, R75, L76 ja niiden pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 14	Alue 1, taso 11	Alue 1, taso 11. Yksiköt Y49, Y52, Y53, Y54, Y72 ja niiden pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 15	Alue 1, taso 12	Alue 1, taso 12. Yksiköt Y44, R73, Y74 ja niiden pintakorot.	1:75	vaaka

Kartta 16	Alue 1, taso 13	Alue 1, taso 13. Yksiköt Y55, Y57, Y57 palo, Y58, Y60 ja niiden pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 17	Alue 1, taso 14	Alue 1, taso 14. Yksiköt Y56, Y63 ja niiden pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 18	Alue 1, taso 15	Yksikkö Y62 ja sen pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 19	Alue 1, taso 16	Alue 1, taso 16. Yksiköt Y61, Y61 tiili ja niiden pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 20	Alue 1, taso 17	Alue 1, taso 17. Yksiköt Y59, Y64, Y65 ja niiden pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 21	Alue 1, taso 18	Alue 1, taso 18. Yksiköt Y66, R70, R77 ja niiden pintakorot. Koe-kuopan KK1 sijainti.	1:75	vaaka
Kartta 22	Alue 1, lopputaso	Lopputason pintakorot.	1:75	vaaka
Kartta 23	Pintakorot, alue 2	Pintakorot alueella 2 ja työmaanrajat.	1:50	pysty
Kartta 24	Alue 2, taso 1	Alue 2, taso 1. Yksiköt L100, R101, Y102, Y124, Y125, R133, L134, Y137 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 25	Alue 2, taso 2	Alue 2, taso 2. Yksiköt Y103, Y104, Y121, Y127, Y130, Y131, Y135 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 26	Alue 2, taso 3	Alue 2, taso 3. Yksiköt Y106, Y107, R108, Y113, Y126, Y128 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 27	Alue 2, taso 4	Alue 2, taso 4. Yksiköt Y105B, Y105 puu, Y109, Y114, Y132, koekuoppa 3 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 28	Alue 2, taso 5	Alue 2, taso 5. Yksiköt R112, Y115, Y122, Y123, DN1 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 29	Alue 2, taso 6	Alue 2, taso 6. Yksiköt L110, R111, Y116 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 30	Alue 2, taso 7	Alue 2, taso 7. Yksiköt Y105A, Y117, Y118, Y119, Y120, Y129, Y136, koeajat 1 ja 2, koepistot Y129 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty

Kartta 31	Alue 2, lopputaso	Lopputason pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 32	Pintakorot, alue 3	Pintakorot alueella 3 ja työmaanrajat.	1:50	pysty
Kartta 33	Alue 3, taso 1	Alue 3, taso 1. Yksiköt Y200, Y201, Y216, betoni ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 34	Alue 3, taso 2	Alue 3, taso 2. Yksiköt Y202, Y203, Y213, Y214, Y215, Y221, Y245 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 35	Alue 3, taso 3	Alue 3, taso 3. Yksiköt L212, Y215hiili, Y217, Y224, Y228, Y261 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 36	Alue 3, taso 4	Alue 3, taso 4. Yksiköt Y204-Y211, Y215tiili, Y220, Y227, Y229, Y263, Y264 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 37	Alue 3, taso 5	Alue 3, taso 5. Yksiköt Y222, Y223, Y225, Y230, Y231, R255, Y256, Y257, Y258, Y259, R262_1, Y267, Y269 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 38	Alue 3, taso 6	Alue 3, taso 6. Y218, Y232, Y233, Y234, Y235, Y236, R262_2 Y265, R266, Y271, Y272, Y273 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 39	Alue 3, taso 7	Alue 3, taso 7. Yksiköt R219, Y226, Y226puu, Y237, Y238, Y246, Y270, Y276, Y276puu, DN2 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 40	Alue 3, taso 8	Alue 3, taso 8. Yksiköt Y239, Y241, R242, Y249, Y250, Y274, Y275, Y279 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 41	Alue 3, taso 9	Alue 3, taso 9. Yksiköt Y240/Y1000, Y247, Y248, Y251, Y260, L268, Y277 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 42	Alue 3, taso 10	Alue 3, taso 10. Yksiköt Y243, Y252, Y252puu ja kivi, Y254 Y278 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 43	Alue 3, taso 11	Alue 3, taso 11. Yksiköt R244AB, Y253, DN3 ja niiden pintakorot.	1:50	pysty

Kartta 44	Alue 3, taso 12	Alue 3, taso 12. Yksikkö Y1000 ja sen pintakorot.	1:50	pysty
Kartta 45	Alue 3, lopputaso	Lopputason pintakorot.	1:50	pysty

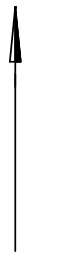
Kiintopisteiden koordinaatit:

KP1 X: 7212959.6292
Y: 26475158.2218
Z: 6.9048

KP2 X: 7212976.314
Y: 26475101.48
Z: 7.323

KP9 X: 7212914.5483
Y: 26475173.7875
Z: 5.9728

	Kiintopiste
	Tutkimusalueet

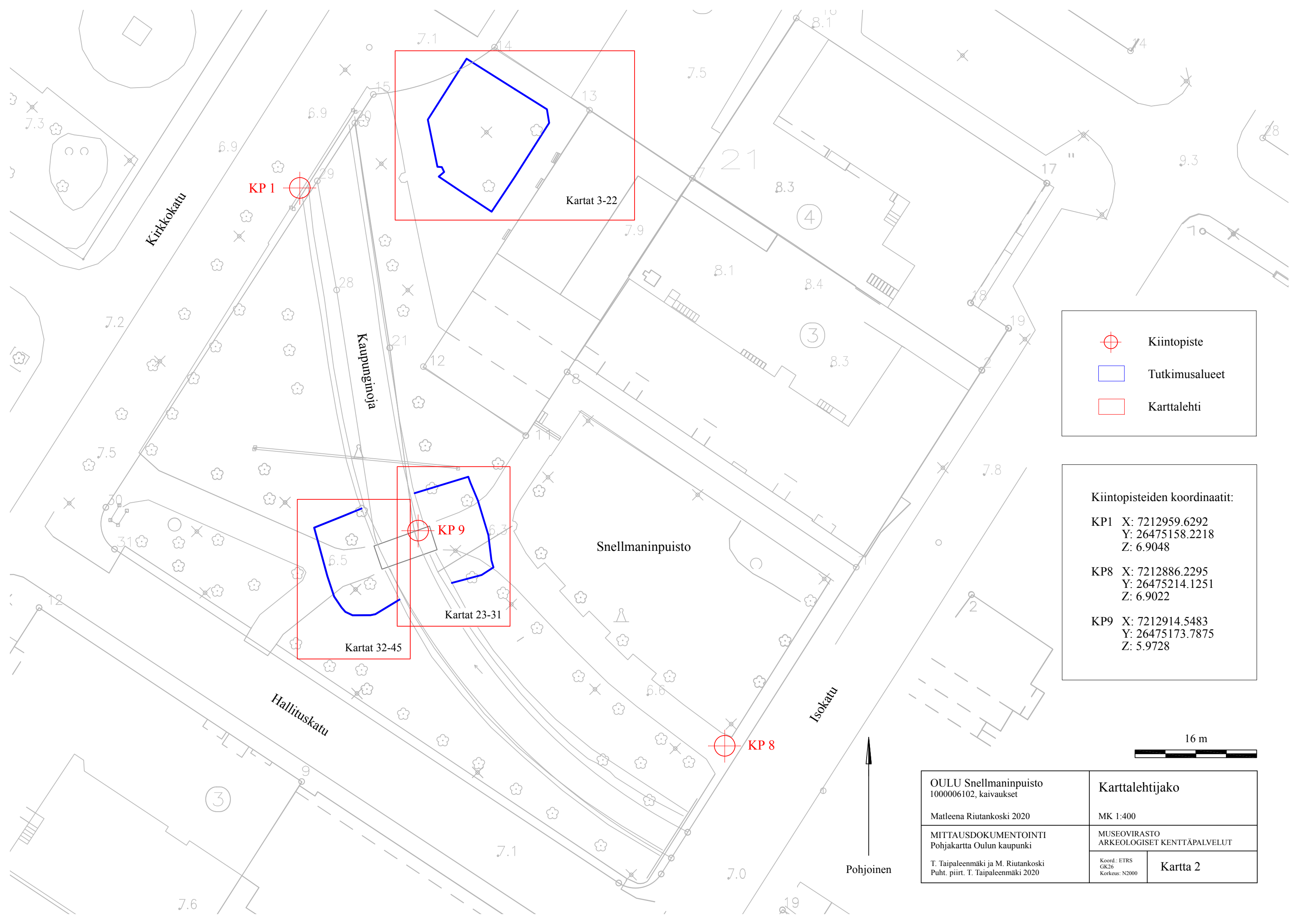

Pohjoinen

50 m

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020		Yleiskartta Tutkimusalueiden sijainnit MK 1:1000	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000	
		Kartta 1	

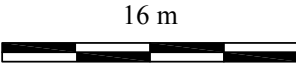
	Kiintopiste
	Tutkimusalueet
	Karttalehti

Kiintopisteiden koordinaatit:

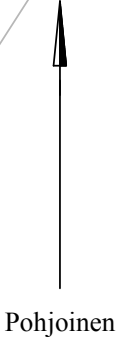
KP1 X: 7212959.6292
Y: 26475158.2218
Z: 6.9048

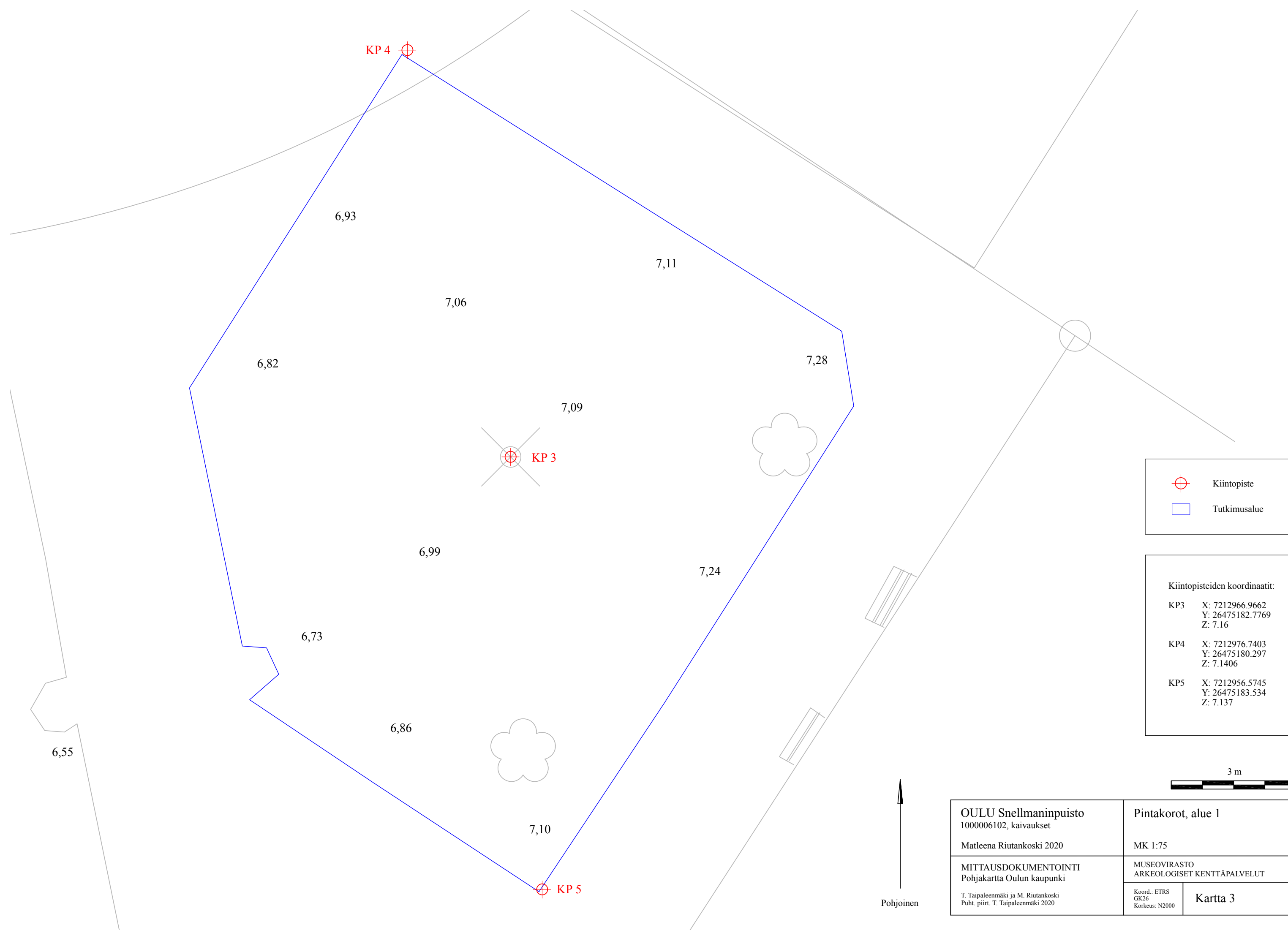
KP8 X: 7212886.2295
Y: 26475214.1251
Z: 6.9022

KP9 X: 7212914.5483
Y: 26475173.7875
Z: 5.9728

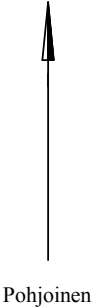
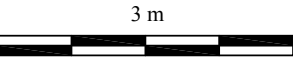
OULU Snellmanipuisto 100006102, kaivaukset	Karttalehtijako	
Matleena Riutankoski 2020	MK 1:400	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000	Kartta 2

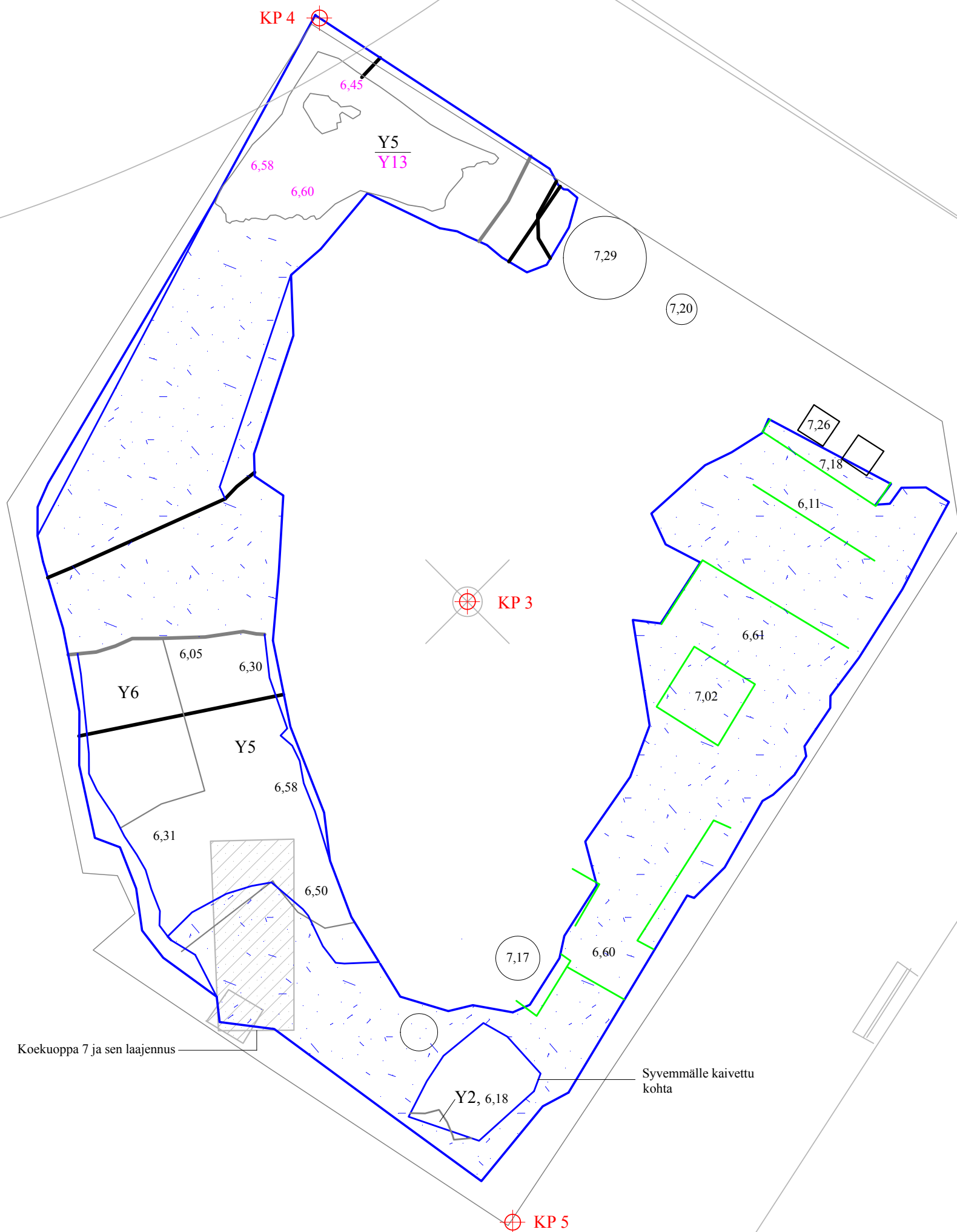

	Kiintopiste
	Tutkimusalue

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset	Pintakorot, alue 1	
Matleena Riutankoski 2020	MK 1:75	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	Kartta 3
	Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000	

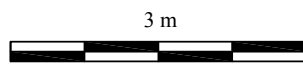
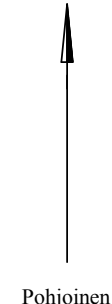

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

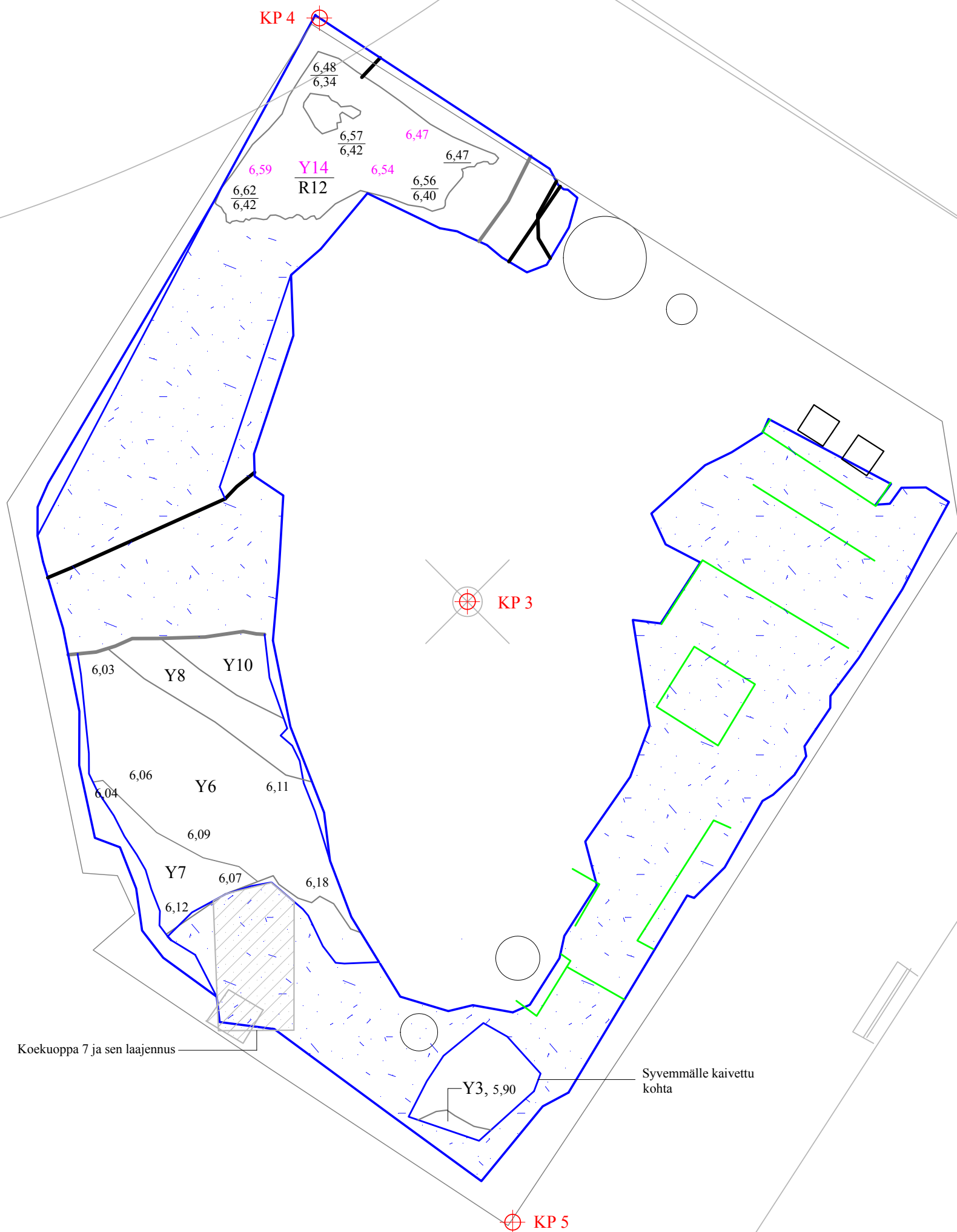
Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Syvemälle kaivettu kohta

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 1, taso 1 L1, Y2, Y5, Y13, betoni, kaapelit, kaivot, KK7 MK 1:75
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 4

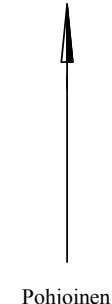
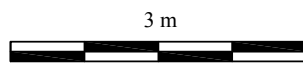

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

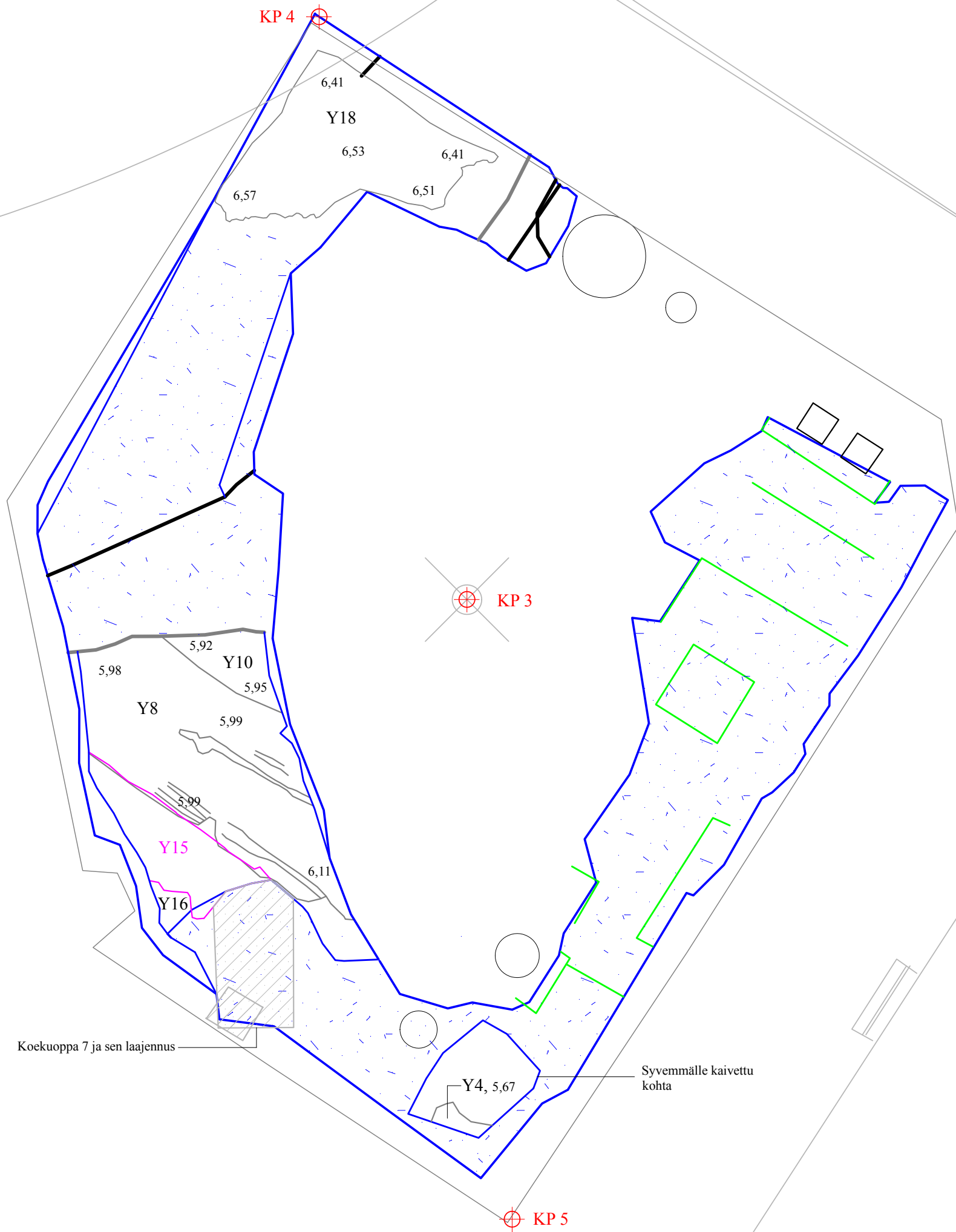
Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Syvemälle kaivettu kohta

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 1, taso 2 Y3, Y6, Y7, R12, Y14 MK 1:75
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 5

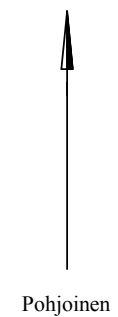
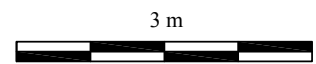

Koekuoppa 7 ja sen laajennus

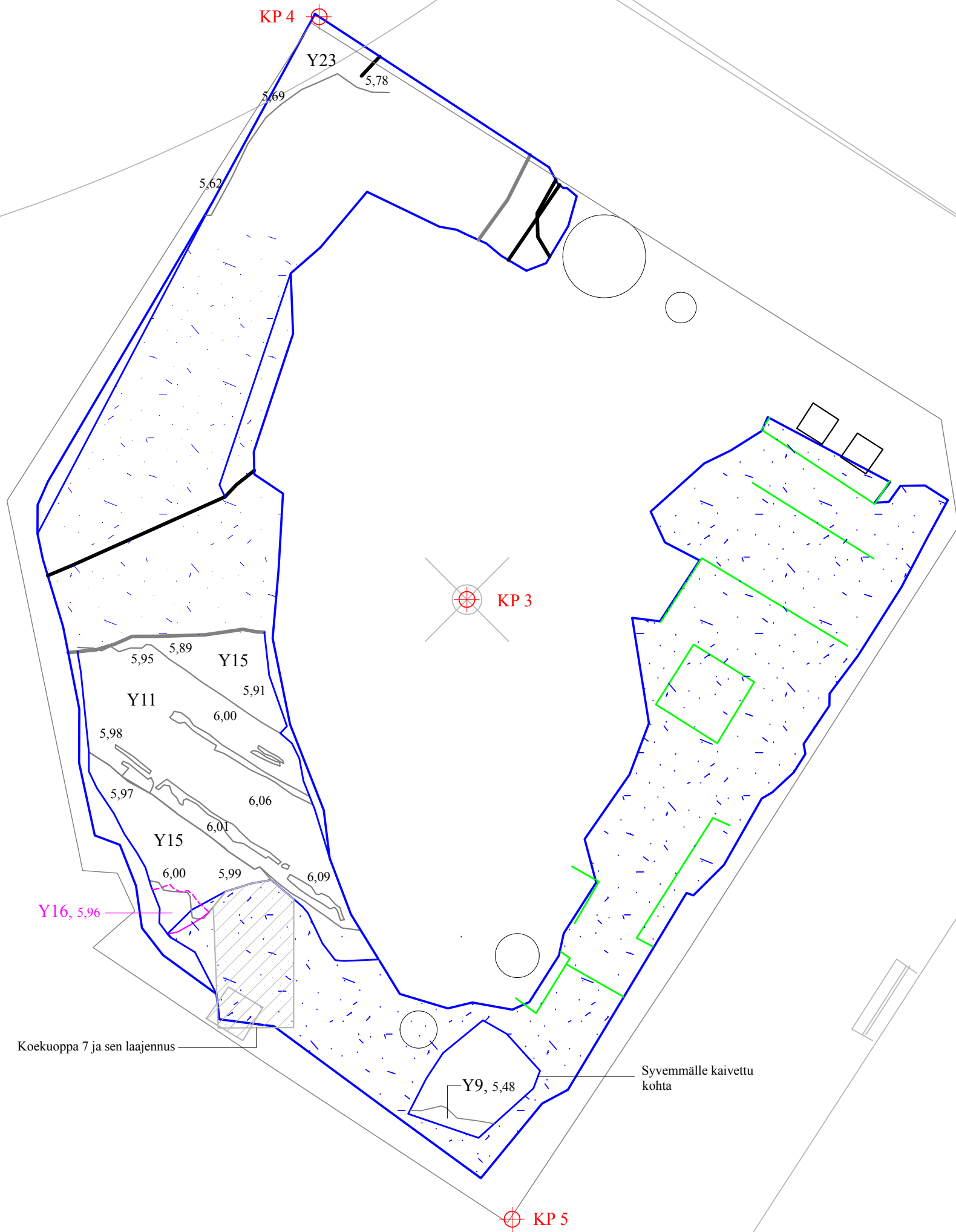
Syvennälle kaivettu kohta

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 1, taso 3 Y4, Y8, Y10, Y18 MK 1:75
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 6

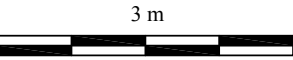
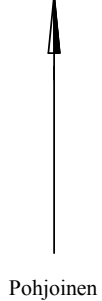

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

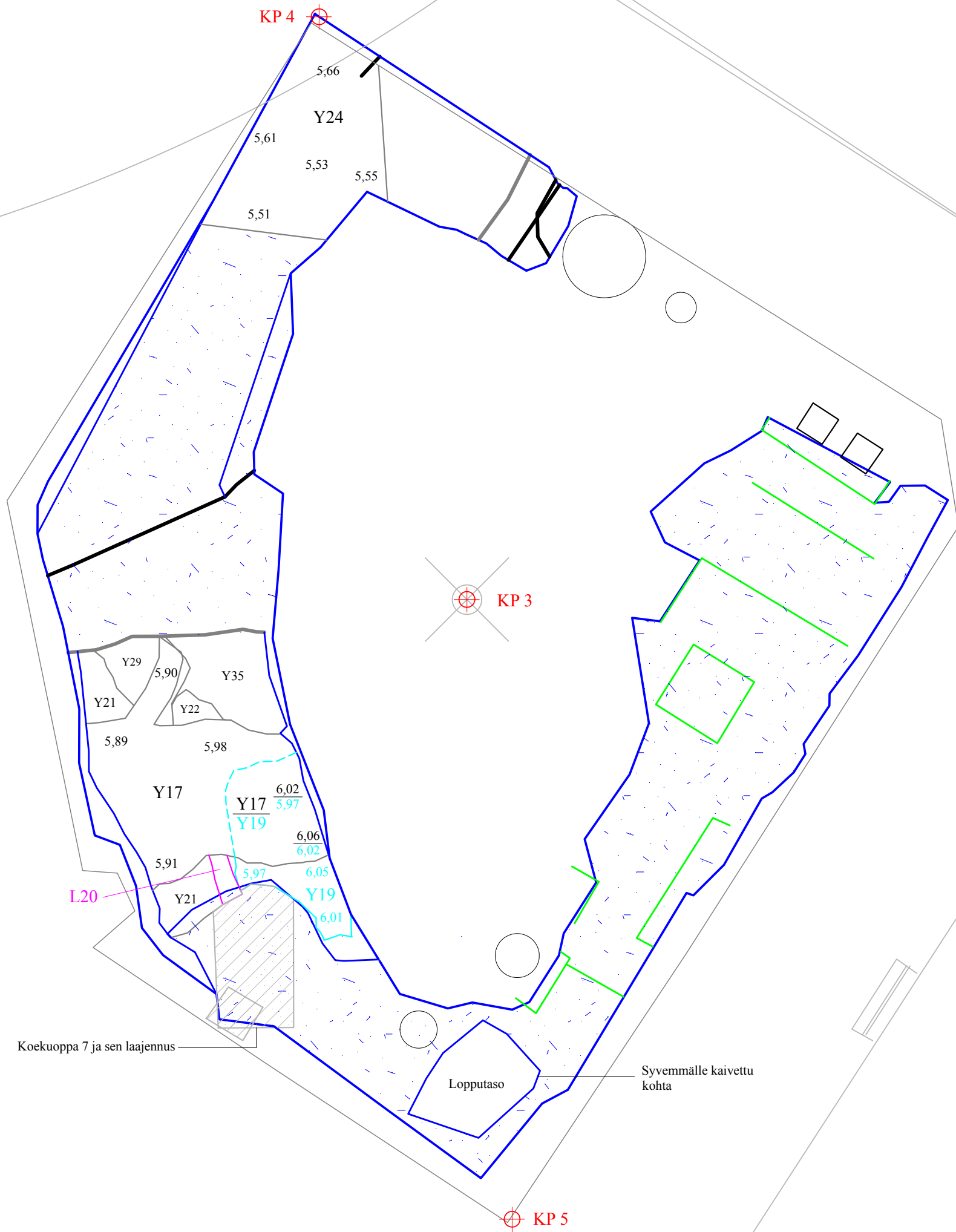
Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Syvemälle kaivettu kohta

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 1, taso 4 Y9, Y11, Y15, Y16, Y23 MK 1:75
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 7

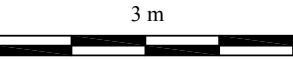
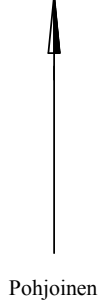
	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

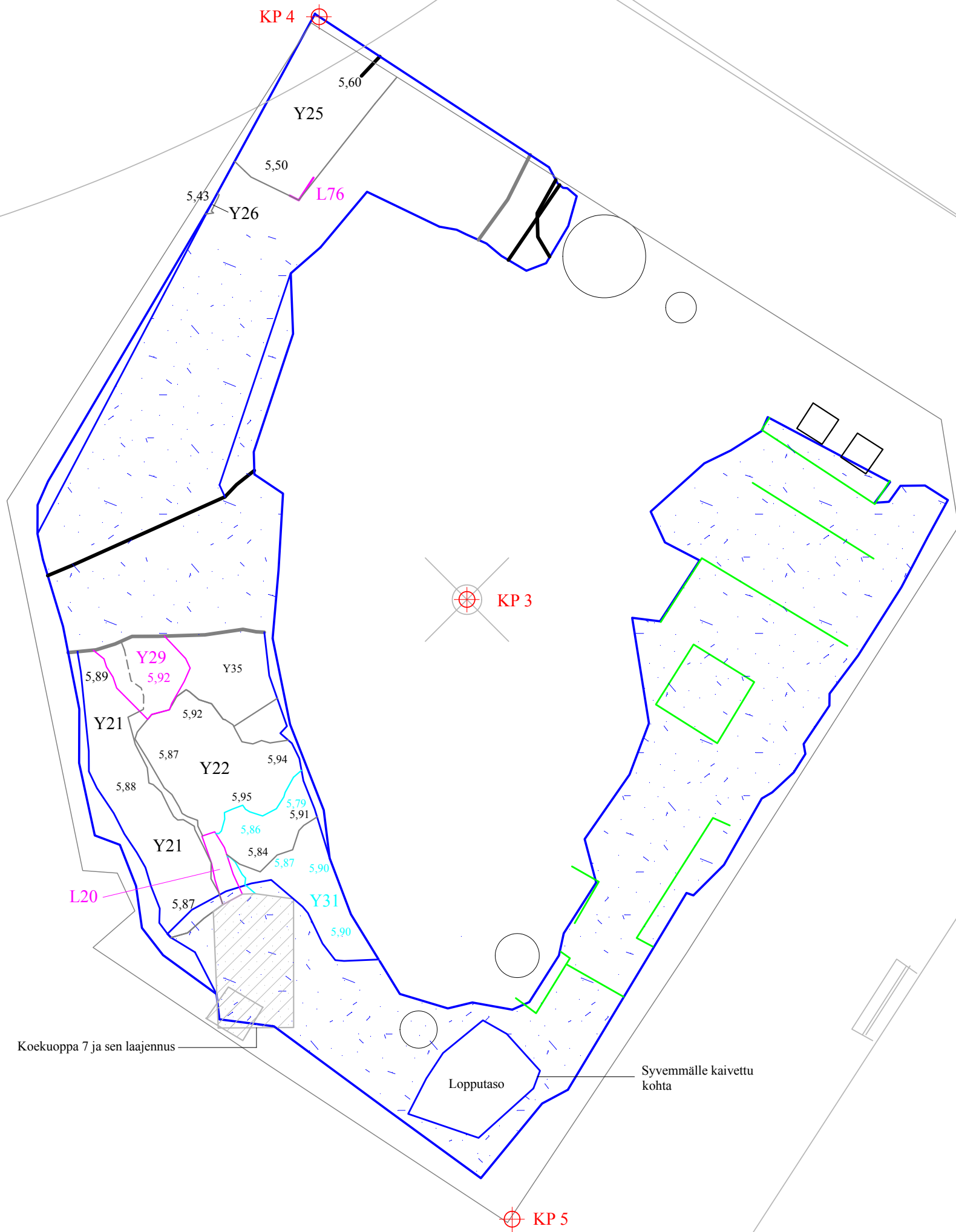
Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Lopputaso

Syvemälle kaivettu kohta

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset	Alue 1, taso 5 Y17, Y19, Y24
Matleena Riutankoski 2020	MK 1:75
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 8

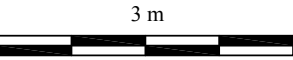
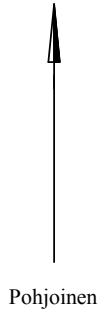
	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

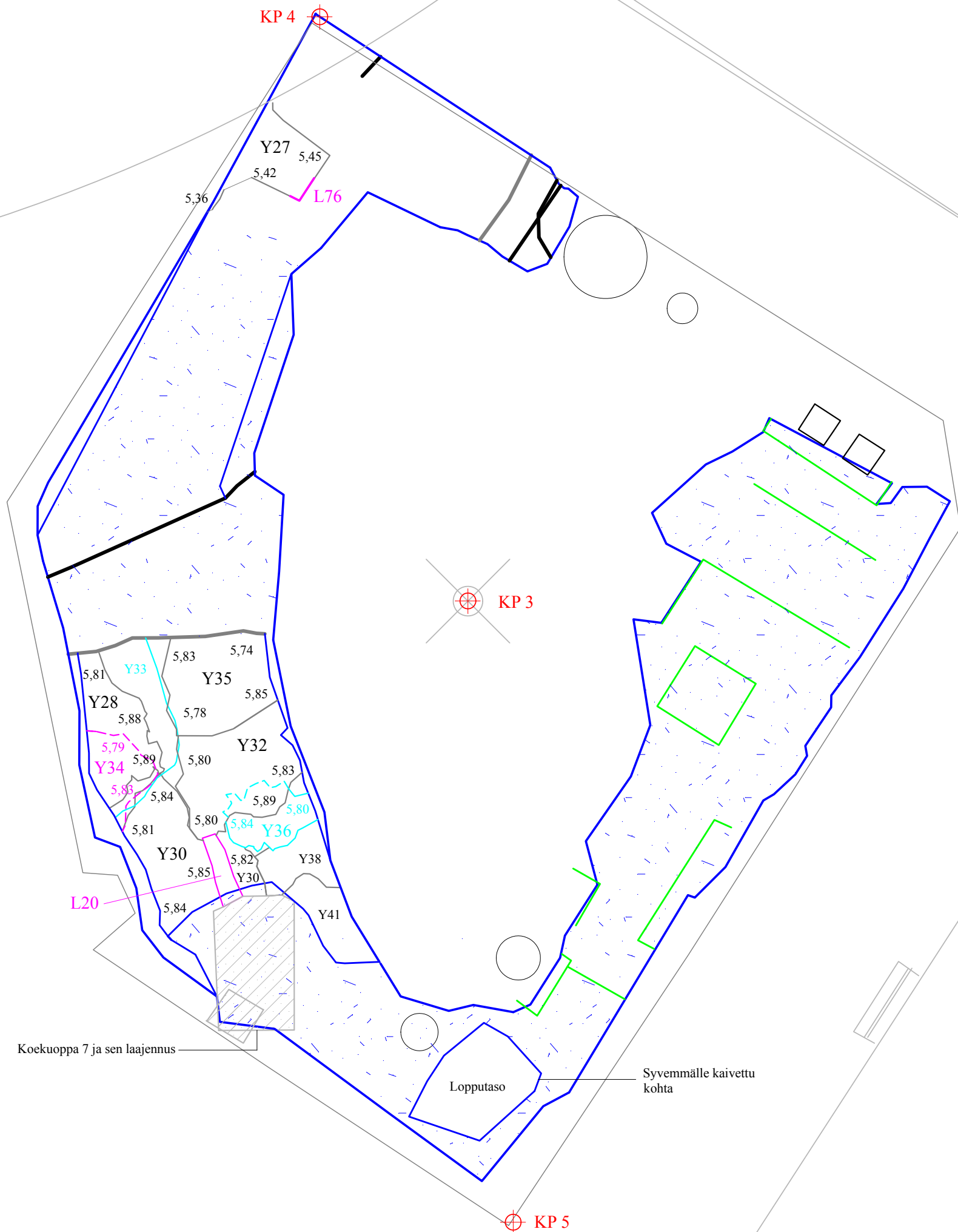
Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Lopputaso

Syvennälle kaivettu kohta

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 1, taso 6 Y21, Y22, Y25, Y26, Y29, Y31 MK 1:75
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 9

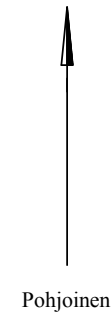
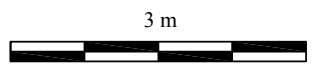
Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Lopputaso

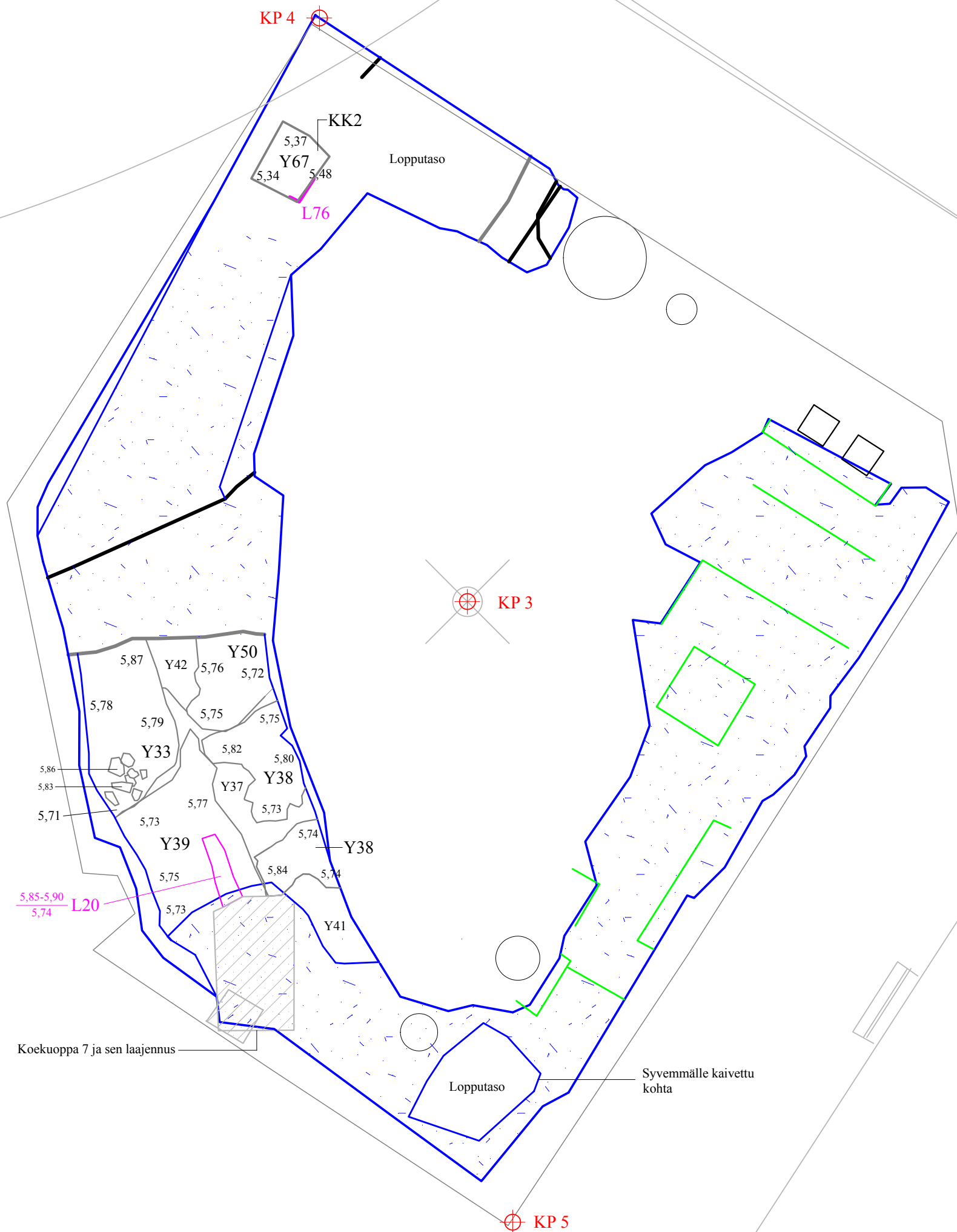
Syvennälle kaivettu kohta

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

<p>OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset</p> <p>Matleena Riutankoski 2020</p>	<p>Alue 1, taso 7 Y27, Y28, Y30, Y32, Y34, Y35, Y36</p> <p>MK 1:75</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki</p> <p>T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020</p>	<p>MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT</p>
<p>Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000</p>	<p>Kartta 10</p>

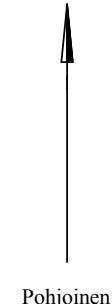
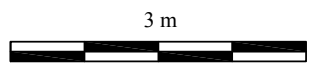

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

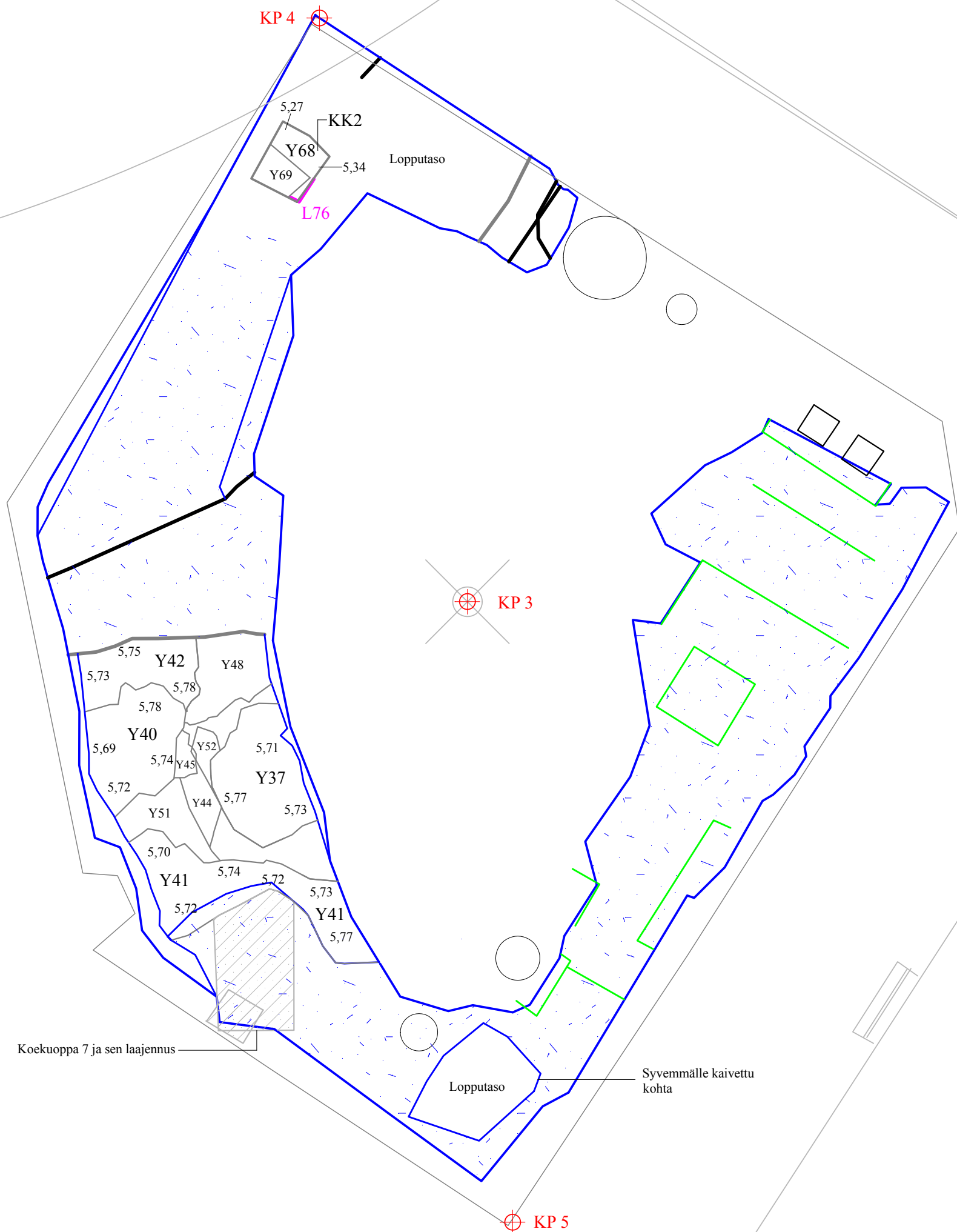
Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Syvemälle kaivettu kohta

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 1, taso 8 L20, Y33, Y38, Y39, Y50, Y67, KK2 MK 1:75
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 11

KP 4

KP 3

KP 5

5,27

Y68

Y69

KK2

L76

5,34

Lopputaso

5,75

Y42

Y48

5,73

5,78

5,78

5,69

Y40

Y52

5,71

5,72

Y45

Y37

5,77

5,72

Y51

Y44

5,73

5,70

Y41

5,74

5,72

5,72

Y41

5,73

5,77

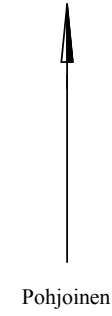
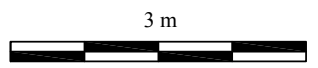
Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Lopputaso

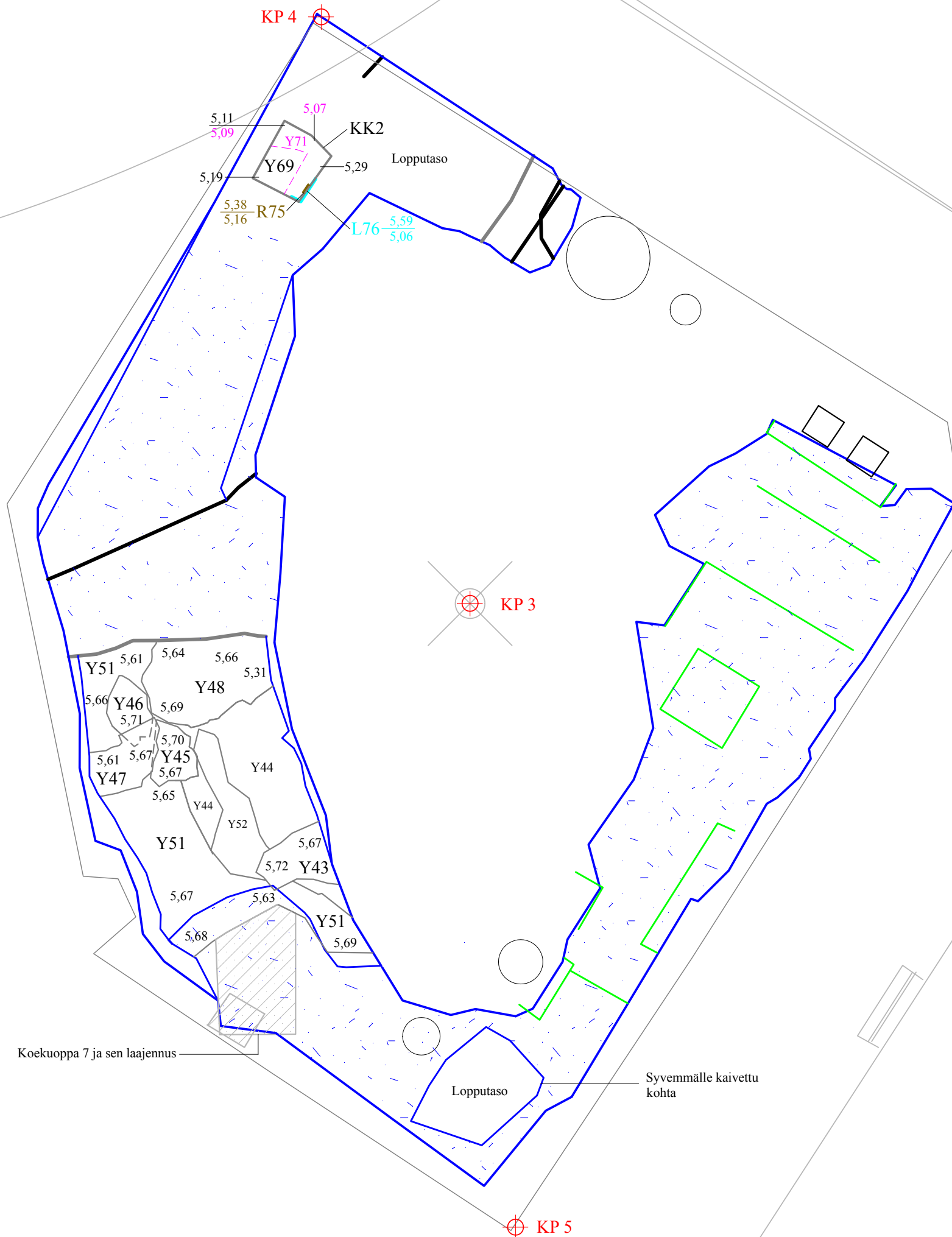
Syvennälle kaivettu kohta

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset	Alue 1, taso 9 Y37, Y40, Y41, Y42, Y68
Matleena Riutankoski 2020	MK 1:75
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 12

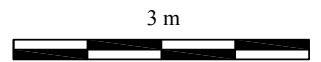
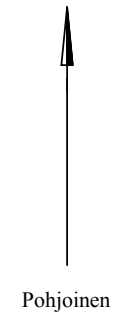
	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

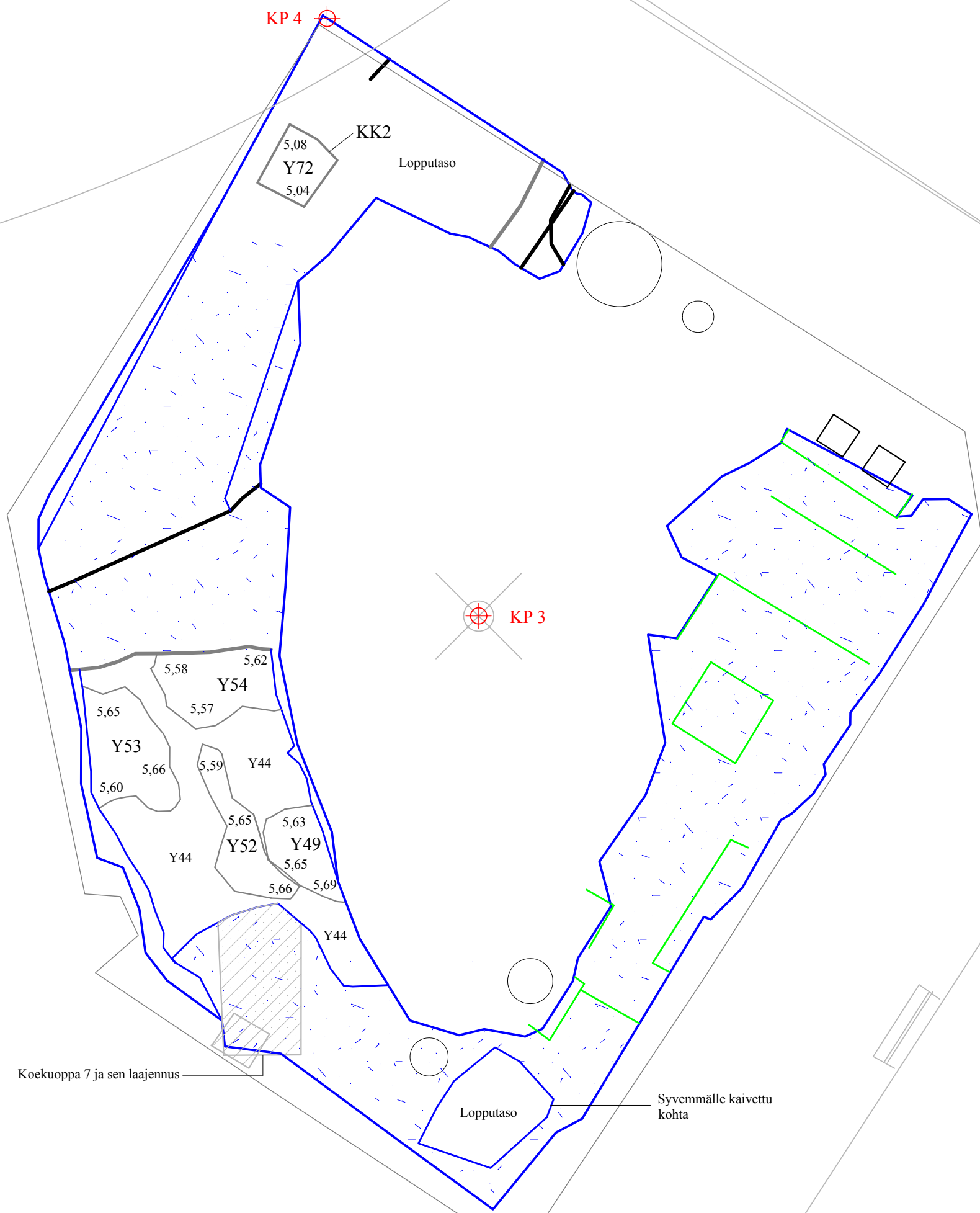
Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Lopputaso

Syvemälle kaivettu kohta

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 1, taso 10 Y43, Y45, Y46, Y47, Y48, Y51, Y69, Y71, R75, L76 MK 1:75
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 13

KP 4

KK2

Lopputaso

5,08
Y72
5,04

KP 3

Y53

Y54

Y44

Y52

Y49

Y44

Y44

Koekuoppa 7 ja sen laajennus

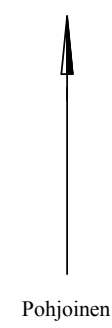
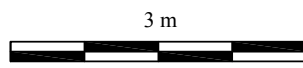
Lopputaso

Syvemälle kaivettu kohta

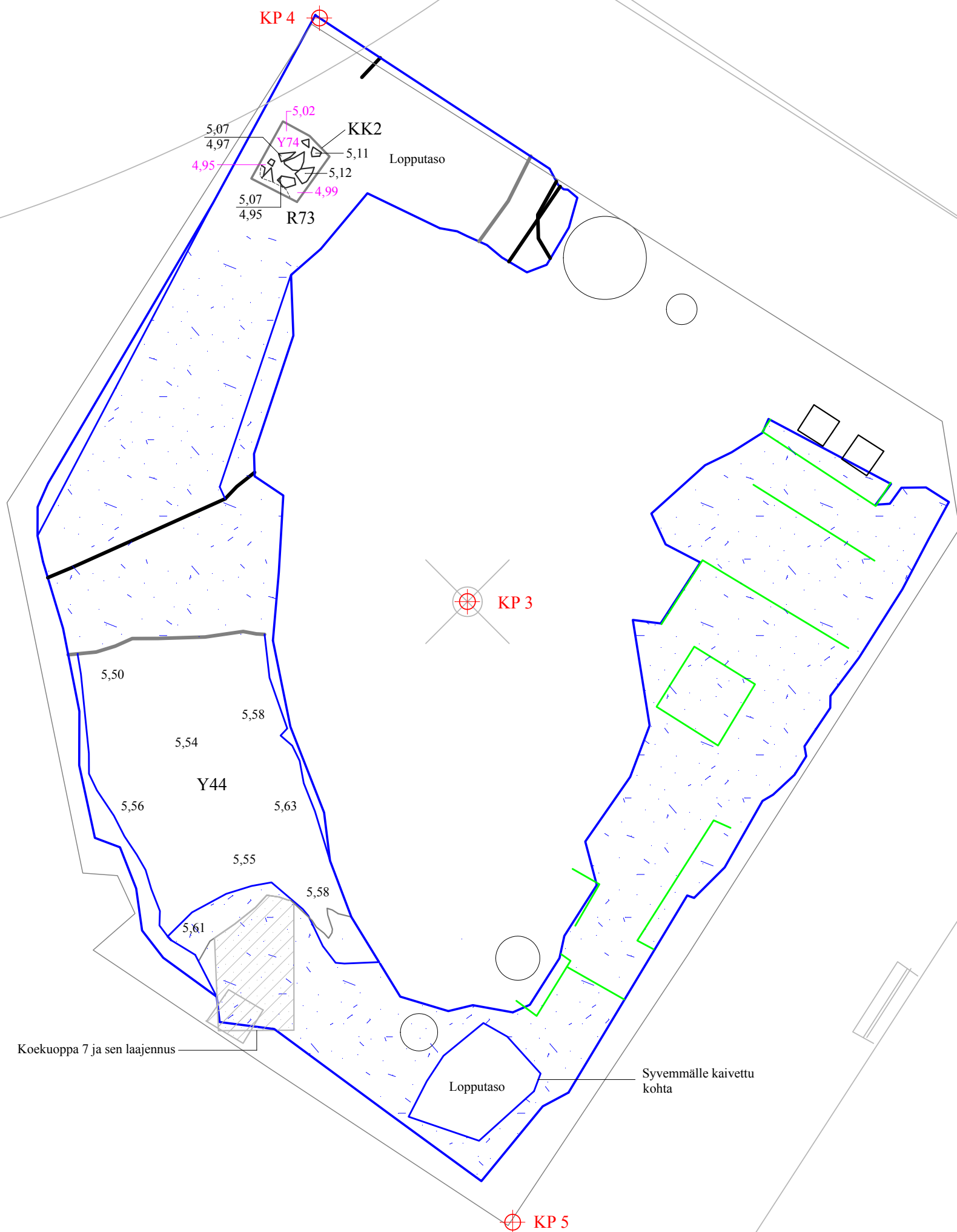
KP 5

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

<p>OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset</p> <p>Matleena Riutankoski 2020</p>	<p>Alue 1, taso 11 Y49, Y52, Y53, Y54, Y72</p> <p>MK 1:75</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki</p> <p>T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020</p>	<p>MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT</p>
<p>Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000</p>	<p>Kartta 14</p>

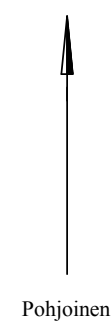
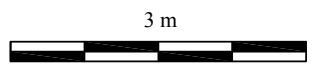
Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Lopputaso

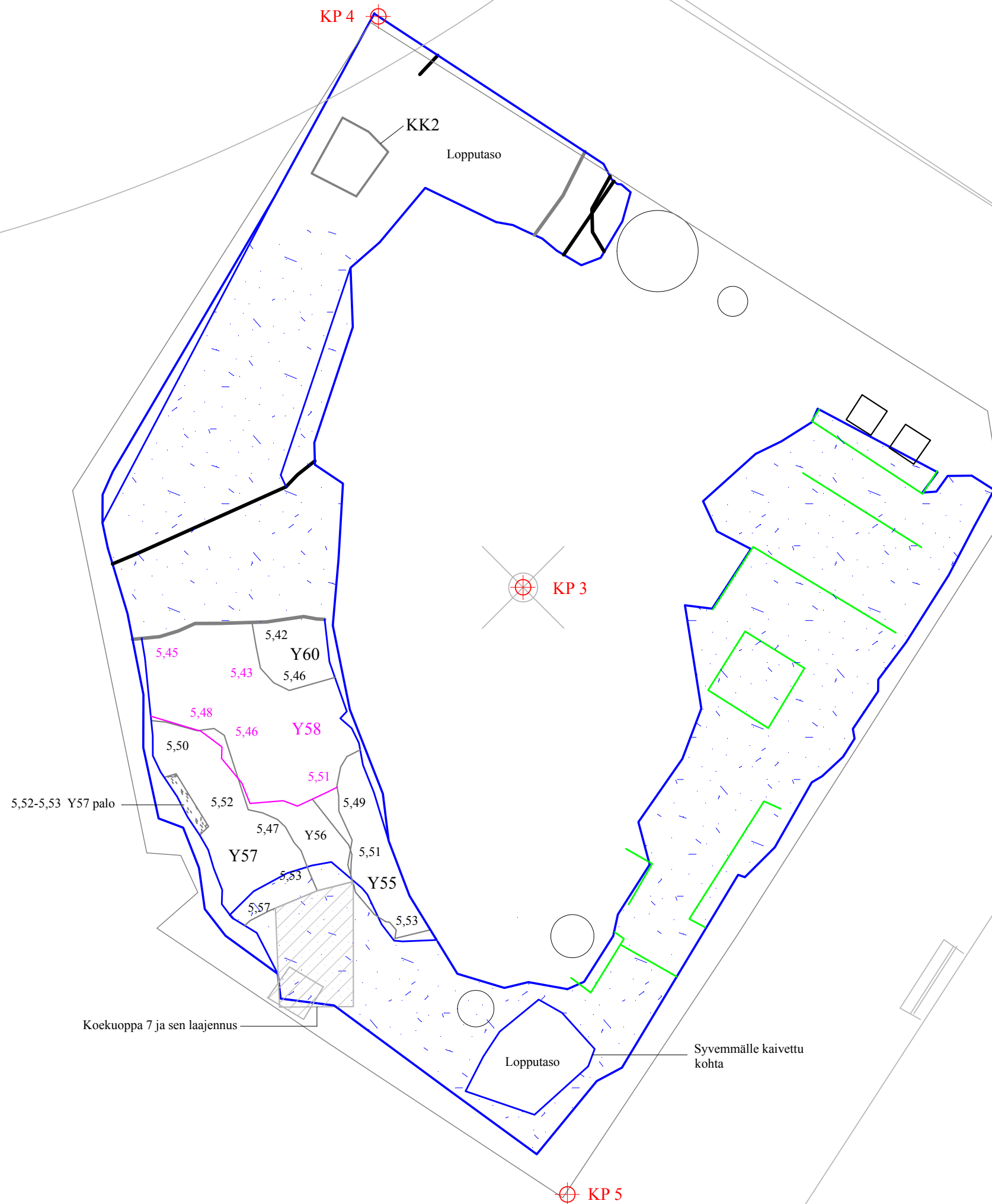
Syvemälle kaivettu kohta

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

<p>OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset</p> <p>Matleena Riutankoski 2020</p>	<p>Alue 1, taso 12 Y44, R73, Y74</p> <p>MK 1:75</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki</p> <p>T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020</p>	<p>MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT</p>
<p>Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000</p>	<p>Kartta 15</p>

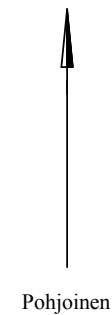
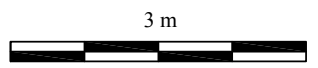
	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

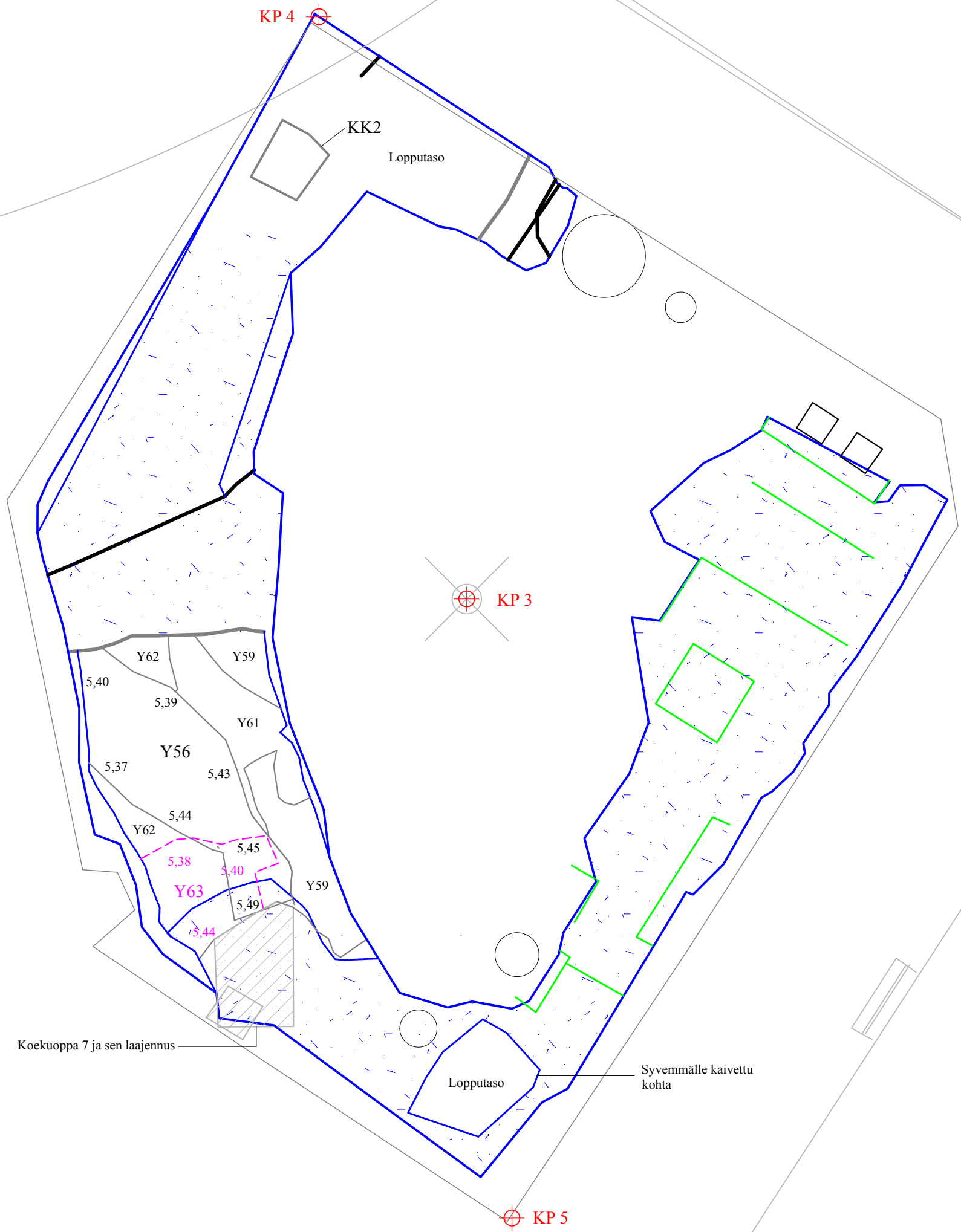
5,52-5,53 Y57 palo

Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Syvemälle kaivettu kohta

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 1, taso 13 Y55, Y57, Y57 palo, Y58, Y60 MK 1:75
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 16

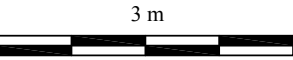
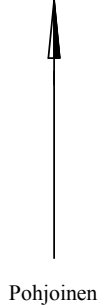
	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

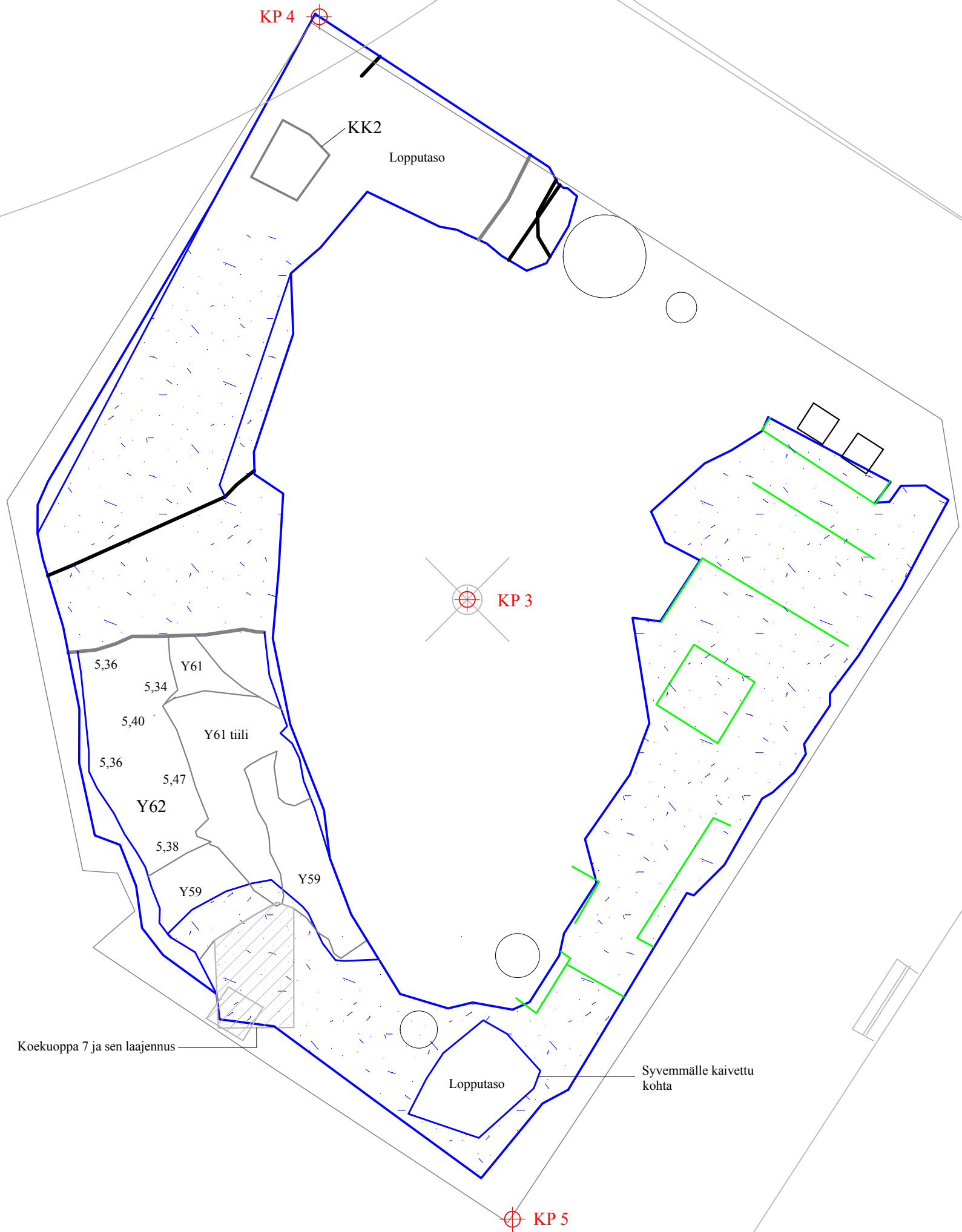
Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Lopputaso

Syvemälle kaivettu kohta

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset	Alue 1, taso 14 Y56, Y63
Matleena Riutankoski 2020	MK 1:75
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 17

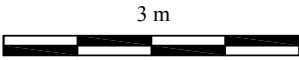
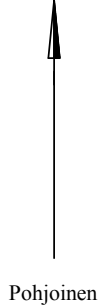
	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

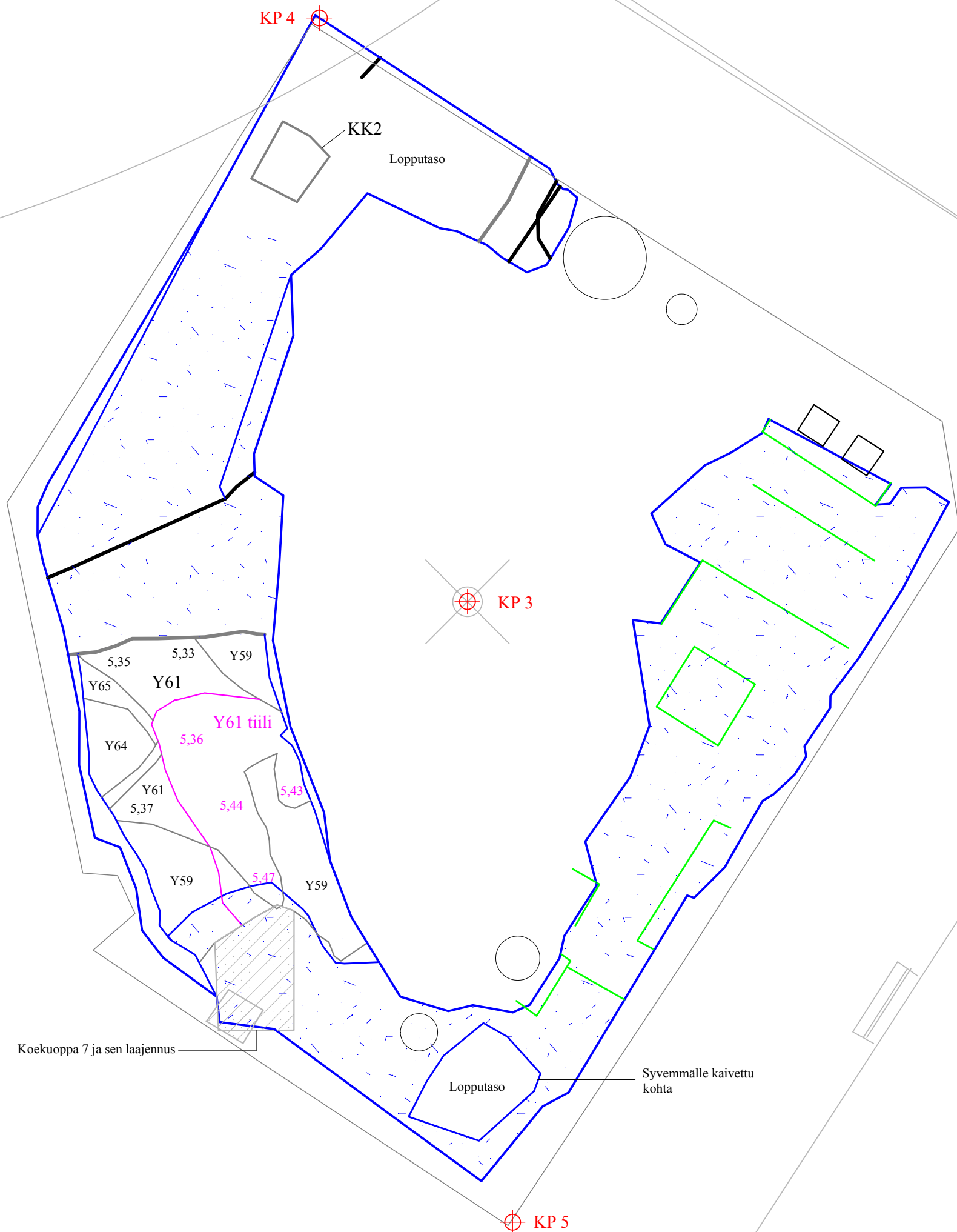
Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Lopputaso

Syvemälle kaivettu kohta

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset	Alue 1, taso 15 Y62
Matleena Riutankoski 2020	MK 1:75
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 18

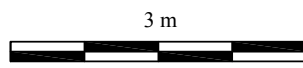
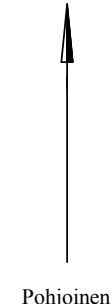

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

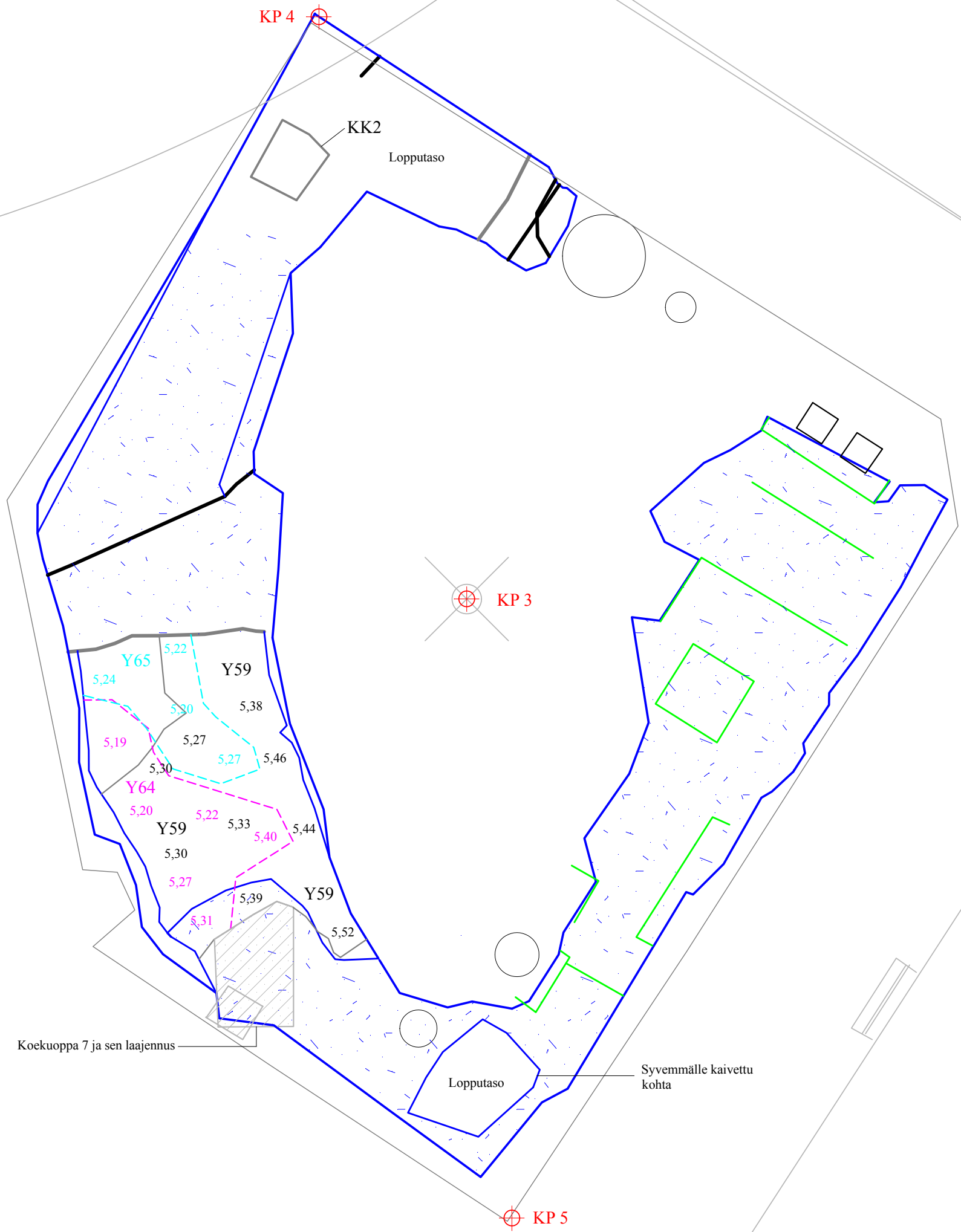
Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Syvennälle kaivettu kohta

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 1, taso 16 Y61, Y61 tiili MK 1:75
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 19

Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Lopputaso

Syvennälle kaivettu kohta

KK2

Lopputaso

KP 3

KP 4

KP 5

Y65

Y59

Y64

Y59

Y59

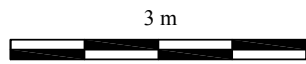
5,24
5,19
5,20
5,30
5,27
5,30
5,22
5,33
5,27
5,39
5,31

5,22
5,38
5,27
5,27
5,46
5,40
5,44

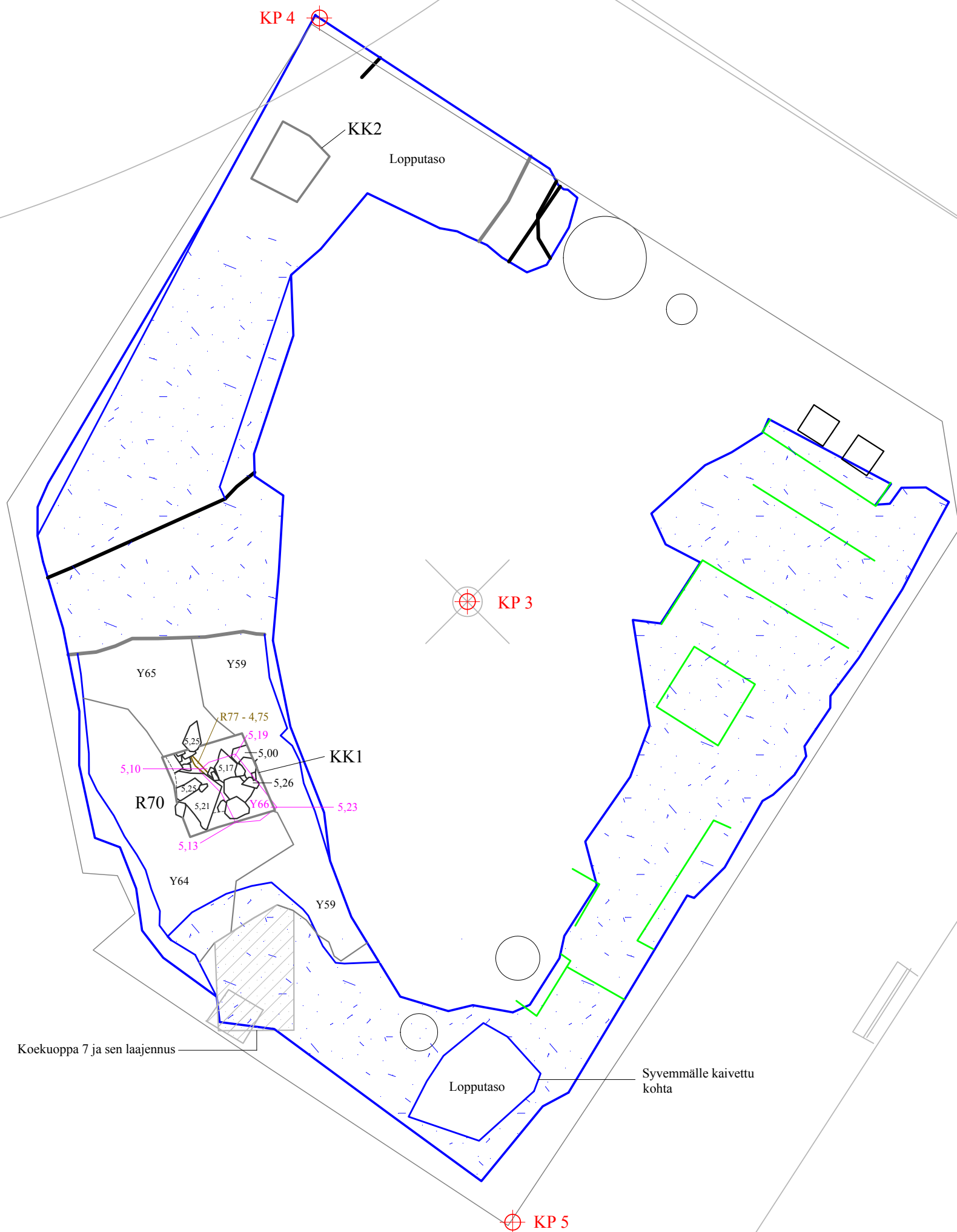
5,52

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

<p>OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset</p> <p>Matleena Riutankoski 2020</p>	<p>Alue 1, taso 17 Y59, Y64, Y65</p> <p>MK 1:75</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki</p> <p>T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020</p>	<p>MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT</p> <p>Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000</p> <p>Kartta 20</p>

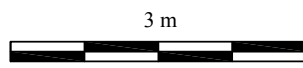
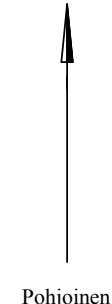

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

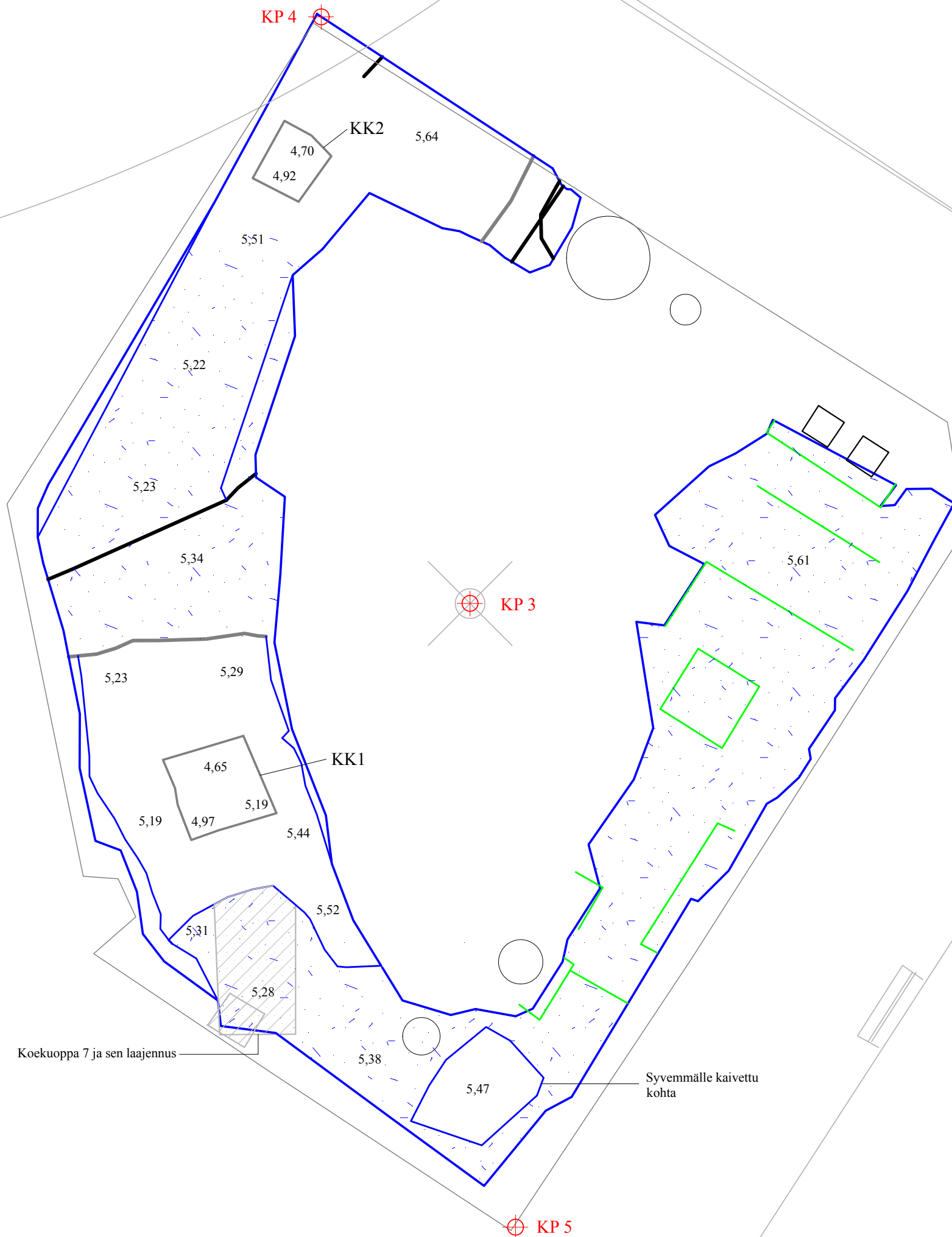
Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

Koekuoppa 7 ja sen laajennus

Syvennälle kaivettu kohta

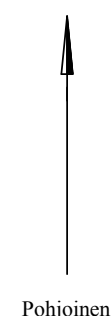
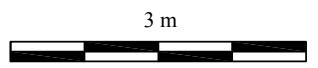

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 1, taso 18 KK1, Y66, R70, R77 MK 1:75
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 21

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Tuhoutunut alue
	Betoni
	Kaapeli
	L1
	Kaivo

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP3	X: 7212966.9662 Y: 26475182.7769 Z: 7.16
KP4	X: 7212976.7403 Y: 26475180.297 Z: 7.1406
KP5	X: 7212956.5745 Y: 26475183.534 Z: 7.137

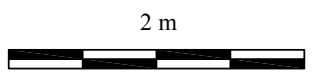
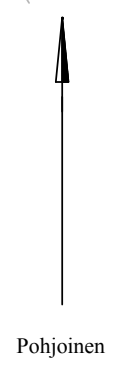
OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset	Alue 1, lopputaso	
Matleena Riutankoski 2020	MK 1:75	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000	Kartta 22

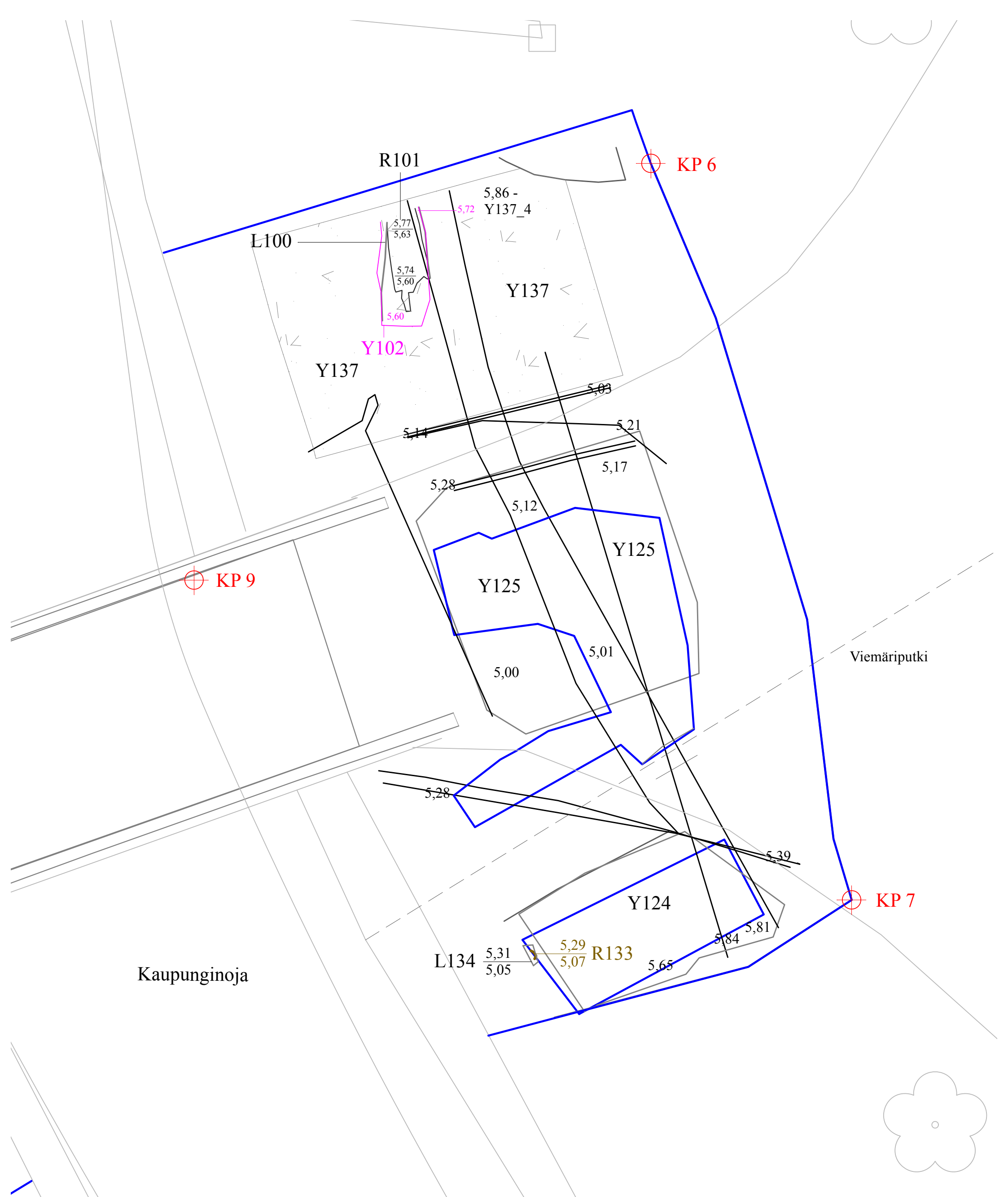
Kiintopisteiden koordinaatit:

KP6	X: 7212920.8362 Y: 26475180.6716 Z: 6.3562
KP7	X: 7212909.7252 Y: 26475183.7007 Z: 5.9065
KP9	X: 7212914.5483 Y: 26475173.7875 Z: 5.9728

	Kiintopiste
	Tutkimusalue

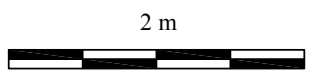
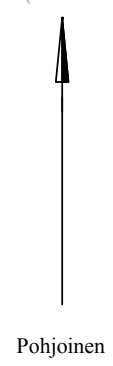
OULU Snellmanipuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 2, pintakorot Työmaanrajat MK 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 23

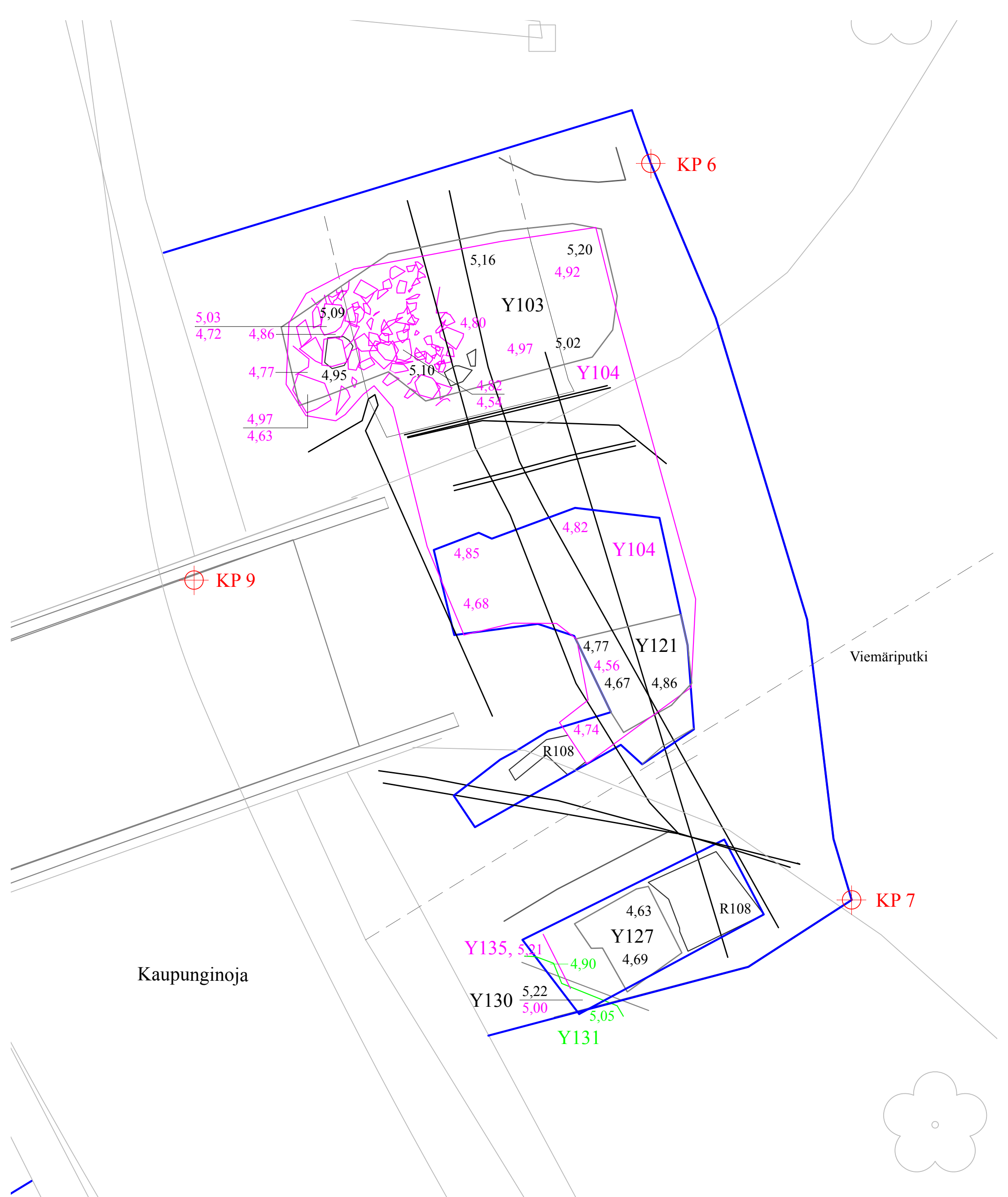
Kiintopisteiden koordinaatit:

KP6	X: 7212920.8362 Y: 26475180.6716 Z: 6.3562
KP7	X: 7212909.7252 Y: 26475183.7007 Z: 5.9065
KP9	X: 7212914.5483 Y: 26475173.7875 Z: 5.9728

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Kaapeli
	L1

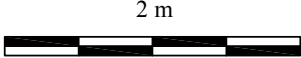
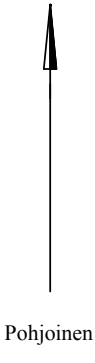
OULU Snellmanipuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 2, taso 1 L100, R101, Y102, Y124, Y125, R133, L134, Y137 MK 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 24

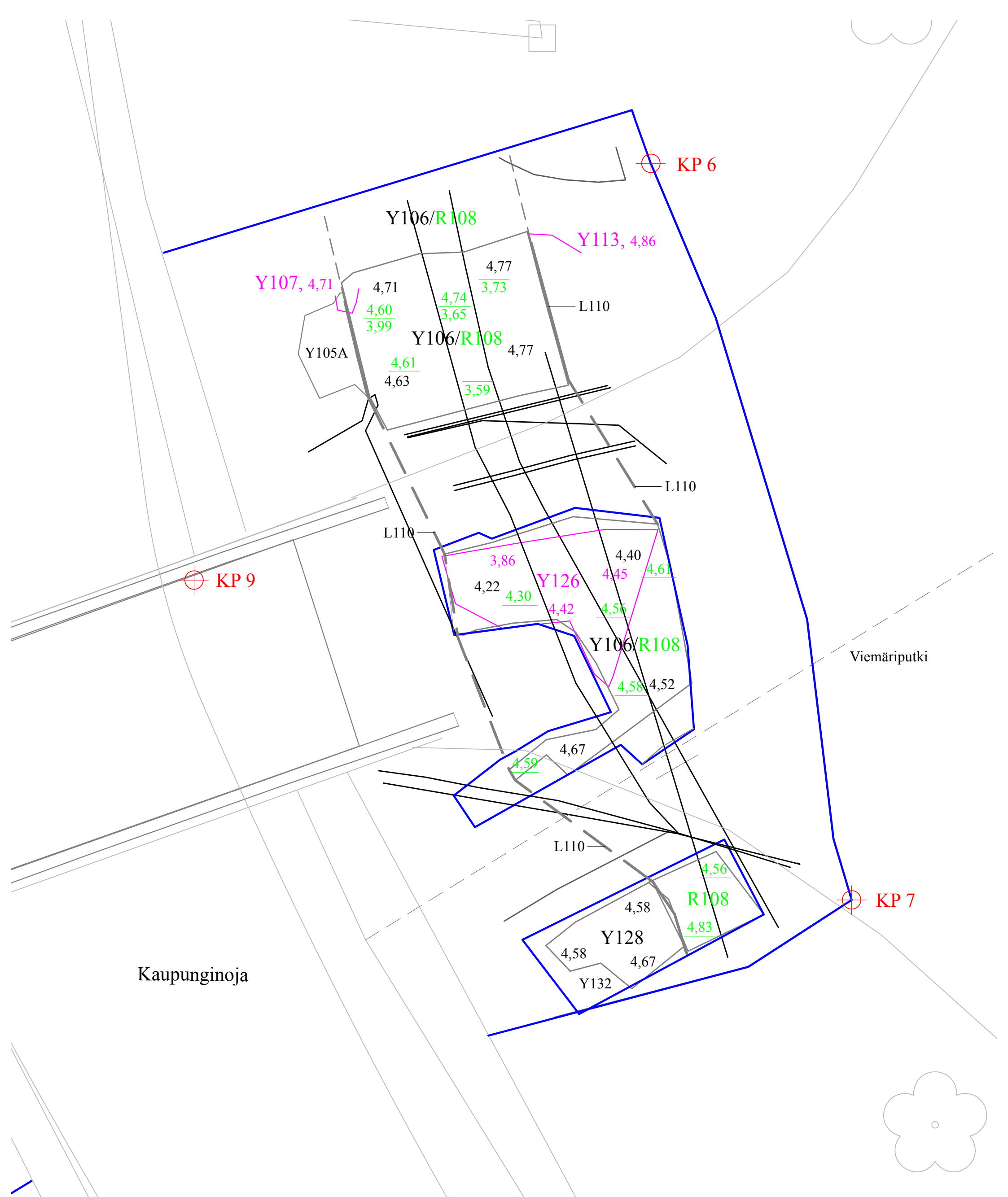
Kiintopisteiden koordinaatit:

KP6	X: 7212920.8362 Y: 26475180.6716 Z: 6.3562
KP7	X: 7212909.7252 Y: 26475183.7007 Z: 5.9065
KP9	X: 7212914.5483 Y: 26475173.7875 Z: 5.9728

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Kaapeli
	L1

OULU Snellmanipuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 2, taso 2 Y103, Y104, Y121, Y127, Y130, Y131, Y135 MK 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 25

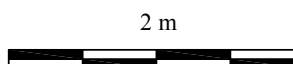
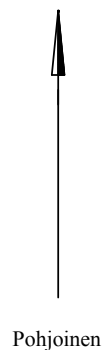
Kiintopisteiden koordinaatit:

KP6 X: 7212920.8362
Y: 26475180.6716
Z: 6.3562

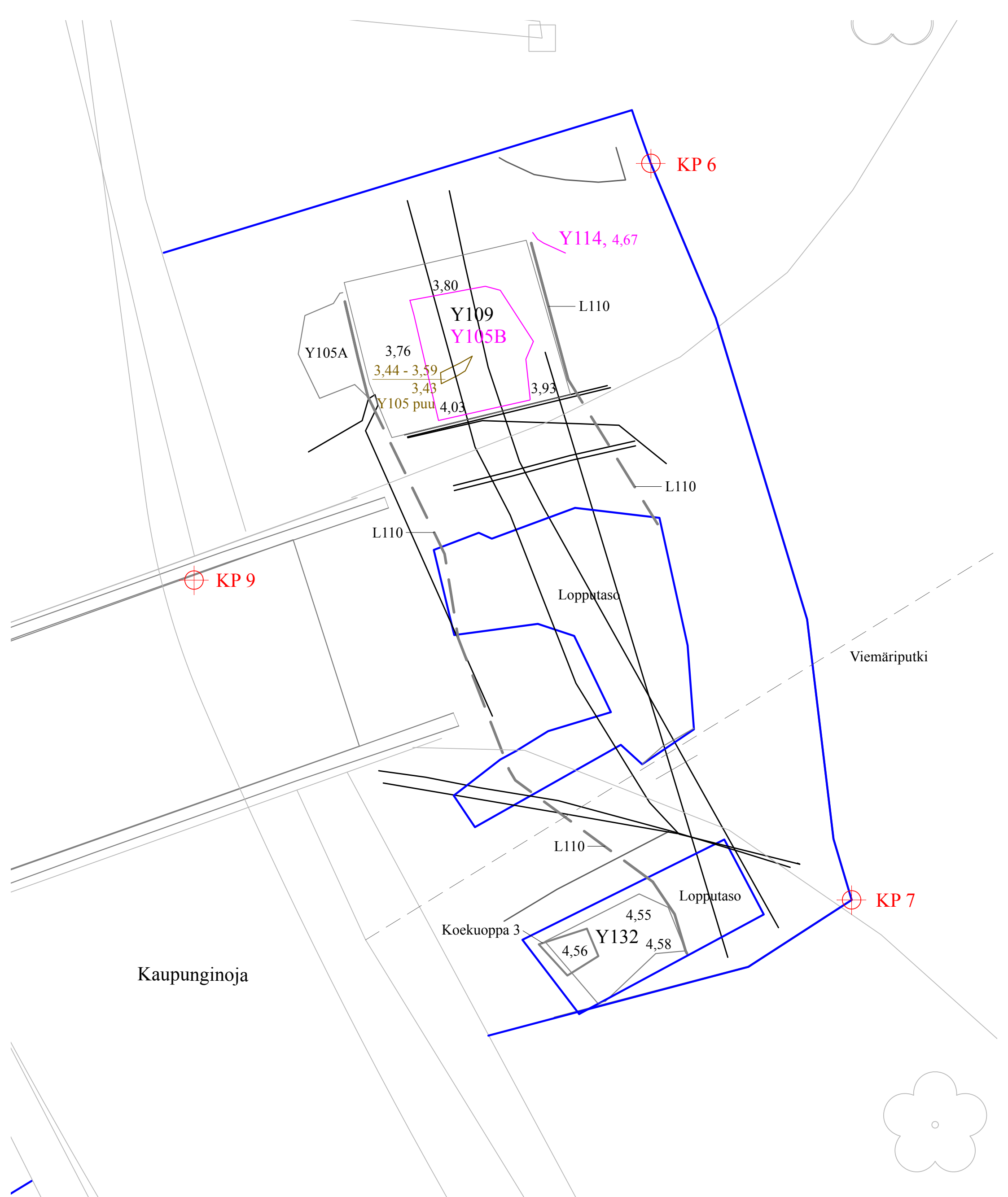
KP7 X: 7212909.7252
Y: 26475183.7007
Z: 5.9065

KP9 X: 7212914.5483
Y: 26475173.7875
Z: 5.9728

- Kiintopiste
- Tutkimusalue
- Kaapeli
- L1

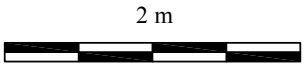
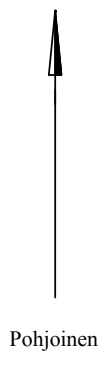
OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset	Alue 2, taso 3 Y106, Y107, R108, Y113, Y126, Y128
Matleena Riutankoski 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki	Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	Kartta 26

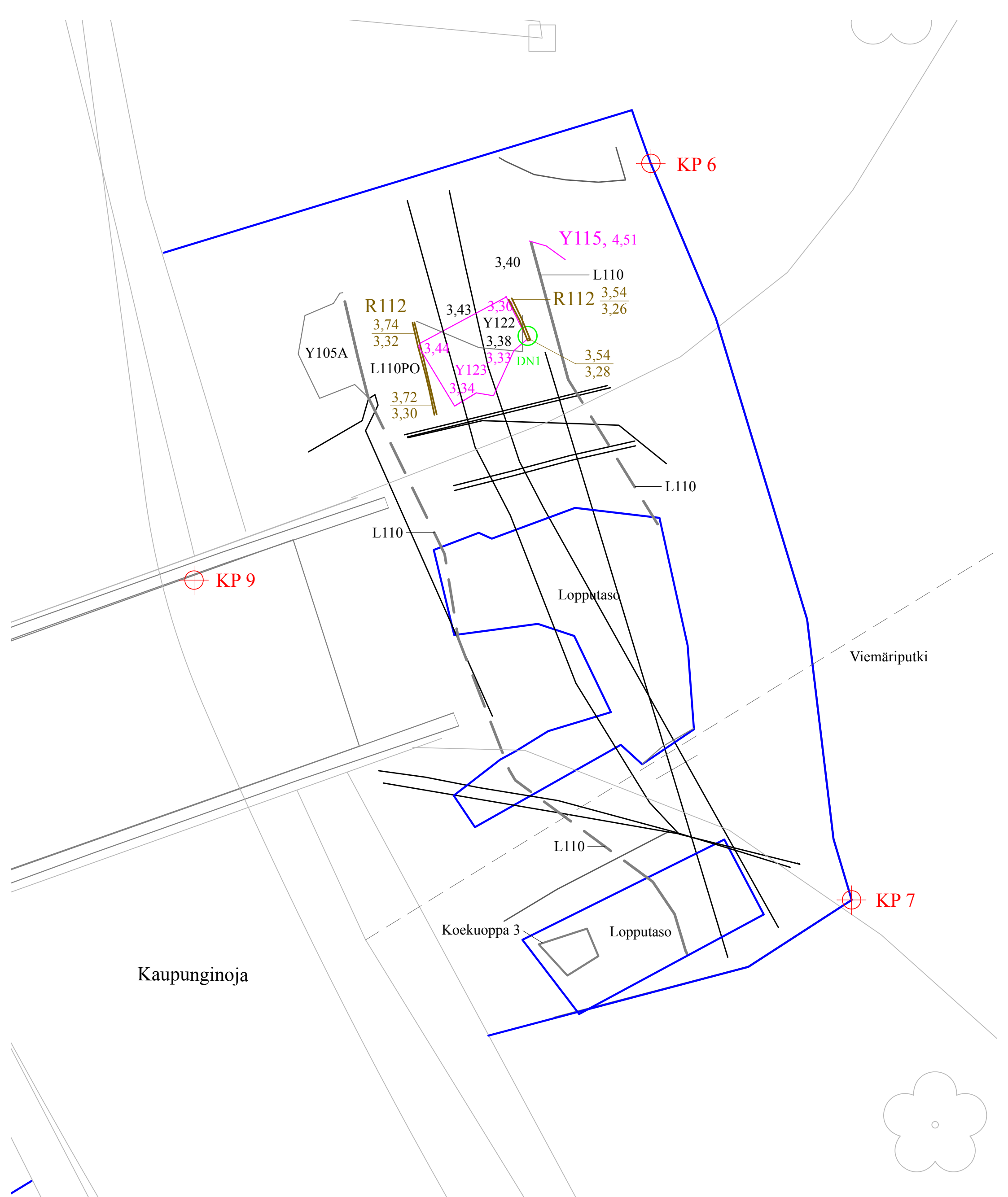
Kiintopisteiden koordinaatit:

KP6	X: 7212920.8362 Y: 26475180.6716 Z: 6.3562
KP7	X: 7212909.7252 Y: 26475183.7007 Z: 5.9065
KP9	X: 7212914.5483 Y: 26475173.7875 Z: 5.9728

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Kaapeli
	L1

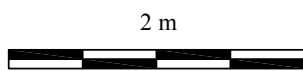
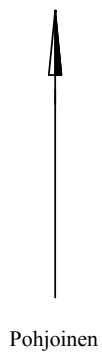
OULU Snellmanipuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 2, taso 4 Y105B, Y105 puu, Y109, Y114, Y132, koekuoppa 3 MK 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 27

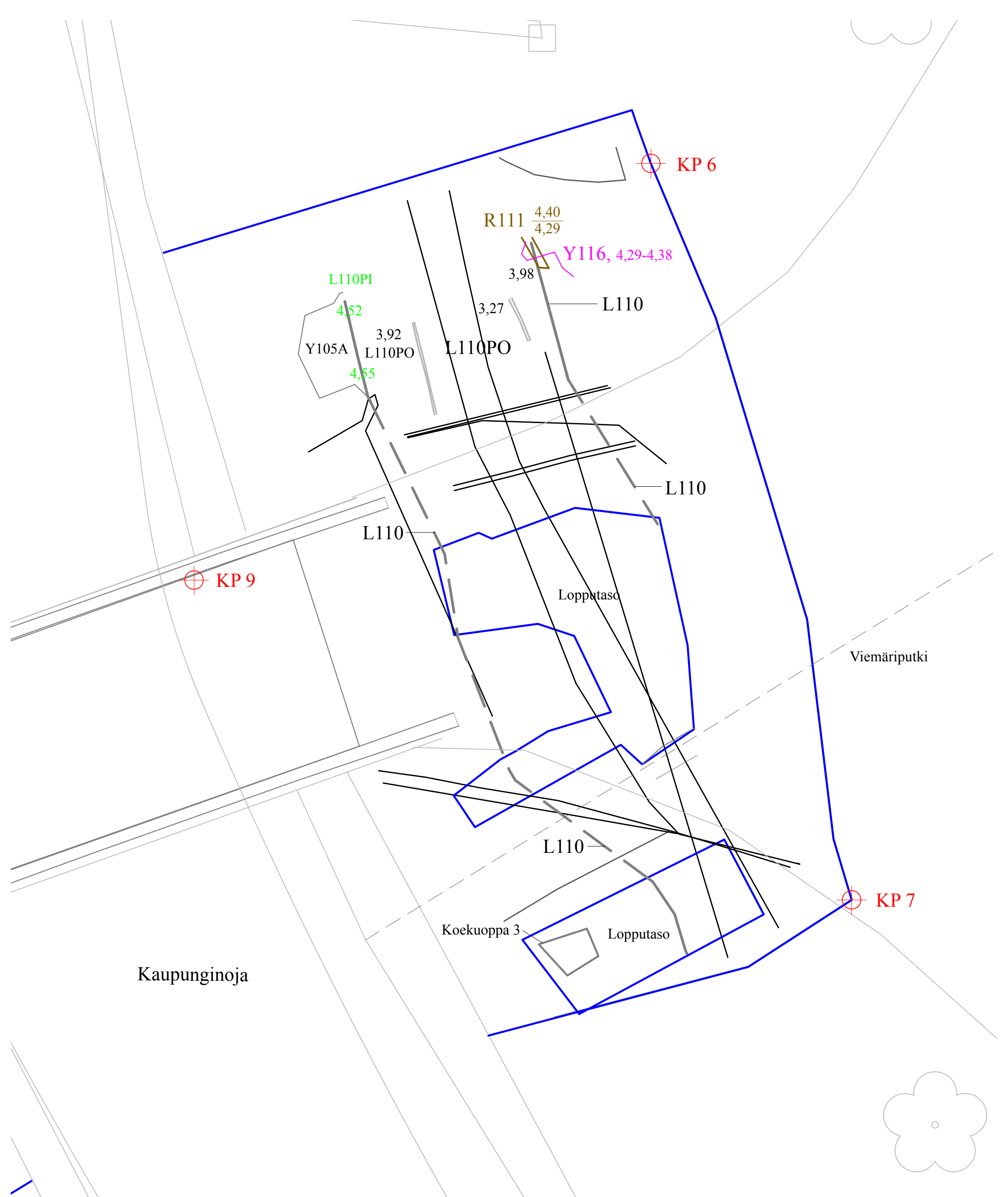
Kiintopisteiden koordinaatit:

KP6	X: 7212920.8362 Y: 26475180.6716 Z: 6.3562
KP7	X: 7212909.7252 Y: 26475183.7007 Z: 5.9065
KP9	X: 7212914.5483 Y: 26475173.7875 Z: 5.9728

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Kaapeli
	L1

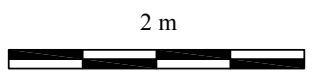
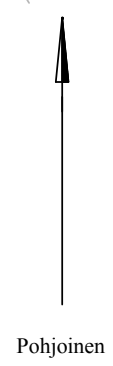
OULU Snellmanipuisto 1000006102, kaivaukset	Alue 2, taso 5 R112, Y115, Y122, Y123, DN1
Matleena Riutankoski 2020	MK 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 28

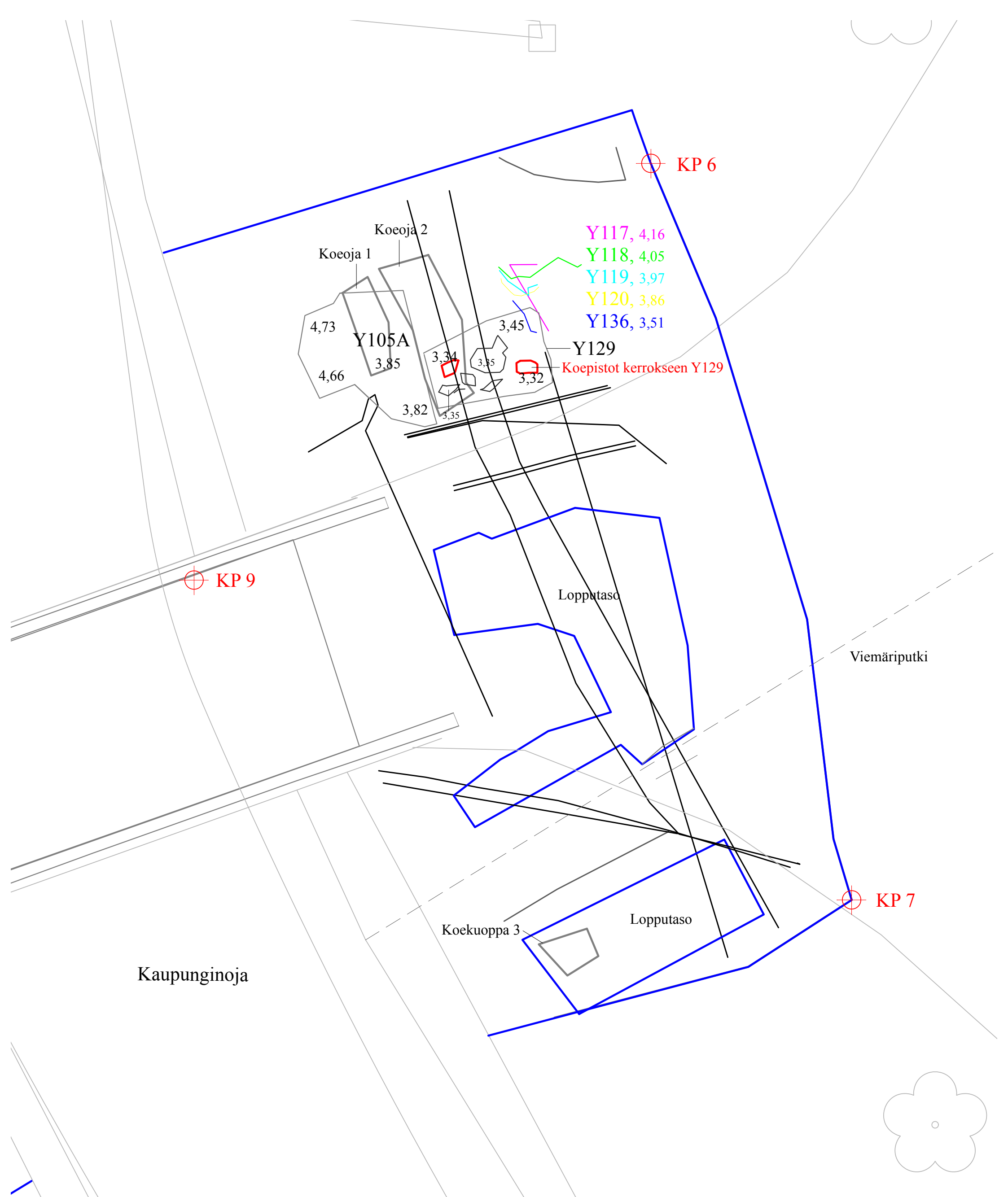
Kiintopisteiden koordinaatit:

KP6	X: 7212920.8362 Y: 26475180.6716 Z: 6.3562
KP7	X: 7212909.7252 Y: 26475183.7007 Z: 5.9065
KP9	X: 7212914.5483 Y: 26475173.7875 Z: 5.9728

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Kaapeli
	L1

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset	Alue 2, taso 6 L110, R111, Y116
Matleena Riutankoski 2020	MK 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 29

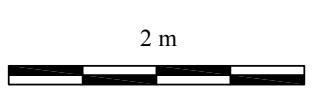
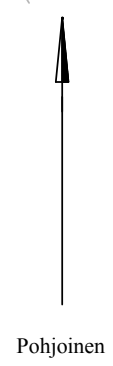
Y117, 4,16
 Y118, 4,05
 Y119, 3,97
 Y120, 3,86
 Y136, 3,51

Y129
 Koepistot kerrokseen Y129

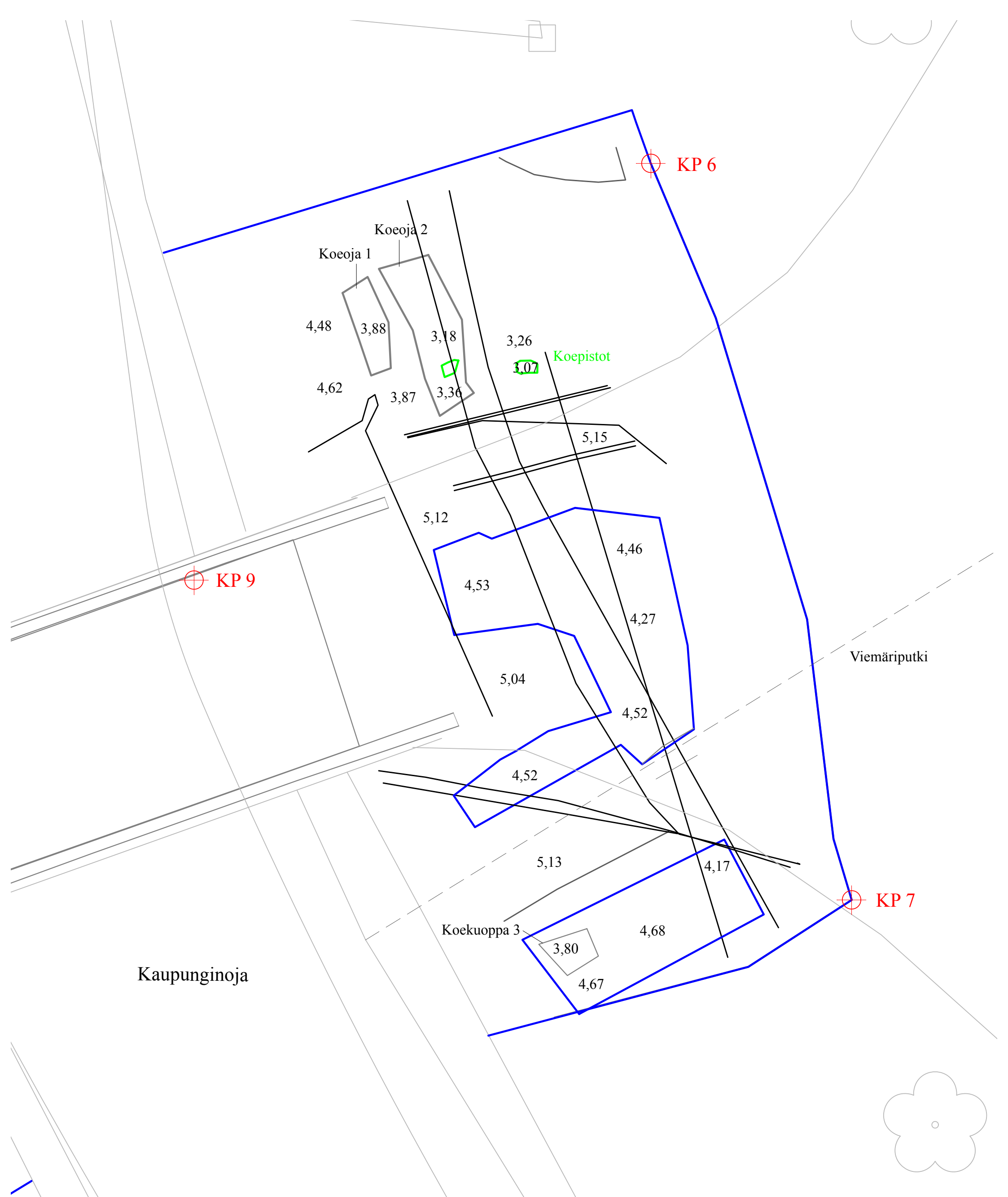
Kiintopisteiden koordinaatit:

KP6	X: 7212920.8362 Y: 26475180.6716 Z: 6.3562
KP7	X: 7212909.7252 Y: 26475183.7007 Z: 5.9065
KP9	X: 7212914.5483 Y: 26475173.7875 Z: 5.9728

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Kaapeli
	L1

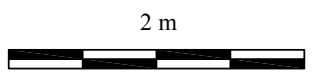
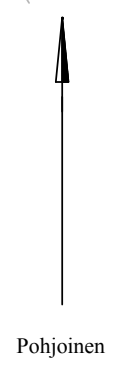
OULU Snellmanipuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 2, taso 7 Y105A, Y117, Y118, Y119, Y120, Y129, Y136, koeojat 1 ja 2, koepistot Y129 MK 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 30

Kiintopisteiden koordinaatit:

KP6	X: 7212920.8362 Y: 26475180.6716 Z: 6.3562
KP7	X: 7212909.7252 Y: 26475183.7007 Z: 5.9065
KP9	X: 7212914.5483 Y: 26475173.7875 Z: 5.9728

	Kiintopiste
	Tutkimusalue
	Kaapeli
	L1

OULU Snellmaninpuisto 1000006102, kaivaukset	Alue 2, lopputaso
Matleena Riutankoski 2020	MK 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 31

⊕ KP 10

5,84

Kaupunginoja

6,24

5,66

6,19

Työmaanraja,
ulompi vyöhyke

6,34

Työmaanraja,
syvämpi kohta

6,05

6,51

5,56

6,43

6,58

6,25

⊕ KP 11

⊕ KP 12

Kiintopisteiden koordinaatit:

KP10 X: 7212917.6316
Y: 26475159.1054

KP11 X: 7212902.7339
Y: 26475160.1986

KP12 X: 7212903.0205
Y: 26475170.2448

Kiintopiste

Tutkimusalue

Pohjoinen

2 m

OULU Snellmanipuisto
1000006102, kaivaukset

Matleena Riutankoski 2020

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta Oulun kaupunki

T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski
Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020

Alue 3, pintakorot
Työmaanrajat

MK 1:50

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

Koord.: ETRS
GK26
Korkeus: N2000

Kartta 32

⊕ KP 10

Kaupunginoja

⊕ KP 11

⊕ KP 12

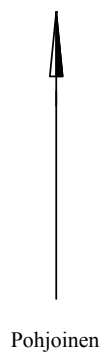
Kiintopisteiden koordinaatit:

KP10 X: 7212917.6316
Y: 26475159.1054

KP11 X: 7212902.7339
Y: 26475160.1986

KP12 X: 7212903.0205
Y: 26475170.2448

- ⊕ Kiintopiste
- Tutkimusalue
- Kaapeli

2 m

OULU Snellmanipuisto
1000006102, kaivaukset

Matleena Riutankoski 2020

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta Oulun kaupunki

T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski
Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020

Alue 3, taso 1
Y200, Y201, Y216, betoni

MK 1:50

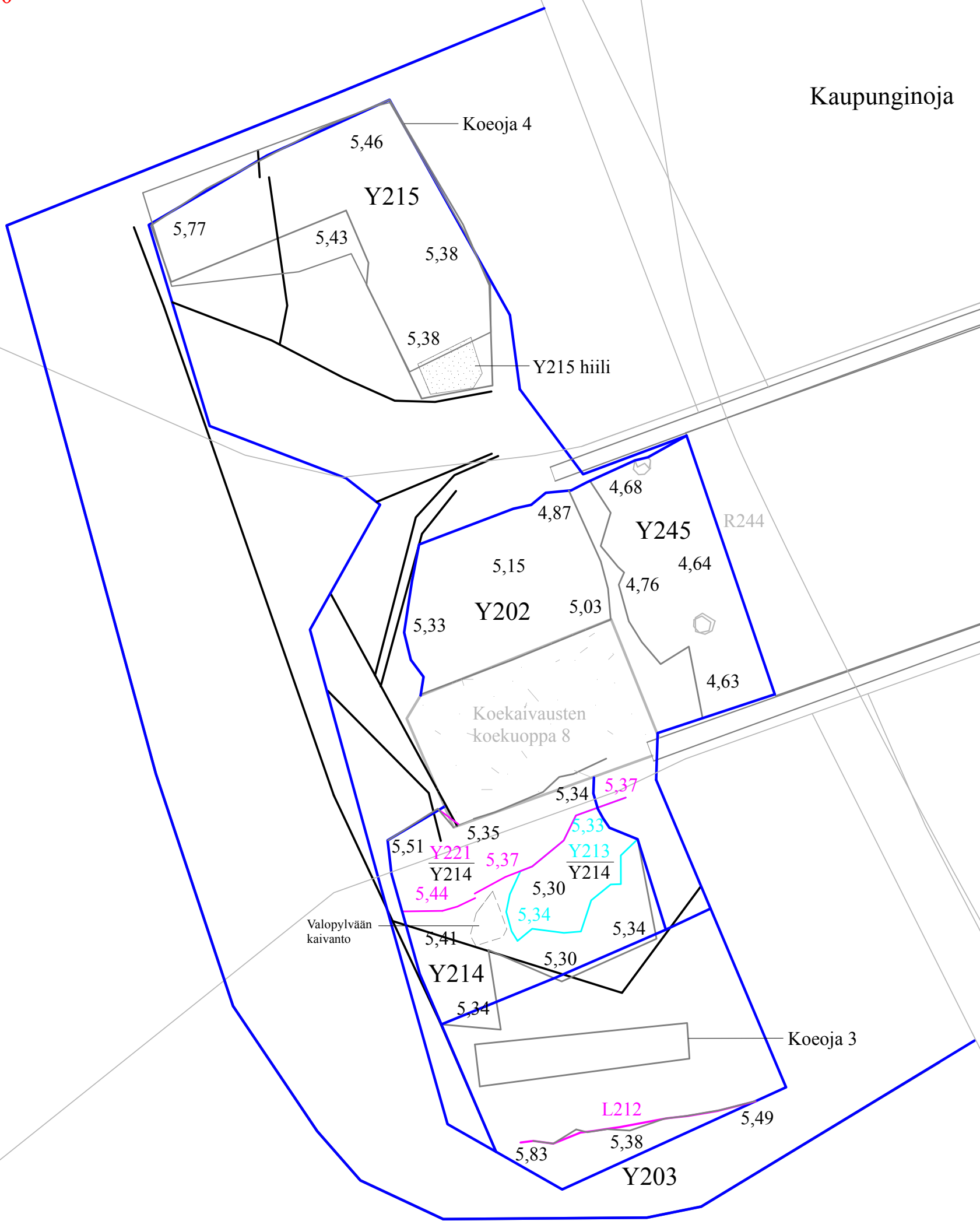
MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

Koord.: ETRS
GK26
Korkeus: N2000

Kartta 33

⊕ KP 10

Kaupunginoja

⊕ KP 11

⊕ KP 12

Kiintopisteiden koordinaatit:

KP10 X: 7212917.6316
Y: 26475159.1054

KP11 X: 7212902.7339
Y: 26475160.1986

KP12 X: 7212903.0205
Y: 26475170.2448

⊕ Kiintopiste

□ Tutkimusalue

— Kaapeli

Pohjoinen

2 m

OULU Snellmanipuisto
1000006102, kaivaukset

Matleena Riutankoski 2020

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta Oulun kaupunki

T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski
Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020

Alue 3, taso 2
Y202, Y203, Y213, Y214, Y215, Y221,
Y245
MK 1:50

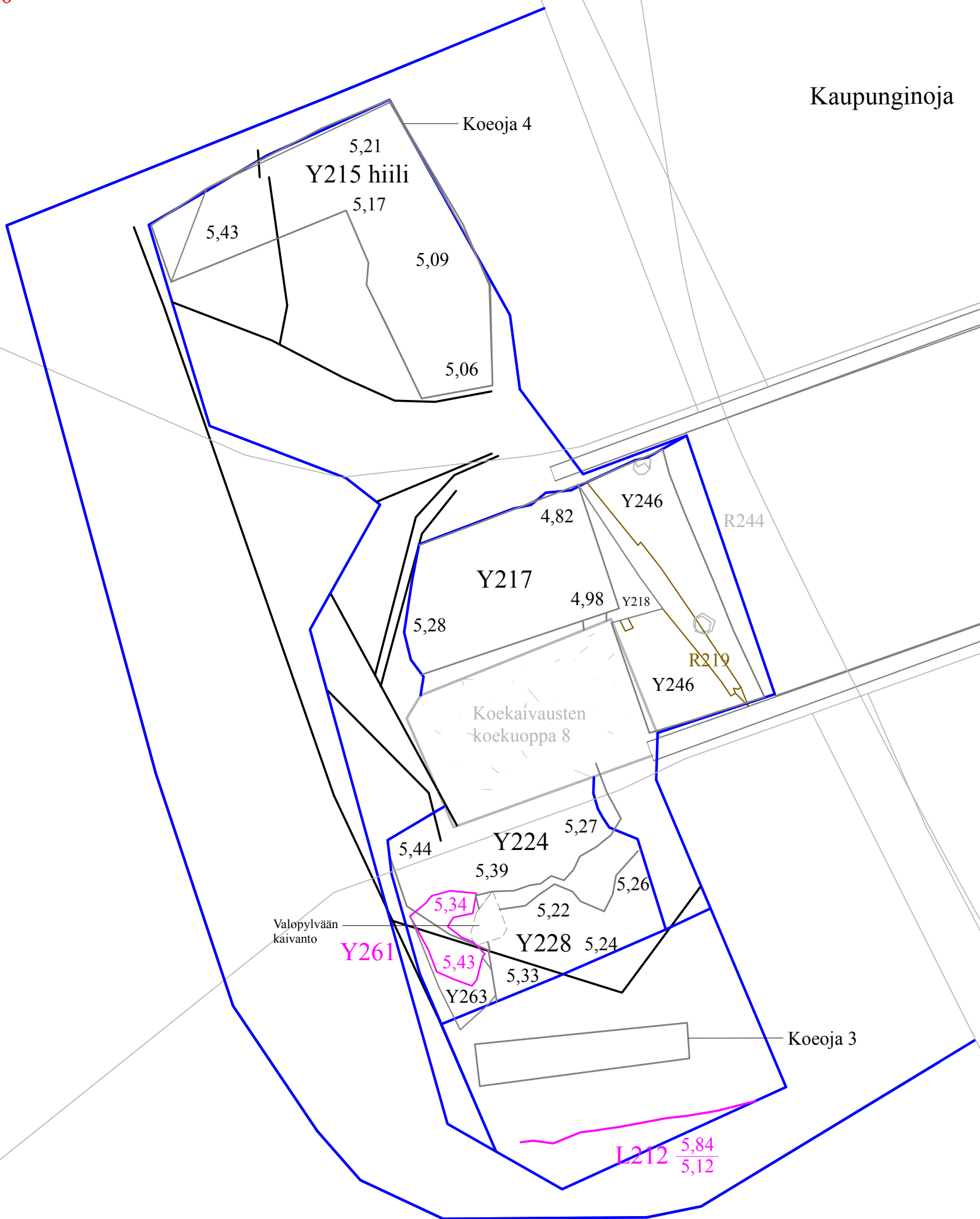
MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

Koord.: ETRS
GK26
Korkeus: N2000

Kartta 34

⊕ KP 10

Kaupunginoja

⊕ KP 11

⊕ KP 12

Kiintopisteiden koordinaatit:

KP10 X: 7212917.6316
Y: 26475159.1054

KP11 X: 7212902.7339
Y: 26475160.1986

KP12 X: 7212903.0205
Y: 26475170.2448

⊕ Kiintopiste

□ Tutkimusalue

— Kaapeli

Pohjoinen

2 m

OULU Snellmanipuisto
1000006102, kaivaukset

Matleena Riutankoski 2020

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta Oulun kaupunki

T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski
Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020

Alue 3, taso 3
L212, Y215 hiili, Y217, Y224, Y228,
Y261
MK 1:50

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

Koord.: ETRS
GK26
Korkeus: N2000

Kartta 35

⊕ KP 10

Kaupunginoja

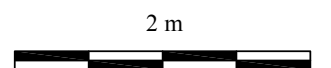
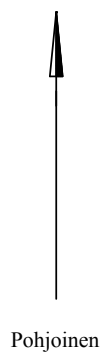
⊕ KP 11

Y204, 5,83
 Y205, 5,75
 Y206, 5,66
 Y207, 5,55
 Y208, 5,49
 Y209, 5,42
 Y210, 5,37
 Y211, 5,29

⊕ KP 12

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP10 X: 7212917.6316	Y: 26475159.1054
KP11 X: 7212902.7339	Y: 26475160.1986
KP12 X: 7212903.0205	Y: 26475170.2448

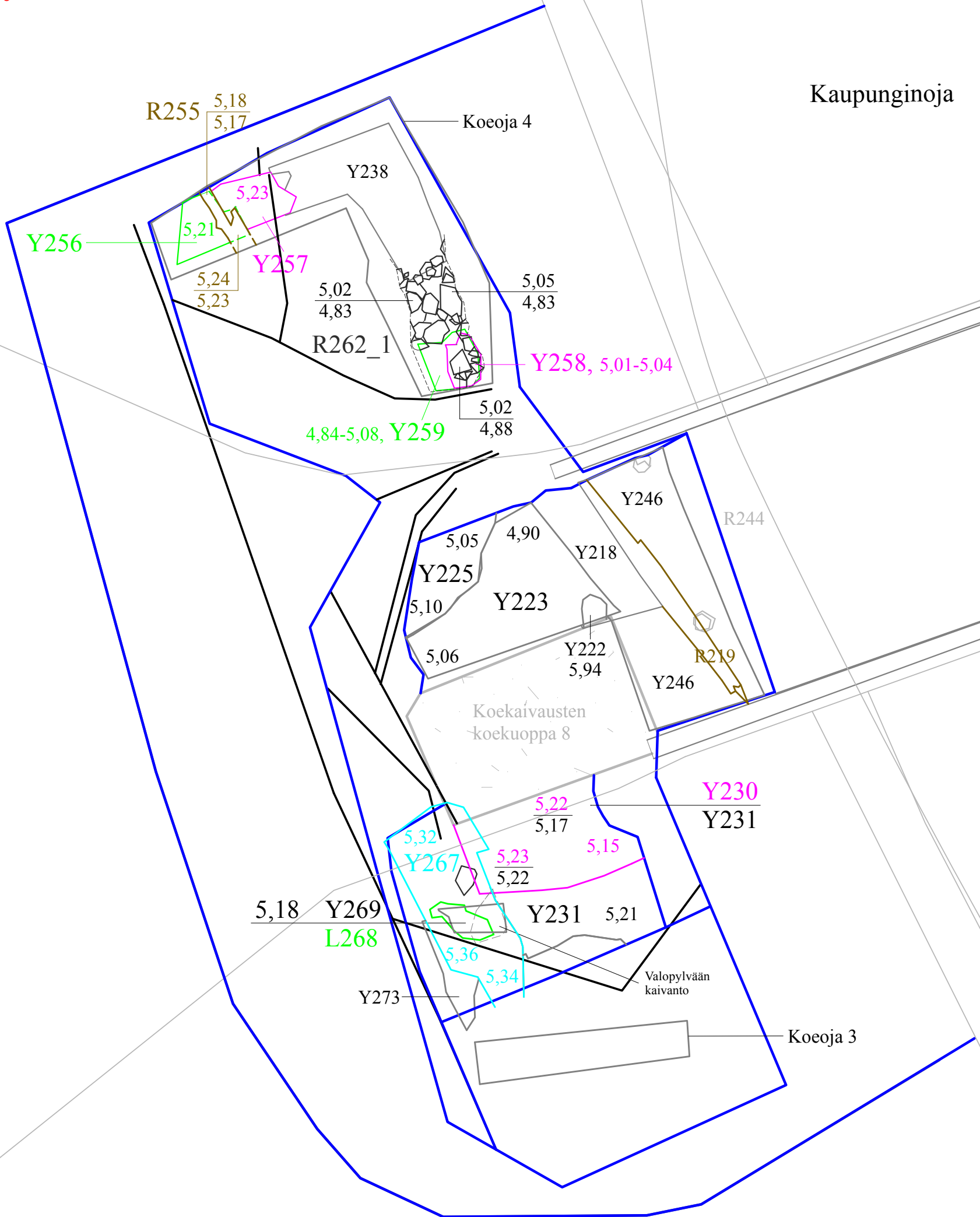
⊕	Kiintopiste
□	Tutkimusalue
—	Kaapeli

OULU Snellmanipuisto 1000006102, kaivaukset Matleena Riutankoski 2020	Alue 3, taso 4 Y204-Y211, Y215 tiili, Y220, Y227, Y229, Y263, Y264 MK 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
	Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 36

⊕ KP 10

Kaupunginoja

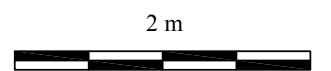
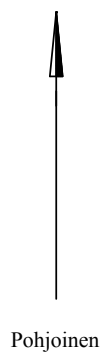

⊕ KP 11

⊕ KP 12

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP10 X: 7212917.6316	Y: 26475159.1054
KP11 X: 7212902.7339	Y: 26475160.1986
KP12 X: 7212903.0205	Y: 26475170.2448

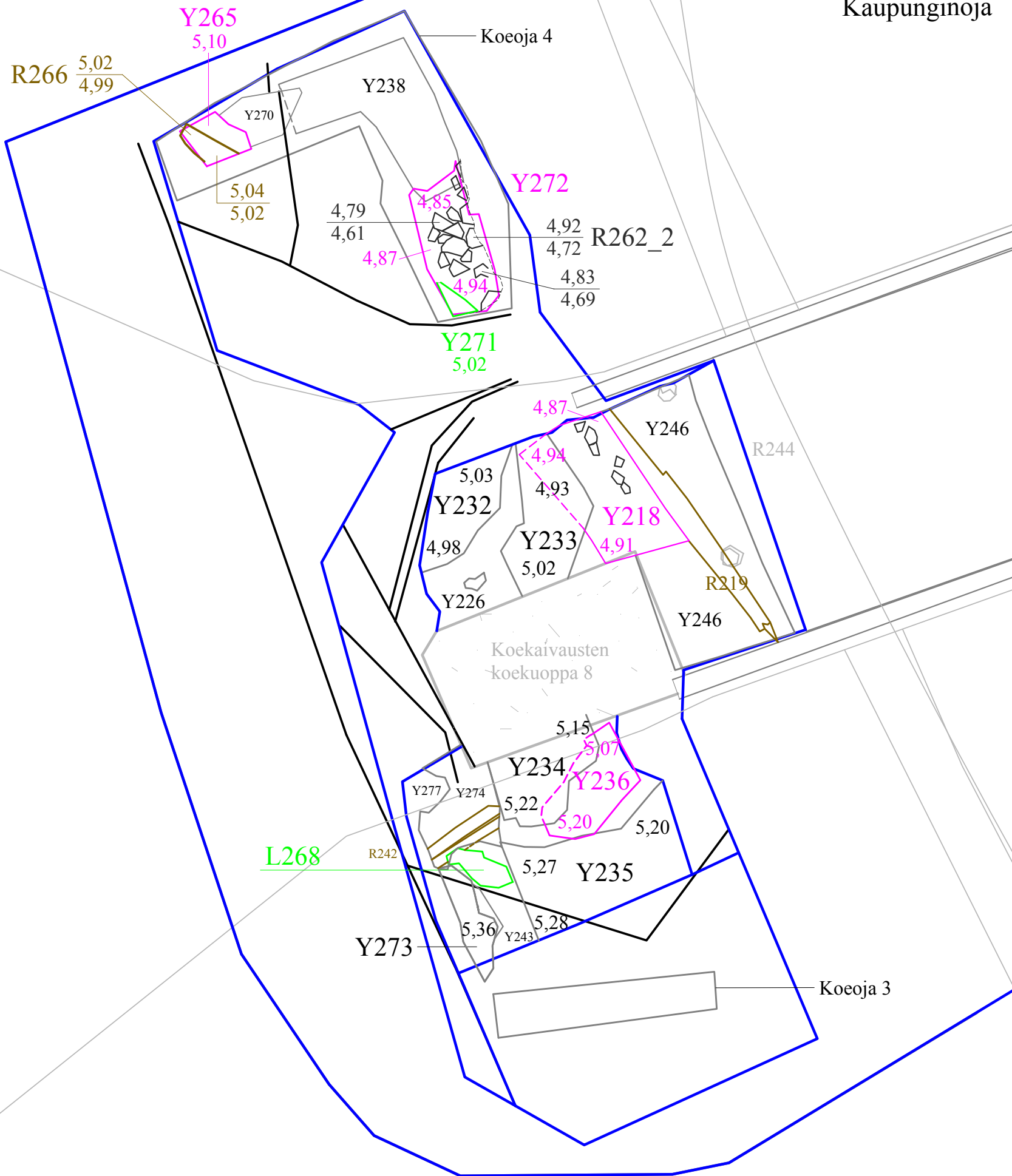
⊕	Kiintopiste
□	Tutkimusalue
—	Kaapeli

OULU Snellmanipuisto 1000006102, kaivaukset	Alue 3, taso 5 Y222, Y223, Y225, Y230, Y231, R255, Y256 Y257, Y258, Y259, R262_1, Y267, Y269
Matleena Riutankoski 2020	MK 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 37

⊕ KP 10

Kaupunginoja

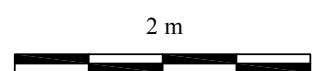
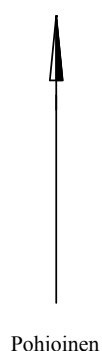

⊕ KP 11

⊕ KP 12

Kiintopisteiden koordinaatit:	
KP10 X: 7212917.6316	Y: 26475159.1054
KP11 X: 7212902.7339	Y: 26475160.1986
KP12 X: 7212903.0205	Y: 26475170.2448

⊕	Kiintopiste
□	Tutkimusalue
—	Kaapeli

OULU Snellmanipuisto 1000006102, kaivaukset	Alue 3, taso 6 Y218, Y232, Y233, Y234, Y235, Y236, R262_2 Y265, R266, Y271, Y272, Y273
Matleena Riutankoski 2020	MK 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Oulun kaupunki	MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020	Koord.: ETRS GK26 Korkeus: N2000
	Kartta 38

⊕ KP 10

Kaupunginoja

⊕ KP 11

⊕ KP 12

Kiintopisteiden koordinaatit:

KP10 X: 7212917.6316
Y: 26475159.1054

KP11 X: 7212902.7339
Y: 26475160.1986

KP12 X: 7212903.0205
Y: 26475170.2448

⊕ Kiintopiste

□ Tutkimusalue

— Kaapeli

Pohjoinen

2 m

OULU Snellmanipuisto
1000006102, kaivaukset

Matleena Riutankoski 2020

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta Oulun kaupunki

T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski
Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020

Alue 3, taso 7

R219, Y226, Y226 puu, Y237, Y238, Y246
Y270, Y276, Y276 puu, DN2

MK 1:50

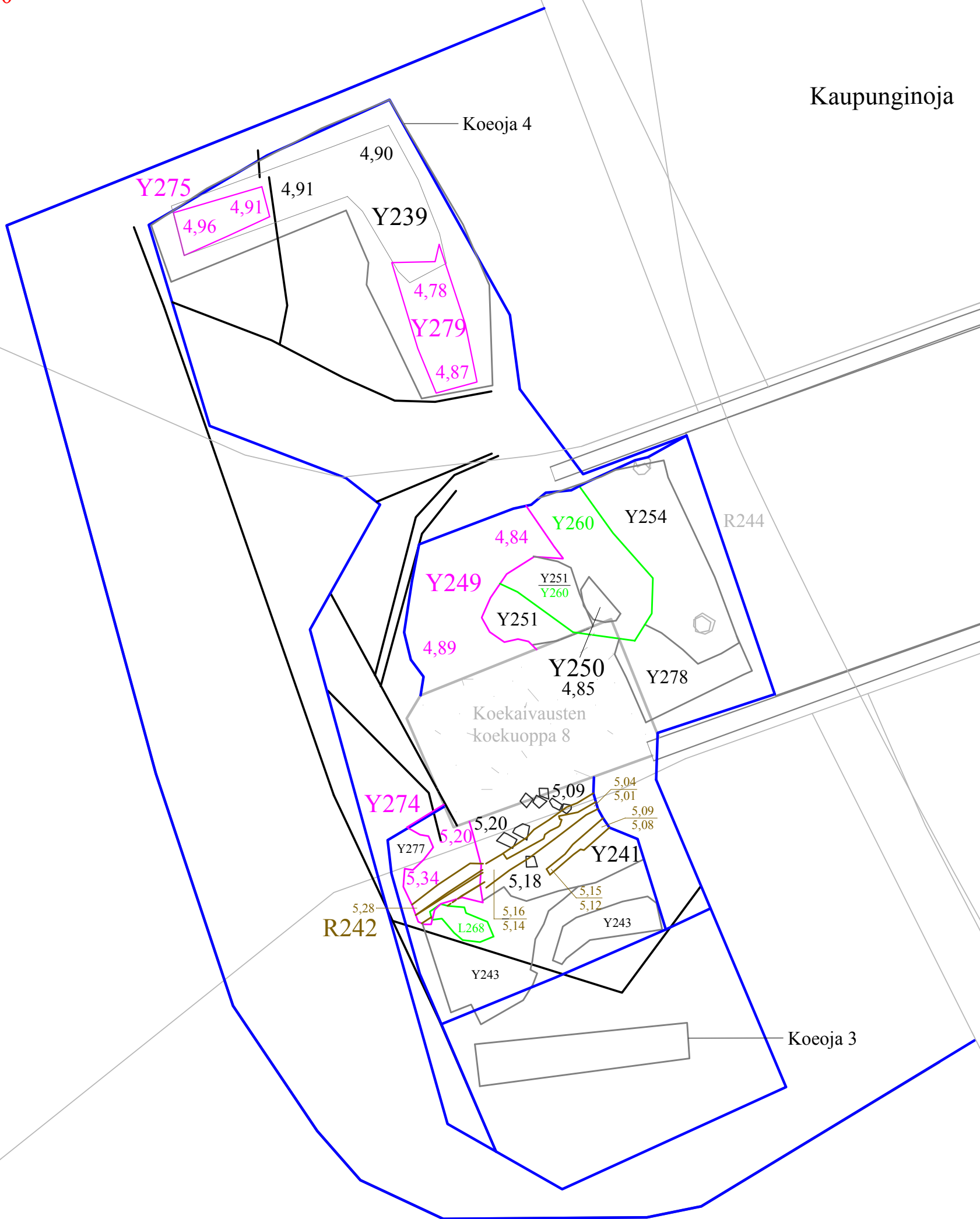
MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

Koord.: ETRS
GK26
Korkeus: N2000

Kartta 39

⊕ KP 10

Kaupunginoja

⊕ KP 11

⊕ KP 12

Kiintopisteiden koordinaatit:

KP10 X: 7212917.6316
Y: 26475159.1054

KP11 X: 7212902.7339
Y: 26475160.1986

KP12 X: 7212903.0205
Y: 26475170.2448

⊕ Kiintopiste

□ Tutkimusalue

— Kaapeli

Pohjoinen

2 m

OULU Snellmanipuisto
1000006102, kaivaukset

Matleena Riutankoski 2020

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta Oulun kaupunki

T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski
Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020

Alue 3, taso 8
Y239, Y241, R242, Y249, Y250, Y274,
Y275, Y279
MK 1:50

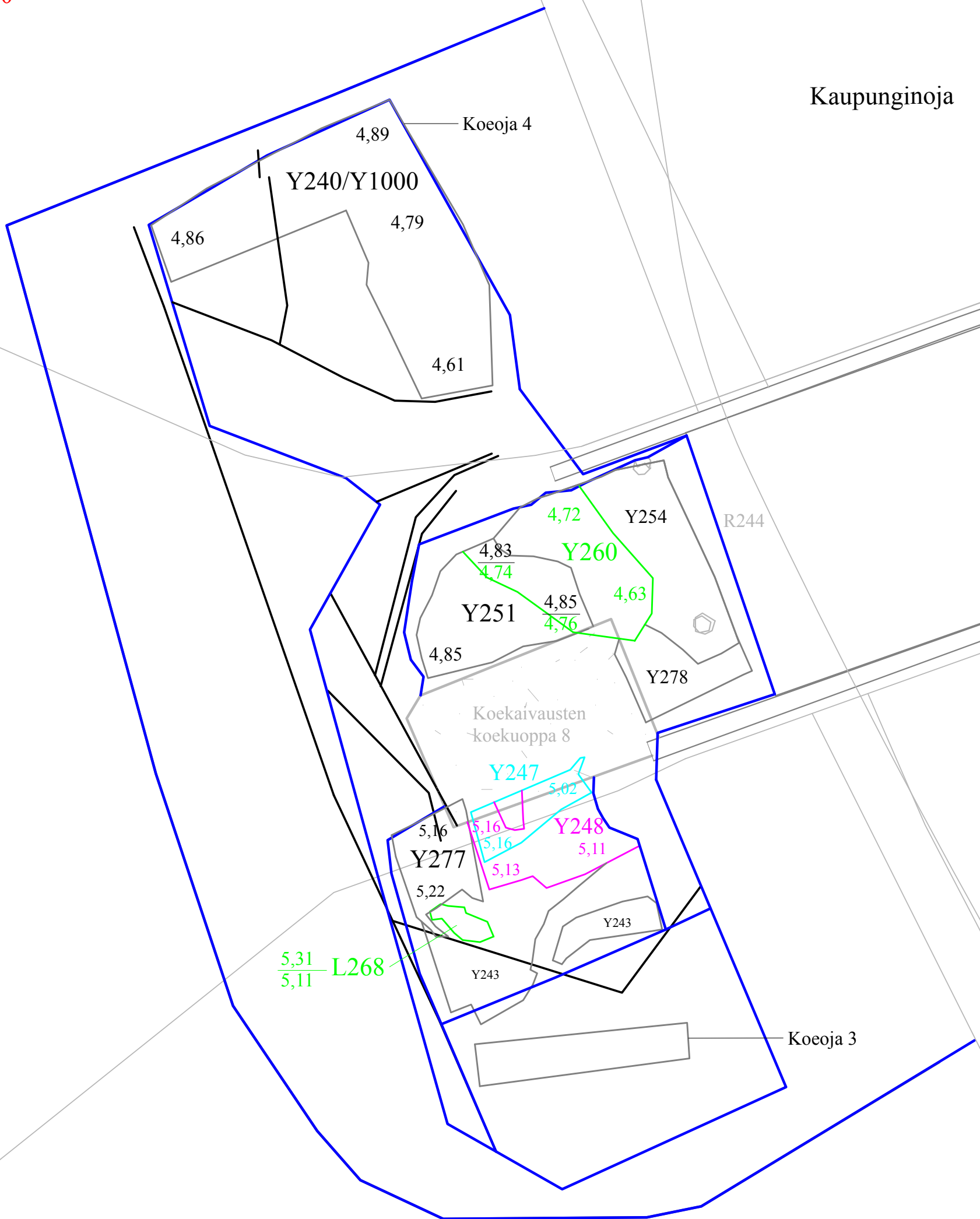
MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

Koord.: ETRS
GK26
Korkeus: N2000

Kartta 40

⊕ KP 10

Kaupunginoja

⊕ KP 11

⊕ KP 12

Kiintopisteiden koordinaatit:

KP10 X: 7212917.6316
Y: 26475159.1054

KP11 X: 7212902.7339
Y: 26475160.1986

KP12 X: 7212903.0205
Y: 26475170.2448

Kiintopiste

Tutkimusalue

Kaapeli

Pohjoinen

2 m

OULU Snellmanipuisto
1000006102, kaivaukset

Matleena Riutankoski 2020

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta Oulun kaupunki

T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski
Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020

Alue 3, taso 9
Y240/Y1000, Y247, Y248, Y251, Y260
L268, Y277
MK 1:50

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

Koord.: ETRS
GK26
Korkeus: N2000

Kartta 41

⊕ KP 10

Kaupunginoja

⊕ KP 11

⊕ KP 12

Kiintopisteiden koordinaatit:

KP10 X: 7212917.6316
Y: 26475159.1054

KP11 X: 7212902.7339
Y: 26475160.1986

KP12 X: 7212903.0205
Y: 26475170.2448

Kiintopiste

Tutkimusalue

Kaapeli

Pohjoinen

2 m

OULU Snellmanipuisto
1000006102, kaivaukset

Matleena Riutankoski 2020

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta Oulun kaupunki

T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski
Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020

Alue 3, taso 10
Y243, Y252, Y252 puu ja kivi, Y254
Y278
MK 1:50

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

Koord.: ETRS
GK26
Korkeus: N2000

Kartta 42

⊕ KP 10

Kaupunginoja

⊕ KP 11

⊕ KP 12

Kiintopisteiden koordinaatit:

KP10 X: 7212917.6316
Y: 26475159.1054

KP11 X: 7212902.7339
Y: 26475160.1986

KP12 X: 7212903.0205
Y: 26475170.2448

⊕ Kiintopiste

□ Tutkimusalue

— Kaapeli

2 m

OULU Snellmanipuisto
1000006102, kaivaukset

Matleena Riutankoski 2020

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta Oulun kaupunki

T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski
Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020

Alue 3, taso 11
R244AB, Y253, DN3

MK 1:50

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

Koord.: ETRS
GK26
Korkeus: N2000

Kartta 43

⊕ KP 10

Kaupunginoja

⊕ KP 11

⊕ KP 12

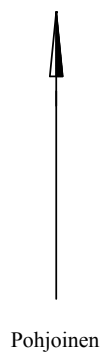
Kiintopisteiden koordinaatit:

KP10 X: 7212917.6316
Y: 26475159.1054

KP11 X: 7212902.7339
Y: 26475160.1986

KP12 X: 7212903.0205
Y: 26475170.2448

- ⊕ Kiintopiste
- Tutkimusalue
- Kaapeli

2 m

OULU Snellmanipuisto
1000006102, kaivaukset

Matleena Riutankoski 2020

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta Oulun kaupunki

T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski
Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020

Alue 3, taso 12
Y1000

MK 1:50

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

Koord.: ETRS
GK26
Korkeus: N2000

Kartta 44

⊕ KP 10

Kaupunginoja

⊕ KP 11

⊕ KP 12

Kiintopisteiden koordinaatit:

KP10 X: 7212917.6316
Y: 26475159.1054

KP11 X: 7212902.7339
Y: 26475160.1986

KP12 X: 7212903.0205
Y: 26475170.2448

⊕ Kiintopiste

□ Tutkimusalue

— Kaapeli

Pohjoinen

2 m

OULU Snellmanipuisto
1000006102, kaivaukset

Matleena Riutankoski 2020

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Pohjakartta Oulun kaupunki

T. Taipaleenmäki ja M. Riutankoski
Puht. piirt. T. Taipaleenmäki 2020

Alue 3, lopputaso

MK 1:50

MUSEOVIRASTO
ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

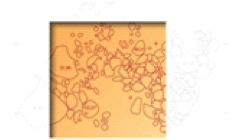
Koord.: ETRS
GK26
Korkeus: N2000

Kartta 45

Rakenneluettelo

Oulu Snellmaninpuisto

2020

Rakennusnumero: 12

Rakennusmateriaali: Kivi

Alue: 1, pohjoinen

Koko: 240-330 x 310 x 355 cm. Paksuus 10-17 cm

Suunta: ei suuntaa

Kaivaustapa: Lasta

Rakennusmateriaalin ominaisuus: Luonnonkivi

Rakennusmateriaalin koko: 12 x 15, 21 x 11, 12 x 9, 9 x 6, 16 x 12 cm

Rakennustekniikka: ladottu

Tulkinta: Mukulakiveys

Kuvaus: Alueen pohjoisnurkassa oleva mukulakiveys. Kiveyksen yllä osin savea Y5, osin Y0. Rakenne leikkaantuu molemmissa reunoissa L1:een. Pohjoisnurkan lähetyvillä 90 x 80 cm kokoinen alue, jossa mukulakiveys on tuhoutunut. Samoin luoteisreunassa alue, josta kiviä irtosi 2-3 kappaletta kaivinkoneella kaivettaessa. Kivet on ladottu melko tiiviisti toisiaan vasten. Kivien välissä ja päällä on likainen hiekka Y13. Tämän kerroksen alla on kivien välissä palokerros Y14. Kivien alla ja osin niiden välissä on kerros Y18. Mukulakivet ovat pyöreitä luonnonkiviä ja paikoin palaneita.

Ajoitusarvio: Moderni, 1900-luvun alkupuolisko

Stratigrafia:

Yllä: Y0, Y5, Y13

Alla: Y18

Saman aikainen kuin: -

Liittyy yksikköön: Y14, Y18

Liittyy rakenteeseen: -

Häiriöt: L1

Löydöt: -

Kartat: Kartta 5

Rakennusnumero: 70**Rakennusmateriaali:** Kivi**Alue:** 1, KK1, länsi**Koko:** koillinen-lounas 158 x 90-110 cm; kaakko-luode
80 x 80 cm**Suunta:** koillinen-lounas ja kaakko-luode**Kaivaustapa:** Lasta**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** lohkokivi**Rakennusmateriaalin koko:** 50 cm, 40 cm, 47 x 25
cm, 25 cm, 35 cm, 110
cm, 60 cm**Rakennustekniikka:** kylmämuurattu**Tulkinta:** kivijalka

Kuvaus: Kivijalka, joka muodosti rakennuksen kulman. Muodostui koillis-lounais- ja kaakko-luodesuuntaisista seinistä. Kylmämuurattu lohkokivistä, ja kivijalassa on pienempiä halk. 25 cm kokoisia kiviä tilkkeenä. Kivien päällä oli Y66, Y64 sekä osin Y65 länsinurkassa. Kivien välissä oli Y66. Osa kivistä oli palaneita. Kivien koko vaihteli suuresti, siinä oli 9 isoa kiveä, muutama keskikokoinen ja loput pieniä kiviä. Kiviä ei poistettu, vaan ne jätettiin dokumentoinnin jälkeen paikoilleen. Kivien alla oli KK1:n länsinurkassa arinapuuksi tulkittu rakenne R77, joka oli lahonnut. Kivet eivät sijainneet tiiviisti yhdessä, vaan ne vaikuttivat osin liikkuneen pois paikoiltaan. Yksi kivistä oli aivan KK1:n reunalla ja suurimmaksi osaksi ulkopuolella. Kaakko-luodesuuntainen kivijalan seinä vaikutti jatkuvan kohti luodetta, alue erottui lopputason pinnassa hiekkaisempaan alueena.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y64, Y65, Y66

Alla: R77

Saman aikainen kuin: -

Liittyy yksikköön: -

Liittyy rakenteeseen: R77

Häiriöt:

Löydöt:**Kartat:** Kartta 21**Rakennusnumero: 73****Rakennusmateriaali:** Kivi**Alue:** 1, KK2, pohjoinen**Koko:** koko KK2 alueella**Suunta:** ei suuntaa**Kaivaustapa:** Lasta**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** lohkokivi**Rakennusmateriaalin koko:** 38 x 22 cm, 24 x 20 cm,
32 x 23 cm, 22 x 20 cm,
28 x 13 cm**Rakennustekniikka:** tasossa**Tulkinta:** pihakiveys? Rakennekiviä

Kuvaus: Lohkottuja ja littänoita kiviä, joista osa oli kolmion muotoisia. Sijaitivat tasossa, mutta eivät tasaisena pintana. Päällä Y72, kivien välissä Y74 ja alla Y74.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y72

Alla: Y74

Saman aikainen kuin: -

Liittyy yksikköön: Y74

Liittyy rakenteeseen: -

Häiriöt:

Löydöt:**Kartat:** Kartta 15

Rakennusnumero: 75**Rakennusmateriaali:** Puu**Alue:** 1, KK2, pohjoinen**Koko:** 18-22 x 15 cm, jatkui kaakkoisprofiiliin**Suunta:** pysty, kaakko-luode**Kaivaustapa:** lasta ja lapio**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** paalu**Rakennusmateriaalin koko:** korkeus 18-22 cm, leveys 15 cm**Rakennustekniikka:** aseteltu kuoppaan**Tulkinta:** perustustukirakenne, pystypaalu

Kuvaus: Kuopassa L76 ollut pystypaalu, joka on taittunut vaaka-asentoon KK2:n kaakkoisprofiilissa. Pystypaalun korkeus oli 18-22 cm, ja se oli 15 cm leveä. Paalu oli taittunut mahdollisesti purkuvaiheessa kohti kaakkoa, jatkuen KK2:n kaakkoisprofiiliin. Paalun kuoppaa täytti samat kerrokset, joita oli poistettu KK2:n kaivun yhteydessä.

Ajoitusarvio: Nuorempi kuin Y25, Y27, Y67, Y68, Y69**Stratigrafia:**

Yllä: L76 täyttö

Alla: L76

Saman aikainen kuin: -

Liittyy yksikköön: L76

Liittyy rakenteeseen: -

Häiriöt:

Löydöt:**Kartat:** Kartta 13**Rakennusnumero: 77****Rakennusmateriaali:** Puu**Alue:** 1, KK1, länsi**Koko:** 58 x 18 cm**Suunta:** kaakko-luode (ks. Taky)**Kaivaustapa:** Lasta**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** hirsi**Rakennusmateriaalin koko:** pituus 58 cm, leveys 18 cm**Rakennustekniikka:** salvottu?**Tulkinta:** Arinapuut

Kuvaus: Rakennekivien R70 ja kerroksen Y66 alta paljastunut huonokuntoinen noin kaakko-luodesuuntainen hirsi, joka tulkittiin kivijalan R70 arinapuuksi. Esillä noin 58 cm pituisesti ja 18 cm leveästi. Leveyttä hirrelle tuo mahdollisesti sen vieressä oleva toinen puu, mutta asialle ei saatu varmuutta, koska puut olivat erittäin huonokuntoisia ja niitä ei poistettu. Rakenne jätettiin paikoilleen, ja se jatkui kivien R70 alle.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y66, R70

Alla: ei kaivettu

Saman aikainen kuin: -

Liittyy yksikköön: -

Liittyy rakenteeseen: R70

Häiriöt:

Löydöt:**Kartat:** Kartta 21

Rakennusnumero: 101**Rakennusmateriaali:** kivi**Alue:** 2, luode**Koko:** 128-156 x 55 cm**Suunta:** pohjoinen-etelä**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** luonnonkivi, lohkokivi**Rakennusmateriaalin koko:** 14 x 8 cm, 12 x 5 cm, 5 x 6 cm, 15 x 8 cm, 9 x 10 cm**Rakennustekniikka:** ladottu**Tulkinta:** mukulakiveys, vesikouru

Kuvaus: Mukulakivitaso, jonka länsireunan uloin kivirivi on aseteltu pystympään kuin muut kivet. Muodostaa kourumaisen rakenteen. Kivet pinnalta litteitä luonnonkiviä. Rakenteella oli kaivanto L100, joka sijaitsi 5-6 cm rakenteen itäpuolella. Rakenne oli osin rikkoutunut, etenkin eteläosasta. Yhtenäinen rakenne oli 128 cm pitkä, ja sen eteläpuolella oli vielä muutama irrallaan oleva kivi, jotka laajensivat rakenteen pituuden 156 cm:iin. Rakenteen leveys oli 55 cm. Kivirakenteessa oli yhteensä 5 pitkittäistä kiviriviä, jotka muodostivat yhtenäisen tason. Kivitason länsireunaan liittyi kuudes kivirivi, jonka kivet oli aseteltu hieman pystyyn, muodostaen rakenteesta kourumaisen. Kivet oli aseteltu tasainen pinta ylöspäin.

Ajoitusarvio: 1900-luku?**Stratigrafia:**

Yllä: Y137_4

Alla: Y102

Saman aikainen kuin: -

Liittyy yksikköön: L100, Y102

Liittyy rakenteeseen: -

Häiriöt:

Löydöt:**Kartat:** Kartta 24**Rakennusnumero:** 108**Rakennusmateriaali:** Kivi**Alue:** 2, koko alue**Koko:** 300-325 cm leveä, pituus 11,30 m, paksuus noin 110 cm**Suunta:** kaakko-luode**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** luonnonkivi, lohkokivi**Rakennusmateriaalin koko:** 43x32x35, 22x21x18, 53x36x34, 21x16x12, 38x25x22 cm**Rakennustekniikka:** kasattu**Tulkinta:** Kaupunginojan törmän tukirakenne

Kuvaus: Kaupunginojan vanhan uoman törmän tukikiveys. Luonnon- ja lohkokiviä, joiden koot vaihtelevat 10-55 cm välillä. Kivet eivät kasva koossa rakenteen pohjalle mennessä, vaan kaiken kokoisia kiviä on sekaisin. Kivet on vain kasattu, niitä ei ole ladottu. Paikoin kivien välissä on runsaasti maata Y106. Rakenteelle on kaivettu kaivanto L110 saveen Y105, ja rakenteen itäpuolella kaivanto leikkaa yksiköitä Y118-Y120, Y136, Y129 ja Y105. Seassa puolikkaita ja kokonaisia tiiliä harvakseltaan. Osa kivistä kerroksessa Y103 ja Y104, muuta pääosin kivien väleissä on Y106. Kivet muodostivat koko kaivannon pituisen alueen, ja kaivannon lounaispäädyssä Kiviä oli 3 m leveästi ja noin 110 cm paksusti. Kivikertoja ainakin 6-7, mutta kasaamisen vuoksi tarkkaa määrää ei voi sanoa.

Ajoitusarvio: Noin 1800-luvun puoliväli, tulipalon 1822 jälkeen**Stratigrafia:**Yllä: Y104, Y124_14,
Y126

Alla: Y109

Saman aikainen kuin: -

Liittyy yksikköön: Y106, L110

Liittyy rakenteeseen: -

Häiriöt:

Löydöt:**Kartat:** Kartta 26

Rakennenro: 111**Rakennusmateriaali:** Puu**Alue:** 2, luode**Koko:** esillä 52 x 15 x 7-11 cm**Suunta:** kaakko-luode**Kaivaustapa:** Lasta**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** hirsi**Rakennusmateriaalin koko:** 52 x 15 x 7-11 cm**Rakennustekniikka:-****Tulkinta:** -

Kuvaus: Huonokuntoinen hirsi kaivannon L110 itäreunalla. Hirren alla maakerrosta Y116, eli se liittyy L110 tukirakenteeseen. Hirsi tuhoutui osin kivirakenteen R108 kaivinkoneella tehdyssä poistossa. Hirsi oli lahonnut ja huonokuntoinen, joten siitä ei saatu selvää, oliko hirsi veistetty vai pyöröhirsi. Hirren päällä kulki neljä juurta, mutta juuria ei ollut hirren sisällä. Rajaa kaivannon L110 yläreunaa.

Ajoitusarvio: Noin 1800-luvun puoliväli, tulipalon 1822 jälkeen**Stratigrafia:**

Yllä: Y115

Alla: Y116

Saman aikainen kuin: -

Liittyy yksikköön: L110

Liittyy rakenteeseen: -

Häiriöt:

Löydöt:**Kartat:** Kartta 29**Rakennenro: 112****Rakennusmateriaali:** Puu**Alue:** 2, luode**Koko:** 161 x 130 cm**Suunta:** Läntisempi miltei pohjois-eteläsuuntainen, itäisempi lähempänä kaakko-luodesuuntaa**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** lauta/lankku**Rakennusmateriaalin koko:** Läntiset puut 2,5 cm paksut ja 21 cm leveät, esillä 134 cm. Itäinen puu 25-26 cm leveä, 2,5 cm paksu ja esillä 63 cm**Rakennustekniikka:** sahattu?**Tulkinta:** Vanhan Kaupunginojan uoman tukirakenne

Kuvaus: Kaksi lautta kaivannon L110 pohjalla. Niistä läntisempi on miltei pohjois-eteläsuuntainen ja itäinen on lähempänä kaakko-luodesuuntaa kuin pohjoinen-eteläsuuntaa. Laudat on aseteltu pitkittäin pystyyn, ja niiden etäisyys toistaan on 156 cm. Laudat muodostavat yhdessä 161 x 130 cm kokoisen rakenteen. Laudoilla ei ole fyysistä yhteyttä toisiinsa. Länsipuoleisen laudan pinta tuhoutui osin kaivinkoneella kaivamisen yhteydessä, sen pinnasta irtosi laudan reunaa noin 1-2 cm. Läntistä lautta oli kaivuun jälkeen esillä 134 cm, ja se oli 2,5 cm paksu. Läntinen puurakenne koostui kahdesta päällekkäisestä laudasta, jotka olivat yläosasta hieman kallellaan kohti itää. Ylemmän laudan leveys oli 20 cm, ja alemman laudan leveys oli 21 cm. Yhteensä laudat muodostivat 41 cm korkean rakenteen. Se sijaitsi 68-82 cm etäisyydellä L110:n länsireunasta. Molemmat laudat jatkuivat kaivannon luoteis- ja kaakkoisprofiiliin. Itäistä lautta oli esillä 63 cm, ja sen paksuus oli 2,5 cm, ja sen leveys oli 25-26 cm. Lauta jatkui luoteisprofiiliin. Sen länsipuolella oli kiilamainen puunpala, joka ei kuitenkaan ollut kiinni laudassa. Sen pää sijaitsi 50 cm etäisyydellä R112 laudan eteläpäädyistä, Ollen 24 cm pitkä, ja 1-5,5 cm leveä ja 2 cm paksu. Kaikki laudat olivat osin palaneita niiden pinnasta. Itäisemmän laudan itäpuolella oli Y105B, Y129 ja Y136. Läntisemmän laudan länsipuolella oli Y105A. Lautojen välissä oli Y105B, Y122, Y123 sekä Y129.

Ajoitusarvio: koillisimman laudan uloin vuosilusto 1808, kaadettu ennen 1800-luvun puoliväliä**Stratigrafia:**

Yllä: Y105B, Y109

Alla: L110

Saman aikainen kuin: -

Liittyy yksikköön: L110

Liittyy rakenteeseen: -

Häiriöt:

Löydöt:**Kartat:** Kartta 28

Rakennusnumero: 133**Rakennusmateriaali:** Puu**Alue:** 2, kaakko**Koko:** 24 x 13 cm**Suunta:** pysty**Kaivaustapa:** kaivinkone, lasta**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** hirsi**Rakennusmateriaalin koko:** halkaisija 13 cm, korkeus 24 cm**Rakennustekniikka:-****Tulkinta:** pystyhirsi

Kuvaus: Pystyhirsi, joka sijaitsee perustuskaivannossa L134. Hirsi on hyvin maatunut, jonka vuoksi sen rakennustekniikkaa ei saatu selvitettyä. Hirren alaosa oli tasapintainen. Kaivannon L134 täyttömaata on 1-3 cm hirren alla.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y0

Alla: L134:n täyttö

Saman aikainen kuin: -

Liittyy yksikköön: L134

Liittyy rakenteeseen: -

Häiriöt:

Löydöt:**Kartat:** Kartta 24**Rakennusnumero: 219****Rakennusmateriaali:** Puu**Alue:** 3, silta**Koko:** 322 x 62 cm**Suunta:** kaakko-luode**Kaivaustapa:** Lasta**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** hirsi**Rakennusmateriaalin koko:** 195 x 12-20 cm ja 312 x 12-20 cm**Rakennustekniikka:** kasattu**Tulkinta:** vanhan sillan rakenne?

Kuvaus: Kaksi käsittelemätöntä hirttä vierekkäin, paikoin tunnistettavissa parkkia puun pinnassa ja hirren pinnassa on oksatappeja, eli puita ei ole veistetty. Sijaitsevat sillan länsipäädyssä, osin betonilaatan alla. Puut kapenevat kohti kaakkoa, koska puiden latvat kapenevat. Päältä ja väleistä poistettu Y218, Y245 ja Y246. Vierellä Y254 ja Y250. Alla Y254 ja Y260. Puut 27-33 cm etäisyydellä toisistaan. Puista lyhempi on lounaisempi. Puiden välissä on palaneita kiviä, 14 x 19 cm, halk 15 cm ja tiilen paloja. Eivät muodosta rakennetta. Hirsien latvaosat ovat paikoin hyvin lahonneita, ja lounaisempi hirsi on läpi asti lahonnut. Koillisempi hirsi nojaa pystyhirttä R244B vasten. Niillä ei kuitenkaan ole rakenteellista yhteyttä. R242 hirret muodostavat suorakulman hirsien R219 kanssa. Hirsien R242 pinnat laskevat kohti koillista siten, että niiden pinnat ovat oletettavasti samalla korkeudella kuin R219 pinta. Niillä ei ole kuitenkaan fyysistä yhteyttä, sillä hirsien R242 koillispäättyjä ei kaivettu esiin.

Ajoitusarvio: Koillisemmän R219 hirren uloin vuosilusto 1637, kaadettu useita vuosia sen jälkeen

Stratigrafia:

Yllä: Y218, Y245, Y246

Alla: Y278, Y260

Saman aikainen kuin: R242

Liittyy yksikköön: -

Liittyy rakenteeseen: R242?

Häiriöt:

Löydöt:**Kartat:** Kartta 39

Rakennusnumero: 242

Rakennusmateriaali: Puu

Alue: 3, kaakko ja laajenn

Koko: 241 x 30-53 cm

Suunta: koillinen-lounas

Kaivaustapa: Lasta

Rakennusmateriaalin ominaisuus: hirsi

Rakennusmateriaalin koko: 241 x 13-23 x 4-8 cm, 88 x 6-15 x 0,5-6 cm, 90 x 10 cm

Rakennustekniikka:-

Tulkinta: Sillan tai Kaupunginojan törmän tukirakenne

Kuvaus: Rakenne kaivettiin kahdessa osassa, hirsä tuli laajemmin esille kaivausalueen laajentamisen jälkeen. Koostuu 3 rinnakkaisesta hirrestä, jotka olivat hyvin lahoja ja pinnalta osin palaneita. Lahoamisen vuoksi, mutta myös koska puiden työstettyjä päitä ei tavattu, rakenteen rakennustekniikka jäi avoimeksi. Luoteisin hirsi oli kooltaan 241 x 13-23 cm, ja se oli 4-8 cm paksu. Se jatkui kaivannon koillis- ja lounaisprofiileihin. Kyseisen hirren koillisosan kaakkoispuolella oli toinen hirsi 17-20 cm etäisyydellä. Se oli kooltaan 88 x 6-15 cm, ja se oli 0,5-6 cm paksu. Hirsi oli maatonut sitä ympäröivään maakerrokseen voimakkaasti. Hirsi jatkui koillisprofiiliin, ja hirsi oli paksuimmillaan koillisprofiilissa. Luoteisemman pitkän hirren lounaispäädyn kaakkoispuolella toinen lyhyempi hirsi, joka oli kooltaan 90 x 10 cm. Se sijaitsi 1-2 cm etäisyydellä luoteisemmasta hirrestä. Lyhyempi hirsi jatkui lounaisprofiiliin. Hirsien koillisosassa hirsien välissä oli 2 tiilen palaa, ja hirsirakenteen luoteispuolella oli noin 12 kiveä (halk.n. 10-15 cm) ja tiilen palaa. R242 hirret muodostavat suorakulman hirsien R219 kanssa. Hirsien R242 pinnat laskevat kohti koillista siten, että niiden pinnat ovat oletettavasti samalla korkeudella kuin R219 pinta. Niillä ei ole kuitenkaan fyysistä yhteyttä, sillä hirsien koillispäättyjä ei kaivettu esiin.

Ajoitusarvio:

Stratigrafia:

Yllä: Y237, Y241, Y267

Alla: Y248, Y277

Saman aikainen kuin: R219

Liittyy yksikköön: Y274

Liittyy rakenteeseen: R219?

Häiriöt:

Löydöt:

Kartat: Kartta 40

Rakennusnumero: 244**Rakennusmateriaali:** Puu**Alue:** 3, silta**Koko:** 220 cm leveys**Suunta:** kaakko-luode**Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** hirsi**Rakennusmateriaalin koko:** A: halk. 15 cm, esillä 45 cm; B: halk. 17 cm, esillä 97 cm**Rakennustekniikka:** kasattu**Tulkinta:** Pystyhirsi, nykyisen sillan perustustukirakenne

Kuvaus: Luoteisempi pystyhirsi A ja luoteisempi B. Hirret 178 cm etäisyydellä toisistaan, mikäli hirret otetaan mukaan, rakenteen pituus on 220 cm. Paalut tulivat esille sillan betonianturan rammeerauksen yhteydessä, eli ne olivat kyseisen betonilaatan alla. A-paalu sijaitsee nykyisen sillan luoteisemmän sillankaiteen alla, 26 cm etäisyydellä sillan betonirakenteesta, joka sukeltaa pystysuorasti maahan. A-paalun yläosan reunasta oli tuhoutunut, siitä oli esillä 1/3. Paalua tuli esille kaivuiden yhteydessä kaiken kaikkiaan 45 cm verran, ja se oli halkaisijaltaan 15 cm. Hirsi oli pyöreä. B-hirsi sijaitsi 30 cm sillan pystybetonirakenteesta. Se oli halkaisijaltaan 17 cm, ja sitä kaivettiin esille 97 cm verran. Hirsi oli juntattu pohjamaahan, ja sillä ei havaittu olevan kaivantoa. Hirren pintaosa oli repeytynyt. B-hirsi sijaitsi aivan koillisimman hirren R219 vieressä, mutta niillä ei ole rakenteellista yhteyttä.

Ajoitusarvio: Dendroajoitus jäi avoimeksi vuosilustojen vähäisyyden vuoksi. 1900-luku**Stratigrafia:***Yllä:* Betoniantura*Alla:* Y1000*Saman aikainen kuin:* -*Liittyy yksikköön:* -*Liittyy rakenteeseen:* -

Häiriöt:

Löydöt:**Kartat:** Kartta 43**Rakennusnumero:** 255**Rakennusmateriaali:** Puu**Alue:** 3, luode**Koko:** 60 x 12-30 cm, paksuus 1 cm**Suunta:** kaakko-luode**Kaivaustapa:** Lasta**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** lauta/lankku**Rakennusmateriaalin koko:** 60 x 12-30 x 1 cm**Rakennustekniikka:**-**Tulkinta:** -

Kuvaus: Yksinäinen lauta Y215tiili-kerroksen alla. Laudan alla Y256. Rajaa palopurkua Y257. Lauta on hyvin laho, ja se jatkui koeoja 4:n kaakkois- ja luoteisprofiileihin. Salaojan kaivanto L1 leikkaa laudan länsinurkkaa.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:***Yllä:* Y215tiili*Alla:* Y256*Saman aikainen kuin:* -*Liittyy yksikköön:* -*Liittyy rakenteeseen:* -

Häiriöt: L1

Löydöt:**Kartat:** Kartta 37

Rakennusnumero: 262**Rakennusmateriaali:** Kivi**Alue:** 3, luode**Koko:** 174 x 38-70 cm, noin 45 cm paksu**Suunta:** ei suuntaa**Kaivaustapa:** Lasta**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** lohkokivi, luonnonkivi**Rakennusmateriaalin koko:** 32 x 19 cm, 19 x 18 cm,
11 x 25 cm, 35 x 20 cm,
halk. 8cm**Rakennustekniikka:** kasattu**Tulkinta:** Kaupunginajan törmän tukirakenne

Kuvaus: Epämääräinen kivirakenne, kivet eivät muodosta selkeää rakennetta. Eri kokoisia lohko- ja luonnonkiviä kasattu hajanaisesti päällekkäin 2-3 kivikertaan. Kolmas kiviä hyvin hajanainen. Kivet olivat saman kokoisia kaikissa kivikerroissa. Seassa muutamia tiilen paloja. Kivet ovat osin palaneita. Kivet jatkuivat koeoja 4:n koillis-, kaakkois- ja lounaisprofiileihin. Kivien päällä Y215stiili, Y258, Y259 ja hieman Y238. Osin ylimpien kivien päällä ja välissä Y272 ja kivirakenteen sisässä ja alla Y279.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**Yllä: Y215stiili, Y238,
Y258, Y259

Alla: Y279

Saman aikainen kuin: -

Liittyy yksikköön: Y272, Y279

Liittyy rakenteeseen: -

Häiriöt:

Löydöt:**Kartat:** Kartta 37, 38**Rakennusnumero: 266****Rakennusmateriaali:** Puu**Alue:** 3, luode**Koko:** 56 x 25 cm**Suunta:** kaakko-luode**Kaivaustapa:** Lasta**Rakennusmateriaalin ominaisuus:** hirsi?**Rakennusmateriaalin koko:** 56 x 25 cm, paksuus 2 cm**Rakennustekniikka:** -**Tulkinta:** -

Kuvaus: Yksinäinen puu, mahdollisesti hirsi, jonka leveys 25 cm ja pituus 56 cm. Puu jatkuu kaakkoisprofiiliin. Puuta leikkaa salaojaputkikaivanto L1. Erittäin maatunut, ja rakennustekniikka ei selviä. Puun pinnassa on ulkoneva oksan paikka, mitä ei yleensä ole laudoissa, sen perusteella mahdollinen hirsi. Ei ole yhteydessä mihinkään, niin pieni osa esillä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y256, Y265

Alla: Y270

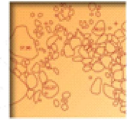
Saman aikainen kuin: -

Liittyy yksikköön: -

Liittyy rakenteeseen: -

Häiriöt: L1

Löydöt:**Kartat:** Kartta 38

Yksikköluettelo

Oulu Snellmaninpuisto

2020

Yksikkönumero: 0

Yksikön tyyppi: Kerros

Alue: 1, 2, 3

Laajuus: Koko alue

Paksuus: 40-46 cm

Kaivaustapa: Kaivinkone

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: Keskikarkea hiekka <0,6 mm, keskikarkea hiekka, multa, sora

Pääsekoite: -

Muut sekoitteet: -

Kerroksen ominaisuus: Tiivis, rakeinen

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: Epätasainen

Kerroksen väri: Ruskea, harmaa, vaaleankeltainen

Yksikön raja: Selkeä

Häiriöt: L1

Kaivannon muoto tasossa: -

Kaivannon muoto profiilissa: -

Kerrostyyppi: Rakentamiskerros, tasauskerros

Kuvaus: Alue 1: Pintamulta ja sen alaiset tasauskerrokset sekä aitojen perustuskerrokset. Multa 10-22 cm, kiveyksen vieressä kaivannon reunalla aidan perustuksen harmaa sepeli 30 cm. Alueet 2 ja 3: Nurmialueella 10-20 cm paksu nurmi ja sen alainen multa. Polun kohdalla kivituhkaa 5-10 cm, 70 cm mustaa murskettä ja alimmaisena 40-50 cm puhdas tuontihiekka. Sillan kohdalla 5-10 cm kivituhkaa, 20-45 cm murskettä, 22-58 cm tuontihiekkaa ja alinna likainen raitainen hiekka 18 cm.

Ajoitusarvio: Moderni

Stratigrafia:

Yllä: -

Alla: L1, Y5, Y6,

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

R12, Y13,

Y124, Y125,

R133, L134,

Y137_1,

Y137_2, Y200,

Y201, L212,

Y216

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -

Kartat: Kartta 3, 23, 32

Näytteet: -

Yksikkönumero: 1**Yksikön tyyppi:** Kaivanto ja sen täyttö**Alue:** 1, 2, 3**Laajuus:** Koko alueen modernit kaivannot**Paksuus:** 37-50 cm, 105-130 cm**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm, Karkea hiekka**Pääsekoite:** Multa**Muut sekoitteet:** Savi, kivi, tiilimurska, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis, rakeinen**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kirjava/ruskeanharmaa**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** Täyttökerros

Kuvaus: Kaivausalueilla 1-3 olleet modernit kaivannot ja niiden täyttökerrokset (kaapeli- ja viemärikaivannot sekä tunnistamattomat nuoret kaivannot). Lounaisprofiilin itäosassa hyvin kova ja rakeinen ruskea kerros, jossa kiviä, tiiltä, puuroskaa ja savea. Paikoin keltaista tai pinkkiä irtonaista tuontihiekkaa. Alueella 1 L1 kaivannot olivat 40-140 cm syviä mitattuna Y0:n alta. Kaikkia L1:n kaivantoja ei kaivettu pohjaan saakka, joten syvimpien L1 kaivantojen todellista syvyyttä ei saatu selvitettyä.

Ajoitusarvio: Moderni**Stratigrafia:****Yllä:** Y0**Alla:** Y0, Y2, Y24,
Y124_3,
Y137_4, L212**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** Y0, Y2, Y3, Y4,
Y5, Y6, Y9,
Y10, Y13, Y14,
Y15, Y16, Y17,
Y18, Y19, Y23,
Y33, Y35, Y40,
Y60, Y62?
Y121, Y124,
Y125, Y137_1-
Y137_4, Y200,
Y204, Y205,
Y206, Y207,
L212, R255,
Y256, Y265,
R266**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 4**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 2**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, etelä**Laajuus:** 125 cm x 10-50 cm**Paksuus:** 35 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka, karkea
hiekka, multa, puusilppu**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Savi, kivi, tiilimurska, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis, tahmea, rakeinen**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Punertavan ruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Kaivannon itänurkan lounaisprofiilissa oleva kerros, joka muodostuu useasta kerroksesta. Kerroksen päällä on kaivantoon L1 liitetty karkea ruskea kerros. Y2:n pinnassa on 1 cm paksu orgaaninen ja nokinen kerros. Sen alla on punertavan ruskea, multainen ja puuroskainen keskikarkea hiekka, jossa runsaasti orgaanista ainesta. Seassa savea linssinä. Kerrokseen on sekoittuneena tiilimuraa ja pieniä kiviä. Muuttuu pohjaosassa 10 cm paksuiseksi karkeamman hiekkaiseksi, olemus ja sekoitteet muuten samat. Paikoinen maaton puuta. Kerros on pohjalta löyhä ja multainen.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: L1

Alla: Y3

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM 42731:1-4, 745-746. Poistetut löydöt: 1**Kartat:** Kartta 4**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 3**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, etelä**Laajuus:** 125 x 50 cm**Paksuus:** 20-24 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Karkea hiekka <2,0 mm,
karkea hiekka**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Hiesu, multa, kivi, palanut savi, laasti, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kellertävän oranssi**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** Tasauskerros**Kuvaus:** Oranssinkeltainen keskikarkea ja karkea hiekka, jossa savea, silttiä, hiiltä, multaa, kiviä halkaisijaltaan 7-11 cm, tiilen paloja ja tiilimurskaa. Raitainen kerros, pääosin ruskeaa raitaa välissä, joka on multaa. Hyvin kirjava kerros. Alaosa koostuu paikoin vaaleasta hiekasta (5 cm), jossa on tiilen paloja.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y2**Alla:** Y4**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM 42731:5-11, 747-748. Poistetut löydöt: 2-4**Kartat:** Kartta 5**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 4**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, etelä**Laajuus:** 125 x 50 cm**Paksuus:** 20 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Hiesu, multa, tiilimurska, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Harmaa, hieman rusehtava**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Melko tasainen hieno hiekka, jossa täplinä puuroskaa, hiilimurua, ihan vähän tiilimurua, valkoista hiesua linsseinä ja multaa. Mahdollisesti peltomaata.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y3

Alla: Y9

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM 42731:12-18, 749-750**Kartat:** Kartta 6**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 5**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 330 x 465-505 cm**Paksuus:** 10-40 cm itäpuolella, 2 cm länsipuolella**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Savi**Pääsekoite:** Palanut savi**Muut sekoitteet:** Kivi, tiilimurska, orgaaninen aines, hiili ja noki**Kerroksen ominaisuus:** Tahmea**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Harmaa**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L1, KK7 uusi**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** Tasauskerros/eriste- tai tiivistekerros**Kuvaus:** Harmaa palamaton savi, jossa paljon palanutta punaista savea. Seassa tiilimurskaa, orgaanista ainesta, pikkukiviä sekä suurempia lohkokiviä, halkaisija 40-60 cm. Pinnalla hiiltä ja nokea. Kerros oli alueen 1 itäpuolella huomattavasti paksumpi kuin sen länsipuolella. Moderni tasaus-/eriste- tai tiivistekerros.**Ajoitusarvio:** Moderni**Stratigrafia:****Yllä:** Y0**Alla:** Y6, Y7, Y8,
Y10, R12, Y13**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** Rautanauvoja puussa, muovinappi, luuta - löytöjä ei otettu talteen.**Kartat:** Kartta 4**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 6**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 410-515 x 190 cm**Paksuus:** 2-6 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm, hiesu, tiilimurska, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosten jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Harmaanruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L1, KK7 uusi**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Harmaanruskea ja tiivis hieno hiekka, jossa siellä täällä vaalean hiesun läikkiä, nokea sekä karkeaa ruskeaa hiekkaa. Kerros oli pääosin tasainen lukuun ottamatta hiesuisia kohtia. Hiesussa oli jonkin verran tiilimurskaa.**Ajoitusarvio:** Moderni**Stratigrafia:****Yllä:** Y0, Y5**Alla:** Y8**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** Poistetut löydöt: 5-19, 229**Kartat:** Kartta 5**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 7**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 320 x 175 cm**Paksuus:** 15-20 cm (4-15 cm)**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Multa**Muut sekoitteet:** Savi, tiilimurska, puusilppu, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea, löyhä**Homogeenisuus/ainesien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** kirjavan ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros, purkukerros?

Kuvaus: Kirjavan ruskea, multainen hieno hiekka, jossa hiiltä ja tiilimurskaa sekä harmaata ja ruskeaa savea. Löyhä tahmea kerros päällä. Alla tiivis ja tahmea, samantapainen mutta tummanruskea hieno hiekka, jossa lisäksi puusilppua mutta ei savea. Rajautuu kerrokseen Y8 ja Y11.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y5**Alla:** Y15, Y16, Y19**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM 42731:19-28, 751-752. Poistetut löydöt: 20**Kartat:** Kartta 5**Näytteet:**

Yksikkönumero: 8**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** max 600 x 130 cm**Paksuus:** 2-5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** keskikarkea hiekka <0,6 mm, karkea hiekka**Pääsekoite:** Hieno hiekka <0,2 mm**Muut sekoitteet:** puusilppu. Savi ja noki alemmassa kerroksessa**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** punertavanoranssi/ -ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros, tasauskerros?

Kuvaus: Löyhä punertavanoranssi/ -ruskea keskikarkea ja karkea hiekka, jossa oli pientä ja ohutta puusilppua. Kerroksen alapintaan sekoittuu lounaisreunalla osin alempi Y7. Kaakko-luode-suuntaiset urat tulivat tässä kerroksessa esille ensimmäisen kerran. Paikoin 2 uraa vierekkäin, paikoin 1 ura. Urat ovat syntyneet Y7:n alla olevaan saven Y11 pintaan, joten urat käsitellään tarkemmin Y11:n yhteydessä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y5, Y6

Alla: Y11

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM 42731:29-31, 753-754**Kartat:** Kartta 6**Näytteet:**

Yksikkönumero: 9**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, etelä**Laajuus:** 50 x 85 cm**Paksuus:** ei kaivettu**Kaivaustapa:** ei kaivettu**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm, maatonut orgaaninen aines**Pääsekoite:** karkea hiekka <2,0 mm, savi**Muut sekoitteet:** kivi, tiilimurska, tiilen pala, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/ainesien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** tummanruskea, kirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** purkukerros

Kuvaus: Y4:n alla oleva tummempi tahmea ja tiivis maakerros, jossa on enemmän tiiltä isompina paloina. Tuli esille tavoitetason pinnasta, joten yksikköä ei kaivettu. Huomattava kuitenkin on, että kulttuurikerrokset jatkuivat kaivannon L1 alapuolelle, eli kulttuurikerroksia on säilynyt ainakin osin alueen etelänurkassa 150 cm:n syvemmällä. Tahmea, orgaaninen ja savinen karkea hiekka, jossa on nokea, hiiltä ja tiiltä. Savi ja orgaaninen aines tekee yksiköstä tahmean. Läikikäs ja kirjava yksikkö

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y4**Alla:** ei kaivettu**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 7**Näytteet:**

Yksikkönumero: 10**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 130 x 200 cm**Paksuus:** 5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm,
multa**Pääsekoite:** Puusilppu**Muut sekoitteet:** savi, kivi, tiilimurska, tiilen pala**Kerroksen ominaisuus:** löyhä, rakeinen**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** harmahtavan ruskea, paikoin kirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Orgaaninen multainen hieno hiekka, jossa puusilppua ja hieman savea täplinä. Halkaisijaltaan 1-10 cm kiviä mukana. Tiilimuraa ja tiilen paloja. Rajautuu kerrokseen Y11 eteläpuolelta ja kaivantoon L1 pohjoispuolelta.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y5

Alla: Y15

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt: KM 42731:32-38, 755. Poistetut löydöt: 21**Kartat:** Kartta 6**Näytteet:**

Yksikkönumero: 11**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 60-280 x 180-600 cm**Paksuus:** 5-6 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Savi, palanut savi**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** -**Kerroksen ominaisuus:** Tahmea ja tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Punertavan harmaa**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** KK7 uusi**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** luonnollinen kerros

Kuvaus: Punertavan vaaleanharmaa osin palanut savi, jossa oli uria. Urat ovat mahdollisesti tulleet kärryistä. Raiteiden syvyys 1-3 cm. Vieressä kerros Y15 molemmin puolin polkua. Savi limittyy reunalla kerroksen Y17 kanssa. Yksikön pinnassa on noin kaakko-luode-suuntaisia uria, jotka lienevät kärryn pyörien uria. Koillispuoleisia uria on kolme rinnakkain. Niistä koillisin on kooltaan 45 x 5-10 cm. Sen rinnalla 4 cm päässä lounaispuolella on keskimäinen ura, joka on kooltaan 55 x 7-9 cm. Kolmas ura on pisin, ja se on kooltaan 284 x 9 cm. Se on 18-19 cm etäisyydellä koillispuoleisesta urasta. "Tien" lounaispuolella on kaksi uraa, joista lounaisin on heikosti havaittava ja se on esillä kahtena osana. Se on erittäin epämääräinen, eikä siitä saatu mitattua selkeää kokoa. Sen päädyistä on kuitenkin mitattavissa 66 x 22 cm ja 120 x 15 cm urat. Niiden välissä on noin 270 cm matkalla haamuja uran jatkuvuudesta. Lounaisista urista koillisempi on kooltaan 356 x 8-17 cm, ja siihen vaikuttaa sulautuneen useampi painauma rinnakkain. Raiteiden lounaisimmat urat muodostavat yhteensä 30 cm leveän alueen, ja koillisimmat urat muodostavat 46 cm leveän alueen. Urien akseliväli vaihtelee 93-104 cm välillä. Uria havaittiin yhteensä 480 x 165 cm kokoisella alueella.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y8**Alla:** Y17, Y19, Y29 **Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM 42731:39-43, 756. Poistetut löydöt: 22-24**Kartat:** Kartta 7**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 13

Yksikön tyyppi: Kerros

Alue: 1, pohjoinen

Laajuus: 240-330 x 310-355 cm

Paksuus: 1 cm

Kaivaustapa: Lasta

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: Hieno hiekka <0,2 mm

Pääsekoite: Keskikarkea hiekka <0,6 mm, multa

Muut sekoitteet: Hiesu, tiilimurska

Kerroksen ominaisuus: Tiivis

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: Tasainen, vaalea hiekka epätasainen

Kerroksen väri: Keskiruskea

Yksikön raja: Selkeä

Häiriöt: L1

Kaivannon muoto tasossa: -

Kaivannon muoto profiilissa: -

Kerrostyyppi: ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Mukulakivien R12 päällä ja välissä oleva ruskea hieno hiekka, jossa hieman tiilimurua, multaa/orgaanista ainesta ja vaaleaa hiesua täplinä. Paikoin ruskean Y13 alla on ohuelti vaaleaa keskikarkeaa hiekkaa, ja sen alla palokerros Y14.

Ajoitusarvio: Moderni

Stratigrafia:

Yllä: Y0, Y5

Alla: R12, Y14

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: R12

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: Poistetut löydöt: 25-28, 230

Kartat: Kartta 4

Näytteet: -

Yksikkönumero: 14**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, pohjoinen**Laajuus:** 240-330 x 310-355 cm**Paksuus:** 1 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm,
hiesu, noki**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Kivi**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Harmaanmusta**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** palo- tai kulotuskerros**Kuvaus:** Tummanharmaa hieno hiekka ja hiesu, jossa nokea. Ohut tamppaantunut maakerros, joka kivien istutushiekan päällä. Se on keltaista keskikarkeaa ja karkeaa hiekkaa.**Ajoitusarvio:** Moderni**Stratigrafia:****Yllä:** Y13**Alla:** R12, Y18**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** R12**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** Poistetut löydöt: 29, 231**Kartat:** Kartta 5**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 15**Yksikön tyyppi:** Kerros **Alue:** 1, länsi**Laajuus:** Pohjoisosa 200 x 85 cm, eteläosa 370 x 10-150 cm **Paksuus:** 7 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm, karkea hiekka**Pääsekoite:** Hieno hiekka <0,2 mm, multa, puusilppu **Muut sekoitteet:** Savi, tiilimurska, tiili/tiilen pala, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä ja rakeinen**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Kirjava, tummanruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** Purkukerros**Kuvaus:** Tummanruskea orgaaninen hiekka, jossa tiilen paloja, tiilimurua, hiiltä ja nokea. Paikoin vaaleankeltaista hiesua, muutama sora. Y11 leikkaa/ovat rinnakkain. Kerroksen koostumus on paikoin tahmean savinen.**Ajoitusarvio:** Kohokruunuleimainen liitupiipun koppa, valmistettu 1700-luvun toinen puolisko-1800-luvun alku. Ainasoja 2001: Liitupiiput Turussa 1600-1800 -lukuilla, s. 81-83**Stratigrafia:****Yllä:** Y7, Y10**Alla:** Y16, L20, Y21, **Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -

Y35

Liittyy kaivantoon: -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM 42731:44-51, 757. Poistetut löydöt: 30**Kartat:** Kartta 7**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 16**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 100 x 80 cm**Paksuus:** 6-8 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka, siltti,
savi**Pääsekoite:** Tiili/tiilen pala**Muut sekoitteet:** Kivi, laasti, puusilppu, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis ja tahmea**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kirjava, harmahtava läikkäinen**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L1, KK7 uusi**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** purkukerros**Kuvaus:** Savinen hiekka. Savi hienon ja keskikarkean hiekan seassa ja täplinä. Tiilimurskaa ja murua. Hieman puuroskatäplää ja hiiltä sekä nokea täplinä. Ihan vähän laastia seassa. Halkaisijaltaan 11 cm kivi. Kerros rajautuu saveen Y11.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y7, Y15

Alla: Y21

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:758**Kartat:** Kartta 7**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 17**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 260 x 330 cm**Paksuus:** 1-7 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm, karkea hiekka**Pääsekoite:** Tiilimurska, tiili/tiilen pala**Muut sekoitteet:** Palanut savi, kivi, hiili, orgaaninen aines**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis ja rakeinen**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kirjava, harmaanruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L1, KK7 uusi**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** Palopurkukerros?

Kuvaus: Kirjava karkea hiekka, jossa keskikarkeaa hiekkaa, tiilimurua, tiilen paloja, nokea, hiiltä ja orgaanista maatunutta ainesta raitoina. Mahdollisesti palopurkukerros. Karkeaa hiekkaa, mutta kaivaantuu hyvin. Saven alla vaikutti yksikön Y17 pinta olevan hieman palanut. Kerros Y11 limittyy kerroksen Y17:sta pintaan. Yksikön reunoilla ei ole niin paljon palanutta tummanharmaata, vaan enemmän rusehtavan väristä. Kerroksessa olleet hiilet ovat suuria, paikoin 2-6 cm kokoisia.

Ajoitusarvio: Fredrik I:n aikainen 1 äyrin kolikko, löyty 1730-1750. Oravisjärvi 2016: Opas Suomen rahalöytöihin, s. 99-100**Stratigrafia:****Yllä:** Y11**Alla:** Y19, L20, Y21, *Saman aikainen kuin:* -
Y22, Y29**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM 42731:52-63, 759-760. Poistetut löydöt: 31-33**Kartat:** Kartta 8**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 18**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, pohjoinen**Laajuus:** 240-330 x 310-355 cm**Paksuus:** luoteisprofiilissa 85 cm,
koillisprofiilissa 70 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka, karkea
hiekka**Pääsekoite:** Hiesu, siltti**Muut sekoitteet:** Kivi, tiilen pala, orgaaninen aines, puusilppu, noki,
sora, savi**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä ja rakeinen**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** kerroksellinen**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** rakentamiskerros, tasauskerros

Kuvaus: Mukulakiveyksen R12 alla olevat maakerrokset 85 cm paksuudelta. Kerrokset kaivettiin pois kaivinkoneella, sillä kaivuun yhteydessä maakerrokset olivat hyvin likaisia ja sekaisia sekä löyhiä maakerroksia. Eivät vaikuttaneet vanhoille kulttuurikerroksille. Kaikkia alla olevia kerroksia ei havaittu kaivinkonekaivuun yhteydessä, vaan ne on dokumentoitu kaivausalueen luoteis- ja koillisprofiilista. Ylin kerros on R12 väleissä ja alla oleva karkea keltainen ja oranssinpunainen hiekka, jonka seassa on paikoin hieman likaista hiekkaa. Sitä on 17-20 cm paksusti. Sen alla on siniharmaa silttikerros, jossa on pyöreitä halkaisijaltaan 5 cm luonnonkiviä. Sen seassa ei ole muita sekoitteita. Se on yhteensä 16 cm paksu, ja se on yläosastaan harmaampi 6 cm paksuudelta kuin sinertävä 7 cm paksu alaosa. Kerrosten välissä on 3 cm oranssia hiekkaa, jonka seassa on pikkukiviä ja karkeaa hiekkaa. Siltin alla on 7 cm paksusti tiivistä keskiruskeaa ja keskikarkeaa hiekkaa, jossa muutamia halkaisijaltaan 4 cm kokoisia kiviä ja pientä soraa. Ei muita sekoitteita. Tiiviin hiekan alla oli 1-18 cm paksu yksikkö, jonka pintaosa koostui vaaleanbeigestä hienosta hiekasta ja hiesusta, jossa ei ollut sekoitteita. Hiekkaa oli 5-10 cm paksusti. Alaosa oli silttistä hienoa hiekkaa, jossa siltti oli sinistä. Siltin sekaista hiekkaa oli 6-9 cm, ja sen seassa ei ollut sekoitteita. Seuraava kerros oli 9-11 cm paksu tiivis ja kova syvänruskea orgaanissekoitteinen keskikarkea hiekka, jossa oli paikoin tiiltä. Tiilet olivat teollisen näköisiä tasapintaisia tiiliä. Etenkin pinnassa oli puuroskaa. Ei muita sekoitteita. Sen alla oli 18-21 cm paksusti kivistä keskikarkeaa ja karkeaa hiekkaa, joka oli harmahtavan ruskeaa. Sen seassa oli puusilppua, nokitäplää, tiilimurskaa, savitäplää. Sekoitteet harvassa. Ei löytöjä. Seassa kiveyksen vieressä luoteisprofiilissa oli 4 x 1 m kokoisella alueella runsaasti suuria 22-35 cm kokoisia rakennekiviä löyhässä sekoittuneessa maassa, ja myös 12-15 cm kiviä. Alaosa vaihettuu raitaisesti 3 cm paksuudelta alempaan kerrokseen. Yksikön alin osa oli 6-15 cm paksu puhdas kellertävän beige tuontihiekka.

Ajoitusarvio: 1900-luku**Stratigrafia:****Yllä:** R12, Y14**Alla:** Y23**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** R12**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** Poistetut löydöt: 34-38**Kartat:** Kartta 6**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 19**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 340 x 160 x 50 x 55 cm**Paksuus:** 8-15 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm, karkea hiekka**Pääsekoite:** Tiilimurska**Muut sekoitteet:** Hiesu, savi, kivi, tiili/tiilen pala, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis ja rakeinen**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Punertavanruskea, kirjava, harmaampi pohjaosa**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L1, KK7 uusi**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros, purkukerros?

Kuvaus: Punertavanruskea karkea ja keskikarkea hiekka, jossa harmaata hiesutäplää, savitäplää, tiilimurua ja tiilen paloja, hiilimurua ja nokea. Myös pieniä kiviä. Pinnassa paikoin Y7:n jäänteitä jonkin verran. Tiilissä ei ollut kuivatusjälkiä, ja ne ovat painavia ja palaneita. Massa epätasaista. Kerros muuttuu harmaammaksi pohjasta. Hyvin täplikäs yksikkö. Y19 limittävästi kaivannon profiilin vieressä Y22:n kanssa. Kerros Y19 on Y22:n yllä ja alla yksikön pohjoisosassa 60 cm matkalta.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y7, Y11, Y17, Y22**Alla:** Y22, Y31**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM 42731:64-73, 761-762. Poistetut löydöt: 39-42**Kartat:** Kartta 8**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 20**Yksikön tyyppi:** Kaivanto ja sen täyttö**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 120 x 30-35 cm**Paksuus:** 17-23 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** Savi**Muut sekoitteet:** Karkea hiekka <2,0 mm, hiesu, kivi, tiilimurska, tiili/tiilen pala, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis ja tahmea**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Harmahtavanruskea, kirjava**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** KK7 uusi**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** täyttökerros

Kuvaus: Suorakaiteen muotoinen pitkä ja kapea kaivanto ja sen täyttö. Täyttö kirjava, koostui keskikarkeasta hiekasta, jossa karkeaa hiekkaa ja savea. Tahmeaa ja tiivistä maata. Tiilimuraa, nokea, hiiltä ja pieniä kiviä. Seassa myös kellertävää hiekkaa. 1 kivi kooltaan 10 x 7 cm. Kaivannon täyttö kaivettiin osin sen leikkaavien yksiköiden kaivuun yhteydessä, eli kaivannon täytön löydöt ovat sekaisin niiden yksiköiden löytöjen kanssa, joita kaivanto leikkaa.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y15, Y17

Alla: Y41, Y52

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: Y21, Y22, Y30,
Y39**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 11**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 21**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 260 x 90 cm**Paksuus:** 5-15 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm, karkea hiekka**Pääsekoite:** Hiesu, siltti, savi, noki**Muut sekoitteet:** Hieno hiekka <0,2 mm, kivi, tiilimurska, tiili/tiilen pala, palanut savi, puulastu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis ja rakeinen**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Kirjavan ruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** KK7 uusi, L20**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Hyvin täplikäs kerros, joka koostuu keskikarkeasta ja karkeasta hiekasta. Vaaleita hiesuraitoja ja täpliä, sinertävää/harmaata savea ja silttiä, tiilimurua, pieniä palaneita kiviä ja isompia halkaisijaltaan 9-16 cm kiviä. Yksi kivi 33 x 39 cm. Kerros muuttui pohjoiseen päin harmaammaksi/isompia vaaleita hiesuläikkiä. Hieman pientä puusilppua. Länsiosassa kerros muuttui karkeammaksi.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y15, Y16, Y17, **Alla:** Y28, Y30, Y34 **Saman aikainen kuin:** -
Y29**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM 42731:74-76, 763-764**Kartat:** Kartta 9**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 22**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 220 x 340 cm**Paksuus:** 3-13 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm,
hiesu**Pääsekoite:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Muut sekoitteet:** Karkea hiekka <2,0 mm, kivi, tiilimurska,
puusilppu, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kirjava, mutta vaalea kerros**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L20**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Hiesuinen vaaleanruskea hieno hiekka, jossa harmaanruskeita keskikarkean hiekan läikkiä. Seassa tiilimurskaa, puusilppua, hiiltä ja nokea. Kerroksen yleisolemus on vaalea, kirjavuus tulee eri sekoitteista. Kerroksen pinnalla on yksittäisiä luonnon- ja lohkokiviä (40 x 18 cm, 20 x 13 cm, 15 cm, 23 cm). Kerros muuttui 3-5 cm syvyydessä tummemmaksi ja vähemmän hiesuiseksi. Seassa oli myös enemmän karkeaa hiekkaa.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y17, Y19**Alla:** Y19, Y31, Y32, **Saman aikainen kuin:** -
Y35**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM 42731:77-85, 765-766. Poistetut löydöt: 43-46**Kartat:** Kartta 9**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 23**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, pohjoinen**Laajuus:** 310 cm luoteisprofiilissa, 120 cm
kaakkoisprofiilissa**Paksuus:** 8-11 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** Savi, hiili**Muut sekoitteet:** Tiilimurska, tiili/tiilen pala, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosten jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Ruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Pinta puhdas kellertävänruskea keskikarkea hiekka 1-2 cm, jossa ei sekoitteita. Muuttui tummemmanruskeaksi ja seassa oli melko paljon hiiltä ja hieman nokea. Seassa myös tiilen paloja ja tiilimurua ja palanutta savea. Keltaisia karkean hiekan täpliä, paikoin pinkkiä savea melko isoina laikkuina. Paikoin puolikkaita tiiliä. Tuli esille koillis- ja luoteisprofiilista, ei havaittu kuitenkaan alueen 1 pohjoisnurkassa koko alueella. Dokumentoitiin profiileista.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y18

Alla: Y24

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM 42731:86-89, 767-768. Poistetut löydöt: 47-51**Kartat:** Kartta 7**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 24**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, pohjoinen**Laajuus:** Luoteisprofiili 310 cm, kaakkoisprofiili 120 cm**Paksuus:** 5-11 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Siltti**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Siniharmaa**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** Luonnollinen kerros**Kuvaus:** Puhdas siltti, ei sekoitteita. Alapinnalla hyvin ohut puuroskakerros paikoitellen - voi olla myös ohut palokerros, palokerros Y24:n päällä. Ensimmäinen kerros, joka ulottuu koko pohjoisnurkan kaivetulle alueelle. Kerros Y23 pelkäästään profiilissa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** L1, Y23**Alla:** Y25, Y26**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 8**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 25

Yksikön tyyppi: Kerros

Alue: 1, pohjoinen

Laajuus: Luoteisprofiili 230 cm, koillisprofiili 120 cm

Paksuus: 4-11 cm

Kaivaustapa: Lasta, lapio, kaivinkone

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: Hiesu

Pääsekoite: -

Muut sekoitteet: Siltti, savi, kivi, puusilppu

Kerroksen ominaisuus: Tiivis

Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen: Tasainen

Kerroksen väri: Harmahtavan vaalea

Yksikön raja: Selkeä

Häiriöt: L76

Kaivannon muoto tasossa: -

Kaivannon muoto profiilissa: -

Kerrostyyppi: ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Täplikäs hiesu, jossa täplikkyyttä tuovat puuroska ja vähäiset sinertävät savi- ja silttitäplät. Tasainen yksikkö.

Ajoitusarvio:

Stratigrafia:

Yllä: Y24

Alla: Y26, Y27

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:90-92. Poistetut löydöt: 52

Kartat: Kartta 9

Näytteet: -

Yksikkönumero: 26**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, pohjoinen**Laajuus:** 40 x 18 cm profiilin viereen kaivetussa koepistossa**Paksuus:** 2 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm, puusilppu, orgaaninen aines**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Savi, kivi, tiilimurska, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainেসosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Suklaanruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Hyvin tiivis ja kova orgaaninen kerros, jossa on puusilppua maatuneessa massassa. Paikoin hyvin hiekkainen, paikoin savisempi. Hiekkaisen seassa hieman nokitäplää ja ihan vähän tiilimurskaa. Havaittiin ainoastaan kaivannon luoteisprofiiliin kaivetussa pienessä koepistossa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y24, Y25**Alla:** Y27**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 9**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 27**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, pohjoinen**Laajuus:** Esillä 40 x 18 cm kuopassa ja 40 x 60 cm tasossa
Paksuus: Esillä 9 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Savi, multa, tiilimurska, puulastu**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Harmahtavan ruskea**Yksikön raja:** Vaihettuu paikoin kerroksen Y26 kanssa**Häiriöt:** L76**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Hieman savisen oloinen multainen hieno ja keskikarkea hiekka, jossa on muutamia nokipisteitä ja tiilimurupisteitä. Paikoin sama, joka on dokumentoitu kerroksen Y26 tasossa. Y26 on kuitenkin tiiviimpi orgaaninen kerros profiilissa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y25, Y26**Alla:** KK2:n
kohdalla Y67,
ei kaivettu
muulla
alueella**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:93-96, 769-770. Poistetut löydöt: 53**Kartat:** Kartta 10**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 28**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 230 x 135 cm**Paksuus:** 1-4 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Savi**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Hieno hiekka <0,2 mm, tiilimurska, puusilppu, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis ja tahmea**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kirjavan harmaa**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Likainen hiekkainen savi, jonka seassa on tiilimurskaa, puusilppua ja hiiltä. Jonkin verran nokiläikkiä. Kerroksen reunat olivat todella aaltoilevat.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y21

Alla: Y33, Y34

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:97-100, 771-772. Poistetut löydöt: 54-55**Kartat:** Kartta 10**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 29**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 130 x 130 cm**Paksuus:** 4-12 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Muut sekoitteet:** Tiilimurska, palanut savi, hiili, orgaaninen aines**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Tumman kirjava**Yksikön raja:** Epäselvä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros, purkukerros?**Kuvaus:** Tumman kirjava hieno hiekka, jossa karkeampaa hiekkaa, tiilimurskaa, hiiltä, maatonutta orgaanista ainesta ja vähän palanutta savea. Kerroksen rajat olivat epäselvät ja se sekoittui osin kerroksen Y17 kanssa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y11, Y17**Alla:** Y21, Y33, Y35**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:101-106, 773-774**Kartat:** Kartta 9**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 30**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 232 x 300 cm**Paksuus:** 9-12 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Hiesu, sora, tiilimurska, tiili/tiilen pala, puusilppu,
hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kirjava, vaaleanruskea, täplikäs, kellertävä**Yksikön raja:** Sulautuu hieman kerrokseen Y34**Häiriöt:** KK7 uusi, L20**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Hieno ja keskikarkea hiekka, jossa harmaita hiesuläikkiä, hieman puusilppua, nokea, hiiltä ja tiiltä. Pieni soraisuus, halkaisijaltaan 0,5 cm kiviä. Myös tiilen paloja ja halkaisijaltaan 18 cm. Kerrokset Y30 ja Y36 limittyvät toistensa kanssa n. 50 cm leveydeltä, 15 cm paksuudelta ja 120 cm pituudelta. Kyseisellä alueella on selkeä sekoittunut kaivanto, jonka tarkoitus jäi epäselväksi.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y21, Y31**Alla:** Y39, Y41**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:107-113, 775-776. Poistetut löydöt: 56-58**Kartat:** Kartta 10**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 31**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 122-285 x 57-190 cm**Paksuus:** 5-8 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** Noki**Muut sekoitteet:** Hiesu, siltti, sora, tiili/tiilen pala, puusilppu, puulastu**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Nokinen, harmaanruskea, kirjava**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** KK7 uusi**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** purkukerros

Kuvaus: Nokinen tumma harmaanrusehtava kerros, jossa nokea. Seassa soraa halkaisijaltaan 1 cm, puuroskaa, siltti- ja hiesutäplää (harmaa ja vaalea). Tiilimurskaa ihan vähän ja puolikkaita tiiliä. Tiilet ovat osin palaneita, ja osassa on yläpinnalla aaltomaista viivakuviota ja alapinnalla heinien kuivauskuviota. Hiiltä harvakseltaan. Isohkoja kiviä, 24 x 19 cm, 22 cm, 8 cm. Palaneita. Paikoin organisuus luo tummempia raitoja/läikkiä. Pääosin siltti/hiesutäplät pieniä, mutta pohjoisosassa jopa halkaisijaltaan 5 cm läikkiä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y19, Y22

Alla: Y30, Y36, Y38

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:114-121, 777-778. Poistetut löydöt: 59-60**Kartat:** Kartta 9**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 32**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 130 x 210 cm**Paksuus:** 5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm, karkea hiekka**Pääsekoite:** Karkea hiekka <2,0 mm, tiili/tiilen pala, **Muut sekoitteet:** Hiesu, siltti, tiilimurska, puulastu palanut savi, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis ja rakeinen**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kerroksellinen, kirjava**Yksikön raja:** Epäselvä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** purkukerros**Kuvaus:** Karkea kirjava nokinen ja oranssinruskea hiekka, jossa runsaasti kiviä ja tiilen puolikkaita. Tiilet palaneita. Ihan vähän tiilimurua ja vielä vähemmän orgaanista. Noki luo raitoja karkean hiekan väleihin. Kivet 14 x 10 cm, 22 x 16 cm. Tiilet 9,5 cm leveitä ja 5 cm paksuja. Tiilten pinnalla aaltoviivoja ja pohjalla kuivatusjälkiä.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y22**Alla:** Y36, Y38**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:****Löydöt:** KM42731:122-126, 779**Kartat:** Kartta 10**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 33**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 215 x 130-140 cm**Paksuus:** 1-7 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm, karkea hiekka**Pääsekoite:** Noki, hiili**Muut sekoitteet:** Hiesu, kivi, tiilimurska, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis ja löyhä**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Tummanharmaan kirjava**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Tummanharmaan kirjava kerros, jossa harmaanruskeaa keskikarkeaa ja vaaleanruskeaa karkeaa hiekkaa. Seassa nokea, hiiltä, tiilimurskaa sekä vähän pikkukiviä. Paikoitellen hiesuläikkiiä sekä puusilppua. Kerrokset Y33 ja Y35 ovat rinnakkain ja niiden välissä on selkeä linja.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y28, Y29, Y34

Alla: Y40, Y42

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 11**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 34**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 170 x 95 cm**Paksuus:** 2-9 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** Hieno hiekka <0,2 mm**Muut sekoitteet:** Hiesu, savi, kivi, tiilimurska, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kirjavan vaaleanruskea**Yksikön raja:** Epäselvä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Kirjavan vaaleanruskea keskikarkea hiekka, jossa harmaanruskeita hienon hiekan läikkiä. Seassa hiiltä, tiilimurskaa ja hieman nokea. Siellä täällä hiesua. Yksikössä irrallisia kiviä, jotka eivät muodostaneet rakennetta. Kivien halkaisija vaihteli välillä 10-20 cm. Syvemmällä kerroksen savisuus vähenee ja se muuttuu vaaleamman hiekkaiseksi. Osin sekoittunut/tuhoutunut, löytyi keltasavikeraamista viemäriputkea.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y21, Y28**Alla:** Y33**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** Poistetut löydöt: 61, 232-233**Kartat:** Kartta 10**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 35**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 200 x 180 cm**Paksuus:** 3-5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Hiesu, kivi, tiilimurska, puusilppu, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis ja rakeinen**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Punertavanruskea**Yksikön raja:** Selkeä, hankala määrittää eteläosassa**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Erittäin tasainen yksikkö, karkea hiekkainen, sekoitteina hiili, noki, puusilppu, pienet kivet ja tiilimurska. Sekoitteita vähän, mutta havaittavissa: pieniä harmaita hiesutäpliä. Kerrokset Y35 ja Y33 olivat rinnakkain dokumentoinnin aikana.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y15, Y22, Y29

Alla: Y42, Y50

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:127-133, 780-781**Kartat:** Kartta 10**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 36**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 140 x 120 cm**Paksuus:** 1-3 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hiesu**Pääsekoite:** Hieno hiekka <0,2 mm**Muut sekoitteet:** Hiili, tiilimurska, laasti, orgaaninen aines, keskikarkea hiekka, puulastu, kivi**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kirjava, pääosin harmaa**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Kirjava, pääosin harmaa kerros, joka on ottanut pohjoisosissa väriä vieressä olevasta nokisesta kerroksesta Y38. Eli hieman mustaa pohjoisosassa. Hiesu ja hieno hiekka, jonka seassa hieman hiilitäplää, tiilitäplää, laastia sekä ruskeaa hiekkaa. Hieman orgaanista raitaa seassa. Paikoin keskikarkeaa oranssinkellertävää hiekkaa seassa. Hieman puulastua/puunpaloja. Muutama halkaisijaltaan 5 cm kivi. Kerrokset Y36 ja Y30 limittyvät toistensa kanssa n. 50 cm leveydeltä, 15 cm paksuudelta ja 120 cm pituudelta. Kyseisellä alueella on selkeä sekoittunut kaivanto, jonka tarkoitus jäi epäselväksi.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y31, Y32

Alla: Y37, Y38, Y41

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:134-140, 782-783. Poistetut löydöt: 62**Kartat:** Kartta 10**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 37**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 160 x 240 cm**Paksuus:** 12-17 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** Tiili/tiilen pala, tiilimurska**Muut sekoitteet:** Puusilppu, hiili, laasti, noki, hiesu**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä ja rakeinen**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Punertavanruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** purkukerros

Kuvaus: Punertavanruskea keskikarkea hiekka, jossa paljon tiilen paloja ja tiilimurskaa. Seassa puurooskaa, hiiltä, laastia ja noki/hiilitäplää. Vähän harmaata hiesua raitana. Kerros oli luoteiskulmassa nokisempaa kuin muualla alueella. Kerroksen tiilet ovat palaneita ja toisella puolella on kuivatusjälkiä. Muutamien tiilien yläpinnalla suoraa uramaista viivakoristelua.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y36, Y38**Alla:** Y44, Y52**Saman aikainen kuin:** Y50**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:142-147, 784. Poistetut löydöt: 63**Kartat:** Kartta 12**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 38**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 120 x 98 cm**Paksuus:** 1-4 cm, 9 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm, hieno hiekka**Pääsekoite:** Noki, hiili**Muut sekoitteet:** Tiilimurska, tiili/tiilenpala, laasti, palanut savi, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kirjava, mustan harmaan kellertävä**Yksikön raja:** Selkeä, vaihtuu osin yllä olevan kerroksen Y36 kanssa**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Nokinen kirjava mustan harmaan kellertävä keskikarkea ja hieno hiekka, jossa nokea ja hiiltä. Musta, harmaa ja kellertävä raitoina/täplinä/läikkinä. Tiilimurskaa ja tiilen paloja hieman. Hieman myös laastimuruja ja ruskeaa palanutta savea. Vähän puusilppua. Selkeä kerros, joka vaihtuu osin yllä olevan kerroksen Y36 kanssa, Y36:n pohjoisosassa. Kerroksen tiilet ovat palaneita ja toisella puolella on kuivatusjälkiä.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y31, Y32, Y36 Alla: Y37, Y41, Y43 Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:148-152, 785-786. Poistetut löydöt: 64**Kartat:** Kartta 11**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 39**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 170 x 150 cm**Paksuus:** 1-6 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm, hieno hiekka**Pääsekoite:** Tiilimurska**Muut sekoitteet:** Hiili, siltti, tiili/tiilen pala, savi, noki, puulastu**Kerroksen ominaisuus:** Tiivi ja rakeinen**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Keskiruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L20**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Keskiruskea keskikarkea ja hieno hiekka, jossa melko paljon tiilimurskaa ja hieman hiiltä. Harmaata silttiä läikkinä ja oranssia hiekkaa täplinä. Tiilen paloja muutama, joissakin uramaista aaltomaista viivakoristelua yläpinnalla ja alapinnalla kuivatusjälkiä. Savea vähän täplinä ja ihan vähän nokea ja puulastua/pientä puunpalaa. Kerroksen Y39 eteläpuolella kerros Y41, koillispuolella kerros Y40.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y30**Alla:** Y41, Y44, Y45, *Saman aikainen kuin:* -
Y51, Y52**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:153-164, 787-788. Poistetut löydöt: 65-66**Kartat:** Kartta 11**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 40**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 154 x 189 cm**Paksuus:** 2-3 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Hiili**Muut sekoitteet:** Laasti, tiili/tiilen pala, laasti, keskikarkea hiekka, noki, kivi, orgaaninen aines**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kirjavan harmaa**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** Mahdollisesti L1 luoteessa**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Kirjavan harmaa hieno hiekka, jossa paljon hiilitäplää, vähän tiilen paloja ja laastitäplää. Kellertävää keskikarkeaa hiekkaa raitoina siellä täällä. Hieman nokea ja piikiviä. Paikoin maatonutta orgaanista ainesta. Kerros tummenee hieman länsiprofiilin vieressä.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y33

Alla: Y45, Y46, Y47, Saman aikainen kuin: -
Y48

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:165-169, 789. Poistetut löydöt: 67-68**Kartat:** Kartta 12**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 41**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 180 x 95 cm**Paksuus:** 10 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Karkea hiekka <2,0 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Tiilimurska, sora/kivi, puusilppu, siltti, noki**Kerroksen ominaisuus:** Rakeinen ja löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Ruskea, hieman oranssihtava**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** KK7 uusi**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Ruskea, hieman oranssihtava karkea ja keskikarkea hiekka, jossa hieman tiilimuruja ja vähän soraa/pikkukiviä seassa. Puusilppua ihan vähän. Paikoin harmaan siltin täpliä. Nokea raitoina. Rinnakkain Y49:n kanssa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** L20, Y30, **Alla:** Y43, Y44, Y51 **Saman aikainen kuin:** -
Y30/Y36
sekoitus, Y38,
Y39**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:170-173, 790. Poistetut löydöt: 69**Kartat:** Kartta 12**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 42**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 205 x 70-100 cm**Paksuus:** 2-5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Hiili, savi, tiilimurska, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis, osin löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Harmaanruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Nokisen likainen hieno ja keskikarkea hiekka, jossa hiiltä, savea, tiilimurskaa ja osin maatonut puusilppua.**Ajoitusarvio:** Liitupiipun kopan pala jossa kruunattu sydän. Valmistettu 1700-luvun loppupuolella. Ainasoja 2001: Liitupiiput Turussa 1600-1800 -luvulla, s. 83-86.**Stratigrafia:****Yllä:** Y33, Y35**Alla:** Y48, Y51**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:174-182, 791-792. Poistetut löydöt: 70-74**Kartat:** Kartta 12**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 43**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 120 x 70-90 cm**Paksuus:** 2-3 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm, karkea hiekka**Pääsekoite:** Puusilppu**Muut sekoitteet:** Noki, hiili, tiilimurska, savi, karkea hiekka, kivi**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Keskiruskea, kirjava**Yksikön raja:** Epäselvä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Keskiruskea, mutta kirjava keskikarkea ja karkea hiekka, jonka pinta on nokinen. Seassa puusilppua, jonkin verran hiiltä ja tiilimuraa. Vähän savea ja vaaleanruskeaa karkeaa hiekkaa. Yksittäinen kivi, 28 x 20 cm. Y43 sijaitsi rinnakkain kerroksen Y37 kanssa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y38, Y41

Alla: Y49

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:183-187, 793-794. Poistetut löydöt: 75**Kartat:** Kartta 13**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 44**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 570 x 365 cm**Paksuus:** 3-15 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Savi**Pääsekoite:** Tiili/tiilen pala, tiilimurska**Muut sekoitteet:** Hiili, puusilppu, hieno hiekka, keskikarkea hiekka**Kerroksen ominaisuus:** Tahmea ja tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Harmaa**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Harmaa savi, jossa paljon tiilen paloja sekä tiilimurskaa. Saven seassa hiiltä ja puusilppua sekä ruskeaa ja vaaleanruskeaa hienoa sekä keskikarkeaa hiekkaa. Kerros oli lähes koko alueella 1 lukuun ottamatta sen pohjoisnurkkaa.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y37, Y39, Y41, **Alla:** Y55, Y56, Y57, **Saman aikainen kuin:** -
Y48, Y49, Y51, Y58, Y60
Y52, Y53, Y54

Liittyy rakenteeseen: -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:188-197, 795-796. Poistetut löydöt: 76-78**Kartat:** Kartta 15**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 45**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 112 x 43-77 cm**Paksuus:** 2-7 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Hiili, keskikarkea hiekka**Muut sekoitteet:** Hiili, tiili/tiilen pala, hiesu, tiilimurska, puulastu**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Vaaleanharmaa**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Vaaleanharmaa hieno hiekka, jossa hiilitäpliä sekä keskikarkeaa ruskeaa hiekkaa. Hiiltä, tiilen paloja, hiesua, tiilimurskaa ja puulastua.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y39, Y40, Y47

Alla: Y53

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:198-202, 797-798**Kartat:** Kartta 13**Näytteet:** -**Yksikkönumero: 46****Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 80 x 120 cm**Paksuus:** 3-4 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Karkea hiekka <2,0 mm**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Kivi**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Punertavanruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Punertava ja löyhä karkea ruskea hiekka, jossa jonkin verran pikkukiviä. Tasainen ja selkeä kerros alueen lounaisosassa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y40, Y47

Alla: Y51, Y53

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:203, 799**Kartat:** Kartta 13**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 47

Yksikön tyyppi: Kerros

Alue: 1, länsi

Laajuus: 93 x 79-109 cm

Paksuus: 1-4 cm

Kaivaustapa: Lasta

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: Hieno hiekka <0,2 mm

Pääsekoite: Hiili

Muut sekoitteet: Savi, hiesu, puusilppu

Kerroksen ominaisuus: Tiivis

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: Epätasainen

Kerroksen väri: Kirjavan vaaleanruskea

Yksikön raja: Selkeä

Häiriöt: -

Kaivannon muoto tasossa: -

Kaivannon muoto profiilissa: -

Kerrostyyppi: ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Kirjavan vaaleanruskea hieno hiekka, jossa hiiltä. Seassa harmaata savihiesua sekä vähän puusilppua.

Ajoitusarvio:

Stratigrafia:

Yllä: Y40

Alla: Y45, Y46, Y51, **Saman aikainen kuin:** -
Y53

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:204-207, 800-801

Kartat: Kartta 13

Näytteet: -

Yksikkönumero: 48**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 182 x 112-150 cm**Paksuus:** 6-10 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Hiesu**Muut sekoitteet:** Hiili, tiilimurska, orgaaninen aines, tiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Vaalean beige**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Vaalean beige hiesuinen hieno hiekka, jossa hiilitäpliä ja jonkin verran tiilimurskaa sekä maatuneen orgaanisen aineksen täpliä. Kerroksen pinta aaltoileva ja monttuinen. Tiilen paloissa aaltomaista urakoristelua yläpinnassa ja alapinnassa kuivausjälkiä. Tiilet osin palaneita.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y40, Y42, Y50**Alla:** Y44, Y54**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:208-213, 802-803. Poistetut löydöt: 79**Kartat:** Kartta 13**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 49**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 182 x 93 cm**Paksuus:** 3-12 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm, hieno hiekka**Pääsekoite:** Puusilppu**Muut sekoitteet:** Hiili, tiilimurska, tiili, hiesu**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Harmaanruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Harmaanruskea ja likainen keskikarkea ja hieno hiekka, jossa puusilppua sekä hiiltä. Jonkin verran tiilimurskaa sekä yksittäisiä tiiliä. Hiesulaikkuja. Rinnakkain kerroksen Y41 ja Y52 kanssa. Kerros jatkuu profiiliin.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y43

Alla: Y44

Saman aikainen kuin: Y52

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:214-219, 804-805. Poistetut löydöt: 80**Kartat:** Kartta 14**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 50**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 110 x 130-140 cm**Paksuus:** 3-16 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Karkea hiekka <2,0 mm**Pääsekoite:** Hiili**Muut sekoitteet:** Savi, tiilimurska, noki**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Vaaleanruskea, kirjava**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Löyhä vaaleanruskea karkea hiekka, jossa nokista ja harmaata savea sekä hiiltä. Jonkin verran tiilimurskaa. Kerrosta paksummin alueen pohjoispuolella. Kerroksen olemus on kirjava. Rinnakkain kerroksen Y37 kanssa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y35

Alla: Y48

Saman aikainen kuin: Y37

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:220-224, 806-807. Poistetut löydöt: 81**Kartat:** Kartta 11**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 51**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 180 x 140 cm, lounaisprofiilin vieressä
100 x 140 cm**Paksuus:** 4-14 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Hiesu**Muut sekoitteet:** Noki, hiili, tiilimurska, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Vaaleanharmaa**Yksikön raja:** Suurimmaksi osaksi selkeä**Häiriöt:** KK7 uusi**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Vaaleanharmaa hiesuinen hieno hiekka. Nokialueita ja pienen pientä hiili- ja tiilitäplää - mahdollisesti edellisestä kerroksesta tähän kerrokseen uponneena. Vähän puusilppua. Länsinurkassa esillä aluksi 180 x 140 cm kokoisella alueella ja lounaisprofiilin vieressä keskellä kaivantoa 100 x 140 cm kokoisella alueella. Kerros oli likaisempi alueen etelä-/kaakkoispuolella.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y39, Y41, Y42, **Alla:** Y53, Y44
Y46, Y47**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:225-227, 808-809. Poistetut löydöt: 82**Kartat:** Kartta 13**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 52**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** Ainakin 241 x 125 cm**Paksuus:** 1-9 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Hiii, puusilppu**Muut sekoitteet:** Laasti, tiilimurska, tiilen pala**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis, osin löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Likaisen harmaanruskea**Yksikön raja:** Osin selvä, lounaispuolella raja häilyvä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Likaisen harmaanruskea hieno hiekka, jossa hiiltä, maatonutta puusilppua, laastia ja jonkin verran tiilimurskaa. Rinnakkain kerroksen Y49 kanssa. Tiilissä yläpinnassa aaltomaista koristelua ja alapinnassa kuivatusjälkiä.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: L20, Y37, Y39

Alla: Y44

Saman aikainen kuin: Y49

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:228-237, 810-811. Poistetut löydöt: 83-87**Kartat:** Kartta 14**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 53**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 212 x 95-110 cm**Paksuus:** 0,5-2 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Hieno hiekka <0,2 mm**Muut sekoitteet:** Tiilimurska, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Vaalean keskiruskea**Yksikön raja:** Osin epäselvä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Vaalean keskiruskea, lähes vaaleanpunaiseen vivahtava hieno hiekka, jossa todella vähän pientä puusilppua sekä tiilimurua. Kerroksen pinnalla erottuu 8 cm syviä kuoppia siellä täällä, jotka ovat täyttyneet kerroksella Y46. Kerrosta oli paikoitellen vaikea erottaa kerroksesta Y51 sen kuivuessa.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y45, Y46, Y47, **Alla:** Y44
Y51**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:238-243, 812-813. Poistetut löydöt: 88**Kartat:** Kartta 14**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 54**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 165 x 130 cm**Paksuus:** 2-4 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** Hiesu, hiili, puusilppu**Muut sekoitteet:** Savi, tiilimurska**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Tumman kirjava**Yksikön raja:** Epäselvä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Tumman kirjava hieno (harmaanruskea) ja keskikarkea hiekka (vaaleanruskea), jossa on hiesua, hiiltä ja maatonutta puusilppua. Jonkin verran savea, tiilimurskaa sekä nokea. Kerros sijaitsee alueen pohjoisnurkassa alueella, jota vaikea määrittää tarkasti.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y48

Alla: Y44

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:244-246, 814-815. Poistetut löydöt: 89**Kartat:** Kartta 14**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 55

Yksikön tyyppi: Kerros

Alue: 1, länsi

Laajuus: 212 x 55-72 cm

Paksuus: 2-3 cm

Kaivaustapa: Lasta

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: Hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka

Pääsekoite: Puusilppu

Muut sekoitteet: Tiilimurska, hieno hiekka

Kerroksen ominaisuus: Löyhä

Homogeenisuus/aineosien jakautuminen: Tasainen

Kerroksen väri: Keskiruskea

Yksikön raja: Selkeä

Häiriöt: KK7 uusi

Kaivannon muoto tasossa: -

Kaivannon muoto profiilissa: -

Kerrostyyppi: ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Keskiruskea keskikarkea ja vaaleanruskea hieno hiekka, jossa maatonutta puusilppua seassa. Siellä täällä tiilimuruja. Jonkin verran harmaanruskeita savisia hienon hiekan läikkiä, mutta ei koko alueella.

Ajoitusarvio:

Stratigrafia:

Yllä: Y44

Alla: Y59

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:247-249

Kartat: Kartta 16

Näytteet: -

Yksikkönumero: 56**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 260 x 400-460 cm**Paksuus:** 7-11 cm, itäpuolella 2-3 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** Hieno hiekka <0,2 mm**Muut sekoitteet:** Savi, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Keskiruskea, vaalenruskea/kerroksellinen**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** KK7 uusi**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Keskiruskea keskikarkea hiekka, jossa vaaleanruskean hienon hiekan läikkiä. Vähän puusilppua ja hiiltä sekä tummanharmaita saviläikkiä. Kerroksen alapinta koostui lähes yksinomaan vaaleanruskeasta ja puhtaasta hienosta hiekasta, jossa oli keskiruskean ja keskikarkean hiekan läikkiä siellä täällä. Kerros oli lopulta täplikkään kerroksellinen.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y44, Y57, Y58 **Alla:** Y59, Y61, Y62, **Saman aikainen kuin:** -
Y63**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:250-255, 816-817. Poistetut löydöt: 90**Kartat:** Kartta 17**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 57**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 362 x 72-117 cm**Paksuus:** 4-11 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** Karkea hiekka, hiili, noki**Muut sekoitteet:** Tiilimurska, laasti, puusilppu, tiilen pala**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis ja rakeinen**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Likaisen harmaanruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** KK7 uusi**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** Ns. kulttuurikerros, palokerros**Kuvaus:** Likaisen harmaanruskea keskikarkea ja karkea hiekka, jossa hiiltä ja nokea. Seassa myös tiilimurskaa sekä laastia. Vähän puusilppua. Lounaisprofiilissa kerroksen päällä on 1-4 cm paksu palokerros 110 cm matkalla. Tasossa palokerros oli 40 cm leveä. Tiilen paloissa suoraa uramaista koristeua yläpinnassa ja alapinnassa kuivatusjälkiä.**Ajoitusarvio:** Valtakunnanvaakuna piippu: 1700-luku. Kruunattu sydän 1700-luvun loppu. Ainasoja 2001: Liitupiiput Turussa 1600-1800 -lukuilla, s. 83-89.**Stratigrafia:****Yllä:** Y44, Y58**Alla:** Y56, Y59, Y63**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:256-263, 818-819. Poistetut löydöt: 91-92**Kartat:** Kartta 16**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 58**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 375 x 125-155 cm**Paksuus:** 5-7 cm, 1 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Hieno hiekka <0,2 mm**Muut sekoitteet:** Tiilimurska, laasti, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Vaaleanharmaanruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Tasaisen vaaleanharmaanruskea hieno hiekka, jossa vaaleanruskean hienon hiekan läikkiä paikoitellen. Seassa pientä hiili- ja tiilimurua sekä laastimuruja siellä täällä.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y44, Y60**Alla:** Y56, Y57, Y59, **Saman aikainen kuin:** -
Y61**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:264-272, 820-821. Poistetut löydöt: 93-97**Kartat:** Kartta 16**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 59**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, KK1, länsi**Laajuus:** 242 x 320-466 cm**Paksuus:** 2-12 cm, paksummasti
alueen itä-/koillispuolella**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Muut sekoitteet:** tiilimurska, puusilppu, hiili, palanut savi**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Keskiharmaa, raitainen**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** KK7 uusi**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Keskiharmaa hieno hiekka, jossa keskikarkeaa ruskeaa hiekkaa. Seassa hiiltä, tiilimurskaa, puusilppua sekä palanutta savea pieninä palasina. Keskikarkea hiekka on osin punaiseksi/oranssiksi saostunut. Alueen 1 kaivaminen jätettiin tähän tasoon, mutta kun alueelle kaivettiin koekuoppaa 1, aluetta puhdistettiin moneen otteeseen ja puhdistamisen yhteydessä Y59 kaivettiin osin pois kokonaan. Y59:n alta tuli Y64 ja Y65 niillä alueilla, joista Y59 puhdistettiin pois.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y55, Y56, Y57,
Y58, Y61, Y63**Alla:** Y64, Y65**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:273-287, 822. Poistetut löydöt: 98-100**Kartat:** Kartta 20**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 60**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 108 x 115 cm**Paksuus:** 2-4 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Muut sekoitteet:** Savi**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis ja löyhä**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Raitainen, vaaleanruskea/harmaanruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Vaaleanruskea ja harmaanruskea hieno hiekka, jotka muodostavat yhdessä raitaisen kerroksen. Siellä täällä keskiharmaan saven läikkiä. Kerros sijaitsi alueen pohjoisnurkassa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y44

Alla: Y58

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:288-290, 823-824**Kartat:** Kartta 16**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 61**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 378 x 510 cm**Paksuus:** 3-8 cm, 9-11 cm tiilinen osuus**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm, keskikarkea hiekka, noki**Pääsekoite:** Tiilimurska, hiili**Muut sekoitteet:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm, tiili/tiilen pala, laasti, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Mustan kirjava/ruskean kirjava**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** Palopurkukerros

Kuvaus: Nokinen hieno hiekka, jossa paljon hiiltä ja tiilimurskaa. Seassa yksittäisiä tiilen paloja, hieman laastia ja keskikarkeaa ruskeaa hiekkaa. Puusilppua siellä täällä. Kerros muuttui hiekkaisemmaksi alueen länsi-/lounaispuolella, jossa keskikarkeaa ruskeaa hiekkaa oli nyt enemmän. Alueen etelä-/lounaisreunassa oli myös tiilisempi ja hiekkaisempi (keskikarkea ja hieno ruskea hiekka) 530 x 100-275 cm kokoinen alue, joka mitattiin omana alueenaan, mutta samaan yksikköön kuuluvana. Tämä kerros oli 9-11 cm paksu. Palopurkukerroksen alla oli ohut alle 1 cm paksu puulastukerros. Tiilissä aaltomaista urakoristelua.

Ajoitusarvio: Koppia: kolme kohokruunua: 1700-luvun toinen puolisko-1800-luvun alku. Simpukkapiipun katkelmia: 1700-1800-luku. Kolmen kruunun koppa: 1700-luvun toinen puolisko-1800-luvun alku. Ainasoja 2001: 81-83 ja 90-96.

Stratigrafia:**Yllä:** Y56, Y58, Y62 **Alla:** Y59, Y64, Y65 **Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:291-309, 825-828. Poistetut löydöt: 101-108**Kartat:** Kartta 19**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 62**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 410 x 65-133 cm**Paksuus:** 2-5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Hiesu**Muut sekoitteet:** Tiilimurska, laasti, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** harmaan kirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Keskiharmaa hieno hiekka, jossa vaaleanharmaita hiesuläikkää, hiilitäpliä, pientä tiilimurskaa sekä laastia pieninä paloina.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y56

Alla: Y61

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:310-316, 829-830. Poistetut löydöt: 109**Kartat:** Kartta 18**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 63**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, länsi**Laajuus:** 220 x 130-200 cm**Paksuus:** 1-3 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** hieno hiekka <0,2 mm, karkea hiekka, tiilimurska, puusilppu, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** keskiruskea**Yksikön raja:** epäselvä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Keskiruskea, keskikarkea hiekka, jossa tiilimurskaa, tiilen paloja, puusilppua sekä vähän hiiltä sekä nokea. Paikoitellen vaaleanruskeaa hienoa hiekkaa, ja lounaisreunalla karkeaa oranssia hiekkaa. Tiilissä aaltomaista urakoristelua yläpinnalla. Yhdessä tiilessä suoraa urakoristelua päädysssä ja alapinnalla kuivatusjälkiä.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y56, Y57

Alla: Y59

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:317-322, 831. Poistetut löydöt: 110**Kartat:** Kartta 17**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 64**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, KK1, länsi**Laajuus:** 265 x 65 cm**Paksuus:** 12-35 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm, noki**Pääsekoite:** Tiilimurska, tiilen pala, hiili**Muut sekoitteet:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Mustan kirjava**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** Palo- /palopurkukerros

Kuvaus: Nokinen hieno hiekka, jossa paljon hiiltä, tiilimurskaa sekä tiilen paloja. Osassa tiilistä aaltomaista urakoristelua. Seassa keskiruskeaa keskikarkeaa hiekkaa, palaneiden kivien palasia sekä murua ja vähän maatumutta orgaanista ainesta. Yksikkö tuli esille Y59:n puhdistamisen aikana, jolloin Y59 kaivettiin osin pois. Y64 tuli osin esiin, ja alueen 1 kaivaminen lopetettiin tähän tasoon.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y59, Y61
tiilinen osuus**Alla:** Y66, R70**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:323-327, 832. Poistetut löydöt: 111-113**Kartat:** Kartta 20**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 65**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, KK1, länsi**Laajuus:** 310 x 116-211 cm**Paksuus:** 6-9 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Puusilppu, hieno hiekka**Muut sekoitteet:** Savi, kivi, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Vaaleanruskea**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Kaivettu ainoastaan KK1 kohdalta. Yksikkö tuli esille Y59:n puhdistamisen aikana, jolloin Y59 kaivettiin osin pois. Y65 tuli osin esiin, ja alueen kaivaminen jätettiin tähän tasoon. Vaaleanruskea löyhä hieno hiekka, jossa on puusilppua -osa maatonutta. Jonkin verran harmaamman hienon hiekan läikkiä, jossa on harmaita palamattoman saven pilkkuja. Seassa myös hieman hiiltä. Kerroksessa oli kolme 20-25 cm kokoista kiveä, jotka liittyivät rakenteeseen R70.

Ajoitusarvio: Pala simpukkapiipun kyljestä: 1700-1800 -luku. Ainasoja 2001: Liitupiiput Turussa 1600-1800 -luvulla, s. 90-96.

Stratigrafia:**Yllä:** Y59, Y61**Alla:** Y66, R70**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -

tiilinen osuus

Liittyy kaivantoon: -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:****Löydöt:** KM42731:328-335, 833-834. Poistetut löydöt: 114-115**Kartat:** Kartta 20**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 66**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, KK1, länsi**Laajuus:** 80 x 110 cm**Paksuus:** ainakin 18-19 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** savi, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** tasainen, epätasainen**Kerroksen väri:** harmaanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Harmaanruskea hieno ja keskikarkea hiekka, jossa hiilitäpliä ja puusilppua. Keskikarkea hiekka oranssinruskeaa ja on raitana kerroksessa. Siellä täällä savitäpliä. Kerroksen pinnalla on paikoitellen max. 1 cm paksu puuroska, mutta ei kivien kohdalla vaan lähinnä kivien luoteispuolella. Kerros vaikutti aluksi tasaiselta, mutta 5 cm syvyydessä siihen tuli vaaleanruskean hienon hiekan raitoja. Kivijalan R70 kivien välissä oli maakerrosta Y66.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y64, Y65**Alla:** R70, R77**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** R70**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:336-337, 835**Kartat:** Kartta 21**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 67**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, KK2, pohjoinen**Laajuus:** 110 x 90-110 cm**Paksuus:** 5-11 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** Hieno hiekka <0,2 mm**Muut sekoitteet:** Tiilimurska, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** harmaanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L76**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Harmaanruskea keskiruskea ja hieno hiekka, jossa on tiilimurskaa sekä hiilitäpliä. Selkeästi ruskeampaa kuin yllä oleva Y27. Sijaiti koko KK2 alueella, mutta se oli etelä-lounaispuolella epätasalaatuisempaa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y27

Alla: Y68, Y69

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:338-342, 836-837**Kartat:** Kartta 11**Näytteet:** -**Yksikkönumero: 68****Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, KK2, pohjoinen**Laajuus:** 50-65 x 110 cm**Paksuus:** 4-16 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** -**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** vaaleanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L76**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** eriste/tiivistekerros, sammutushiekka? Tasausk**Kuvaus:** Puhdas keskikarkea löyhä hiekka.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**Yllä: Y67 KK2:n
kohdalla

Alla: Y69, Y71

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:343, 838**Kartat:** Kartta 12**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 69**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, KK2, pohjoinen**Laajuus:** 90-110 x 110 cm**Paksuus:** 4-5 cm, jopa 8 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Muut sekoitteet:** savi, tiilimurska, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** harmaa**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L76**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Harmaa, tiivis savinen hieno hiekka, jossa puusilppua. Koko KK2:n alueella. Oranssia keskikarkeaa hiekkaa raitoina sekä yksittäisiä tiilimuruja.**Ajoitusarvio:** Liitupiipun kopan kylkipaloja, joista toisessa on kruunuleima. Lähinnä 1700-luvun toinen puolisko-Mahd. 1800-luvun alku. Ainasoja 2001: Liitupiiput Turussa 1600-1800 -luvuilla, s. 65-68.**Stratigrafia:****Yllä:** Y67 KK2:n**Alla:** Y71, Y72**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -

kohdalla, Y68

Liittyy kaivantoon: -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:344-348. Poistetut löydöt: 116-117**Kartat:** Kartta 13**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 71**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, KK2, pohjoinen**Laajuus:** 110 x 60 cm**Paksuus:** 1-2 cm, 8-13 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** Hiesu, savi**Muut sekoitteet:** hiesu, palanut savi, puusilppu, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, löyhä**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** musta/vaaleanharmaa**Yksikön raja:** paikoin epäselvä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** palo- ja palopurkukerros**Kuvaus:** Musta, nokinen hieno hiekka, jossa hiiltä. Nokisen maan alla kerroksessa enemmän puusilppua pohjoisnurkassa sekä tiilimurskaa itänurkalla. Etelä- ja länsipuolella kerroksessa oli myös palanutta savea sekä vaaleanharmaata hiesua tai hienoa hiekkaa. Ei peittänyt koko koekuoppaa. Saven ja hiesun tai hienon hiekan kohdalla kerros oli paljon paksumpi, ollen 8-13 cm.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y68**Alla:** Y72**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -pohjoisnurkalla,
Y69, L76**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:349-353; 839**Kartat:** Kartta 13**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 72**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, KK2, pohjoinen**Laajuus:** 90-110 x 110 cm**Paksuus:** 6-9 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm, noki**Pääsekoite:** hieno hiekka <0,2 mm, savi**Muut sekoitteet:** tiilimurska, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** todella tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** tummanharmaa, mutta osin läikikäs**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** rakentamiskerros, tie?**Kuvaus:** Mahdollinen tien pohja. Todella tiivis savinen hieno hiekka, jossa oli ruostuneen hienon hiekan alueita. Jonkin verran puusilppua, hiiltä ja tiilimurskaa. Kerros vaikutti nokeentuneen kokonaisuudessaan.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y69, Y71

Alla: R73, Y74

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:354-355. Poistetut löydöt: 118-119**Kartat:** Kartta 14**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 74**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, KK2, pohjoinen**Laajuus:** 90-110 x 110 cm**Paksuus:** 22-30 cm + jatkuu alaspäin
yli 20 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Savi**Pääsekoite:** Hieno hiekka <0,2 mm**Muut sekoitteet:** Kivi, tiilimurska**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Oranssinpunainen**Yksikön raja:** Selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** luonnollinen kerros?

Kuvaus: Oranssinpunainen hiekkainen savi, jossa erikokoisia luonnonkiviä, joiden halkaisija oli 1-5 cm sekä muutama isompi kivi. Seassa muutamia tiilenmuruja. Yksikköön kaivettiin lastalla 20 x 18 x 20 cm kokoinen kuoppa, jonka perusteella yksikkö on yli 30 cm paksu. Aivan kuopan pohjalla oli hieman vaaleampaa savea, mutta ei vielääkään harmaata. Mahdollinen pohjamaa, mutta väri ei vastaa pohjamaan väriä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y72, R73**Alla:** ei kaivettu**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** R73**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 15**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 76**Yksikön tyyppi:** Kaivanto, kerros**Alue:** 1, KK2, pohjoinen**Laajuus:** 50 cm leveä, 53 cm korkea**Paksuus:** 53 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** -**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** -**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/ainেসosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** kirjava**Yksikön raja:** selkeä profiilissa, epäselvä tasossa**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** Ei havaittu**Kaivannon muoto profiilissa:** Alaspäin hieman kapeneva, pyöreä pohja**Kerrostyyppi:** täyttökerros

Kuvaus: 50 cm leveä ja ainakin 53 cm syvä paalun kuoppa, ja sen täyttömaa. Kuoppa oli alaspäin hieman kapeneva ja pyöreä pohjainen. Kuoppa leikkasi kerrokset alkaen Y25, ulottuen kerrokseen Y71. Ei leikannut siis paloa, vaan kerroksen Y69. Kuoppa on voinut olla syvämpi, sillä sen leikkaus erottui myös kerroksessa Y25. Kuoppa oli täyttynyt niillä kerroksilla, jonka läpi se oli kaivettu, mutta nyt ne olivat sekaisin keskenään. Kuopan keskellä oli paalu R75, joka taittui KK2:n kaakkoisprofiiliin.

Ajoitusarvio: Nuorempi kuin Y25, Y27, Y67, Y68, Y69**Stratigrafia:****Yllä:** Ei tiedossa**Alla:** Y71**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** R75**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** R75, L76 täyttö**Kaivanto leikkaa:** Y25, Y27, Y67, Y68, Y69**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 13**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 100**Yksikön tyyppi:** Kaivanto**Alue:** 2, luode**Laajuus:** 160 cm pitkä**Paksuus:** 30 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** -**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** -**Kerroksen ominaisuus:** -**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** -**Kerroksen väri:** -**Yksikön raja:** -**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** suorakaide**Kaivannon muoto profiilissa:** pystyseinäinen, tasapohjainen**Kerrostyyppi:** -**Kuvaus:** Mukulakiveyksen/kourun perustuskaivanto. Reuna kulkee 5-6 cm etäisyydellä R101:n itäreunasta.**Ajoitusarvio:** 1900-luku?**Stratigrafia:**

Yllä: Y137_4

Alla: Y137_8

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: R101

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: R101, Y102

Kaivanto leikkaa: Y137

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 24**Näytteet:** -**Yksikkönumero: 102****Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** 160 x 55 cm**Paksuus:** 20 cm**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** Hiesu**Muut sekoitteet:** noki, hiili, orgaaninen aines, palanut tiilenpala**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** tasainen**Kerroksen väri:** keltainen kirjava ja täplikäs**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** rakentamiskerros**Kuvaus:** Keltaista ja irtonaista keskikarkeaa hiekkaa, jossa on täplikästä ja kirjavaa, koska seassa on vaaleaa hiesua, vähän nokea ja vielä vähemmän hiiltä ja orgaanista ainesta. Muutama palanut pieni tiilenpala. Leikkautuu L100:aan.**Ajoitusarvio:** 1900-luku?**Stratigrafia:**

Yllä: R101

Alla: L100

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: R101

Liittyy kaivantoon: L100

Kaivanto täyttynyt: R101, Y102

Kaivanto leikkaa: Y137

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 24**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 103**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** 250 x 300 cm**Paksuus:** 32-45 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Kerrokskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka, hiesu**Pääsekoite:** Noki**Muut sekoitteet:** karkea hiekka <2,0 mm, savi, kivi, tiilimurska, tiilen pala, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** kerroksellinen, raitainen, harmaa, vaalea, ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** tasauskerros

Kuvaus: Erittäin kerroksellinen tasauskerros. Paikoin nokinen, paikoin ei. Harmaat, rusehtavat ja vaaleat hiesukerrokset limittyvät toisiinsa. Ei erotu kuitenkaan selkeitä erillisiä kerroksia. Seassa tiilen paloja enemmän kuin tiilimuraa. Tiilimuraa on etenkin yksikön alaosassa. Siellä täällä hiilitäplää, ja seassa myös keltaista karkeaa hiekkaa täplinä harvakseltaan. Myös kellertävää keskikarkeaa hiekkaa on sekoittunut harmaaseen hienoon hiekkaan ja valkoiseen silttiin. Alapinnasta yksikkö on mahdollisesti hieman tasalaatuisempaa 9-15 cm paksuudelta. Se on harmaampaa ja siinä ei ole niin paljoa vaalean hiesun raitaisuutta. Yksikön pinnassa on myös noin 20 x 30 cm kiviä. Yksikkö vaikuttaa kertaalleen kaivetulta ja itseensä sekoittuneelta.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y137**Alla:** Y104**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:356-363; 840-841. Poistetut löydöt: 120**Kartat:** Kartta 25**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 104**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, koko alue**Laajuus:** 750 x 480 cm**Paksuus:** noin 20 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hiesu**Pääsekoite:** Kivi**Muut sekoitteet:** hieno hiekka <0,2 mm, hiili, noki, tiilen pala**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, rakeinen**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** vaalea, harmahtava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** tasauskerros

Kuvaus: Vaalea hiesukerros, jonka alapinnassa on suuria kiviä (R108). Paikoin harmaata hienoa hiekkaa seassa. Muuttuu pohjalta hieman nokisemmaksi ja hiilisemmäksi, ollen hieman täpläinen. Tiilen palat palaneita ja niiden pohjalla kuivatusjälkiä. Osa R108 kivistä on kerroksessa Y104, mutta suurin osa kerroksessa Y106.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y103, Y121,
Y125**Alla:** Y105A, Y106,
Y107, R108,
L110, Y113,
Y126**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:364-370, 842-843. Poistetut löydöt: 121**Kartat:** Kartta 25**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 105**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** 410 x 280 cm**Paksuus:** 23-126 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Savi**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** tiili, hiili, noki, kivi, hieno hiekka, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** tahmea, tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** harmaa, vaaleanpunainen**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L110**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** rakentamiskerros, luonnollinen kerros

Kuvaus: Koostuu Y105A:sta ja Y105B:stä. Y105A on kaivannon L110 ulkopuolella oleva pohjamaa ja Y105B kaivannon L110 sisäpuolella oleva Y105A:n kaltainen savi. Y105B on kertaalleen kaivettua Y105A:ta, jolla on täytetty kaivantoa L110. Harmahtavanruskean vaaleanpunainen tahmea ja tiivis savikerros, jossa ohuina raitoina keltaista ja oranssia hienoa hiekkaa. Seassa ihan vähän tiiltä, hiiltä, nokea ja puusilppua. Osin pohjasavi, jota on myöhemmin käytetty Kaupunginajan tukirakenteen rakentamisessa. Tukirakenne on kaivettu pohjasaveen kaivantoon L110.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y105A: Y104, **Alla:** Y105B: R112, **Saman aikainen kuin:** -
Y107; Y105B: Y122, Y123,
Y109 Y136

Liittyy rakenteeseen: -**Liittyy kaivantoon:** L110**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:371-375, 844. Poistetut löydöt: 122-123**Kartat:** Kartta 27, 30**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 106**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, koko alue**Laajuus:** 300 x 250 cm**Paksuus:** 140 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
hiesu, siltti**Pääsekoite:** multa, tiilen pala**Muut sekoitteet:** tiilimurska, hiili, noki, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** harmahtavan vaaleanruskea, täplikäs**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** täyttökerros, rakentamiskerros

Kuvaus: Vaaleanruskeanharmaan hieno hiekka, jossa on vaaleaa hiesutäplää. Hieman hiiltä ja nokea sekä pieniä puunpaloja ja puusilppua muutamien kivien vieressä. Muutama tiilenmuru ja jonkin verran tiilen paloja. Rakennekivien R108 välissä oleva hiekka. Yksikkö muuttuu silttisemmäksi sen pohjaosassa, mutta sen seassa on vielä hienoa hiekkaa. Valkoinen hiesu on paikoin 3 cm paksuna kerroksena yksikön sisässä, limittyen harmaaseen silttiin. Yksikössä olevan tiilen mitat: 20 x 10 x 5 cm. Tiili oli painava ja palanut.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y104, Y107, **Alla:** Y109
Y124_14, Y126**Saman aikainen kuin:****Liittyy rakenteeseen:** R108**Liittyy kaivantoon:** L110**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:376-385, 845-846. Poistetut löydöt: 124-125**Kartat:** Kartta 26**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 107**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** 33 x 80 cm**Paksuus:** 2-8 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** hiesu, sora, tiilimurska, hiili**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, rakeinen**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Kova ja ruskea keskikarkea hiekka, jossa vaaleaa hiesutäplää ja vähän hiesua, sora, tiilimurskaa ja hiilitäplää.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y104

Alla: Y105A, Y106

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt: KM42731:386-387**Kartat:** Kartta 26**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 109**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** 300 x 250 cm**Paksuus:** 20 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** savi, kivi, tiilimurska**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** vaaleanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** täyttökerros**Kuvaus:** Rakenteen R108 alla oleva löyhä hiekkakerros. Irtonainen keskikarkea hiekka, jossa on hieman savenpaloja ja tiilimurua. Hieman likaisen väristä. Muutamia halk. 1-7 cm kiviä seassa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y106, R108**Alla:** Y105B, L110,
R112**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** L110**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:388**Kartat:** Kartta 27**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 110**Yksikön tyyppi:** Kaivanto**Alue:** 2, koko alue**Laajuus:** 300-325 cm leveä, 11,30 m pitkä**Paksuus:** 139-152 cm**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** -**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** -**Kerroksen ominaisuus:** -**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** -**Kerroksen väri:** -**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** Melko suorakaiteen muotoinen, päädyt jatkuvat kaivannon 2 profiileihin**Kaivannon muoto profiilissa:** länsiseinä pystyseinäinen, itäseinä alaspäin pyöristynvä, alaosa miltei pysty. Pohja melko tasainen**Kerrostyyppi:** -**Kuvaus:** Kaupunginajan vanhan uoman törmälle rakennetun tukirakenteen kaivanto. Länsiseinällä havaittavissa 75 cm korkea pystyseinäinen kaivanto savessa Y105A, itäseinällä kaivannon reuna on yläosassa alaspäin pyöristynvä ja alaosa miltei pystysuora. Pohja on melko tasainen, hieman pyöristynvä. Kaivantoon liittyy kivirakenne R108, kivirakenteen yläreunaa tukeva hirsi R111 sekä rakenteen alaosa tukevat laudat R112. Lisäksi kaivantoa täyttävät useat rakenne- ja täyttökerrokset, Y105B, Y106, Y109, Y113, Y114, Y115, Y116, Y122, Y123.**Ajoitusarvio:** Noin 1800-luvun puoliväli, tulipalon 1822 jälkeen**Stratigrafia:****Yllä:** Y104, Y124**Alla:** Y117, Y129**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** R108, R111, R112**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** Y105B, Y106, R108, Y109, R111, R112, Y113, Y114, Y115, Y116, Y122, Y123**Kaivanto leikkaa:** Y105A, Y117, Y118, Y119, Y120, Y127, Y128, Y132, Y136**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 29**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 113**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** esillä profiilissa 80 x 10 cm**Paksuus:** 32-40 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
multa**Pääsekoite:** keskikarkea hiekka <0,6 mm, puusilppu **Muut sekoitteet:** savi, kivi, tiilimurska, tiilen pala**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** kulttuurikerros/täyttökerros**Kuvaus:** Peltomaan kaltaista, mutta löyhää hienoa hiekkaa ja multaa, jossa on keskikarkeaa hiekkaa ja puusilppua. Seassa myös hieman tiilen paloja ja tiilimurskaa. Siellä täällä pieniä savitäpliä seassa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y104

Alla: Y114

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: L110

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:389**Kartat:** Kartta 26**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 114**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** profiilissa esillä 50 cm**Paksuus:** 20 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka, karkea
hiekka**Pääsekoite:** savi, tiilimurska**Muut sekoitteet:** multa, kivi, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** tahmea, löyhä**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** harmahtavanruskea, jossa on keltaisia ja oransseja raitoja**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** tasauskerros/täyttökerros**Kuvaus:** Sekainen raitainen harmaanruskea hiekka, jossa on runsaasti seassa karkeaa ja keskikarkeaa oranssia ja keltaista hiekkaa. Hiekan seassa on pieniä kiviä, tiilimurskaa ja hieman hiilimurua ja ihan vähän puusilppua. Harmahtavan hiekan seassa on savitäpliä.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y113

Alla: Y115

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: L110

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 27**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 115**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** profiilissa esillä 70 cm**Paksuus:** 5-9 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerrostyyppi:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** tiilimurska, tiilen pala, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** vaaleanharmaanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** tasauskerros/täyttökerros**Kuvaus:** Hienoa hiekkaa, jonka seassa on puusilppua, hiiltä ja tiilimurua, Yksikkö on kova ja tiivis, mutta kaivettaessa se on pölyisää ja kuivaa. Tasaisen värinen, ja sekoitteet tekevät siitä täplikään. Osin hirren R111 päällä.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y114**Alla:** R111, Y116**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** L110**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:390-394, 847**Kartat:** Kartta 28**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 116**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** profiilissa esillä 100 x 35 cm**Paksuus:** 15-20 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** hiesu, puusilppu**Muut sekoitteet:** savi, pienet kivet, tiilimurska, hiili**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, kumiseva**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** tasaisen vaaleanharmaanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:****Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros/täyttökerros**Kuvaus:** Tasaisen harmaanruskea, hieno hiekka, jonka seassa on puusilppua ja hieman halk. 1 cm kokoisia kiviä. Seassa myös tiilimurua ja hiiltä, valkoisia hiesutäpliä ja hyvin ohut puuroskakerros. Yksikö on kova, mutta kaivettaessa kuiva ja pölyinen kerros. Harvakseltaan seassa vaaleanpunaharmaita saven paloja.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** R111, Y115**Alla:** L110**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** L110**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:395-396. Poistetut löydöt: 125**Kartat:** Kartta 29**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 117**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** profiilissa esillä 100 x 10 cm**Paksuus:** 3 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** vaalea, beige**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L110**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** tasauskerros**Kuvaus:** Löyhä vaaleanbeige irtonainen hiekka, jossa on seassa puusilppua ja hieman hiiltä. Hiekka valui pois sen yllä ja alla olevien kerrosten välistä.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: L110

Alla: Y118

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 30**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 118**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** profiilissa esillä 80 x 30 cm**Paksuus:** 5-14 cm**Kaivaustapa:** lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hiili**Pääsekoite:** savi, puusilppu**Muut sekoitteet:** tiilimurska**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea, rakeinen**Homogeenisuus/ainেসosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** musta, ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L110**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** palo- tai kulotuskerros

Kuvaus: Palokerros, joka koostuu hiilestä ja puusilpusta. Puusilppu on osin palanutta ja osin palamatonta. Hiilen seassa on hyvin vähän pientä tiilimuraa. Palokerros on hyvin tiivistä ja rakeista. Yksikön pintaan on liitetty noin 1 cm paksu ruskea savinen ja puuroskainen kerros. Saven seassa on puuroskan lisäksi hiiltä ja tiilimuraa.

Ajoitusarvio: Vuoden 1822 tulipalo**Stratigrafia:**

Yllä: Y117

Alla: Y119

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:397, 848**Kartat:** Kartta 30**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 119**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** profiilissa esillä 80 cm**Paksuus:** 4-8 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** puusilppu, puulastu**Pääsekoite:** Multa**Muut sekoitteet:** savi, kivi, tiilimurska**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L110**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Puuroskakerros, jossa on multaa ja ihan vähän savea. Kirjavaa ja murenevaa. Yksi halk. 2-3 cm kivi. Seassa muutama hajanainen tiilimuru. Savi ei ole lainkaan kosteaa, vaan se on kuivaa ja murenevaa. Yksikön pohjaosassa saven määrä lisääntyy.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y118

Alla: Y120

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 30**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 120**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** profiilissa esillä 90 x 60 cm**Paksuus:** 37 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
siltti, savi**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** tiilimurska, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** vaaleanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L110**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** kulttuurikerros

Kuvaus: Hieno hiekka ja hiesu, jonka seassa on savea. Hyvin kova ja kuiva yksikkö, joka murenee kaivettaessa. Seassa aivan pientä tiilimurua ja puusilppua. Vähän hiiltä siellä täällä. Savi on ruskeaa, hiekka vaaleamman ruskeaa, ja hiesu on vaaleaa. Hiesu on seassa täplinä, mutta siltti yksikkö on tasaisen väristä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y119**Alla:** Y136**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 30**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 121**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, silta**Laajuus:** esillä 200 x 100 cm**Paksuus:** 5-11 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
hiesu**Pääsekoite:** keskikarkea hiekka <0,6 mm, puulastu, **Muut sekoitteet:** karkea hiekka <2,0 mm, kivi, tiilen pala
noki, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** kirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** purkukerros**Kuvaus:** Kerroksellinen kirjava maa, jonka väri vaihtelee ruskeasta vaaleaan ja tummanharmaaseen. Kerrokset limittyvät toisiinsa. Yksikkö koostuu beigestä hienosta hiekasta, jossa on puuroskaa ja ihan vähän nokea. Se limittyy keskikarkeaan mustanruskeaan hiekkaan, jossa on nokea ja hiiltä sekä tiilimuraa sekä runsaasti puuroskaa. Paikoin se limittyy karkean ruskean hiekan kanssa, jossa on tiilimuraa ja puusilppua. Seassa on myös oranssia karkeaa irtonaista hiekkaa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y125

Alla: Y104

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:398-402, 849-850. Poistetut löydöt: 126**Kartat:** Kartta 25**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 122**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** 140 x 80 cm**Paksuus:** 2-5 cm**Kaivaustapa:** lasta ja lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** Puusilppu**Muut sekoitteet:** -**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** vaaleanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** täyttökerros**Kuvaus:** Hieno ja keskikarkea hiekka R112 lautojen välissä. Hiekan seassa on runsaasti puusilppua. Yksikkö on hyvin höttöistä, irtonaista ja kuivaa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y105B**Alla:** Y123**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** L110**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 28**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 123**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** 130 x 140 cm**Paksuus:** 15 cm**Kaivaustapa:** lasta ja lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** keskikarkea hiekka <0,6 mm, karkea hiekka**Pääsekoite:** hiili, noki**Muut sekoitteet:** tiilimurska, tiilen pala, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** löyhä, rakeinen**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** mustanharmaa**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** täyttökerros**Kuvaus:** Mustanharmaa keskikarkea ja karkea hiekka, jossa on paljon nokea ja hiiltä. Rajautuu R112 lautojen väliin. Jatkuu kaivannon luoteis- ja kaakkoisprofiiliin. Seassa hieman tiilen paloja ja tiilimurskaa. Myös hieman puunpaloja ja puusilppua seassa. Läntisemmän R112 lautojen vieressä Y123 tulee suoraan Y105B alta.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y105B, Y122 Alla: L110

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon: L110

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt: KM42731:403-407, 851**Kartat:** Kartta 28**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 124**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, kaakko**Laajuus:** 150 x 400 cm**Paksuus:** 102 cm**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Kerroskoostumus:**

Päämaalaji: hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka, karkea
hiekka, hiesu, siltti

Pääsekoite: hiesu, siltti**Muut sekoitteet:** noki, hiili, tiilimurska, tiilen pala, kivi, sora, savi,
siltti,**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, rakeinen, löyhä**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** kerroksellinen**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L1 leikkaa Y124_1-3, Y124_9-11**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** tasauskerros

Kuvaus: Tasauskerrokset kaivannon kaakkoisosassa. Yksiköt on dokumentoitu kaivannon kaakkoisprofiilista. Niiden tarkat laajuudet eivät ole siis tiedossa. Y124 sisään on dokumentoitu yhteensä 14 kerrosta, jotka on eritelty toisistaan Y124_1-Y124_14. Pintaa rikkoo poistetun koivun juuristo, joka revittiin kaivinkoneella pois. Y124_1: Vaaleanpunainen ja harmaa savi, jota leikkaa L1. 3-5 cm paksu. Yllä kannon ja pintamullan lisäksi hiekkainen vaaleanruskea multa ja paikoin 1 cm paksu keltainen keskikarkea hiekka. Ne olivat niin häiriintyneitä kannon poistosta, että ne liitettiin Y0:aan.

Y124_2: Harmaa, hieman rusehtava keskikarkea ja karkea hiekka, jossa on nokitäplää, ruostetäplää, pieniä kiviä, vaaleaa hiesua täplinä, ihan pientä tiilimurua. Yläpinta karkeampaa hiekkaa, alaosassa silttistä ja hiesuista keskikarkeaa hiekkaa. Ylempi osa 5 cm paksu, alempi 5-9 cm. Yhteensä 9-14 cm. Osin Y124_1:n alla, osin Y0:n alla.

Y124_3: Y124_2:n alla oleva keltainen keskikarkea hiekka, jossa harmaata hiesutäplää, puuroskaa ja pieniä kiviä. Tiilen paloja ja tiilimurskaa. Vähän nokea ja tiilimurua. 20-21 cm.

Y124_4: Y124_3:n sisässä linssinä oleva ruskeanharmaa keskikarkea hiekka, jossa harmaita hiesutäplää, nokea ja tiili- ja hiilimurua. 10 cm paksusti.

Y124_5: Y124_3:n sisässä oleva vaaleanharmaa täplikäs hieno hiekka, jossa harmaata hiesutäplää, vähän savea ja tiilimurua, muutama hiilitäplä. 3-10 cm paksusti.

Y124_6: Y124_3:n sisässä olevia linssejä (ainakin 4kpl), 4-6 cm paksuja tummanruskeita keskikarkean ja karkean hiekan alueita, joissa on nokea, hiiltä ja tiilimurua.

Y124_7: Y124_3:n alla oleva likainen keskikarkea ja karkea hiekka, jossa ruskeaa irtonaista multaa ja soraa seassa. Hieman nokea. Hiili- ja tiilimurua paikoin. 11 cm paksu.

Y124_8: Y124_7:n alla oleva kerros, jonka pinta keltainen keskikarkea ja karkea hiekka, jossa soraa. Tiilimurua ja hiilimurua seassa. Paikoin likaisen kellertävänruskeaa. 12 cm paksusti.

Y124_9: Y124_1:n alla profiilin koillisosassa. Valkoinen hiesu ja siltti, 5 cm paksu. Ei sekoitteita.

Y124_10: Y124_9:n alla oleva keskikarkea ja hieno hiekka, joka on keltaista ja irtonaista. Savea seassa, nokea ja tiilimurua. Muuttuu pohjasta saviseksi. 10 cm paksu.

Y124_11: Y124_10:n alla oleva 6-11 cm paksu irtomainen hieno hiekka, jossa on tiilimurua, vaaleanharmaat ja vaaleaa hiesua. Nokea ja tiilimurua myös sekoitteena.

Y124_12: Y124_11 alla oleva hyvin sekainen kerros, joka on 10-34 cm paksu. Seassa hiiltä, vaaleaa hiesua, keskikarkeaa hiekkaa, hienoa hiekkaa, savitäplää, kiviä, nokea, hiiltä.

Y124_13: Y124_8:n alla oleva vaaleanharmaa hiesu, jota on 6-7 cm. Ei sekoitteita.

Y124_14: 32 cm paksu hieno hiekka, jossa on tiilimurua, vaaleaa hiesutäplää, hiilimurua, nokea, sinistä silttitäplää ja savea.

Palokerros Y130 on Y124_3 alla ja Y124_14 päällä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y0, Y130**Alla:** Y106, R108,
L110, Y127,
Y130**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:408-409, 852

Kartat: Kartta 24

Näytteet: -

Yksikkönumero: 125

Yksikön tyyppi: Kerros

Alue: 2, silta

Laajuus: 400 x 400 cm

Paksuus: 20-50 cm

Kaivaustapa: Kaivinkone

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka

Pääsekoite: -

Muut sekoitteet: karkea hiekka <2,0 mm, hiesu, siltti, savi, multa,
kivi, tiilimurska, tiilen pala, hiili, noki

Kerroksen ominaisuus: tiivis, löyhä, rakeinen

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: Epätasainen

Kerroksen väri: kirjava

Yksikön raja: selkeä

Häiriöt: silta, L1

Kaivannon muoto tasossa: -

Kaivannon muoto profiilissa: -

Kerrostyyppi: purkukerros

Kuvaus: Hyvin sekainen ja kirjava purkukerros, jossa on kaikkia ainesosia sekaisin. Pääosin irtonaista oranssinkeltaista hiekkaa, mutta myös tiiviimpää ruskeaa siltin sekaista maata seassa. Alaosa pyöreän muotoinen, ikään kuin kaivettu Y104 pintaan. Yksikön pinnalla oli paikoitellen voimakasta paloa pienialaisesti. Nokea ja hiiltä runsaasti oranssin palaneen hiekan seassa. Vaaleat hiesukerrokset limittyvät hyvin samankaltaisesti yksikön pintaan, kuin Y121 tapauksessa.

Ajoitusarvio:

Stratigrafia:

Yllä: YO

Alla: Y104, Y121

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt: -

Kartat: Kartta 24

Näytteet: -

Yksikkönumero: 126**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, silta**Laajuus:** 340 x 130-240 cm**Paksuus:** 1-3 cm**Kaivaustapa:** ei kaivettu**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Puusilppu**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** -**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** luonnollinen kerros

Kuvaus: Tasainen ja tiivis puuroskakerros, joka mukailee R108 kiviä sillan koillispuolella. Paikoin kova ja tiivis, paikoin hyvin ohut ja mureneva. Ei sekoitteita. Ei peittänyt jokaista kiveä, vaan osittain. Paikoin yksikköä oli myös kivien alla ja väleissä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y104**Alla:** Y106, R108**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 26**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 127**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, kaakko**Laajuus:** 150 x 140 cm**Paksuus:** 1-4 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** hiili, noki**Muut sekoitteet:** savi, kivi, tiilimurska, tiilen pala, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea, rakeinen**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** mustaan menevä ruskea, kirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L110**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** Purkukerros

Kuvaus: Purkukerros Y124_14 alla Alue 2:n kaakkoispäädyssä. Keskikarkeaa ja hienoa hiekkaa, jossa paljon hiiltä ja nokea. Melko paljon myös savea ja vähemmän tiilimurskaa. Vaaleanpunainen ja harmaa savi on hiekan seassa täplinä. Muutamia tiilen paloja. Hyvin kovaa ja tiivistä, myös tahmeaa saven vuoksi. Rakeista. Puusilppua oli hiekan seassa ihan vähän, ja muutamia halkaisijaltaan 4 cm kiviä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y124_14, Y131 Alla: Y128

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:410-414, 853. Poistetut löydöt: 127**Kartat:** Kartta 25**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 128**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, kaakko**Laajuus:** 125 x 185 cm**Paksuus:** 1-10 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** siltti, savi**Muut sekoitteet:** tiilimurska, puusilppu, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** mureneva**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** harmaankirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L110**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** purkukerros, tasauskerros**Kuvaus:** Hieno hiekka ja keskikarkea hiekka, jossa runsaasti harmaata silttitäplää ja vaaleanpunaista ja harmaata savea täplinä. Tiilimurskaa ja hiiltä seassa, samoin hieman nokea. Ihan vähän seassa puurooskaa. Tiivis mutta mureneva kerros.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y127, Y131**Alla:** Y132**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:415-419, 854. Poistetut löydöt: 128**Kartat:** Kartta 26**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 129**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** 125 x 185 cm**Paksuus:** yli 45 cm**Kaivaustapa:** Lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** Noki, sora**Muut sekoitteet:** kivi, tiilen pala**Kerroksen ominaisuus:** Kerroksellinen**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** harmaa, oranssinkeltainen**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** luonnollinen kerros

Kuvaus: Mahdollinen pohjamaa. Osin harmaa ja osin oranssinkeltainen hiekka. Pinnalla kivikasa, jossa on muutama tiilen pala. Kivet ja tiilet ovat palaneita. Harmaa hiekka koostuu keskikarkeasta ja hienosta hiekasta, joka on mahdollisesti nokeentunut harmaaksi. Sen seassa hieman syvemmällä on myös runsaasti sora. Harmaan hiekan päällä on paikoin oranssinkeltaista hiekkaa 6 cm, jossa on rautaoksidiraitaa. Yksikköön tehtiin kaksi lapionpistoa: Länsiosan harmaaseen ja soraiseen hiekkaan tehtiin 40 cm syvä pisto, jossa hiekka jatkuu samanlaisena. Pohjavesi nousi koepistoon. Itäosaan oranssinkeltaiseen hiekkaan tehtiin toinen pisto, jossa 6 cm oranssia hiekkaa, jonka alla on 13 cm harmaata hiekkaa. Kuopan pohjalla oli 20-27 cm syvyydessä tasapintainen kivi, johon kaivuu lopetettiin.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** L110, Y136**Alla:** -**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 30**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 130**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, kaakko**Laajuus:** 155 x 60 cm**Paksuus:** 6-15 cm**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** keskikarkea hiekka <0,6 mm, hiili, noki**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** sora, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, rakeinen**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** musta**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** palo- tai kulotuskerros**Kuvaus:** Musta palokerros kaivausalueen 2 etelänurkassa. Koostuu noesta ja hiilestä sekä keskikarkeasta hiekasta. Sen seassa on hieman puuroskaa ja keltaista sekä ruskeaa hiekkaa raitoina. Vähän soraa siellä täällä.**Ajoitusarvio:** Vuoden 1822 tulipalo**Stratigrafia:****Yllä:** Y124_3**Alla:** Y124_14,
Y131, Y135**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 25**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 131**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, kaakko**Laajuus:** 155 x 60 cm**Paksuus:** 35 cm**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka, karkea
hiekka**Pääsekoite:** Tiilimurska**Muut sekoitteet:** siltti, savi, kivi, tiilen pala, puulastu**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea, rakeinen**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** kirjavan ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** tasauskerros**Kuvaus:** Pinnalla 1-5 cm paksu keltainen hiekka, jossa sinistä silttiä täplinä ja hiilitäplää. Muuttuu harmaanruskeaksi keksikarkeaksi hiekaksi, jossa on raitaisesti ja täpläisesti keltaista hiekkaa sinistä silttiä ja vaaleanpunaista savea. Tiilen paloja ja tiilimurskaa myös seassa. Hieman hiilitäplää. Sekaisen oloista maata.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y130**Alla:** Y127, Y128,
Y132**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 25**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 132**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, kaakko**Laajuus:** 220 x 130 cm**Paksuus:** yli 97 cm**Kaivaustapa:** koekuopan 3 kohdalla lapio ja lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm, savi**Pääsekoite:** Siltti**Muut sekoitteet:** kivi, tiilimurska, puusilppu, hiili, noki, oksa**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L110**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** tasauskerros

Kuvaus: Pohjasaven sekainen hieno hiekka, jossa on hieman puusilppua, tiilimurua ja hiiltä. Silttiä on yksikössä sinisinä pieninä täplinä. Savi on isoina ja pieninä paloina, etenkin etelänurkassa savea on enemmän kuin hiekkaa. Saven määrä on kuitenkin vähäisempi muualla yksikön alueella. Hiekkaisemmalla alueella noen ja hiilen määrä on suurempi. Yksikköön kaivettiin KK3, joka oli kooltaan 63 x 59 cm ja 70-97 cm syvä. Yksikön pinta oli 11-21 cm paksusti vaaleanpunaista ja harmaata savea. Sen alla oli 11-14 cm paksusti keskikarkeaa hiekkaa, joka on ruskeaa ja tiivistä. Seassa orgaanista ainesta ja ihan vähän tiilimurua. Seassa vielä vähemmän hiilimurua ja nokea. Myös savitäplää. Sen alla sinertävää savea 32 cm, jonka seassa oli paikoin samanaista keskikarkeaa hiekkaa, kuin sen yllä kuvailtu hiekka. Hiekkaa oli saven välissä 4 cm (savi 10 cm, hiekka 4 cm, savi 20 cm). Savi muuttui mustankirjavaksi ja sinertäväksi saveksi ja hiekaksi, jonka seassa oli veden tuomaa puuroskaa ja oksaa. Orgaaninen aines oli maatunut mustaksi liejuksi hapettomassa tilassa. Pintaosa oli siis 5 cm paksusti miltei mustaa keskikarkeaa ja karkeaa hiekkaa, jonka seassa oli orgaanista ainesta ja hieman tiilimurua ja puusälää. Sen alla savi, jossa myös orgaanista ainesta ja puusälää. Yhteensä 30 cm paksusti. Alla oli 14 cm savea, jonka alla oli punertavaa karheaa hiekkaa, jonka seassa oli tiilimurua.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y128, Y131, Y135**Alla:** -**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 27**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 134**Yksikön tyyppi:** kerros ja kaivanto**Alue:** 2, kaakko**Laajuus:** halkaisija 25-32 cm**Paksuus:** 30 cm**Kaivaustapa:** kaivinkone, lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** siltti, savi, puusilppu**Muut sekoitteet:** kivi, tiilimurska**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** ruskea, kellertävä**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** Alaspäin kapenevat suorat seinämät, tasapohjainen**Kerrostyyppi:** täyttökerros**Kuvaus:** Pystyhirren R133 perustuskaivanto ja kaivannon täyttömaa. Kaivannon seinämät kapenevat alaspäin ja ovat melko suorat. Yläosasta kaivanto on 32 cm leveä, ja pohjaosasta 25 cm leveä. Pohja on tasainen. Täyttömaa on kellertävänruskeaa keskikarkeaa ja hienoa hiekkaa, jossa on saven ja siltin täpliä. Muutama pieni kivi ja maatonut puusilppua. Seassa myös muutama pieni tiilimuru.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y0**Alla:** Y135**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** R133**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** L134 täyttö**Kaivanto leikkaa:** Y135**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 24**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 135**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, kaakko**Laajuus:** profiilissa esillä 100 cm**Paksuus:** 9-40 cm**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** keskikarkea hiekka <0,6 mm, siltti**Pääsekoite:** Hiili, noki**Muut sekoitteet:** kivi, tiilimurska, tiilen pala**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kirjava; keltainen, musta, siniharmaa**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L134**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** tasauskerros**Kuvaus:** Kaivannon 2 lounaisprofiilissa oleva keltainen hiekka, jossa on paljon sinertävää silttiä raitoina ja täplinä ja pieni nokinen ja hiilinen musta linssi. Ihan vähän tiilimurua ja yksi halk. 12 cm kokoinen kivi. Kaivanto L134 leikkaa yksikön Y135 pintaosaa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y130, L134

Alla: Y132

Saman aikainen kuin:

Liittyy rakenteeseen:

Liittyy kaivantoon:

Kaivanto täyttynyt:

Kaivanto leikkaa:

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 25**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 136**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** esillä 12-26 x 60 cm**Paksuus:** 7-10 cm**Kaivaustapa:** ei kaivettu**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis, pehmeä kaivaa**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L110**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Tasalaatuinen ja tasaisen ruskea hieno hiekka, jossa on ihan vähän hiilitäplää. Ei muita sekoitteita. Elää Y129:n pinnalla. Rajautuu itäisen R112 laudan itäpuolelle. Laudan ja Y136:n välissä on hieman savea Y105B, joka on joutunut alueelle laudan R112 asennuksen yhteydessä. Savea 3-6 cm leveästi ja 4-5 cm paksusti.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y105B, Y120**Alla:** Y129**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 30**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 137**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 2, luode**Laajuus:** luoteisprofiilissa 350 cm leveästi**Paksuus:** 100 cm**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka, hiesu,
multa**Pääsekoite:** siltti, savi, orgaaninen aines**Muut sekoitteet:** tiilimurska, noki, tiilen pala, kivi**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** kerroksellinen**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L1 leikkaa Y137_1 - Y137_4**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** tasauskerros

Kuvaus: Kaivannon 2 luoteispäädyssä olevat useat tasauskerrokset, jotka poistettiin kaivinkoneella. Leikkaantuu alueen pohjoisosasta L1:llä, samoin kaksi kaapelikaivantoa leikkaa yksikön yläosaa. Y137_1 on 17 cm paksu keltainen puhdas tuontihiekka, jota DNA-kaapelin itäpuolella. Y137_2 on 16 cm paksu multa, jonka seassa on vaaleanpunaista ja harmaata savea sekä hienoa hiekkaa. Savisen mullan seassa on pikkukiviä ja halkaisijaltaan 5 cm kiviä. Savi on vaaleanpunaista ja harmaata. Y137_3 on 4 cm paksu keltainen tuontihiekka, jota on vain paikoin edellisen kerroksen alla. Puhtaan löyhän hiekan seassa on muutama tiilenmuru. Y137_4 on Y137_2 ja Y137_3:n alla oleva 8-25 cm paksu harmahtavan keskiruskea kerros, joka koostuu hienosta hiekasta ja savesta. Kerros on tahmeaa. Seassa on hieman orgaanista ainesta seassa. Myös harmaata hiesutäplää ja pieniä saviläikkiä. Yksikön pohjalla on 3 cm paksu sinertävä savi. Tämän kerroksen alla on R101 ja L100. L1 leikkaa yksikön pintaa. Y137_5 on 8 cm paksu keskikarkean hiekan sekainen multa, jossa on tiilimurua ja tiilen paloja sekä hieman savea. Y137_6 on 3-6 cm paksu vaaleanharmaa hiesu, jossa on ihan vähän tiilimurua. Y137_7 on 6 cm paksu keltainen hiekka, jonka seassa on vähän orgaanista ainesta. Kerros on erittäin löyhä. Y137_8 on 5 cm paksu harmaanvaalea hiesu, jossa ei ole sekoitteita. Y137_9 on erittäin löyhä keskikarkea hiekka, jossa on orgaanisen aineksen täpliä ja hieman nokea. Paksuimmillaan 39 cm. Erittäin löyhää, ei lainkaan pakkautunutta.

Ajoitusarvio: Vanhimmillaan 1800-luvun puoliväli**Stratigrafia:****Yllä:** Y0, L100**Alla:** L100, R101,
Y103**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 24**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 200**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 410 x 330 cm**Paksuus:** yli 65 cm**Kaivaustapa:** kavinkone, lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:****Pääsekoite:****Muut sekoitteet:****Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea, löyhä**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** kirjava, kerroksellinen**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** tasauskerros, täyttökerros

Kuvaus: Y0 mullan alla olleet tasauskerrokset, jotka dokumentoitiin yhtenä yksikkönä: mullan alla 25 cm paksu tasaisen keskiruskea savinen hieno hiekka, jossa vähän pientä tiilimurua ja siellä täällä hiilitäpliä. Tämän alla 4-22 cm paksu kirjava ja sekoittunut hieno hiekka, jossa on sekaisin savea, hiesua, ruskeaa hienoa hiekkaa, palanutta savea sekä hiiltä. Tämän kerroksen alla on osittain 3-5 cm paksu palanut savi, mutta suurimmaksi osaksi tasaisen kirjavan pilkullinen savinen hieno hiekka. Harmaita savitäpliä on kauttaaltaan kerroksessa yhdessä ruskean hienon hiekan kanssa. Seassa tiilimurskaa, hiilitäplää, jonkin verran puusilppua. Se on ainakin 13-22 cm paksu. Paikoin yksikön alaosa, joka koostui savisesta hienosta hiekasta, jossa on puusilppua ja tiilimurua, poistettiin lastakaivuuna.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y0**Alla:** Y203, Y213,
Y214, Y221,
Y228**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** L212**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:420-426, 855. Poistetut löydöt: 129-130**Kartat:** Kartta 33**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 201**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 160 x 240-160 cm**Paksuus:** 2-6 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
multa**Pääsekoite:** Hiesu, puusilppu**Muut sekoitteet:** kivi, tiilimurska, tiilen pala, puulastu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** ruskeankirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Ruskea, mutta paikoin vaalea hieno hiekka, jossa multaa ja puusilppua. Yksikön koillisosassa muutamia tiilen paloja ja kiviä. Tiilimuraa ja melko paljon hiiltä. Seassa on paikoin oranssia hienoa hiekkaa täplinä. Paikoin orgaanista ainesta on hiekan seassa enemmän tiiviinä ohuena kerroksena. Paikoin yksikön pohjassa on ohut tasainen puuroskakerros, ja paikoin yksikön pohjassa on vaaleaa irtonaista hiekkaa 0,5-1 cm paksusti. Osassa tiilistä aaltomaista urakoristelua ja alapinnalla kuivatusjälkiä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y0**Alla:** Y202**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:427-435, 856-857. Poistetut löydöt: 131-133**Kartat:** Kartta 33**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 202**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 250 x 155 cm**Paksuus:** 5-10 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
hiesu, hiili, noki**Pääsekoite:** Multa**Muut sekoitteet:** siltti, savi, kivi, tiilimurska, tiilen pala**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** mustahko, ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8, sillan betoniantura**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** palo- tai kulotuskerros

Kuvaus: Mustanruskea hieno hiekka ja hiesu, joka on melko multaista. Sen seassa on paljon nokea ja jonkin verran hiiltä. Seassa myös siltti- ja savitäplää. Seassa muutama halkaisijaltaan 14 cm kivi. Alueen keskellä on muuta aluetta paljon hiilisempi kohta. Osassa tiiliä suoraa urakoristelua ja alapinnalla kuivatusjälkiä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y201

Alla: Y217, Y222

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:436-444, 858. Poistetut löydöt: 134-137**Kartat:** Kartta 34**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 203**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** esillä profiilissa 200 cm leveästi**Paksuus:** 15-27 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio, kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
hiesu, multa**Pääsekoite:** Noki**Muut sekoitteet:** siltti, savi, tiilimurska, tiilen pala, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, kuiva**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** kerroksellinen, vaaleanruskea ja harmahtavanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** tasauskerros, täyttökerros

Kuvaus: Yksikkö, joka koostuu kolmesta kerroksesta. Ylin on hieman punertavan vaaleanruskea 8-14 cm paksu kerros, joka koostuu hienosta hiekasta ja mullasta. Seassa myös hiesua. Raitainen ja orgaaninen kerros, jonka seassa on ihan vähän tiilimurua ja muutamia hiilitäpliä. Lisäksi sen seassa on pientä sinertävää silttitäplää. Myös kellertävää ja vaaleaa hienoa hiekkaa raitoina. Yksikkö paksunee kohti itää. Sen alla on nokinen ja harmaanruskea hieno hiekka, jossa on hiukan multaa seassa, hiilitäplää ja vähän tiilimurua sekä savitäplää. Kerroksen paksuus on 3-6 cm. Yksikön länsiosassa on vielä kolmas eli alin kerros, joka on vaaleanruskea kerros. Se koostuu 4-10 cm paksusta hienosta hiekasta ja mullasta, jonka seassa on hieman nokea ja hiiltä. Seassa myös ihan vähän tiilimurua ja puusilppuraitaa.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y200

Alla: L212

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: L212

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:445**Kartat:** Kartta 34**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 204**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 62 cm leveästi**Paksuus:** 5-11 cm**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** hiesu, savi, tiilimurska, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** ruskean kirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L1, L212**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Ruskean kirjava hieno hiekka, jossa maatunutta ja maatumatonta puusilppua, hiiltä ja hiesutäplää. Paikoitellen harmaata savea, jossa tiilimurskaa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: L212

Alla: Y205

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 36**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 205**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 64 cm leveästi**Paksuus:** 7-12 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Hiesu**Muut sekoitteet:** Hieno hiekka <0,2 mm, savi, tiilimurska, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** harmaan kirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L1, L212**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Hiesuinen harmaa hieno hiekka, jossa vähän puusilppua, hiilitäpliä sekä tiilimurskaa. Hiesu kerroksessa täplikkäästi. Muutamassa kohdassa saviläikkiä. Kerroksen alaosassa kulkee kellertävän hienon hiekan raita katkonaisesti.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y204

Alla: Y206

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 36**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 206**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 61 cm leveästi**Paksuus:** 7-14 cm**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** tiilimurska, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** kirjava, harmaa/oranssi**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L1, L212**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Tasaisen kirjava kerros, joka koostuu harmaasta ja oranssista hienosta hiekasta. Oranssisuus on peräisin rautasaostumasta. Pieniä määriä tiilimurskaa, hiiltä sekä maatonutta, lähes multaista orgaanista ainesta. Yksittäisiä paloja puusilppua.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y205

Alla: Y207

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 36**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 207

Yksikön tyyppi: Kerros

Alue: 3, kaakko

Laajuus: 89 cm leveästi

Paksuus: 3-14 cm

Kaivaustapa: Kaivinkone

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: hieno hiekka <0,2 mm,
hiesu

Pääsekoite: -

Muut sekoitteet: puusilppu, hiili

Kerroksen ominaisuus: Tiivis

Homogeenisuus/ainesien jakautuminen: Epätasainen

Kerroksen väri: kirjava; vaaleanharmaa/kellertävän oranssi

Yksikön raja: selkeä

Häiriöt: L1, L212

Kaivannon muoto tasossa: -

Kaivannon muoto profiilissa: -

Kerrostyyppi: ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Kirjava kerros, joka koostuu vaaleanharmaasta hiesuisesta hienosta hiekasta sekä kellertävän oranssista hienosta hiekasta. Pieniä määriä hiiltä ja puusilppua.

Ajoitusarvio:

Stratigrafia:

Yllä: Y206

Alla: Y208

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -

Kartat: Kartta 36

Näytteet: -

Yksikkönumero: 208**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 89 cm leveästi**Paksuus:** 3-12 cm**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Orgaaninen aines**Muut sekoitteet:** kivi, tiilimurska, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** tummanharmaa ja oranssi/ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L212**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Tummanharmaa hieno hiekka, jossa paljon maatonutta oranssia/ruskeaa ainesta. Siellä täällä puusilppua ja yksittäisiä tiilimurskan paloja/murua. Ainakin yksi halkaisijaltaan 5 cm kivi.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y207

Alla: Y209

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 36**Näytteet:** -**Yksikkönumero: 209****Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 90 cm leveästi**Paksuus:** 0,5-6 cm**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Hieno hiekka <0,2 mm**Muut sekoitteet:** Hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** raitainen, vaaleanruskea ja harmaa**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L212**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Vaaleanruskea ja harmaa hieno hiekka, jotka muodostavat yhdessä raitaisen kerroksen. Vaaleanruskeassa hiekassa on kellertävää/ruostunutta hiekkaa seassa ja harmaassa yksittäisiä hiilitäpliä.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y208

Alla: Y210

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 36**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 210**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 107 cm leveästi**Paksuus:** 8-14 cm**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Muut sekoitteet:** puusilppu, noki, orgaaninen aines**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** pääosin tasainen**Kerroksen väri:** tasaisen kirjava; harmaa ja oranssi**Yksikön raja:** selkeähkö**Häiriöt:** L212**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Pääosin tasaisen kirjava kerros, joka koostuu harmaasta ja ruosteen värisestä hienosta hiekasta. Paikoitellen vaaleanruskean hienon hiekan raitoja. Vähän puusilppua sekä orgaanisen aineksen raitaa. Harmaa hiekka vaikuttaa osin nokiselta.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y209

Alla: Y211

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 36**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 211**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 130 cm leveästi**Paksuus:** 13-15 cm**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** Hieno hiekka <0,2 mm**Muut sekoitteet:** hiesu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** vaalean kirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L212**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Vaaleanruskean ja rusehtavan harmaan hienon hiekan kerros, jossa eriväriset hiekat lomittuvat toisiinsa tehden siitä kirjavan. Siellä täällä hiilitäplää ja ruostuneen hienon hiekan täpliä. Kerros ei ole varsinaisesti raitainen vaikka hiekat muodostavatkin paikoin raitoja.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y210

Alla: Y1000

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 36**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 212**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** esillä 270 cm leveästi**Paksuus:** 75-90 cm**Kaivaustapa:** Kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** -**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** -**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, löyhä**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** -**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** Ei havaittu tasossa koneella
kaivettaessa**Kaivannon muoto profiilissa:** Loivareunainen, tasapohjainen**Kerrostyyppi:** -**Kuvaus:** Loivareunainen ja tasapohjainen kaivanto, joka liittyy todennäköisesti Kaupunginojan "vallittamiseen"/ reuna-alueiden nostamiseen veden pinnasta. 75-90 cm syvä kaivanto on täytetty kerroksilla Y200 ja Y203. Se on kaivettu pohjamaahan Y1000. Kaivanto on vain 52-70 cm syvä, jos kerroksen Y200 ensimmäistä kerrosta ei lasketa mukaan.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y0, L1**Alla:** Y204, Y1000**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** Y200, Y203**Kaivanto leikkaa:** Y204, Y205,
Y206, Y207,
Y208, Y209,
Y210, Y211**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 35**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 213**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 100 x 200 cm**Paksuus:** 1-3 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm,
hiesu, siltti**Pääsekoite:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Muut sekoitteet:** sora, kivi, tiilimurska, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, mureneva**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** kellertävän vaaleanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L1 valopylväs**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Hieno hiekka, jossa hiesua ja silttiä. Sekoitteena myös puusilppua, savea ja tiiltä sekä hiiltä. Myös pientä kiveä ja soraa seassa. Erottuu selkeästi muusta ympäristöstä. Hyvin kuiva ja tiivis yksikkö, mutta murentuva.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y200

Alla: Y214

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:446-449, 859. Poistetut löydöt: 138-139**Kartat:** Kartta 34**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 214**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko ja laajen**Laajuus:** 180 x 250 cm**Paksuus:** 8-15 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
puusilppu**Pääsekoite:** siltti, multa**Muut sekoitteet:** savi, tiilimurska, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Punertavan vaaleanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8, valopylvään L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Hyvin kuiva hienon hiekan ja puusilpun kerros. Seassa harmaata silttitäplää, multaa ja hieman tiili- ja hiilimuraa. Seassa myös 20 cm kokoisia savilinssejä, joissa on hiiltä. Keltaista irtonaista hienoa hiekkaa seassa raitoina. Yksikön sisässä useita harmahtavan hiekan kerroksia ja puusilppukerroksia. Puusilpun ja hiekan seassa on samat sekoitteet. KK8:n reunalla yksikkö muuttuu 35-80 cm leveydeltä tiiviimmäksi ruskeammaksi puuroskaksi.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y200, Y213,
Y221**Alla:** Y224, Y228,
Y261, Y263,
Y264, L268**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:450-465, 860-862. Poistetut löydöt: 140-143**Kartat:** Kartta 34**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 215**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, luode**Laajuus:** Y215hiili: Y215tiili: 75-290 x 67-263 cm**Paksuus:** Y215: 20-22 cm; Y215hiili: 4-8 cm; Y215tiili 11 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka, multa,
puusilppu**Pääsekoite:** karkea hiekka, puulastu**Muut sekoitteet:** siltti, savi, sora, tiilimurska, tiilen pala, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, löyhä, rakeinen**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kerroksellinen, päältä ruskea, alta keltainen**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** tasauskerros, kulttuurikerros**Kuvaus:** Koostuu kolmesta kerroksesta, Y215, Y215hiili sekä Y215tiili. Aluksi kaikkia yksiköitä kaivettiin noin 80 x 80 cm kokoiselta alueelta Y215:na, mutta pian ne eroteltiin kolmeen kerrokseen. Yläosa koostuu tiivistä multaisesta ja puusilpun sekaisesta hienosta hiekasta, jonka pinnalla on paikoin karkeaa ruskeaa hiekkaa. Seassa on tiili- ja hiilimuraa sekä tiilen paloja, mutta myös sinistä silttiä ja ruskeaa savea täplinä. Alaosa muuttuu löyhäksi keltaiseksi hiekaksi, jonka seassa on tiilimurskaa ja tiilen paloja. Seassa on myös hiilimuraa, nokea ja puusilppua. 10 cm syvyydessä yksikössä oli useita halkaisijaltaan 18-20 cm luonnonkiviä sekä tiiliä. Samassa tasossa noin 1 cm paksusti multaista hiekkaa, jonka jälkeen alkoi jälleen keltainen tiilinen hiekka. 20-22 cm paksu.

Y215hiili: Keskikarkea harmaa hiekka, jossa on paljon nokea. Seassa hiilen paloja, ja tiilimurskaa ja tiilen paloja. Vähän puusilppua ja valkoista hiesutäplää. Keltaista keskikarkeaa hiekkaa raitoina. Tiivis, mutta mureneva. 4-8 cm paksu.

Y215tiili: Y215hiilen alla oleva keltainen irtonainen hiekka, jonka seassa on runsaasti tiilimurskaa ja tiilen palaa. Seassa myös puusilppua ja vähän hiilimuraa. Paksuus 11 cm. Laajuus 150 x 120 cm, ja yksikkö on erityisen tiilinen sen keskiosassa. Y215:n tiilissä aaltomaista urakoristelua ja alapinnalla kuivatusjälkiä. Y215hiilen tiilissä aaltomaista urakoristelua. Y214tiilen tiilissä aaltomaista ja suoraa urakoristelua ja alapinnalla kuivatusjälkiä.

Ajoitusarvio: Simpukkapiippu, jonka etuosassa on osittainen leima - mahdollisesti miekka ja tähtiä. 1700-1800-luku. Ainasoja 2001: Liitupiiput Turussa 1600-1800 -lukuilla, s. 90-96. Åkerhagen 2007: Kritpipor funna i Sverige, s. 470.**Stratigrafia:****Yllä:** Y215: Y216;
215hiili: Y216;
Y215tiili:
Y215hiili**Alla:** Y215:
Y215hiili;
Y215hiili:
Y258, Y259,
Y215tiili;
Y215tiili:
Y238, R255,
Y256, Y257,
R262**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:466-503, 863-866. Poistetut löydöt: 144-154**Kartat:** Kartta 34, 35, 36**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 216**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, luode**Laajuus:** 310 x 175 cm**Paksuus:** 35-45 cm**Kaivaustapa:** lapio, kaivinkone**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** keskikarkea hiekka <0,6 mm, karkea hiekka, savi**Muut sekoitteet:** kivi, tiilimurska**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kerroksellinen**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** tasauskerros

Kuvaus: Y0:n alla olevat tasauskerrokset Y215:n päällä. Kerroksia on neljä. 1: Harmaa savinen hiekka, jossa halkaisijaltaan 5 cm kokoisia pikkukiviä. 2: Beige savinen keskikarkea hiekka, jossa karkeampaa oranssia hiekkaa seassa. 10-14 cm paksusti. 3: Vaaleanharmaa hiesuinen hieno hiekka, jossa pikkukiviä. 2-5 cm paksusti. 4: Punertavan ruskea hieno hiekka, jonka keskellä kulkee vaaleanruskean hienon hiekan raita, jossa on ruostunutta hienoa hiekkaa. Punertavan ruskeassa hiekassa on tiilimurskaa ja pikkukiviä. 15-20 cm paksusti.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y0

Alla: Y215, Y215hiili Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 33**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 217**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 200 x 145 cm**Paksuus:** 5-11 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka, savi**Pääsekoite:** tiilimurska, tiilen pala, laasti**Muut sekoitteet:** sora, kivi, puusilppu, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea, rakeinen**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** kirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** purkukerros**Kuvaus:** Purkukerros, joka on tahmea, tiivis ja rakeinen. Isoja halkaisijaltaan 15-20 cm palaneita kiviä yksikön keskiosassa. Hienoa, keskikarkeaa ja karkeaa hiekkaa, jonka seassa on tiiltä ja tiilimuraa, laastia, hiiltä ja nokea. Myös savea ja puusilppua vähäisissä määrin. Täplikäs ja kirjava yksikkö. Seassa myös oranssia palanutta hiekkaa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y202**Alla:** Y218, Y220**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:504-510, 867-868. Poistetut löydöt: 155-157**Kartat:** Kartta 35**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 218**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 173 x 100 cm**Paksuus:** 3-5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
multa**Pääsekoite:** hiesu, savi, puusilppu**Muut sekoitteet:** siltti, kivi, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** mustanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Tahmea multainen ja nokinen ja hiilinen hieno hiekka, jossa on savea, tiilimuraa ja puurooskaa. Savi on osin läikkinä ja osin hiekkaan sekoittuneena. Paikoin hyvin samankaltainen kuin Y202, mutta tahmeampaa ja savisempaa. Paikoin harmaita silttitäpliä. Muita sekoitteita on todella vähän. Tasaista tummaa massaa. Y233:n alla yksikkö on hieman täplikkäämpää.

Ajoitusarvio: kruunattu sydän -piippu. 1700-luvun loppupuoli. Ainasoja 2001: Liitupiiput Turussa 1600-1800 -luvuilla, s. 83-86.

Stratigrafia:**Yllä:** Y217, Y233**Alla:** R219, Y226**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:511-517, 869. Poistetut löydöt: 158-160**Kartat:** Kartta 38**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 220**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 140-230 x 145 cm**Paksuus:** 2-8 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka, hiesu,
hiili, noki**Pääsekoite:** Laasti**Muut sekoitteet:** siltti, multa, tiilimurska, tiilen pala, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea, rakeinen**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** kirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** palopurkukerros**Kuvaus:** Hyvin nokinen ja hiilinen hieno hiekka ja multa, jossa on oransseja ja harmaita hiesu- ja silttitäpliä. Vähän tiilimuraa ja laastia seassa. Tahmea ja rakeinen kerros, joka vaikuttaa palopurkukerrokselta. Seassa puolikkaita tiilen paloja. Muuttuu pohjaosasta hyvin pehmeäksi hienoksi ruskeaksi hiesuksi, jossa on nokitäplää ja hieman yllä olevia sekoitteita. Paikoin seassa pieniä savilinssejä, jotka ovat 1-2 cm paksuja.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y217**Alla:** Y223, Y225**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:518-530, 870-871. Poistetut löydöt: 161-170**Kartat:** Kartta 36**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 221**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko ja laajen**Laajuus:** 35-80 x 200 cm**Paksuus:** 1-2 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
multa**Pääsekoite:** Hiesu**Muut sekoitteet:** tiilimurska, tiilen pala, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** kirjava, harmaa**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Kirjava harmaanruskea hieno hiekka ja multa, jossa on vaalean hiesun täpliä. Tiilimurskaa ja hieman nokea ja hiiltä seassa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y200

Alla: Y214

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:531-534**Kartat:** Kartta 34**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 222**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 38 x 36 cm**Paksuus:** 1-5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** Laasti**Muut sekoitteet:** tiilimurska, tiilen pala, puusilppu, hiili, noki, punamulta**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, rakeinen**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** oranssinkerlainen, ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** purkukerros**Kuvaus:** Oranssinkeltainen mustanruskea pienialainen purkukerros, joka on hyvin laastinen keskikarkea hiekka. Seassa on hiiltä, nokea, tiilen paloja ja tiilimurua. Punamultaa pieninä paloina.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y202

Alla: Y223

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:535-538**Kartat:** Kartta 37**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 223**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 235 x 37-152 cm**Paksuus:** 1-5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hiesu, multa, puusilppu,
puulastu**Pääsekoite:** Savi**Muut sekoitteet:** hieno hiekka, tiilimurska, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** violetinruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Multainen puuroskakerros, jossa on puulastua. Sekoitteena vähän tiilimurua ja hiilitäplää. Paikoin savea ja hiesua täplinä ja keltaista hienoa hiekkaa raitoina. Kuitenkin melko tasainen maakerros.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y220, Y222**Alla:** Y233**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:539-542, 872**Kartat:** Kartta 37**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 224**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko ja laajen**Laajuus:** 78-107 x 190 cm**Paksuus:** 1-3 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka,
maatunut orgaaninen aines**Pääsekoite:** puusilppu, hiili**Muut sekoitteet:** savi, sora, kivi, tiilimurska, laasti**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, löyhä, rakeinen**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** nokinen punertavanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Maatuneen aineksen sekainen hieno hiekka, jossa on tiilimuraa sekä hiilen paloja. Vähän laastimuraa ja puusilppua. Yksikkö on hyvin kuiva ja tiivis, mutta pölyisiä. Seassa muutama savilinssi. Vaaleaa hienoa hiekkaa raitoina. Yksi halkaisijaltaan 14 cm kivi.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y214**Alla:** Y227, Y229,
Y261, Y264,
L268**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:543-555, 873-874. Poistetut löydöt: 171-172**Kartat:** Kartta 35**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 225**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 150 x 50 cm**Paksuus:** 2-3 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
hiesu**Pääsekoite:** hiili, noki**Muut sekoitteet:** tiilimurska, laasti, siltti, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** mustanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** purkukerros**Kuvaus:** Hienon hiekan ja hiesun sekoitus, jossa on paljon nokea ja hiilimurua. Jonkin verran tiilimurua, ja vielä vähemmän puusilppua. Vaaleaa ja keltaista hiesutäplää ja silttitäplää.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y220

Alla: Y232

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:556-557, 875. Poistetut löydöt: 173-174**Kartat:** Kartta 37**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 226**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 219 x 70-151 cm**Paksuus:** 5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Siltti**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** -**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** vaalean ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Vaaleanruskea tasainen siltti. Ei sekoitteita. Tiivis, pehmeä kaivaa. Tasaisen värinen. Sisässä puu, joka dokumentoitiin Y226Puu. Se koostuu koillis-lounaissuuntaisesta laudasta, joka on kooltaan 48 x 21 cm. Sen koillispäädyn alla on kaakkois-luoteissuuntainen laudanpätkä, joka on 32 x 5 cm. Kyseisen laudan koillispuolella on kaksi koillis-lounaissuuntaista puunpalaa, jotka ovat kooltaan 22 x 2 cm ja 5 x 6 cm. Suurimman puun luoteispuolella on 13 x 11 cm kokoinen kivi.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y218, Y232, **Alla:** Y249, Y250, **Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -

Y233

Y251

Liittyy kaivantoon: -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:558-560, 876. Poistetut löydöt: 175**Kartat:** Kartta 39**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 227**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko ja laajen**Laajuus:** 170 x 60-70 cm**Paksuus:** 2 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka**Pääsekoite:** hiili, noki**Muut sekoitteet:** siltti, tiilimurska, laasti, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, rakeinen**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** harmahtavan ruskea, kirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Nokinen hieno hiekka ja keskikarkea hiekka, jossa on hiiltä ja tiilimuraa sekä sinistä pientä silttitäplää. Myös hieman puusilppua ja vaalean hiesun täplää.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y224

Alla: Y229, Y267

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:561-569, 877-878. Poistetut löydöt: 176-177**Kartat:** Kartta 36**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 228**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 110 x 220 cm**Paksuus:** 2-4 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
multa, puusilppu, noki**Pääsekoite:** Hiili**Muut sekoitteet:** siltti, savi, kivi, tiilimurska**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** mustanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** palo- tai kulotuskerros**Kuvaus:** Mustanruskea multainen ja puusilppuinen hieno hiekka, jossa on paljon nokea ja vähemmän hiiltä mukana. Myös vähän sinertävää silttiä täplinä. Muutamia halkaisijaltaan 10 cm kiviä ja tiilimurskaa. Yksikön lounaispuolella on 50 x 50 cm kokoisella alueella savea. Yllä etelänurkassa Y200, muualla Y214.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y200, Y214

Alla: Y231

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:570-577, 879. Poistetut löydöt: 178**Kartat:** Kartta 35**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 229**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 118 x 117-140 cm**Paksuus:** 1-10 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** noki**Muut sekoitteet:** hiesu, kivi, tiilimurska, laasti, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** vaaleanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Vaaleanruskea irtonainen keskikarkea hiekka, jossa on vähän tiilimurua ja hiilitäplää. Muutamia pieniä halkaisijaltaan 2 cm kiviä. Valkoista hiesuläikkää hyvin harvakseltaan. Paikoin hiekka on likaista ja nokista. Laastia aivan vähän täplinä, ja myös puusilppua on ihan vähän.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y224, Y227

Alla: Y230, Y231

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:578-583, 880-881. Poistetut löydöt: 179**Kartat:** Kartta 36**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 230**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 90-120 x 160 cm**Paksuus:** 1-7 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** keskikarkea hiekka <0,6
mm, karkea hiekka**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** sora, tiilimurska, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Ruskea karkea ja keskikarkea hiekka, joka on kovaa mutta murenee kaivettaessa helposti. Seassa on hyvin vähän sekoitteita, vain hiukan hiiltä ja tiilimurskaa seassa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y229

Alla: Y231

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:584-588, 882**Kartat:** Kartta 37**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 231**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 183-220 x 200 cm**Paksuus:** 2-10 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
multa, maatunut
orgaaninen aines**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** tiilimurska, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** harmahtavan ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Tiivis multainen harmahtavan ruskea hiekka. Seassa maatunutta orgaanista ainesta, ja hieman tiilimurskaa ja hiilimurua. Muutamia pieniä painolastikiviä.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y228, Y229, **Alla:** Y234, Y235, **Saman aikainen kuin:** -
Y230 Y236**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:589-596, 883. Poistetut löydöt: 180-183**Kartat:** Kartta 37**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 232**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 50 x 120 cm ja 15 x 30 cm**Paksuus:** 1-20 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
hiesu, siltti, savi**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** tiilimurska, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, rakeinen**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** vaalea, harmaa**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** kulttuurikerros**Kuvaus:** Harmaa ja vaaleanpunainen savi, johon sekoittuu monenlaista hiekkaa, hiesua, silttiä raitoina. Hiekat ovat harmaita, ruskeita ja oransseja. Hiekkojen seassa on vähän hiili- ja tiilimuraa. Yksikkö muuttuu pohjaosasta tiukaksi pohjasaveksi. Tiili- ja hiilimuruiset hiekat ovat painuneet mahdollisesti veden vaikutuksesta pohjasaven väliin.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y225

Alla: Y226

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:884. Poistetut löydöt: 184**Kartat:** Kartta 38**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 233**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 110 x 115 cm**Paksuus:** 3 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hiesu, siltti**Pääsekoite:** Savi**Muut sekoitteet:** kivi, tiilimurska, puusilppu, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/ainesien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** kirjava, ruskea**Yksikön raja:** epäselvä Y226:n kanssa**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Kirjava hiesu ja siltti, jossa tummat ja vaalean ruskeat kerrokset limittyvät. Paikoin nokea ja hiilen paloja seassa. Ihan vähän tiilimuraa. Sekoittuu Y226:n kanssa, ja niiden välillä on paikoin vaikea huomata eroa. Eroaa Y226:sta vaalean hiesu ja siltin raitoina ja hiilen määrässä. Paikoin tahmea ohut puuroska/orgaanisen maatuneen aineksen kerros yksikön pohjalla. Paikoin seassa on halkaisijaltaan 20 cm kokoisia harmaita savilinssejä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y223**Alla:** Y218, Y226**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:597-605, 885. Poistetut löydöt: 185**Kartat:** Kartta 38**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 234**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 130 x 62-91 cm**Paksuus:** 3-5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** tiilimurska, hiili**Muut sekoitteet:** hiesu, savi, tiilen pala, puusilppu**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** epätasainen**Kerroksen väri:** Tummanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Tummanruskea hieno hiekka, jossa runsaasti hiiltä ja tiilimurskaa. Paikoin paljon harmaita saviläikkiä sekä puusilppua. Siellä täällä hiesutäpliä sekä tiilen paloja. Kerrosta leikkaa kaivanto KK8. Kerroksen alapinnalla on paikoitellen alle 0,5 cm kellertävää keskiruskeaa hiekkaa.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y231

Alla: Y236, Y237

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:606-608, 886-887**Kartat:** Kartta 38**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 235**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 210 x 105 cm**Paksuus:** 3-6 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
puusilppu**Pääsekoite:** Multa**Muut sekoitteet:** hiesu, kivi, tiilimurska, tiilen pala, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Hienohiekkainen ja multainen kerros, jossa on melko paljon puuroskaa seassa. Yksikkö on paikoin puusilppuisempi ja paikoin hiekkaisempi, se on siis melko epätasainen koostumukseltaan. Puusilppu on osin palanutta. Paikoin vaaleanruskeaa hiesua täplinä seassa. Muutama halkaisijaltaan 7 cm kivi. Tiilen paloissa aaltomaista urakoristelua ja alapinnalla kuivatusjälkiä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y231**Alla:** Y237**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:609-615, 888-889. Poistetut löydöt: 186-188**Kartat:** Kartta 38**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 236

Yksikön tyyppi: Kerros

Alue: 3, kaakko

Laajuus: 30-90 x 30-120 cm

Paksuus: 2 cm

Kaivaustapa: Lasta

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: Hieno hiekka <0,2 mm

Pääsekoite: Puusilppu

Muut sekoitteet: siltti, savi, tiilimurska, hiili

Kerroksen ominaisuus: Tiivis

Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen: Tasainen

Kerroksen väri: harmahtava

Yksikön raja: selkeä

Häiriöt: KK8

Kaivannon muoto tasossa: -

Kaivannon muoto profiilissa: -

Kerrostyyppi: ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Kuiva harmahtava hieno hiekka, jossa kellertävää hienoa hiekkaa täplinä. Seassa puusilppua, tiilimuraa ja hiilimuraa, sekä sinertäviä saven ja siltin täpliä.

Ajoitusarvio:

Stratigrafia:

Yllä: Y231, Y234

Alla: Y237

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:616-617, 890

Kartat: Kartta 38

Näytteet: -

Yksikkönumero: 237**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 220 x 200 cm**Paksuus:** 5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hiesu, savi, puusilppu,
puulastu**Pääsekoite:** Hieno hiekka <0,2 mm**Muut sekoitteet:** tiilimurska, tiilen pala, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Koostuu eniten savesta ja puusilpusta, seassa hiesua ja hieman vähemmän hienoa hiekkaa. Mukana vähän palanutta puusilppua, hiiltä ja tiilimurua. Osa tiilistä on pieniä paloja. Saven vuoksi se on hieman tahmaista, mutta kuitenkin pääosin kuivaa. Mukana myös vaaleanruskean kellertävää hiesua linsseinä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y234, Y235, **Alla:** Y241, R242, **Saman aikainen kuin:** -

Y236

Y243

Liittyy rakenteeseen: -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:618-626, 891-892. Poistetut löydöt: 189-190**Kartat:** Kartta 39**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 238**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, luode**Laajuus:** 153 x 180 cm**Paksuus:** 3-7 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm, savi**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** puusilppu, hiili, noki, maatunut aines**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** harmaa/harmaanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Harmaa savi, jossa vähän puusilppua ja maatunutta ainesta (2-3 cm). Saven alla harmaanruskeaa hienoa hiekkaa, jossa nokea, hiiltä, tiilimurskaa sekä maatunutta ainesta (1-5 cm)**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y215tili,
Y257, Y270**Alla:** Y239, R262**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:627, 893. Poistetut löydöt: 191**Kartat:** Kartta 39**Näytteet:** -**Yksikkönumero: 239****Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, luode**Laajuus:** 70-280 x 58-155 cm**Paksuus:** 3-8 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Hiesu**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** vaaleanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** luonnollinen kerros**Kuvaus:** Vaaleanruskea hieno hiekka, jossa vähäisiä määriä hiesua.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y238, Y275**Alla:** Y240/Y1000**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:894-895**Kartat:** Kartta 40**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 240

Yksikön tyyppi: Kerros

Alue: 3, luode

Laajuus: -

Paksuus: -

Kaivaustapa: ei kaivettu

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: Savi

Pääsekoite: -

Muut sekoitteet: -

Kerroksen ominaisuus: tiivis, tahmea

Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen: Tasainen

Kerroksen väri: harmaa

Yksikön raja: selkeä

Häiriöt: -

Kaivannon muoto tasossa: -

Kaivannon muoto profiilissa: -

Kerrostyyppi: luonnollinen kerros

Kuvaus: Harmaa savi. Pohjamaa, eli sama kuin Y1000.

Ajoitusarvio:

Stratigrafia:

Yllä: Y239

Alla: -

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -

Kartat: Kartta 41

Näytteet: -

Yksikkönumero: 241**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 180 x 115 cm**Paksuus:** 1-9 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Multa**Pääsekoite:** kivi, puusilppu, hiili**Muut sekoitteet:** tiilimurska, tiilen pala**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Mustanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** Purkukerros

Kuvaus: Multainen/organisen aineksen kerros, jossa hienoa hiekkaa, puusilppua ja hiiltä. Mukana myös hieman tiilimurua ja tiilen paloja. Tiilen paloissa aaltomaista urakoristelua ja alapinnalla kuivatusjälkiä. Puolikkaat tiilen palat ovat murentuneet paikoilleen pieniksi muruiksi. Useita 12-17 cm kokoisia kiviä. Kivet ovat osin palaneita. Yksikön pinnalla on paikoin keltaista hienoa hiekkaa ohuena kerroksena.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y237**Alla:** osin R242,
Y243, Y247,
Y248**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:628-634, 896-897. Poistetut löydöt: 192**Kartat:** Kartta 40**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 243**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko ja laajen**Laajuus:** 140-212 x 200 cm**Paksuus:** 1-10 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hiesu**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** puusilppu, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** vaaleanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8, L268**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Vaaleanruskea hiesu, jonka seassa on nokea ja hieman puusilppua. Tiivis, mutta pehmeä kaivaa. Vähän hiilitäplää siellä täällä, samoin ruosteraitaa. Muuttuu punertavaksi KK8:n vieressä. Hyvin läikikäs yksikkö, jota on paksuimmin KK8:n vieressä. Itäosassa alue, jossa sitä ei ole.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y237, Y241,
Y252, Y267,
Y276, Y277**Alla:** Y253**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:635, 898-899. Poistetut löydöt: 193**Kartat:** Kartta 42**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 245**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 308 x 120 cm**Paksuus:** 5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Keskikarkea hiekka <0,6 mm**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** sora, tiilimurska, tiilen pala, hiili, kivi**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** keltainen**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** rakentamiskerros

Kuvaus: Keltainen keskikarkea hiekka, jossa hieman soraa, tiilimurskaa, tiilen paloja ja hiilitäpliä. Muutamia halk. 12 cm kiviä. Pinnalta poistettu sillan betoniantura, ja Y245 liittyy sen rakentamiseen. Hiekkaa on painunut koillisemman R219 hirren reunan alle, mutta hiekkaa ei ole hirren alla.

Ajoitusarvio: Moderni**Stratigrafia:****Yllä:** Betoniantura **Alla:** R219, Y246 **Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** Poistetut löydöt: 194-200. sinistä muovia**Kartat:** Kartta 34**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 246**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 300 x 145 cm**Paksuus:** 1-10 cm**Kaivaustapa:** Lasta, lapio**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
hiesu, siltti**Pääsekoite:** orgaaninen aines**Muut sekoitteet:** kivi, tiilimurska, tiilen pala, puusilppu, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** kirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8, betoniantura, rammeeraus**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** tasauskerros

Kuvaus: Hyvin kirjava ja sekainen kerros, koostuu keltaisesta, ruskeasta ja harmaanruskeasta hiekasta. Osin sekoittunut betonianturan rammeerauksen yhteydessä. Pääasiassa kuitenkin hienoa hiekkaa, jossa on hiesua ja silttiä seassa. Orgaanista ainesta on seassa melko paljon. Nokea, hiiltä ja tiilimurua seassa jonkin verran, tiilimurua vähiten. Muutama tiilen pala ja kivi seassa.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y245**Alla:** R219, Y254,
Y260, Y278**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:636-645, 900. Poistetut löydöt: 201**Kartat:** Kartta 39**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 247**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 180 x 40-80 cm**Paksuus:** 0,5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** keskikarkea hiekka <0,6 mm, puusilppu, hiili, noki, maatunut orgaaninen aines**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** karkea hiekka <2,0 mm, kivi, tiilimurska, tiilen pala**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, löyhä, rakeinen**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** mustanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** palo- tai kulotuskerros

Kuvaus: Purkukerrokseen Y241 liittyvä palokerros, joka on Y241:n alla. Hyvin ohut ja helposti vahingossa helposti pois kaivettava kerros. Osin kaivettiin Y241:n kaivuun aikana pois. Luoteisempi R242 hirsi rajaa paloa. Tummanruskea ja osin musta orgaaninen kerros, jossa maatunutta puusilppua, hieman keskikarkeaa hiekkaa, nokea ja hiiltä. Myös tiilen paloja ja tiilimuraa, sekä palaneita kiviä (halk. 12 cm). Seassa hieman karkeaa beigeä hiekkaa, jonka seassa on valkoista laastimuraa. Ei niin tiivistä ja tasaista kuin alla oleva Y248.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y241

Alla: Y248, Y252

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:646-648, 901-902. Poistetut löydöt: 202-204**Kartat:** Kartta 41**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 248**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 165 x 113 cm**Paksuus:** 1 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Puusilppu**Pääsekoite:** Hieno hiekka <0,2 mm**Muut sekoitteet:** hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Ohut puuroskakerros, jonka seassa on hienoa hiekkaa. Sekoitteina vähän hiiltä ja nokea. Tasainen massa. KK8:n vieressä yksikkö on imenyt itseensä hiiltä ja nokea, ja yksikkö on tällä alueella hieman tummempi kuin muualla. Länsiosassa yksikköä ei ole 60 x 54 cm kokoisella alueella.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y241, R242,
Y247**Alla:** Y252**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:649-653, 903. Poistetut löydöt: 205**Kartat:** Kartta 41**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 249**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 170 x 80 cm**Paksuus:** 1-3 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Siltti**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** Noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** beige**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** luonnollinen kerros**Kuvaus:** Beige siltti, jossa paikoin nokitäplää. Hyvin repaleinen kerros, joka sekoittuu alla olevaan Y251:een.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y226

Alla: Y251

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -**Kartat:** Kartta 40**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 250**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 70 x 43 cm**Paksuus:** 7 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
siltti, savi, puusilppu,
orgaaninen aines**Pääsekoite:** noki, hiili,**Muut sekoitteet:** Tiilimurska, tiilen pala**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** kirjava; ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Orgaaninen kerros, jossa on myös savea ja hienoa hiekkaa sekä harmaata silttiä kerroksittain. Tahmainen ja tiivis kerros, hyvin kerroksellinen. Paljon hiiltä ja nokea seassa, hiiltä on seassa kaikissa kerroksissa. 1 puolikas tiilen pala muutama tiilimuru. Ylinnä hieno hiekka, seuraavana siltti, toinen hieno hiekka, savi ja vielä yksi hienon hiekan kerros. Hieno hiekka on pääosin ruskeaa hiekkaa, jonka seassa on orgaanista ainesta.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y226**Alla:** Y260**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:654, 904. Poistetut löydöt: 206**Kartat:** Kartta 40**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 251**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 73-145 x 120 cm**Paksuus:** 6 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm, savi**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** tiilimurska, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** harmaa, ruskea, pinkki**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** luonnollinen kerros, kulttuurikerros

Kuvaus: Kerroksellinen yksikkö, joka koostuu savesta ja sen sisässä olevasta hienosta ruskeasta hiekasta. Saven päällä ja sisässä on ruskeaa hienoa hiekkaa, jossa nokea, hiiltä ja vähän pientä tiilimuraa. Ruskeaa hiekkaa on paikoin 1 cm, paikoin paksummin. Hiekan päällä olevaa savea on noin 1 cm paksusti, ja se on vaalean harmaata ja beigeä. Ruskea hieno hiekka on paikoin saven päällä savessa olevissa urissa, jotka vaikuttavat veden uurtamilta. Ruskean hiekan alla oleva savi on pinkkiä ja harmaata, ja sitä on noin 3 cm. Y251:n alla on osin Y260, ja on huomattava, että Y260 on osin Y251:n sisässä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y226, Y249, **Alla:** Y260, Y1000 **Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -

Y260

Liittyy kaivantoon: -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:655-657. Poistetut löydöt: 207**Kartat:** Kartta 41**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 252**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko**Laajuus:** 110 x 145 cm**Paksuus:** 2-8 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** puusilppu, hiili, noki**Pääsekoite:** Hieno hiekka <0,2 mm**Muut sekoitteet:** keskikarkea hiekka <0,6 mm, savi, kivi, tiilimurska**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** mustanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** palo- tai kulotuskerros

Kuvaus: Puuroskainen ja orgaaninen kerros, jossa melko paljon hienoa hiekkaa. Myös nokea ja hiiltä on yksikössä runsaasti. Tiilimuraa on vähän, ja yksikön reunassa KK8:n vieressä on jonkin verran savea, paikoin jopa 1-1,5 cm paksusti. Pääosin savea on paljon vähemmän. Seassa on myös karkeaa hiekkaa laikkuina. Yksikön sisässä puu, joka dokumentoitu Y252Puu. Se on koillinen-lounassuuntainen, ja kooltaan 20 x 7 cm.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y247, Y248

Alla: Y243

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:658-660, 905**Kartat:** Kartta 42**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 253**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, kaakko, laajenn**Laajuus:** 175-200 x 140-186 cm**Paksuus:** 1-3 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** hieno hiekka <0,2 mm, hiesu**Muut sekoitteet:** -**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, löyhä**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** beige**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** luonnollinen kerros

Kuvaus: beige hieno hiekka, jossa oli siellä täällä harmaata hiesua, mutta ei koko alueella. Koekuopan 8 laidalla 26 x 85 cm kokoinen alue, jossa oli oranssia saostunutta hienoa hiekkaa beigen hienon hiekan seassa. Muualla seassa oli ruskeaa hienoa hiekkaa. Kerros oli paikoin niin ohut, että alla oleva savi paistoi läpi.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y243, L268**Alla:** Y1000**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 43**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 254**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 265 x 25-150 cm**Paksuus:** 5-15 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka,
tiilimurska, tiilen pala**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** savi, puusilppu, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, rakeinen**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** oranssi, ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros, purkukerros

Kuvaus: Sillan päädyssä oleva epätasainen tiilinen kerros. Tiilet eivät muodosta rakennetta. Tiilien seassa on keskikarkeaa ja hienoa hiekkaa, sekä vähän savea, puusilppua, nokea ja hiiltä. Hiekka on ruskeaa. Kosteaa, rakeista ja tahmeaa. Länsiosassa pieni alue 50 x 30 cm, joka on erittäin nokinen. Yksikkö muuttuu pohjaosassa hienoksi nokiseksi tummanharmaaksi hiekaksi, jossa on tiilimurua ja ihan vähän hiilimurua. Alempi kerros on läikikäs, ei lainkaan yhtenäinen. Tiilen paloissa aaltomaista urakoristelua ja alapinnalla kuivatusjälkiä. Joissakin tiilissä kampamaista leimakoristelua.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:**

Yllä: Y246, Y260 Alla: Y278, Y1000 Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:661-670, 906-907. Poistetut löydöt: 208-209**Kartat:** Kartta 42**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 256**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, luode**Laajuus:** 75 x 75 cm**Paksuus:** 1-12 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** tiilimurska, tiilen pala, puusilppu**Muut sekoitteet:** savi, laasti, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** löyhä, rakeinen**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** beigen kellertävä**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Kellertävän beige hieno hiekka, jossa puusilppua ja tiiltä sekä tiilen paloja. Seassa myös vähän savitäpliä, muutama laastinmuru, hiiltä ja nokea. Puusilppua on sekoitteista selkeästi eniten. Hyvin ohuelti laudan R255 alla. Sekoittuu osin L1 täyttöön.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y215tili, R255 **Alla:** Y257, Y265, R266 **Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:671-674, 908. Poistetut löydöt: 210**Kartat:** Kartta 37**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 257**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, luode**Laajuus:** 90 x 65 cm**Paksuus:** 5-15 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** puusilppu, hiili, noki, kuona**Muut sekoitteet:** savi, tiilimurska, tiilen pala, laasti**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** mustanruskea, kirjava**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** palopurkukerros

Kuvaus: Palopurkukerros, jota osin poistettu Y215tiilenä. Yksikössä runsaasti lasikuonaa. Kirjava kerros, joka koostuu ruskeasta, mustasta ja oranssinkeltaisesta hiekasta. Raitainen yksikkö. Seassa tiilen paloja, kiviä ja kuonaa. Vähän savitäplää. Orgaanista ainesta tai puusilppua ja hienon hiekan seassa. Vähän laastitäplää.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y215tiili, Y256 **Alla:** Y238, Y270 **Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:675-676, 909. Poistetut löydöt: 211**Kartat:** Kartta 37**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 258**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, luode**Laajuus:** 40 x 62 cm**Paksuus:** 2-3 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** multa, puusilppu**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** hieno hiekka <0,2 mm, savi, tiilen pala, hiili**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** tummanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Orgaaninen massa, joka tulee Y215hiili-kerroksen alta. Seassa vähän hienoa hiekkaa ja hiiltä. Hieman enemmän savea. Muutamia tiilen paloja.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y215hiili**Alla:** Y259, R262**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:910-911. Poistetut löydöt: 212**Kartat:** Kartta 37**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 259

Yksikön tyyppi: Kerros

Alue: 3, luode

Laajuus: 80 x 65 cm

Paksuus: 1-5 cm

Kaivaustapa: Lasta

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: Savi

Pääsekoite: laasti, hiili, noki, orgaaninen aines

Muut sekoitteet: hieno hiekka <0,2 mm, keskikarkea hiekka, tiilimurska

Kerroksen ominaisuus: tiivis, tahmea

Homogeenisuus/ainesien jakautuminen: Tasainen

Kerroksen väri: kirjava; ruskeanvalkoisen mustankirjava

Yksikön raja: selkeä

Häiriöt: -

Kaivannon muoto tasossa: -

Kaivannon muoto profiilissa: -

Kerrostyyppi: ns. kulttuurikerros, purkukerros

Kuvaus: Savinen kerros, jossa hieman hienoa hiekkaa. Runsaasti valkoista laastia, tekee yksiköstä valkoisenkirjavan. Seassa paljon hiiltä ja nokea. Hieman keskikarkeaa keltaista hiekkaa raitoina. Jonkin verran maatunutta orgaanista ainesta seassa.

Ajoitusarvio:

Stratigrafia:

Yllä: Y215hiili, Y258 **Alla:** R262, Y271, **Saman aikainen kuin:** -
Y272

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:677-680, 912-913. Poistetut löydöt: 213

Kartat: Kartta 37

Näytteet: -

Yksikkönumero: 260**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 200 x 48-150 cm**Paksuus:** 1-15 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** siltti, savi**Muut sekoitteet:** multa, tiilimurska, tiilen pala, puusilppu, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Hieno hiekka, jossa orgaanista ainesta mukana. Märkä ja tahmea kerros. Vähän enemmän savea ja silttiä mukana. Vähän tiilimurskaa ja tiilen paloja, vielä vähemmän nokea ja hiiltä. Tasainen tumma massa. Lounaisosassa hieman keltaista hiekkaa mukana, tekee yksiköstä vaaleamman. Muuttuu tasaiseksi harmaaksi kerrokseksi sen pohjalla. Yksikön itänurkassa on paikoin runsaasti savea 50 x 50 cm kokoisella alueella. Y260 on osin Y251:n sisässä.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** R219, Y246, **Alla:** Y251, Y254 **Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -

Y250, Y251

Liittyy kaivantoon: -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:681-687, 914. Poistetut löydöt: 214-215**Kartat:** Kartta 41**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 261

Yksikön tyyppi: Kerros

Alue: 3, laajennus

Laajuus: 113 x 72 cm

Paksuus: 1-3 cm

Kaivaustapa: Lasta

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: hieno hiekka <0,2 mm,
multa

Pääsekoite: puusilppu, noki

Muut sekoitteet: savi, kivi, tiilimurska, hiili

Kerroksen ominaisuus: tiivis, löyhä

Homogeenisuus/aineosien jakautuminen: Epätasainen

Kerroksen väri: ruskea, paikoin nokinen

Yksikön raja: selkeä

Häiriöt: -

Kaivannon muoto tasossa: -

Kaivannon muoto profiilissa: -

Kerrostyyppi: ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Multainen hieno hiekka, jossa puusilppua, seassa paikoin tiilimuraa ja hiilimuraa. Savitäplää yksikön pohjoisosassa, ja paikoin yksikkö on nokinen, etenkin sen eteläosasta. Mukana 2 palanutta kiveä, kooltaan 22 x 13 cm ja halk. 10 cm.

Ajoitusarvio:

Stratigrafia:

Yllä: Y214, Y224

Alla: Y263, Y264,
L268

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:688-690. Poistetut löydöt: 216

Kartat: Kartta 35

Näytteet: -

Yksikkönumero: 263**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, laajennus**Laajuus:** 140 x 50 cm**Paksuus:** 1-3 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka,
puusilppu**Pääsekoite:** savi, multa**Muut sekoitteet:** tiilimurska, tiilen pala, laasti, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** nokisen ruskea, kellertävä**Yksikön raja:** melko selkeä**Häiriöt:** L268**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Hiekkainen kerros, jossa multaa ja puusilppua. Paikoin harmaata savea täplinä. Paikoin noki tekee harmahtavaksi. Siellä täällä kellertävää hiekkaa, jossa puuroskaa seassa. Keltaista hiekkaa on etenkin yksikön länsireunalla. Paikon hiekkaisempaa, kuin yllä ollut Y261. Seassa myös ihan vähän laastimurua. 1 tiili hajonnut muruiksi, muuta yksikössä muutoinkin ihan vähän tiilimurua. Siellä täällä hiilimurua.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y214, Y261**Alla:** Y267, Y273**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:691-694, 915-916. Poistetut löydöt: 217**Kartat:** Kartta 36**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 264**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, laajennus**Laajuus:** 40 x 68 cm**Paksuus:** 13 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Multa**Pääsekoite:** hieno hiekka <0,2 mm, puulastu**Muut sekoitteet:** Siltti**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** täyttökerros**Kuvaus:** Pehmeä multainen puusilppu, jossa hienoa hiekkaa, vähän sinistä pientä silttitäplää. Muuttuu pohjalta 5 cm paksuudelta tiiviimmäksi, ja sen seassa oleva multa vähenee. Samat sekoitteet.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y214, Y224,
Y261**Alla:** Y269**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** L268**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:695. Poistetut löydöt: 218**Kartat:** Kartta 36**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 265**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, luode**Laajuus:** 70 x 60 cm**Paksuus:** 6 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
puusilppu**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** tiilimurska, hiili, noki**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** punertavanvaaleanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L1**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Koeoja 4:n lounaisnurkassa oleva punertavan vaaleanruskea hieno hiekka, jossa on orgaanista ainesta seassa. Jonkin verran tiilimurskaa ja hiiltä. Noki tekee yksiköstä paikoin harmahtavan.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y256**Alla:** R266, Y270**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:696-698, 917. Poistetut löydöt: 219-220**Kartat:** Kartta 38**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 267**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, laajennus**Laajuus:** 245 x 86 cm**Paksuus:** 1-7 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
keskikarkea hiekka, savi,
noki**Pääsekoite:** multa, hiili**Muut sekoitteet:** kivi, tiilimurska, tiilen pala**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea löyhä, rakeinen**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Kirjava, tumma**Yksikön raja:** epäselvä**Häiriöt:** L268**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** purkukerros**Kuvaus:** Nokinen ja savinen kerros, joka koostuu pääosin orgaanisesta aineksestä ja karkeasta ja hienosta hiekasta. Savea paikoitellen hyvin paljon. Etenkin yksikön luoteisprofiilissa on runsaasti purkua kuten tiilen paloja ja kiviä. Tiilimuraa ja hiiltä sekoitteena, hiiltä enemmän. Hyvin kirjava kerros, olemus vaihtelee runsaasti. Seassa keskikarkeaa keltaista hiekkaa, joka on raitoina yksikön sisässä ja pinnalla, etenkin yksikön länsinurkassa.**Ajoitusarvio:** Koppa, jossa on huonosti erottuva tähti-/kukkaleima. 1740-luku-1800 tai myöhempi. Ainasoja 2001: Liitupiiput Turussa 1600-1800 -lukuilla, s. 68-69.**Stratigrafia:****Yllä:** Y227, Y263**Alla:** R242, Y243,
Y273, Y274,
Y277**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:699-707, 918-919. Poistetut löydöt: 221**Kartat:** Kartta 37**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 268**Yksikön tyyppi:** Kaivanto**Alue:** 3, laajennus**Laajuus:** yläosa 58 x 56 cm, pohja 56 x 36 cm**Paksuus:** 14-20 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** -**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** -**Kerroksen ominaisuus:** -**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** -**Kerroksen väri:** -**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** pisara**Kaivannon muoto profiilissa:** Eteläprofiilin seinä pystysuora, pohjoisreuna kapenee alaspäin. Suorat seinämät. Tasapohjainen**Kerrostyyppi:** -**Kuvaus:** Melko tasapohjainen kaivanto, jonka eteläseinämä on pystysuora ja suora pohjoisseinämä kallellaan pohjaa kohti. Pisaran muotoinen. Ei havaittu välittömästi, vaan kaivantoa kaivettiin muiden yksiköiden poiston yhteydessä. Kaivantoa täyttää pinnasta löyhä ja höttöinen Y264, ja kaivannon pohjalla hyvin kova Y269.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y214, Y224, Y261**Alla:** Y253**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** Y264, Y269**Kaivanto leikkaa:** Y243, Y263, Y267, Y273, Y276, Y277**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 41**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 269

Yksikön tyyppi: Kerros

Alue: 3, laajennus

Laajuus: 55 x 63 cm

Paksuus: 5 cm

Kaivaustapa: Lasta

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: hieno hiekka <0,2 mm, savi

Pääsekoite: multa, puusilppu

Muut sekoitteet: siltti, sora, tiilimurska, noki

Kerroksen ominaisuus: tiivis, tahmea

Homogeenisuus/aineosien jakautuminen: Tasainen

Kerroksen väri: vaaleanruskeankirjava

Yksikön raja: selkeä

Häiriöt: -

Kaivannon muoto tasossa: -

Kaivannon muoto profiilissa: -

Kerrostyyppi: täyttökerros

Kuvaus: Vaaleanruskeankirjava hieno hiekka, jossa puuroskaa ja multaa seassa. Melko paljon savea ja silttitäplää. Hieman tiilimurua ja nokitäplää. Kova ja tiivis. Vähän soraa seassa.

Ajoitusarvio:

Stratigrafia:

Yllä: Y264

Alla: L268

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: L268

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:708-711, 920. Poistetut löydöt: 222

Kartat: Kartta 37

Näytteet: -

Yksikkönumero: 270**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, luode**Laajuus:** 130 x 55 cm**Paksuus:** 5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** puusilppu, noki**Muut sekoitteet:** Hiesu**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Kirjava; harmaan tumma, ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Tummanharmaan ja ruskean värinen hieno hiekka, jossa sekoitteena vähän nokea. Kerros tiivis sekä hieman tahmea. Pinnassa vähän savea. Hiili melko isoina paloina. Tiilimurskaa, puusilppua R266:n yhteydessä sekä maa on puun yhteydessä hiekkaisempaa.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y257, Y265, **Alla:** Y238, Y275 **Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -

R266

Liittyy kaivantoon: -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:712**Kartat:** Kartta 39**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 271

Yksikön tyyppi: Kerros

Alue: 3, luode

Laajuus: 42 x 15-30 cm

Paksuus: 3-5 cm

Kaivaustapa: Lasta

Kerroskoostumus:

Päämaalaji: Keskikarkea hiekka <0,6 mm

Pääsekoite: hiili, noki

Muut sekoitteet: savi, tiilimurska, laasti

Kerroksen ominaisuus: tiivis, löyhä, rakeinen

Homogeenisuus/aineosien jakautuminen: Epätasainen

Kerroksen väri: keltaisen kirjava

Yksikön raja: selkeä

Häiriöt: -

Kaivannon muoto tasossa: -

Kaivannon muoto profiilissa: -

Kerrostyyppi: ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Keltainen keskikarkea hiekka, jossa ruskeaa savea raitoina. Likaisen näköistä hiekkaa. Hieman tiilimuraa, ja noki ja hiilimuru tekevät yksiköstä laikukkaan. Hyvin vähän laastimuraa.

Ajoitusarvio:

Stratigrafia:

Yllä: Y259

Alla: Y272

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: -

Kartat: Kartta 38

Näytteet: -

Yksikkönumero: 272**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, luode**Laajuus:** 150 x 69 cm**Paksuus:** noin 6 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm, savi**Pääsekoite:** tiilen pala**Muut sekoitteet:** tiilimurska, laasti, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/ainesien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** ruskea, harmaa saven vuoksi**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: R262 kivien päällä ja osin välissä oleva ruskea ja harmaa savinen hiekka, jossa savi on paikoin isoina paloina. Sekoitteena puuroskaa, hiiltä, tiilimurua ja vähän laastia. Muutama halk. 4 cm kivi, ja tiilen paloja. Hieno hiekka on ruskeaa, ja se on pehmeää. Savi tuo tahmeutta. Koostumus hieman vaihtelee. Etelänurkassa yksikön alla ei ole lainkaan kiviä, vaan alla on ennemminkin tiiliä. Yksikkö on kyseisellä alueella savista. Kyseiseltä alueelta löydettiin veitsi. Pohjoisosassa yksikkö on hiekkaisempaa, ja ruskean hiekan seassa on myös keltaista hiekkaa.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** Y259, Y271**Alla:** Y279**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** R262**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:713-719, 921. Poistetut löydöt: 223**Kartat:** Kartta 38**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 273**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, laajennus**Laajuus:** 128 x 20-35 cm**Paksuus:** 1-5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** multa, puusilppu**Pääsekoite:** Hieno hiekka <0,2 mm**Muut sekoitteet:** keskikarkea hiekka <0,6 mm, savi, tiilimurska, hiili, noki, maatunut orgaaninen aines**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L268**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Multainen ja puusilppuinen orgaaninen aines, jossa hienoa hiekkaa. Paikoitellen keltaista ja irtonaista keskikarkeaa hiekkaa raitoina. Hiilimurua hiukan, ja vielä vähemmän tiilimurua. Savea pieninä linsseinä ja paikoin hieman isompina paloina.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y263, Y267

Alla: Y276

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:720-723, 922. Poistetut löydöt: 224**Kartat:** Kartta 38**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 274**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, laajennus**Laajuus:** 95-105 x 130 cm**Paksuus:** 1-3 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** multa, orgaaninen aines**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** keskikarkea hiekka <0,6 mm, tiilimurska, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Löyhä**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** tummanruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Tummanruskea, multainen orgaaninen ja maatunut aines, jossa keskikarkeaa hiekkaa sekä puusilppua. Vähän hiiltä ja tiilimurskaa. Rakennepuut R242 oli esillä samanaikaisesti kerroksen kanssa.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y267

Alla: Y277

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: R242

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:724-726, 923-924. Poistetut löydöt: 225**Kartat:** Kartta 40**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 275**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, luode**Laajuus:** 120-125 x 46 cm, 68 x 46 cm nokinen alue**Paksuus:** 4-5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm, hiesu, savi, noki**Pääsekoite:** Hiili**Muut sekoitteet:** -**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** nokisen harmaa/oranssin harmaa**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Nokisen harmaa hienohiekkainen hiesu, kooltaan 68 x 46 cm, jossa on hiiltä. Osa hiilenpaloista on 0,5-1,5 cm pitkiä. Koeajan lounaispäässä nokisuus loppuu ja kerros on harmaata hiesua, jossa on oranssia/saostunutta hienoa hiekkaa sekaisin sekä paljon hiiliä.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y270**Alla:** Y239**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:727-728, 925**Kartat:** Kartta 40**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 276**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, laajennus**Laajuus:** 120 x 15-43 cm**Paksuus:** 2-5 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
puusilppu, noki**Pääsekoite:** -**Muut sekoitteet:** keskikarkea hiekka <0,6 mm, savi, tiilimurska,
laasti, hiili**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** harmahtavan ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L268**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros**Kuvaus:** Puusilppuinen hieno hiekka, jossa on paljon nokea. Noki tekee yksiköstä harmahtavan. Hieman savitäplää, tiilimuraa ja hiilitäplää. Keltaista keskikarkeaa hiekkaa on myös täplinä yksikössä, ja hiekan seassa on laastimuruja. Yksikköön dokumentoitiin puuna maahan kaakko-luodesuuntainen Y276puu, joka sijaitsee kaivannon L268 reunalla. Puu on kooltaan 47 x 8 cm, ja 0,5 cm paksu.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:**

Yllä: Y273

Alla: Y243

Saman aikainen kuin: -

Liittyy rakenteeseen: -

Liittyy kaivantoon: -

Kaivanto täyttynyt: -

Kaivanto leikkaa: -

Löydöt: KM42731:729-731, 926**Kartat:** Kartta 39**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 277**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, laajennus**Laajuus:** 102-88 x 105-158 cm**Paksuus:** 1-17 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm, noki**Pääsekoite:** hieno hiekka <0,2 mm, hiesu, savi**Muut sekoitteet:** tiilimurska, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** Tiivis**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** nokisen harmaanruskea, kerroksellinen**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** L268, KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** palo- tai kulotuskerros**Kuvaus:** Nokisen harmaanmusta hieno hiekka ja savi, jossa hiiltä ja tiilimurua. Kerros on huomattavan paljon ohuempi laajennuksen lounais-/länsipuolella, maksimissaan 1 cm. Muualla jopa 17 cm paksu. Kerroksen päällä oli R242 puu. Kerroksen välissä oli paikoin kamelinruskeaa hiesuista hienoa hiekkaa, jossa oli hiilitäpliä. Kerroksellinen yksikkö.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** R242, Y267,
Y274**Alla:** Y243**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:732-735, 927. Poistetut löydöt: 226**Kartat:** Kartta 41**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 278**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, silta**Laajuus:** 140 x 110-130 cm**Paksuus:** 1-15 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** hieno hiekka <0,2 mm,
hiesu**Pääsekoite:** Savi**Muut sekoitteet:** noki, hiili, puusilppu, tiilimurska, tiilen pala**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/aineosien jakautuminen:** Epätasainen**Kerroksen väri:** Likainen, ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** KK8**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** ns. kulttuurikerros

Kuvaus: Sotkuinen, tahmea, tiivis ja märkä yksikkö sillan päädyssä. Likaisen värinen, ruskea hieno hiekka ja hiesu, jossa on paljon savea. Paikoin hyvin nokista, hiilistä ja puuroskaista, etenkin itänurkassa. Seassa hieman tiilimurua ja tiilen paloja. Paikoin keltaista keskikarkeaa hiekkaa raitoina. Yksikkö on melko tasalaatuinen sen lounaisosassa, sekaisempi kaakkoisosassa.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** R219, Y246,
Y254**Alla:** Y1000**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:736-740, 928-929. Poistetut löydöt: 227**Kartat:** Kartta 42**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 279**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 3, luode**Laajuus:** 150 x 70 cm**Paksuus:** 10-30 cm**Kaivaustapa:** Lasta**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** Hieno hiekka <0,2 mm**Pääsekoite:** siltti, savi, kivi, tiilimurska, tiilen pala **Muut sekoitteet:** multa, puusilppu, hiili**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea, rakeinen**Homogeenisuus/ainesosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** harmaa, ruskea**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** rakentamiskerros

Kuvaus: Kivien R262 1.kivikerran alla ja itse rakenteen alla oleva ruskea ja hieman harmaan kirjava hieno hiekka, jossa paikoin paljon savea. Myös silttiä seassa. Paljon tiilen paloja, tiilimurskaa ja R262:een liittyviä kiviä. Hieman multaa ja hiilitäplää, samoin puusilppua. Tiivis, mutta murenee kaivettaessa. Savi tuo tahmeutta. Etelänurkassa hyvin pieni alue (15 x 30 cm), jossa on enemmän hiiltä. Pieni vaaleanruskea alue (5 x 15 cm), jossa laastia keskikarkean hiekan seassa.

Ajoitusarvio:**Stratigrafia:****Yllä:** R262, Y272**Alla:** Y1000**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** R262**Liittyy kaivantoon:** -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** KM42731:741-744, 930. Poistetut löydöt: 228**Kartat:** Kartta 40**Näytteet:** -

Yksikkönumero: 1000**Yksikön tyyppi:** Kerros**Alue:** 1, 2, 3**Laajuus:** Koko alue**Paksuus:** -**Kaivaustapa:** Lapiro**Kerroskoostumus:****Päämaalaji:** savi, hiekka**Pääsekoite:** Sora**Muut sekoitteet:** -**Kerroksen ominaisuus:** tiivis, tahmea**Homogeenisuus/ainenosien jakautuminen:** Tasainen**Kerroksen väri:** Harmaa, kellertävä oranssiraitainen**Yksikön raja:** selkeä**Häiriöt:** -**Kaivannon muoto tasossa:** -**Kaivannon muoto profiilissa:** -**Kerrostyyppi:** luonnollinen kerros**Kuvaus:** Pohjamaa. Harmaa ja vaaleanpunainen savi, jossa paikoin mustaa hapettomassa tilassa mädäntynyttä orgaanista ainesta. Sama kuin Y240. Sama kuin Y129.**Ajoitusarvio:****Stratigrafia:****Yllä:** Y105B, L110, **Alla:** -**Saman aikainen kuin:** -**Liittyy rakenteeseen:** -

Y211, L212,

Y239,

R244AB,

Y251, Y253,

Y254, Y278,

Y279

Liittyy kaivantoon: -**Kaivanto täyttynyt:** -**Kaivanto leikkaa:** -**Löydöt:** -**Kartat:** Kartta 41, 44**Näytteet:** -

Poistettujen löytöjen luettelo

Nro	Yksikkö	Selite	Päämateriaali	Materiaali	Alalaji	Kuvaus	Kpl	Paino_g	Muuta	Poistettujen löytöjen kuvataulut. Kuvanumero	Kuvaaja
1	Y2	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	2	22	Alue 1		
2	Y3	Kaivaus	Metalli	Kuparisekoite	Lista	Kuparisekoitelistaa, mahdollisesti litistetty putki. Leveys 1,0 cm	1	13	Alue 1		
3	Y3	Kaivaus	Metalli	Rauta	Kuona	Rautakuonaa	1	57	Alue 1		
4	Y3	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	2	31	Alue 1		
5	Y6	Kaivaus	Keramiikka	Fajanssi	Astiat	Kaksi fajanssiastian pohjapalaa	2	7	Alue 1	13	Matleena Riutankoski
6	Y6	Kaivaus	Keramiikka	Piiposliini	Astiat	Piiposliiniastian paloja. Kirkas lasite. Kaksi palaa palanut.	3	2	Alue 1	13	Matleena Riutankoski
7	Y6	Kaivaus	Keramiikka	Posliini	Astiat	Astian pala, jonka pinnassa kirkasta lasitetta	1	>1	Alue 1	13	Matleena Riutankoski
8	Y6	Kaivaus	Keramiikka	Posliini	Sulake	Sulakkeen kannan katkelma	1	1	Alue 1	13	Matleena Riutankoski
9	Y6	Kaivaus	Keramiikka	Punasavi	Astiat	Punasavikeramiikan astian pala, jonka sisäpinnalla vihertävänkellertävää lasitetta.	1	5	Alue 1	13	Matleena Riutankoski
10	Y6	Kaivaus	Keramiikka	Valkosavi	Liitupiippu	Liitupiipun varren katkelmia.	5	7	Alue 1	13	Matleena Riutankoski
11	Y6	Kaivaus	Kivi	Kivi	Tanko	Harmaan kiven tanko, halk. 0,5 cm, molemmat päät katkenneet	1	>1	Alue 1	13	Matleena Riutankoski
12	Y6	Kaivaus	Lasi	Esinelasi	Esine	Kirkasta, vihreää ja sinistä esinelasia. Yksi katkelma astian korvasta, yksi pikarin jalkaosan reunasta ja yksi lasin pohjaosaa.	15	29	Alue 1	13	Matleena Riutankoski
13	Y6	Kaivaus	Lasi	Lasipullo	Pullo	Lasipullon paloja. Ruskeaa ilmakuplaista lasia, tummanvihreää lasia ja vaaleanvihreää lasia	8	33	Alue 1	13	Matleena Riutankoski

14	Y6	Kaivaus	Lasi	Palanut lasi	Palanut lasi	8kpl läpikuultamatonta vihreää palanutta lasia, 1kpl osittain siniseksi palanutta lasia ja yksi pala palanutta tasolasia.	10	55	Alue 1	13	Matleena Riutankoski
15	Y6	Kaivaus	Lasi	Tasolasi	Ikkunalasi	Kaksi palaa kirkasta ikkunalasia, viisi palaa vihreää ikkunalasia	9	9	Alue 1	13	Matleena Riutankoski
16	Y6	Kaivaus	Metalli	Rauta	Aspi	Rautainen aspi. 3,5 x 2,0 x 0,5 cm	1	10	Alue 1	4	Matleena Riutankoski
17	Y6	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Kaareva metallin pala tunnistamattomasta esineestä. Kuin rautaputken kylkipala	1	31	Alue 1	4	Matleena Riutankoski
18	Y6	Kaivaus	Metalli	Rauta	Levy	Suorakulman muotoinen metallilevy	1	20	Alue 1		
19	Y6	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Teollisia rautanauvoja.	4	47	Alue 1		
20	Y7	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Teollisia rautanauvoja.	7	82	Alue1		
21	Y10	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottuja rautanauvoja.	4	92	Alue 1		
22	Y11	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Metallitanko (halk. 0,8 cm), jonka toisessa päässä on neliön muotoinen metallilevy (2,7 x 2,9 x 0,5 cm) ja toisessa päässä on litistetty pyöreähkö uloke (halk. 2,2-2,7 cm). Tangon ja päätyjen yhteispituus 7,3 cm	1	43	Alue 1	1	Matleena Riutankoski
23	Y11	Kaivaus	Metalli	Rauta	Levy	Kaksi metallilevyä	2	13	Alue 1	1	Matleena Riutankoski
24	Y11	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottu rautanaula	1	9	Alue 1	1	Matleena Riutankoski
25	Y13	Kaivaus	Keramiikka	Piiposliini	Astiat	Molemmiin puolin kirkasta lasitetta	1	>1	Alue 1	12	Matleena Riutankoski
26	Y13	Kaivaus	Lasi	Esinelasi	Astiat	Sinertävää, sinistä, vihreää ja kirkasta esinelasia	10	16	Alue 1	12	Matleena Riutankoski
27	Y13	Kaivaus	Lasi	Lasipullo	Pullo	Oranssinruskeaa ja vihreää pullolasia	3	3	Alue 1	12	Matleena Riutankoski
28	Y13	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottu rautanaula	1	1	Alue 1		
29	Y14	Kaivaus	Asfaltti	Asfaltti	Asfaltti	Asfaltin pal	1	4	Alue 1		
30	Y15	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	2 taottua rautanaulaa, joista toinen katkesi	3	15	Alue 1		
31	Y17	Kaivaus	Lasi	Lasi	Kuona	Lasikuonaa	4	147	Alue 1		
32	Y17	Kaivaus	Metalli	Rauta	Levy	Rautalevyn pala.	1	24	Alue 1		
33	Y17	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottuja ja teollisia rautanauvoja.	30	253	Alue 1		

34	Y18	Kaivaus	Keramiikka	Piiposliini	Astiat	Piiposliinastian pala, toisella puolella säilynyt kirkas lasite.	1	>1	Alue 1	12	Matleena Riutankoski
35	Y18	Kaivaus	Keramiikka	Punasavi	Kaakeli	Punasavikaakelin nurkkapalan katkelma. Yläreuna pyöreäpintainen ja tasainen, sivureuna tasapintainen, kuin leikattu ennen kuivaamista.	1	53	Alue 1	12	Matleena Riutankoski
36	Y18	Kaivaus	Lasi	Esinelasi	Astiat	Kirkasta, vihreää ja sinistä esinelasia. Kaksi pylkipalaa. Yksi astian pohjapalan katkelma, jonka pohjassa keskiosaa kiertävää uurrekoristelua ja keskellä kirjain K ja sen alla numero 3	5	51	Alue 1	12	Matleena Riutankoski
37	Y18	Kaivaus	Lasi	Tasolasi	Ikkunalasi	Kirkasta ikkunalasia	1	2	Alue 1	12	Matleena Riutankoski
38	Y18	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Teollinen naula ja naulan osa	2	27	Alue 1		
39	Y19	Kaivaus	Metalli	Kuparisekoite	Lista	Ohutta (>1mm) ja kapeaa (0,6 cm) tasaleveää kuparisekoitelistaa.	1	>1	Alue 1		
40	Y19	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Suorakaiteen muotoinen rautaesine. Vaikuttaa yhdestä kulmasta olevan rasiamainen, jossa ei kuitenkaan ole kantta. Seinät ja pohja suoria ja tasaisia. Pohjassa yhdessä kulmassa ulkoneva tappi. 7,8 x 5,6 x 1,7-3,5 cm. Seinien paksuus 0,5 cm. Pohjan tappi halk. 0,9 x 1,1 cm ja korkeus 0,8 cm. Sisäosassa korrosioitunutta rautaa.	1	238	Alue 1	3	Matleena Riutankoski
41	Y19	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Eri kokoisia taottuja rautanauvoja	4	104	Alue 1		
42	Y19	Kaivaus	Metalli	Rauta	Tanko	Tankomainen raudankappale	1	18	Alue 1		
43	Y22	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Mutterimainen esine. Pyöreä, tasareunainen ja -päätynen ja ontto rautaesine, jonka läpireikä on pyöreä. Halk. 2,5 cm, paksuus 2,0 cm. Reunaosan paksuus 0,5 cm. Reiän halkaisija 1,3-1,4 cm	1	12	Alue 1	3	Matleena Riutankoski
44	Y22	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Tunnistamattomia rautaesineen osia. Molemmat vaikuttavat pitkältä sivultaan kaksin kerroin taivutetuilta	2	33	Alue 1		
45	Y22	Kaivaus	Metalli	Rauta	Kuona	Rautakuonaa	1	323	Alue 1		
46	Y22	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottuja rautanauvoja	6	121	Alue 1		
47	Y23	Kaivaus	Lasi	Lasi	Kuona	Lasikuonaa	1	38	Alue 1		

48	Y23	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Tunnistamattoman rautaesineen katkelma, joka muodostuu pitkältä sivulta kaksinkertaiseksi taivutetusta metallilevystä. Taivutetut pitkät sivut osin yhdessä, taitoksen kohdalta onnto sisältä. 3,6-5,9 x 2,1 x 0,5-1,1 cm. Materiaalin paksuus 0,2 cm	1	13	Alue 1	4	Matleena Riutankoski
49	Y23	Kaivaus	Metalli	Rauta	Levy	Suorakaiteen muotoisen rautalevyn katkelma, jonka yhden nurkan pitkällä sivulla on pieni pyöreä kohouma. 5,7 x 2,6 x 1,2 cm. Pyöreän kohouman halk. 1,6-1,8 cm	1	103	Alue 1	4	Matleena Riutankoski
50	Y23	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	2	24	Alue 1		
51	Y23	Kaivaus	Metalli	Metalliseos	Ruuvi	Ruuvi.	1	20	Alue 1		
52	Y25	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taotun rautanaulan osa	1	4	Alue 1, KK2		
53	Y27	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottu rautanaula	1	21	Alue 1, KK2		
54	Y28	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottuja rautanauloja.	2	40	Alue 1	1	Matleena Riutankoski
55	Y28	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Teollinen rautanaula	1	13	Alue 1	1	Matleena Riutankoski
56	Y30	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Loivan U:n muotoinen raudan kappale. Rautaesineen katkelma, kulmikkaan soikea ja jossa on terävä uloke. Molemmat mahdollisesti naulan katkelmia	2	20	Alue 1		
57	Y30	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Teollinen rautanaula	1	16	Alue 1		
58	Y30	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	6	110	Alue 1		
59	Y31	Kaivaus	Metalli	Rauta	Ripa	Rautainen ripa, jonka pädyissä ei ole kiinnitysreikiä, vaan ripa on roikkunut sen päätyjen ympärille taivutettujen kiinnityslenkkien varassa. Rivan kokonaispituus 8,2 cm, leveys 4 cm, paksuus 0,8 cm. Rivan ottimen leveys 6,0 cm, päätyjen ulokkeet 1,7 ja 1,9 cm.	1	22	Alue 1	1	Matleena Riutankoski
60	Y31	Kaivaus	Metalli	Rauta	Tanko	Rautatangon osa	1	6	Alue 1	1	Matleena Riutankoski

61	Y34	Kaivaus	Keramiikka	Keltasavi	Putki	Keltasavisen viemäriputken kappale. Sisä- ja ulkopuolella punertavanruskeaa pinnoitetta	1	600	Alue 1		
62	Y36	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	36	Alue 1		
63	Y37	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottuja rautanuloja.	2	24	Alue 1		
64	Y38	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottuja rautanuloja.	2	27	Alue 1		
65	Y39	Kaivaus	Lasi	Lasi	Kuona	Lasikuonaa	1	18	Alue 1		
66	Y39	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanuloja	3	63	Alue 1		
67	Y40	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Rautalangan pätkä, jonka keskiosassa on pyöreähkö litteä laajennus. Litteän metalliesineen osa.	2	18	Alue 1	1	Matleena Riutankoski
68	Y40	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taotun naulan osa	1	>1	Alue 1	1	Matleena Riutankoski
69	Y41	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottu naula	1	32	Alue 1		
70	Y42	Kaivaus	Metalli	Rauta	Lanka	Rautalangan pätkä	1	>1	Alue 1		
71	Y42	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Litteä ja päästä kapeneva esine, jonka toinen pää on pyöreä. Pyöreän pään keskellä mahdollisesti läpireikä esineen litteän puolen suuntaisesti.	1	10	Alue 1	2	Matleena Riutankoski
72	Y42	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Tunnistamattoman rautaesineen osa	1	6	Alue 1	2	Matleena Riutankoski
73	Y42	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanuloja ja rautanaulan osia	7	87	Alue 1	2	Matleena Riutankoski
74	Y42	Kaivaus	Metalli	Rauta	Tanko	Rautatangon osa. Umpinainen.	1	15	Alue 1	2	Matleena Riutankoski
75	Y43	Kaivaus	Metalli	Rauta	Lanka	Rautalangan pätkä	1	>1	Alue 1		
76	Y44	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Suuri rautanaula, jonka varressa oli kiinni kolmiomainen raudanosa. Naula 11,6 cm, joka yläpää neliömäinen ja kooltaan 2x2 cm. Kolmiomaisen osan alareuna sijaitsee 3,3 cm naulan alaosa ylöspäin. Kolmiomainen osa 3,5 x 3,1 cm ja 0,9-1,9 cm paksu.	2	117	Alue 1	3	Matleena Riutankoski
77	Y44	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Tunnistamattoman rautaesineen osa. Kaarelle taipuneen naulan kaltainen, mutta litteämpi	1	10	Alue 1		
78	Y44	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanuloja	6	83	Alue 1		
79	Y48	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanuloja	3	29	Alue 1		
80	Y49	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottuja rautanuloja	4	21	Alue 1		

81	Y50	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottu rautanaula	1	16	Alue 1		
82	Y51	Kaivaus	Lasi	Lasi	Kuona	Lasikuonaa	1	69	Alue 1		
83	Y52	Kaivaus	Metalli	Rauta	Aspi	Rautainen aspi. Aspin toinen uloke katkennut päästä. 5,0 x 1,4-2,8 x 1,1 cm	1	13	Alue 1	4	Matleena Riutankoski
84	Y52	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Rautaesineen katkelma. Saman näköinen, kuin litteän taotun naulan terävä puoli	1	33	Alue 1	4	Matleena Riutankoski
85	Y52	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Rautaesineen katkelma. Litteä esine, joka taipunut.	1	136	Alue 1	4	Matleena Riutankoski
86	Y52	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	4	119	Alue 1		
87	Y52	Kaivaus	Metalli ja kivi	Rauta ja kivi	Esine	Kulmikasta rautalankaa tai naula kiinni kivessä laastilla.	1	40	Alue 1	4	Matleena Riutankoski
88	Y53	Kaivaus	Metalli	Rauta	Lanka	Metallilanka, jonka toinen pää on käännetty lenkille.	1	9	Alue 1	2	Matleena Riutankoski
89	Y54	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	2	65	Alue 1		
90	Y56	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottuja rautanauvoja.	4	44	Alue 1		
91	Y57	Kaivaus	Lasi	Lasi	Kuona	Lasikuonaa	1	27	Alue 1		
92	Y57	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottuja rautanauvoja. Neljän naulan päät ovat suuria, halkaisijaltaan 3-4,5 cm	24	397	Alue 1		
93	Y58	Kaivaus	Lasi	Lasi	Kuona	Lasikuonaa	1	55	Alue 1		
94	Y58	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	päädyistä suipon muotoinen tunnistamaton metalliesine, litteä. 4,7 x 2,2 x 0,8 cm	1	11	Alue 1		
95	Y58	Kaivaus	Metalli	Rauta	Lanka	Rautalangan pätkä	1	>1	Alue 1		
96	Y58	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	6	67	Alue 1		
97	Y58	Kaivaus	Metalli	Rauta	Tanko	Rautatanko. Hieman kulmikas kyljiltään	1	13	Alue 1, KK1		
98	Y59	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Melko litteä ja pisaran muotoinen rautaesine. Esineestä on katkennut pisaran kapeassa päässä ollut kapea uloke. Irronnut uloke ei ole tallessa. 5,2 x 1,1-4,8 x 1,1-2,0 cm	1	40	Alue 1, KK1	5	Matleena Riutankoski
99	Y59	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	9	169	Alue 1, KK1		
100	Y59	Kaivaus	Metalli	Rauta	Lanka	Rautalangan pätkä	1	>1	Alue 1, KK1		
101	Y61	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Kolme tunnistamatonta rautaesineen katkelmaa	3	50	Alue 1		

102	Y61	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	32	500	Alue 1		
103	Y61	Kaivaus	Metalli	Rauta	Tanko	Kantikas rautatanko. Halk. 1,7-2,4	1	142	Alue 1		
104	Y61	Kaivaus	Metalli, savi	Rauta, palanut savi	Esine	Rautaesineen katkelma, jonka kyljessä on kiinni palaneen saven palanen.	1	22	Alue 1	8	Matleena Riutankoski
105	Y61 tiilisemp i osa	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Kaksi melko paksua tankoa, jonka molemmissa päissä soikeahko paksunnos. Mahdollisesti nauloja, jotka korrosoituneet voimakkaasti. 7,2 x 2-0,9-1,7 cm ja 8,8 x 2,6-1,5-2,0 cm	2	75	Alue 1		
106	Y61 tiilisemp i osa	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Kolme tunnistamattoman metalliesineen osaa. Korrosoituneet voimakkaasti.	3	30	Alue 1		
107	Y61 tiilisemp i osa	Kaivaus	Metalli	Rauta	Lanka	Ohut rautalangan pätkä, joka taivutettu miltei 90 asteen kulmaan	1	>1	Alue 1		
108	Y61 tiilisemp i osa	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Eri kokoisia taottuja nauloja ja naulan osia	31	75	Alue 1		
109	Y62	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	7	76	Alue 1		
110	Y63	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Kaksi rautanaulaa, jonka toinen pää on taivutettu kahdesta kohtaa mutkalle	2	75	Alue 1	2	Matleena Riutankoski
111	Y64	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Toisesta päästä kapeneva naulamainen esine, jonka toinen pää on suuri ja pyöreä	1	50	Alue 1, KK1	3	Matleena Riutankoski
112	Y64	Kaivaus	Metalli	Rauta	Lanka	Rautalankaa	1	>1	Alue 1, KK1		
113	Y64	Kaivaus	Metalli	Rauta	Tanko	Rautainen tanko, umpinainen. Tasapaksu.	1	55	Alue 1, KK1	3	Matleena Riutankoski
114	Y65 hiekkain en kerros	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Suorakaiteen muotoinen esine, jonka toinen lyhyt sivu haarautuu 0,6 cm matkalta.	1	75	Alue 1	1	Matleena Riutankoski
115	Y65 hiekkain en kerros	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Naula	1	75	Alue 1	1	Matleena Riutankoski
116	Y69	Kaivaus	Lasi	Lasi	Kuona	Lasikuonaa	1	169	Alue 1, KK2		

117	Y69	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	13	Alue 1, KK2		
118	Y72	Kaivaus	Metalli	Lyijy	Levy	Kolmiomainen lyijylevyn pala	1	3	Alue 1, KK2		
119	Y72	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Tunnistamattoman ruostuneen rautaesineen katkelma, levy	1	13	Alue 1, KK2		
120	Y103	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottu rautanaula	1	15	Alue 2		
121	Y104	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Taottu rautanaula, taivutettu molemmista päistä 90 asteen kulmaan	1	20	Alue 2		
122	Y105B	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	25	Alue 2		
123	Y105B	Kaivaus	Nahka	Nahka	Leikkuujäte	Nahan leikkuujätteen palanen	1	2	Alue 2		
124	Y106	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	3	40	Alue 2		
125	Y116	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	3	66	Alue 2		
126	Y121	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Katkenneen taotun rautanaulan terävä pääty	1	13	Alue 2		
127	Y127	Kaivaus	Metalli	Rauta	Kuona	Rautakuonaa	2	103	Alue 2		
128	Y128	Kaivaus	Metalli	Rauta	Kuona	Metallikuonaa	1	43	Alue 2		
129	Y200	Kaivaus	Metalli	Rauta	Levy	Rautalevyn katkelma. Taipunut päästä 90 asteen kulmaan. Leveys 2,8-3,2 cm.	1	50	Alue 3	6	Matleena Riutankoski
130	Y200	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	5	101			
131	Y201	Kaivaus	Lasi	Lasi	Kuona	Lasikuonaa	7	173	Alue 3		
132	Y201	Kaivaus	Metalli	Rauta	Levy	Korrosoituneen rautalevyn kappale. Toisessa lyhyessä päässä paksunnos. Leveys 2,6 cm, paksuus 0,9-1,7 cm	1	38	Alue 3	9	
133	Y201	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Naula	4	23	Alue 3		
134	Y202	Kaivaus	Lasi	Lasi	Kuona	Lasikuonaa	1	17	Alue 3		
135	Y202	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Kaksi tunnistamattoman korrosoituneen rautaesineen katkelmaa	2	16	Alue 3		
136	Y202	Kaivaus	Metalli	Rauta	Levy	Rautalevyn kappale. Leveys 1,7, paksuus 0,2 cm, pituus 4,9 cm	1	8	Alue 3	8	Matleena Riutankoski
137	Y202	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	17	267	Alue 3		
138	Y213	Kaivaus	Lasi	Lasi	Kuona	Lasikuonaa	1	9	Alue 3		
139	Y213	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	2	21	Alue 3		
140	Y214	Kaivaus	Lasi	Lasi	Kuona	Lasikuonaa	2	16	Alue 3		
141	Y214	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Rautaesineen katkelma, korrosoitunut. Soikea ja litteä.	1	9	Alue 3	6	Matleena Riutankoski
142	Y214	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	14	110	Alue 3		

143	Y214	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	9	Alue 3, laajennus		
144	Y215	Kaivaus	Metalli, lasi, keramiikka	Rauta, lasi, valkosavi	Kuona	Lasi- ja rautakuonaa. Rautakuonan seassa liitupiipun varren kappale. Kuona katkaistu kahtia liitupiipun kohdalta.	2	25	Alue 3		
145	Y215	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Mahdollisesti oven helan osa. Esineen pääty on pyöreä, ja se kapenee suorakaiteen muotoiseksi osaksi, joka on katkennut. Pyöreän päädyn halkaisija 6,2 cm, siihen liittyvän suorakaiteen muotoisen osan leveys 4,0 cm. Pituudesta jäljellä 8,1 cm. Paksuus 0,8-1,8 cm.	1	118	Alue 3	10 ja 11	Matleena Riutankoski
146	Y215	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Rautaesine, joka liittyy todennäköisesti oven rakenteisiin. Ovaalin muotoinen rautalevy, jonka toinen pääty levenee molemmin puolin porrasmaisesti. 5,5 pitkä, josta kapea osa 3,2 cm ja leveä osa 2,3 cm pitkä. Kapea osa 2,5 cm leveä ja leveä osa 3,2 cm leveä. Paksuus 1,1 cm. Yllä kuvailtuun levyyn kiinnittyy poikittain 3,4 x 2,1 cm kokoinen neliön muotoinen rautalevy. Esine yhteensä 3,6 cm korkea.	1	55	Alue 3	10 ja 11	Matleena Riutankoski
147	Y215	Kaivaus	Metalli	Rauta	Hela	Mahdollisesti oven saranan hela. Katkennut kahtia. Toinen pitkä sivu suora, ja ehyt pääty pyöreähkö. Katkelman keskivaiheilla pieni sisennys, jonka jälkeen muoto taas laajenee. Pituus 13,2 cm, Pyöreän päädyn leveys 3,5 cm, kapein kohta 3,0 cm ja toinen suora pääty 4,1 cm leveä. Paksuus 0,4 cm	2	72	Alue 3	10 ja 11	Matleena Riutankoski

156	Y217	Kaivaus	Metalli	Rauta	levy	Tunnistamattoman korrosioituneen rautalevyn katkelma	1	17	Alue 3		
157	Y217	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	16	200	Alue 3		
158	Y218	Kaivaus	Metalli	Rauta	Lanka	Rautalankaa	1	3	Alue 3		
159	Y218	Kaivaus	Metalli	Rauta	Lista	Rautalistaa. Leveys 1,9 cm ja paksuus 0,1 cm.	1	6	Alue 3		
160	Y218	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	10	85	Alue 3		
161	Y220	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Kolme tunnistamattoman korrosioituneen rautaesineen katkelmaa	3	32	Alue 3		
162	Y220	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Tunnistamaton rautaesine. Litteä ja kapea rautalevy, jonka molemmat päädyt ovat hieman leveämmät kuin keskiosa. Kokonaispituus 4,0 cm. Keskiosa 0,7 cm leveä ja 0,5 cm paksu. Leveämpi pääty on 1,4 cm leveä ja 0,7 cm paksu. Toinen pääty on 1,2 cm leveä ja 1,2 cm paksu, paksuin osa on pyöreähkö ja 1,5 cm pitkä.	1	7	Alue 3	7	Matleena Riutankoski
163	Y220	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Puolikaaren muotoinen rautaesine, jonka toinen pääty on litteä ja pyöreähkö. Litteä pää on taivutettu hieman ulospäin. Pyöreässä päässä on läpireikä. Esineen halk. Leveimmältä kohdalta 5,3 cm, litteän päädyn halk. 0,9 cm ja paksuus 0,5 cm, esineen rautalankamaisen rungon materiaalin halkaisija 0,5 cm.	1	12	Alue 3	7	Matleena Riutankoski
164	Y220	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Tunnistamattoman rautaesineen katkelma. J:n muotoinen esine, jonka pitkä sivu kapenee naulamaisesti sen päätyyn. Toinen sivu litteä ja todennäköisesti katkennut. Niiden yhtymäkohta on melko terävä.	1	19	Alue 3	7	Matleena Riutankoski

						Kolme rautaesineen katkelmaa, jotka ovat peräisin yhdestä esineestä. Muodostavat yhdessä 9,8 cm pitkän ja 1,4-2,9 cm leveän esineen, joka on 2-3,2 cm korkea. Se muodostuu kahdesta rautalevystä, joista toinen on kiinnitetty 1,4-2,9 cm leveän metallilevyn keskikohtaan pitkittäin. Erittäin vahvasti korrosoitunut.	3	28	Alue 3		
165	Y220	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine						
166	Y220	Kaivaus	Metalli	Rauta	Lanka	Rautalankaa	1	1	Alue 3		
167	Y220	Kaivaus	Metalli	Rauta	Levy	Kaksi rautalevyn katkelmaa, joiden yhtä suoraa sivua on käännetty 90 asteen kulmaan 2 mm leveästi	2	9	Alue 3	7	Matleena Riutankoski
168	Y220	Kaivaus	Metalli	Rauta	Levy	Kolme korrosoituneen rautalevyn katkelmaa	3	24	Alue 3	7	Matleena Riutankoski
169	Y220	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	17	170	Alue 3		
170	Y220	Kaivaus	Metalli	Rauta	Tanko	Kaksi rautatangon kappaletta, suorakaiteen muotoisia. Leveys 0,9 cm, paksuus 0,6 ja 0,7 cm.	2	39	Alue 3		
171	Y224	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	3	40	Alue 3		
172	Y224	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	15	Alue 3, laajennus		
173	Y225	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Soikea rautalenkki, jonka toisessa reunassa lenkin sisä- ja ulkopuolella pyöreähköt ulokkeet. Kokonaiskoko 3,3 x 2,1-3,1 x 0,9-1,6 cm. Ulkopuolella oleva pyöreä uloke 1,5 x 1,3 x 1,6 cm.	1	18	Alue 3	6	Matleena Riutankoski
174	Y225	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	5	Alue 3		
175	Y226	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	3	17	Alue 3		
176	Y227	Kaivaus	Metalli	Rauta	Levy	Metallilevyn katkelma, jonka toinen pää kapenee hieman. 4,1 x 2,9-1,7 x 0,9 cm	1	15	Alue 3	6	Matleena Riutankoski
177	Y227	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	2	18	Alue 3, laajennus		
178	Y228	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	11	106	Alue 3		
179	Y229	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	3	20	Alue 3		
180	Y231	Kaivaus	Lasi	Lasi	Kuona	Lasikuonaa	1	19	Alue 3		

181	Y231	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	Kolme tunnistamatona korrosoitunutta rautaesineen katkelmaa	3	20	Alue 3		
182	Y231	Kaivaus	Metalli	Rauta	Esine	U:n muotoinen tunnistamattoman rautaesineen osa.	1	22	Alue 3	8	Matleena Riutankoski
183	Y231	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	3	Alue 3		
184	Y232	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	12	Alue 3		
185	Y233	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	2	27	Alue 3		
186	Y235	Kaivaus	Lasi	Lasi	Kuona	Lasikuonaa	1	8	Alue 3		
187	Y235	Kaivaus	Metalli	Rauta	Lanka	Rautalankaa, jonka toinen pää on taivutettu pyöreälle mutkalle	1	1	Alue 3		
188	Y235	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	8	60	Alue 3		
189	Y237	Kaivaus	Metalli	Rauta	Levy	Neliön muotoisen rautalevyn kappale.	1	6	Alue 3		
190	Y237	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	9	118	Alue 3		
191	Y238	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	2	17	Alue 3		
192	Y241	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	6	46	Alue 3		
193	Y243	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	4	Alue 3		
194	Y245	Kaivaus	Keramiikka	Fajanssi	Astiat	Molemmissa astianpaloissa säilynyt valkoista, hieman sinertävää lasitetta vain toisella puolella.	2	3	Alue 3	14	Matleena Riutankoski
195	Y245	Kaivaus	Keramiikka	Posliini	Astiat	Kirkaslasitteista posliiniastian palaa. Yksi reunapala, jonka sisäpuolella reunan vieressä on rusehtavaa ja violettiä maalauskoristelua lasitteen päällä	2	3	Alue 3	14	Matleena Riutankoski
196	Y245	Kaivaus	Lasi	Lasipullo	Pullo	Tummanruskeaa pullolasia	2	10	Alue 3	14	Matleena Riutankoski
197	Y245	Kaivaus	Lasi	Palanut lasi	Palanut lasi	Palanutta lasia	1	2	Alue 3	14	Matleena Riutankoski
198	Y245	Kaivaus	Lasi	Tasolasi	Ikkunalasi	Vihreää ikkunalasia. Yksi pala pyöreäreunainen reunapala	2	4	Alue 3	14	Matleena Riutankoski
199	Y245	Kaivaus	Metalli	Rauta	Aspi	Rautainen J:n muotoinen aspi, toinen pää katkennut	1	45	Alue 3	6	Matleena Riutankoski
200	Y245	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	16	Alue 3		
201	Y246	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula ja katkelma	2	28	Alue 3		
202	Y247	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauvoja	5	32	Alue 3		
203	Y247	Kaivaus	Metalli ja luu	Rauta, luu	Naula	Rautanaula, jonka korroosiossa on kiinni pieni pala palanutta luuta	1	14	Alue 3	8	Matleena Riutankoski
204	Y247	Kaivaus	Metalli	Rauta	Tanko	Kantikas rautatanko. Halk. 0,4 cm	1	3	Alue 3		

205	Y248	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	3	25	Alue 3		
206	Y250	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Katkennut rautanaula	2	20	Alue 3		
207	Y251	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	8	Alue 3		
208	Y254	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	8	52	Alue 3		
209	Y254	Kaivaus	Metalli	Rauta	Tanko	Litteä rautatanko, 7,4 x 1,1-1,5 x 0,7 cm	1	19	Alue 3		
210	Y256	Kaivaus	Metalli	Rauta	Tanko	Rautatanko. Hieman kulmikas kyljiltään	1	3	Alue 3		
211	Y257	Kaivaus	Metalli ja Lasi	Rauta ja lasi	Kuona	Rauta- ja lasikuonaa	163	40 000	Alue 3		
212	Y258	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	2	15	Alue 3		
213	Y259	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	20	Alue 3		
214	Y260	Kaivaus	Metalli	Rauta	Aspi	Rautainen aspi, jonka toinen sivu on hieman pitempi. 7,9-9,9 x 3,1.3,3 cm, materiaalin paksuus 0,8 cm	1	42	Alue 3	8	Matleena Riutankoski
215	Y260	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	7	65	Alue 3		
216	Y261	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	4	48	Alue 3, laajennus		
217	Y263	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	7	149	Alue 3		
218	Y264	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	4	Alue 3		
219	Y265	Kaivaus	Metalli	Rauta	Kuona	Rautakuonaa	1	181	Alue 3		
220	Y265	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	4	72	Alue 3		
221	Y267	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	12	Alue 3		
222	Y269	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	2	76	Alue 3		
223	Y272	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	2	16	Alue 3		
224	Y273	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	2	23	Alue 3		
225	Y274	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	4	Alue 3		
226	Y277	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	3	18	Alue 3, laajennus		
227	Y278	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanaula	1	22	Alue 3		
228	Y279	Kaivaus	Metalli	Rauta	Naula	Rautanauloja	2	12	Alue 3		
229	Y6	Kaivaus	Luu	Luu	Palamaton luu	Palamatonta luuta	7	80	Alue 1		
230	Y13	Kaivaus	Luu	Luu	Palamaton luu	Palamatonta luuta	3	19	Alue 1		
231	Y14	Kaivaus	Luu	Luu	Palamaton luu	Palamatonta luuta	1	30	Alue 1		
232	Y34	Kaivaus	Luu	Luu	Palamaton luu	Palamatonta luuta	7	26	Alue 1		

233	Y34	Kaivaus	Luu	Luu	Palanut luu	Palanutta luuta	4	4	Alue 1		
-----	-----	---------	-----	-----	-------------	-----------------	---	---	--------	--	--

Poistettujen löytöjen kuvataulut

Kuva 1. Ylhäällä vasemmalla poistetut löydöt 22-24 yksiköstä Y11, ylhäällä oikealla poistetut löydöt 54-55 yksiköstä Y28. Alhaalla vasemmalla poistetut löydöt 59-60 yksiköstä Y31, alhaalla keskellä poistetut löydöt 67-68 yksiköstä Y40, alhaalla oikealla poistetut löydöt 114-115 yksikön Y65 hiekkaisesta osasta. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 2. Ylhäällä poistetut löydöt 71-74 yksiköstä Y42, alhaalla vasemmalla poistettu löytö 88 yksiköstä Y53, alhaalla oikealla poistetut löydöt 110 yksiköstä Y63. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 3. Ylhäällä vasemmalla poistettu löytö 43 yksiköstä Y22, ylhäällä oikealla poistettu löytö 3 yksiköstä Y19, alhaalla vasemmalla poistettu löytö 76 yksiköstä Y44, alhaalla oikealla poistetut löydöt 111 ja 113 yksiköstä Y64. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 4. Vasemmalla poistetut löydöt 83, 84, 85 ja 87 yksiköstä Y52, oikealla ylhäällä poistetut löydöt 48-49 yksiköstä Y23, oikealla alhaalla poistetut löydöt 16-17 yksiköstä Y6. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 5. Poistettu löytö 98 koekuopan 1 yksiköstä Y59. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 6. Ylhäällä vasemmalla poistettu löytö 141 yksiköstä Y214, ylhäällä keskellä poistettu löytö 152 yksiköstä Y215tiili, ylhäällä oikealla poistettu löytö 199 yksiköstä Y245. Alhaalla vasemmalla poistettu löytö 173 yksiköstä Y225, alhaalla keskellä poistettu löytö 176 yksiköstä Y227, alhaalla oikealla poistettu löytö 129 yksiköstä Y200. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 7. Poistetut löydöt 162-164 ja 167-168 yksiköstä Y220. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 8. Ylhäällä vasemmalla poistettu löytö 182 yksiköstä Y231, ylhäällä keskellä poistettu löytö 214 yksiköstä Y260, ylhäällä oikealla poistettu löytö 203 yksiköstä Y247. Alhaalla vasemmalla poistettu löytö 136 yksiköstä Y202, alhaalla oikealla poistettu löytö 104 yksiköstä Y61. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 9. Vasemmalla poistettu löytö 155 yksiköstä Y217, oikealla poistettu löytö 132 yksiköstä Y201. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 10. poistetut löydöt 145-147 yksiköstä Y215. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 11. poistetut löydöt 145-147 yksiköstä Y215. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 12. Vasemmalla ylhäällä poistetut löydöt 27 yksiköstä Y13, vasemmalla keskellä poistetut löydöt 26 yksiköstä Y13, vasemmalla alhaalla poistettu löytö 25 yksiköstä Y13. Keskellä poistetut löydöt 36 yksiköstä Y18, keskellä oikealla ylhäällä poistettu löytö 37 yksiköstä Y18, keskellä oikealla alhaalla poistettu löytö 34 yksiköstä Y18, oikealla poistettu löytö 35 yksiköstä Y18. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 13. Poistetut löydöt 5-15 yksiköstä Y6. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 14. Poistetut löydöt 194-198 yksiköstä Y245. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuvia kaivauksilta löytyneistä tiilistä. Tiiliä ei talletettu.

Kuva 1. Vasemmalla tiili kerroksesta Y31, oikealla tiili kerroksesta Y37. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 2. Vasemmalla tiili kerroksesta Y39, oikealla tiili kerroksesta Y48. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 3. Vasemmalla tiili kerroksesta Y52, oikealla tiili kerroksesta Y57. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 4. Vasemmalla kaksi tiiltä kerroksesta Y63, oikealla tiili kerroksesta Y64. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 5. Vasemmalla tiili kerroksesta Y201, oikealla tiili kerroksesta Y202. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 6. Tiiliä kerroksesta Y215. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 7. Tiiliä kerroksesta Y215tiili. Kuva: Matleena Riutankoski

Kuva 8. Tiiliä kerroksesta Y254. Kuva: Matleena Riutankoski

Snellmaninpuiston dendrokronologiset ajoitukset Oulussa

Kaupunginojan törmän tukirakenteet

Tuomo Wallenius
29. lokakuuta 2020

Dendrokronologit
<https://dendrokronologit.wordpress.com/>

1 Toimeksianto

1.1 Työn tilaaja

Arkeologiset kenttäpalvelut, Museovirasto
Matleena Riutankoski
Sähköposti: matleena.riutankoski@museovirasto.fi

1.2 Toimeksisaaja

Tuomo Wallenius
Dendrokronologit

Laskuttava yritys
T:mi Rusthollari, y-tunnus 2556373-1

Yhteystiedot
Sähköposti: tuomo.wallenius@helsinki.fi
Puh: 040 763 6199
Osoite: Amoksentie 10, 07280 Ilola

1.3 Toimeksiannon kuvaus

Tilaaaja ajoituttaa puisia rakenteita, jotka löytyivät maan alta Oulusta Snellmanipuiston arkeologisissa kaivauksissa syksyllä 2020. Museoviraston arkeologisten kenttäpalveluiden toimesta kahdelta alueelta otettiin yhteensä kolme näytettä (Taulukko 1), joista kukin on eri rakenteesta peräisin. Tilaajan yhteyshenkilönä toimineen Matleena Riutankosken mukaan näytteet ovat toimineet alunperin Kaupunginojan törmän tukirakenteina. Arkeologisiin havaintoihin perustuen näyte 1 (r112) on todennäköisesti 1700 tai 1800-luvulta. Muut kaksi näytettä ovat samalta alueelta, mutta ne voivat olla eri aikakausilta. Näyte 2 (r219) on mahdollisesti vanhempi ja voi karkean arvion mukaan sijoittua 1600-, 1700- tai 1800-luvulle. Näyte 3 puolestaan on todennäköisesti 1800- tai 1900-luvulta. Työ teetettiin kiireellisenä, jotta ajoitustulokset saadaan arkeologiseen raporttiin mukaan.

2 Ajoituksen toteutus

Museoviraston arkeologisten kenttäpalveluiden työryhmä sahasi rakenteen r112 laudasta näytteeksi noin 25 sentin pituisen pätkän. Kahdesta puupaalusta sahattiin noin 10 cm vahvuiset poikkileikkauksiekot. Näytteet paketoitiin tukevasti ja toimitettiin Tuomo Walleniukselle dendrokronologista ajoitusta varten. Näytteet kuivattiin, leikattiin ja hiottiin siten, että vuosilustot näkyivät hyvin. Paikoitellen huonokuntoisten näytepuiden poikkileikkauksista etsittiin kohdat, joissa vuosilustot olivat säilyneet parhaiten ja joissa päästiin mahdollisimman lähelle puun viimeistä

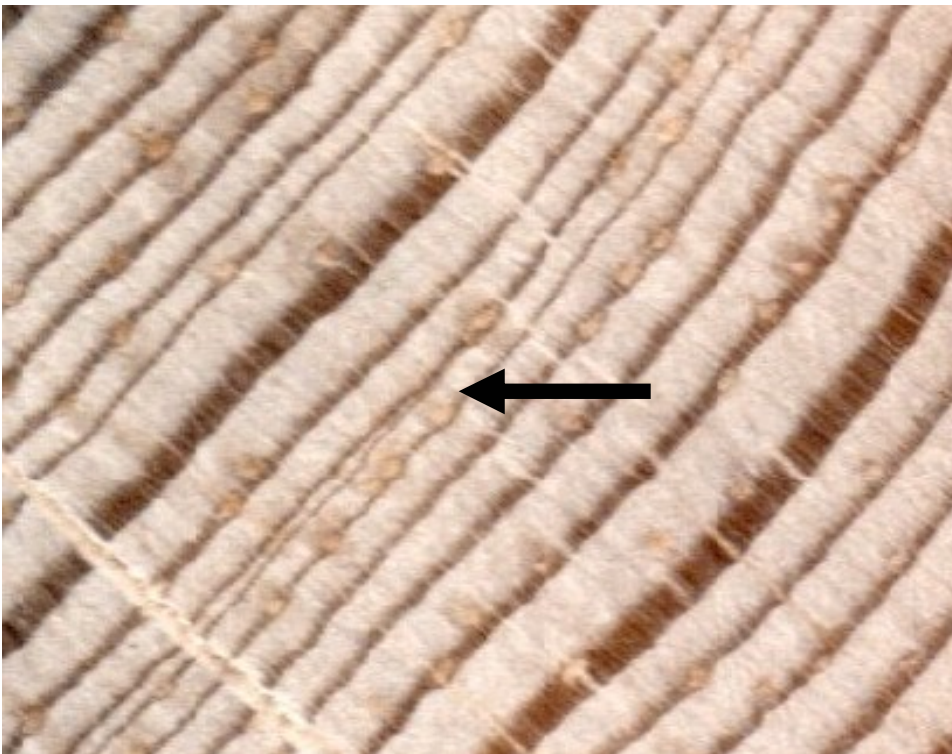
elinvuotta. Nämä ajoitukseen parhaiten sopivat osat skannattiin tarkkuudella 1200 pikseliä tuumalle. Saaduista korkean resoluution kuvista mitattiin Coorecorder ohjelmalla¹ vuosilustojen paksuudet puun pinnasta ytimeen kahdesta tai kolmesta eri kohdasta. Näytteiden puulajit määritettiin pihkatiehyiden frekvenssin, koon ja sijainnin sekä vuosilustojen kevät- ja kesäpuun vaiheutumisen perusteella².

Ajoitus tehtiin vertailemalla näytteiden vuosilustojen kasvun vaihtelua aiemmin ajoitettuja verrokkikronologioita vastaan. Ajoituksessa käytettiin tarkoitukseen kehitettyjä COFECHA³ ja CDendro⁴ -tietokoneohjelmia sekä aiemmin tunnistettuja merkkivuusia⁵.

Tätä työtä varten koostettiin verrokkikronologia (PSPisy.rwl), joka sisältää 74 näytettä, jotka kattavat ajanjakson 1287-1993. Tätä voi pitää riittävänä ajallisena kattavuutena ajatellen Snellmanin puistosta Oulusta ajoitettavana olevien kohteiden iän selvittämiseen. Näytteet verrokkikronologiaan tulivat maantieteellisesti verraten laajalta alueelta, jonka keskellä ajoitettava kohde on. Pisavaaran luonnonpuistosta ja Pyhäähäkin kansallispuistosta kerätyt näytteet saatiin kansainvälisestä puulustotietokannasta^{6,7}. Muut näytteet ovat toimeksisaajan ja Kolarin aseman henkilökunnan aiemmin keräämiä ja ajoittamia julkaisemattomia näytteitä Oulusta ja Lapista.

Näyte 1 sisälsi ajoituksen kannalta kiitettävän paljon vuosilustoja (Taulukko 1), mutta valitettavasti myös kasvuhäiriöitä, jotka vaikeuttivat ajoitusta. Osittain tai kokonaan puuttuvista vuosilustoista (Kuva 1) johtuen näytteen alkupään ja loppupään häiriöttömät jaksot ajoitettiin ensin erikseen minkä jälkeen saadut sekvenssit yhdistettiin. Tulosten luotettavuutta arvioitiin laskemalla saaduille ajoitustuloksille tilastollinen t-testisuure ja vertaamalla sitä Torbjörn Axelsonin ja Lars-Åke Larssonin mallinnuksiin⁸.

Näyte 2 ja 3 sisälsivät ajoituksen kannalta turhan niukasti vuosilustoja. Tarkkuutta pyrittiin parantamaan mittaamalla poikkileikkauksiekoista useita mittaussarjoja.

Kuva 1. Lähikuva näytteen 1 vuosilustoista. Nuoli osoittaa kohdan missä eräs osittain puuttuva vuosilusto loppuu.

3 Tulokset

Näytteen 1 (lauta) viimeinen vuosilusto ajoittui vuoteen 1808. Puun alkuperäinen pinta ei ollut säilynyt, mutta mantopuun vuosilustoja oli jäljellä 71. Mantopuun vuosien kokonaismäärää ei voitu arvioida sydänpuun vuosien perusteella, koska puun ydin ei ollut näytteessä mukana. Näin ollen puu on kaadettu vuoden 1808 jälkeen, mutta todennäköisesti kuitenkin ennen 1800-luvun puolta väliä.

Näytteen 1 ajoitustulos on erittäin luotettava, koska siitä mitattujen sekvenssien yhdistelmä sai verokkikronologiaa vastaan t-testisuuren arvon 6,5. Tästä arvosta ja Torbjörn Axelsonin ja Lars-Åke Larssonin mallinnoista⁸ päätellen virheellisen ajoituksen todennäköisyys näytteen 1 tapauksessa on pienempi kuin yksi tuhannesta.

Näytteen 2 viimeinen vuosilusto ajoittui vuoteen 1637. Puun alkuperäinen pinta ei ollut säilynyt ja näytteen pinta oli voimakkaasti lahon ja ympäristötekijöiden kuluttama. Sydänpuun ja mantopuun välistä rajaa voitu myöskään näytteestä määrittää. Tästä voidaan päätellä, että näytepuu on kaadettu useita vuosia vuoden 1637 jälkeen.

Näytteen 2 t-testisuure sai arvon 4,7, mikä viittaa em. mallinnusten ja sarjan pituuden perusteella siihen, että virheellisen ajoituksen todennäköisyys on noin 5%. Ajoitustulos on yhteneväinen sen kanssa mitä arkeologisin perustein sen iästä voi arvioida. Näin ollen ajoitustulosta voidaan pitää luotettavana.

Näytteessä 3 oli vain 51 vuosilustoa ja sitä ei saatu ajoitettua luotettavasti verokkikronologian avulla. Näyte ei myöskään korreloinut kahta ajoittunutta näytettä vastaan. Viimeksi mainittu seikka ja näytteen pinnan muita näytteitä vähäisempi kuluneisuus viittaavat siihen, että se on nyt ajoitettavana olleista näytteistä nuorin.

Taulukko 1. Oulun Snellmanin puiston dendrokronologisten näytteiden ajoitustulokset.

Kohde	Näyte	Rakenne	Puulaji	Lustoja	Näytteessä vuodet	Puun pinta	Mantopuun lustoja
Alue 2	1	R112	Mänty	213	1592-1808	Puuttuu	71
Alue 3	2	R219	Mänty	87	1551-1637	Puuttuu	Ei laskettu
Alue 3	3	R244B	Mänty	51	Ei ajoittunut	Puuttuu	Ei laskettu

4 Viitteet

1. Coorecorder 9.4. Cybis Elektronik & Data Ab, Ruotsi

2. Fagerstedt, K., Pellinen, K., Saranpää, P. & Timonen, T. 2005. Mikä puu - mistä puusta. 2. painos, Yliopistopaino Kustannus, 184 s.

3. Grissino-Mayer, H. 2001. Evaluating crossdating accuracy: a manual program COFECHA. *Tree-ring Res.* 57(2): 205-221.

4. Cdendro 9.4. Cybis Elektronik & Data Ab, Ruotsi

5. Wallenius, T.H., Kauhanen, H., Herva, H., Pennanen, J. 2010. Long fire cycle in northern boreal Pinus forests in Finnish Lapland. *Can. J. For. Res.* 40(10): 2027-2035.

6. Briffa, K.R. (2005-01-14): NOAA/WDS Paleoclimatology - ITRDB FINL065.rwl NOAA National Centers for Environmental Information. <https://doi.org/10.25921/sqyv-pw25>. [Haettu 17.09.2019]

7. Briffa, K.R. (2005-01-14): NOAA/WDS Paleoclimatology - Briffa - Pyhan Hakin 2 - PISY - ITRDB FINL066.rwl NOAA National Centers for Environmental Information. <https://doi.org/10.25921/mep3-2f43>. [Haettu 31.5.2020]

8. Axelson, T. & Larsson, L-Å. 2013. What is a good TTest value to ensure a dating? <https://www.cybis.se/forfun/dendro/TTEST/index.htm> [sivustolla käyty 22.10.2020]